

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ : Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)
KÂTİP : Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----O-----

03.11.2011

İ Ç İ N D E K İ L E R

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Gümrük Müsteşarlığı
Rekabet Kurumu

Diyanet İşleri Başkanlığı
Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı

S Ö Z A L A N L A R

3 Kasım 2011 Perşembe	3
BİRİNCİ OTURUM	3
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) –	3
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) –	8
MEHMET GÜNAL (Antalya) –	11
KAZIM KURT (Eskişehir) –	12
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) –	13
RECAİ BERBER (Manisa) –	14
MUSTAFA KALAYCI (Konya) –	15
ALİ BOĞA (Muğla) –	17
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) –	18
ERKAN AKÇAY (Manisa) –	20
ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) –	21
AHMET ARSLAN (Kars) –	22
İKİNCİ OTURUM	22
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) –	22
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) –	23
SORULAR ve CEVAPLAR	25
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) –	25

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) –	25
RECAİ BERBER (Manisa) –	25
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) –	26
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) –	26
MEHMET YÜKSEL (Denizli) –	26
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla)	26
REKABET KURUMU BAŞKANI –	30
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) –	31
PROGRAMLAR	31
ÜÇÜNCÜ OTURUM	32
BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) -	32
MEHMET GÜNAL (Antalya) –	38
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) –	41
AHMET BAHA ÖĞÜTKEN (İstanbul) –	42
MÜSLİM SARI (İstanbul) –	44
NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) -	45
BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) –	47
NECDET ÜNÜVAR (Adana).....	47
SÜMER ORAL (Manisa) –	48
MUSA ÇAM (İzmir) –	49
SALİH KOCA (Eskişehir) –	51
MUSTAFA KALAYCI (Konya) -	51
AYKAN ERDEMİR (Bursa) –	52
ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) –	53
İHSAN ÖZKES (İstanbul) –	54
DÖRDÜNCÜ OTURUM	56
KAZIM KURT (Eskişehir) –	56
ERKAN AKÇAY (Manisa) –	57
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	59
CENGİZ YAVİLİOĞLU (Erzurum) –	60
SİNAN OĞAN (İğdır) –	61
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) –	62
SORU ve CEVAPLAR	64
MEHMET GÜNAL (Antalya) –	64
MEHMET YÜKSEL (Denizli) –	64
KAZIM KURT (Eskişehir) –	65
MUSA ÇAM (İzmir) –	65
ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) –	65
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) –	65
CENGİZ YAVİLİOĞLU (Erzurum) –	65
SİNAN OĞAN (İğdır) –	66
VELİ AĞBABA (Malatya) –	66
İHSAN ÖZKES (İstanbul) –	66
SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) –	67
BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) –	67
PROGRAM	74
Kapanma Saati: 22.00.....	75

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

3 Kasım 2011 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.19

BAŞKAN : Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ : Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP : Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

---0---

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Gümrük ve Ticaret Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri, basınımızın ve televizyonumuzun yine çok değerli temsilcileri, Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gündemimizde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesi, Gümrük Müsteşarlığı kesin hesabı ile Rekabet Kurumu bütçe ve kesin hesabı bulunmaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vermek istiyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

Süreniz yarım saat.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi muhabbetle, saygıyla selamlıyorum.

Değerli Bakanımızın da ifade ettiği gibi, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 2012 yılı bütçe tasarısı, Gümrük Müsteşarlığının kesin hesabı ve Rekabet Kurumunun bütçesiyle alakalı görüşlerimizi ifade etmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum.

Önce Bakanlığımızın yapısıyla alakalı kısaca bir hatırlatmada bulunmak istiyorum. Bildiğiniz gibi, seçimlerden önce çıkartılan Yetki Kanunu kapsamında bakanlıklarımız yeniden yapılandırıldı ve kanun hükmünde, yetki kanunu kapsamında ifade ettim...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Seçimlerden sonra çıkarıldı, seçimlerden önce değil Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Hayır, seçimden önce çıkartılan Yetki Kanunu kapsamında. Yani Yetki Kanunu Meclisten çıkar biliyorsunuz, onu ifade etmeye çalışıyorum.

Yetki Kanunu kapsamında kanun hükmünde kararnamelerle bakanlıklar yeniden yapılandırıldı ve 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında oluşturulan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde, eski ismiyle Sanayi ve Ticaret Bakanlığında 4 Genel Müdürlük, İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Denetimi Genel Müdürlüğü, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü Gümrük Müsteşarlığıyla birleştirildi ve Gümrük Ticaret Bakanlığı oluşturuldu ve böylesine bir yapı çerçevesinde Bakanlığımız gümrük politikalarını belirlemek ve uygulamak, özellikle gümrük rejimleri, gümrük vergilerinin tahsili işlemlerini yürütmek, kaçakçılığı önlemek, izlemek, soruşturmak, bu amaçla gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzenini korumak, gümrük işlemleriyle ilgili verilerin risk analizine tabi tutularak kontrol işlemlerini yürütmek, Gümrük Kanunu'nda öngörülen ve gümrük kapılarında elde edilen ürünlerin tasfiye işlemlerini gerçekleştirmek, iç ticaret politikalarını belirleyerek diğer kurumlarla iş birliği içerisinde ticaret politikalarının uygulanmasını sağlamak, doğrudan tüketiciye sunulan ürünlerle ilgili piyasa gözetimi ve denetimini gerçekleştirmek ve ülke genelinde 81 il, 892 ilçede bulunan toplam 975 adet Tüketici Sorunları Hakem Heyetinin koordinasyonunu sağlamak, esnaf ve sanatkarlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri belirleyerek hizmetleri yürütmek Gümrük ve Ticaret Bakanlığının ana hatlarıyla görev alanında bulunmaktadır.

Bu perspektifte baktığımızda Bakanlığımızın misyonu uluslararası eşya, taşıt, yolcu hareketlerini konulmuş kurallar çerçevesinde yürüterek ülke ekonomisine ve güvenliğine katkıda bulunmak, kaçakçılığın her türünü ve kayıt dışılığı önlemek, ticaret erbabımızın rekabet gücünü kalite standardıyla artırmak, ekonominin itici gücünün özel girişimcilik olduğu bilinciyle ve başta KOBİ'ler olmak üzere bütün sanayici, tüccar, esnaf ve sanatkarlara güvenli, sürdürülebilir ve çevreye duyarlı bir iş ve rekabet ortamı tesis etmek, tüketicilerin haklarının korunmasına ve bilinçlenmelerine yönelik tedbirleri almak Bakanlığımızın misyonunu oluşturmaktadır.

Yine bu çerçevede, görev alanında belirleyici, sınırlarda Türkiye'nin vitrini yeni nesil bir gümrük idaresiyle birlikte girişimciliğe, yenilikçiliğe ve yüksek katma değerli teknoloji üretimine dayalı olarak ekonomik yapısıyla Avrasya'nın mal ve hizmet üretim üssü hâline gelen ve dünyanın en gelişmiş 10 ülkesi içinde yer alan bir Türkiye'nin oluşumunda öncü olmak da Bakanlığımızın vizyonunu oluşturmaktadır.

Bakanlığımız bünyesinde, demin de ifade ettiğim gibi, 9 Genel Müdürlük, 6 Başkanlık, 2 Müşavirlik -Bakanlık müşavirlikleri hariç- 1 Özel Kalem Müdürlüğü olmak üzere 18 hizmet birimi bulunmaktadır. Yine, Bakanlığımız taşra teşkilatında 18 Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü, bu müdürlüklere bağlı 143 Gümrük Müdürlüğü, 4 Tasfiye İşletme Bölge Müdürlüğü ve bunlara bağlı 14 İşletme Şube Müdürlüğü, 3 İşletme Şefliği bulunmaktadır. Ülkemizde 24'ü kara, 7'si demir yolu, 54'ü deniz, 47'si hava olmak üzere 132 sınır kapısı bulunmakta ve bu sınır kapılarında 143 Gümrük İdaresi görev sürdürmektedir. 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında gümrük muhafaza başmüdürlükleri ortadan kaldırılıyor. Türkiye genelinde 20 tane gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü oluşturulacaktır. Bununla ilgili çalışmalarımız tamamlandı, onay süreçleri ve kurum görüşü süreçleri sürdürülüyor.

Ayrıca gene kanun hükmünde kararname kapsamında Türkiye genelinde yaygın görev ve hizmeti bulunan Bakanlığımızın il ticaret müdürlüklerinin oluşturulmasına ilişkin süremiz de bu yıl sonuna kadar bitecek ancak yapılaşma yetiştirilemediği için bunu herhâlde bir süre daha uzatacağız, çalışmalarımız sürüyor. Bu süre kapsamında da

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

Bakanlığımızın özellikle ticari faaliyet kısmıyla alakalı il düzeyindeki, taşradaki hizmetleri Bilim Teknoloji Sanayi Bakanlığı il müdürlükleri vasıtasıyla yürütülmektedir, kanun hükmünde kararname de bunu öngörmektedir.

Değerli Başkan, değerli üyeler; gerçekten Bakanlığımızda insan kaynağımızı nicelik ve nitelik olarak yeniledik.

İlk defa 2011 yılında, özellikle Bakanlığımızın gümrük kısmında bugüne kadar çok sıkıntı çektiğimiz personel sorununa önemli bir çözüm ürettik ve 2011 yılında 5 bin yeni kadro aldık ve bugün itibarıyla Bakanlığımızdaki toplam kadro sayımız 17.723'e yükselmiştir, dolu kadro ise 10.553'tür. Bunun 264'ü ticaret kısmına ait bulunmaktadır. Dolayısıyla, ilk defa gümrük kısmı 10 bin sayısının üzerine çıkmış bulunmaktadır ve bu sene içerisinde 2011 yılında 1.400 yeni personel alımı gerçekleştirdik, yıl sonuna kadar da bu boş kadrolardan 800 tanesini doldurmayı hedefliyoruz.

Bakanlığımızın gümrük ve ticaret kısmı itibarıyla, sunuşumu önce gümrük kısmına değinerek sürdürüyorum.

Gümrük kapılarımızda, bildiğiniz gibi her yıl milyonlarca dolarlık dış ticaret işlemi gerçekleştirilmektedir ve 2010 yılı ocak-eylül döneminde 1 milyon 445 bin beyannameyle 130,5 milyar dolarlık ithalat, 1 milyon 197 bin beyannameyle 81,7 milyar dolarlık ihracat olmak üzere, toplam 212 milyar dolarlık bir dış ticarete aracılık yapan gümrüklerimiz, 2011 yılının aynı döneminde 1 milyon 624 bin beyannameyle 181,6 milyar dolarlık ithalat, 1 milyon 934 bin beyannameyle 99,5 milyar dolarlık ihracat olmak üzere, toplam 281 milyar dolarlık dış ticaret işlemi gerçekleştirmiştir.

Yine aynı dönemde 35 milyon 169 bin 580'i gelen, 34 milyon 431 bin 340 kişi giden olmak üzere, toplam 69 milyon 600 bin 922 yolcu.

Yine aynı dönemde 2 milyon gelen-giden olmak üzere, toplamı 2 milyon 046 bin 858 tır.

Yine aynı dönemde gelen ve gidenin toplamı olarak 3 milyon 093 bin 775 otomobil.

Yine aynı dönemde gelen-giden toplamı olarak 2 milyon 758 bin 351 konteyner ve yine aynı dönemde 1 milyon 648 bin 759 diğer araç türü hareket etmek üzere, giriş-çıkış yapmak üzere toplam 9 milyon 547 bin 743 araç giriş-çıkışı gerçekleşmiştir.

Gümrükte gerçekten yeni uygulamaları devreye sokuyoruz. Bunların başında, elbette ki mevzuatımızı, hem Avrupa Birliği müktesebatını gözeterek hem de uygulamada ortaya çıkan sorunları elbette ki ticaret erbabımızın rekabet gücünü ve ülke ekonomisini koruyup kollama bağlamında yeniliyoruz.

Bu anlamda da 5911 sayılı Kanun'la Gümrük Kanunu'nda yaptığımız değişikliğin altını bir kez daha çizmek istiyorum ve bu Kanun'la Avrupa Birliği müktesebatına uyum sağlanmış, gümrük kontrollerinde risk analizi bazlı yapıya geçilmiştir.

Risk yönetimi ve kontrol uygulamasıyla riskli olmayan işlemlerin kontrolünün hızlı ve kolay biçimde sonuçlanmasına yönelik önemli adımlar atılmıştır.

Elektronik gümrük uygulamalarına geçiş için gerekli hukuki altyapı oluşturulmuştur.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği uygulamaya geçirilmiş.

Gümrük Vergisi muafiyeti limitlerinde gerçekten vatandaş lehine önemli düzenlemeler gerçekleştirilmiş ve bu arada Avrupa ülkelerinin tamamını kapsayan ve "Ortak Transit" olarak adlandırılan transit taşıma sistemine ilişkin hukuki çerçeve oluşturulmuştur.

Bu uygulamayı son derece önemsiyoruz, Ortak Transit Sözleşmesi. Günümüzde nakliyecilerimiz Avrupa Birliği ülkelerine yönelik taşımalarda Tır Sözleşmesi hükümleri çerçevesinde "tır karnesi" kullanmaktadırlar ve tır karnesiyle yapılan transit taşımacılıkta, karne, gümrük vergilerinin ödenmesi için sınırlı düzeyde güvence oluşturmaktadır.

Ülkemizin Ortak Transit Sözleşmesi'ne taraf olmasıyla birlikte, artık taşımacılarımız, AB'ye yönelik taşımalarda belge maliyeti olmaksızın ve alternatiflerine göre daha düşük maliyetle teminat kullanarak transit işlemini gerçekleştirme imkânına kavuşmuşlardır.

Ortak transit rejiminde nakliyecilerimiz, gerek Türk gümrük idarelerinde gerekse AB gümrük geçişlerinde daha az işlemlerle karşılaşacaklar.

Ayrıca nakliyecilerimiz elektronik beyanıyla her aşamasında izlenip, taşımanın süreci takip edilebilecektir. Bu süreçle ilişkin İdari İşlem Sözleşmesi'nin 1 Ocak 2012'de imzalanması hedeflenmiştir, ama 24 Ağustos 2011 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Ortak Transit Yönetmeliği, 19-21 Eylül 2011 tarihlerinde Erenköy, Kapıkule tır ve Kapıkule Gar gümrük müdürlüklerinde pilot olarak uygulamaya başlatılmıştır.

Diğer bir uygulamamız, yeniliğimiz, antrepolarımızı lojistik... Bu da son derece önemli bir uygulama. Bu yılbaşında Hükümetimizce yerli sanayiciyi korumak amacıyla, hazır giyim ve dokuma kumaşlarda yüzde 40'lara varan oranlarda ek Gümrük Vergisi niteliğinde önlemler getirmiş bulunuyoruz. Dolayısıyla, bu uygulamayla, yurt dışında ürettikleri ürünleri önce ülkemize vergilerini ödeyerek ithal eden ve daha sonra ülkemizde serbest dolaşımda bulunan diğer eşyayla birlikte paketleyerek veya basit işlemlerle birlikte yurt dışına gönderen marka sahipleri son derece etkilendiler ve bundan ötürü gelen yükümlülük veya mükellefiyetinin toplam değeri de 1,5 milyar dolar düzeyindedir.

İşte, bu anlamda bu sektörümüzü rahatlatmak amacıyla gümrük antrepolarının perakende sektörüne hizmet veren lojistik dağıtım merkezlerine dönüşümü sağlandı. O detay üzerinde durmayacağım, böylesine önemli bir müesseseyi devreye soktuk.

Hâlihazırda, Türkiye genelinde 560 genel ve 624 adet özel antrepo bulunmaktadır. Tekstil İhtisas Gümrüğü denetimindeki antrepo sayısı ise 152'dir.

Diğer bir uygulama hızlı kargo düzenlemesi. Hızlı kargo alanında yaptığımız düzenlemeyle, bu kapsamda yer alan eşyanın gümrük işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesini sağlayacak yeni bir uygulamayı başlattık ve bu uygulama sürecini çok yakın bir şekilde izledik, takip ettik ve bu uygulamadan önce gelen eşyalar listelenmek suretiyle bir uygulama sürdürülmekteydi, söz konusu listeler elektronik ortama aktarılamadığından hızlı kargo yoluyla gelen ve giden gönderilere ilişkin istatistikler üretilmiyordu ve dolayısıyla böylesine bir durumun suistimallere de müsait olduğunu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

gözledik, inceledik, incelettirdik ve sonuçta, 7 Mart 2011 tarihinden itibaren bu faaliyetleri tamamen elektronik ortamda kimden, ne zaman, nereye, hangi ürünün gönderildiğine ilişkin altyapıyı oluşturduk, devreye soktuk.

Ve yeni sistem ile,

- Özellikle 75 avroya kadar, ticari mahiyette olsun veya olmasın, gelen gönderiler,

- Miktarı 30 kilogramı geçmeyen, 75-1.500 avro arasındaki ticari nitelik arz etmeyen gelen gönderiler,

- Miktarı 150 kg ve değeri 7.500 avroyu aşmayan giden gönderilerin alıcılarına ulaştırılmasında karşılaşılan, dış

ticaret işlemlerinden kaynaklanan maliyetleri de ortadan kaldırdık.

Hızlı kargo sisteminin uygulanmasında,

- Hızlı kargo firmalarının geçici depolama yerlerinde x-ray cihazının kullanılmasını zorunlu hâle getirdik.

- Yine her bir gönderiye ilişkin cins, kıymet, miktar ve gerekli görülecek diğer bilgilerin barkod okuyucusu tarafından okunacak şekilde gönderi üzerinde yer almasını şart koştuk, bunu sağladık.

- X-ray ve barkod okuyucu yoluyla yapılan kontrol dışında, risk analize dayalı olarak gönderilerin muayene memuru tarafından da paketleri açılmak suretiyle muayenesi de söz konusu olmaktadır. Böylesine bir uygulamayı devreye sokmuşuzdur.

Diğer bir yenilik -bunu geliştirdik ve yaygınlaştırdık- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği uygulamasıdır ve bu uygulamayla,

- Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin tespit işlemlerinin içeriğini oluşturan uygulamalar konusunda tecrübeli ve donanım sahibi olması,

- Gümrük iş ve işlemlerinin daha verimli yapılması,

- Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği uygulamasının, gerek firmalar ve gümrük müşavirleri, gerekse de gümrük idaresi için olumlu etkiler ortaya koymasını gözeterek bu uygulamayı geliştirerek sürdürüyoruz.

Diğer bir uygulamamız -ki bu 2008 yılında başlattığımız bir uygulama- İpek Yolu Gümrük İdarelerinin yıllık toplantılarını artık geleneksel hâle getirdik. Bunun fikir öncülüğünü Türkiye yaptı ve ilkinin 2008 yılında Türkiye'de Antalya'da gerçekleştirdik ve Ekim 2011 toplantımızı da geçen hafta içerisinde Batum'da gerçekleştirdik ve bu uygulamayla gerçekten daha önceki toplantılarda kararlaştırılmış ve yol haritası olarak ismi "Kervansaray Projesi" olarak isimlendirilmiş proje uygulamaya konuldu ve bu proje kapsamında, oluşturulan Kervansaray Projesi Eylem Planı uyarınca,

- Kervansaray Projesi'yle ilgili olarak katılımcı ülkelerin üyelerinden oluşan bir proje grubunun oluşturulması,

- 2012 yılı Ağustos ayına kadar olası İpek yolu güzergâhlarında mevcut koşulların, durumun ve ihtiyaçların tespiti, İpek yolu güzergâhlarına ilişkin önerilerin hazırlanması ve bu çerçevede hazırlık çalışmalarını belirlemek üzere, Ocak 2012'de Türkiye'de bu ülkelerin uzmanlarının toplanması ve süreci belirlemesi, yapılacaklara ilişkin bir yol haritası oluşturulması kararlaştırılmış bulunmaktadır.

Diğer bir yeniliğimiz, 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle ilk defa Gümrük ve Ticaret Konseyini oluşturduk ve bunu bir kurumsal yapı şeklinde gümrük ve ticaret faaliyetleri alanında işlev görmek üzere yapılandırılması çalışmalarını tamamlamak üzereyiz. İnşallah, bu konseyin oluşmasıyla ticaret erbabının bütün paydaşları, kamu, özel sektörde yer alan bütün aktörlerin yer alacağı, gümrük ve ticaret politikalarının tartışılacağı ve istişari nitelikte sonuçlar ortaya konulacağı böylesine kurumsal bir müesseseseyle de Türkiye'nin ekonomik ve ticari faaliyetlerinin daha etkin bir ivme kazanacağına zemin oluşturmuş bulunuyoruz.

Diğer önemli bir yeniliğimiz -ilk defa, yeni uygulamaya başladık- Uzlaşma Müessesesi. Biliyorsunuz, bizim Maliye Bakanlığımızda yıllardır mükellef ile kamu arasında vergi ceza uygulamalarından kaynaklanan sorunların çözümünü hedefleyen Uzlaştırma Müessesesi bulunmaktadır. Gümrük idareleri de vergi tarh ve tahsil etmesine rağmen, gümrük vergileri, KDV ve ÖTV'leri önemli miktarda tahsil etmesine rağmen -ki topladığı vergilerin oranı genel bütçe içerisinde yüzde 20'ye denk gelmektedir- Uzlaştırma Müessesesi yoktu ve bunun sonucu olarak en küçüğünden en büyüğüne çeşitli ihtilaflar yargıya taşınmakta, sürüncemede kalmakta, yargı süreçleri de çok uzamakta ve dolayısıyla büyük bir zaman israfına ve elbette ki paranın tahsil edilememesi dolayısıyla da kaynak kaybına yol açıyordu. Uzlaştırma Müessesesi getirmek suretiyle esas olan vatandaş ile kamu arasında ihtilafları uzlaşarak, ama kamunun ve kişilerin de elbette ki hak ve hukukunu gözetmek suretiyle çözüme kavuşturmak, onu da uygulamaya geçirdik ve uygulama devam etmektedir.

Diğer bir yeniliğimiz gümrüklerde Acil Müdahale Timleri oluşturuldu. Belki basından izlemiştirsinizdir, işte, özellikle Doğu'da, Güneydoğu'daki kapılarımızda vatandaşların çok yoğun şekilde giriş-çıkış yapmaları dolayısıyla ve bir de yolcu beraberinde belirlenmiş ürün taşınmaları ve kontroller dolayısıyla kümelenmiş grupların kamu görevlilerine, gümrük görevlilerine yönelik fiilî, fiziki eylemleri karşısında hizmet üretme noktasında çok büyük sıkıntılar yaşıyorduk ve Yetki Kanunu'yla Bakanlığımıza verilmiş görevler çerçevesinde, yetkiler kapsamında bu gümrük kapılarında, gümrük sahalarında güvenliği sağlayacak ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'na göre de adli kolluklardan birisi olarak sayılan gümrük muhafaza elemanlarından ekipler oluşturduk ve ilk etapta Habur, Nusaybin, Esendere, Gürbulak ve Sarp gümrük kapılarımızda bu müdahale timlerini göreve başlatmış bulunmaktayız.

Diğer bir çalışmamız gümrüklerle ilgili olarak, gümrük kapılarımızı bildiğiniz gibi yenilemekteyiz ve bu süreç devam ediyor.

Çıldır-Aktaş, ilk sırada yenileyeceğimiz kapılardan bir tanesi, Gürcistan ile Türkiye arasında. Bu kapı, tabii, çok önemli talihsizlik yaşayan bir kapımız. Bu kapıdaki üniteleri biz yıllar önce yapmışız, ama Gürcistan tarafı kendi tarafında yapılması gerekli üniteleri yapmadığı için, burada hizmet üretilmesi durumuyla karşılaştık. Bizim binalarımız çürüdü, Gürcistan tarafı yapmadığı için, şimdi Gürcistan kapısını yeniledi, biz çürüyen binalarımızı yenileyeceğiz, o konuyla alakalı da genelde bu konuda partner olarak uygulama içerisinde yer alan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğiyle müzakeremiz devam ediyor, büyük bir ihtimalle -ihtiyatlı konuşuyorum- 2012 yılı içerisinde bu kapıyı yenileyip yeni bir kapıyı hizmete, Çıldır-Aktaş'ta hizmete koyacağız.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

Öte yandan ortak gümrük kapısı uygulamaları çerçevesinde, Gürcistan, İran, Irak ve benzeri ülkelerle anlaşmalar imzalamış bulunmaktayız. İşte, İran'la Van-Kapıköy, Iğdır-Dilucu gümrük kapılarımızı inşallah yenileyeceğiz ve Kapıköy'de de -yine izlemişsinizdir- burası demir yolu hudut kapısıdır İran'a geçiş sağlayan ve 16 Nisan 2011 tarihinde, küçük araçların ve insanların giriş-çıkışını sağlayan bir kapı hâline dönüştürdük, inşallah, bu kapıyı aynı zamanda tırların mal sevkiyatı yapacağı bir kapı hâline getireceğiz.

Irak'la aramızda çok aktif olan Habur gümrük kapısı, çok yoğun sirkülasyonu dolayısıyla sıkıntıları sık sık bize gelmekte, müdahale ederek süreçleri belki rahatlatıyoruz ama, bunlar periyodik olarak devam ediyor, bu anlamda da Habur'da yeni bir köprü -mevcut köprüye ilaveten- Kuzey Irak ile Türkiye arasında bu geçişi daha da akışkan hâle getirmek amacıyla bir köprü yapma planımız var, onunla ilgili de ödenek sorununu çözmek üzereyiz, elbette ki iki ülke arasında bu köprü yapımı söz konusu olduğundan Irak'la müzakereleri sürdürüyoruz, inşallah, bu köprüyü de 2012 yılı içerisinde bitirip hizmete sokacağız.

Ayrıca, Irak'la Habur'a hemen yakın mesafede Ovaköy-Karavala ve Aktepe-Bacuka bölgelerinde de yeni gümrük kapılarının açımı konusunda iki ülke arasında müzakereler sonuçlanmak üzeredir. Sanırım bu sene içerisinde Türkiye'de yapılacak yüksek düzeyde stratejik iş birliği toplantısında bu konulara ilişkin anlaşmaları da akdetme imkânımız olacak.

Yine, bunun yanında Gürcistan'la özellikle yolcu işlemlerine yönelik olarak yeni sınır kapıları Muratlı-Camili, bunları da devreye sokmak üzere çalışmalarını sürdürüyoruz.

Değerli Başkan, değerli üyeler; tabii, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının önemli işlevlerinden bir tanesi de kaçakla mücadeledir. Hem bir taraftan eşyayı, ürünü çok seri şekilde, maliyet yüklemekten muhabatına, alıcısına erişimini sağlayacaksınız, bu anlamda da Türk tüccarının rekabet gücünü artıracaksınız, ama onun kadar hassas bir alan kaçağın her türünü önleyeceksiniz. Eşya kaçağı, insan kaçağı, uyuşturucu kaçağı, silah kaçağı, her neyse bunu da önlemek gümrük idarelerinin görevidir. Bu anlamda da gerçekten teknolojik altyapımızı her gün, her geçen gün daha da güçlü hâle getirerek, yeni teknolojik ürünleri gümrüğe kazandırarak, Türk ticaret erbabımızın veyahut da Türk ekonomisinin hizmetine sunuyoruz. Bu kapsamda sağladığımız araçları burada saymayacağım, ama gümrük kapılarında kaçakçılıkla mücadele kapsamında kaçak yakalamalarından bazı örnekler vermek istiyorum.

Türkiye'nin önemli sorunlarından bir tanesi kaçakçılık alanında, akaryakıt kaçakçılığı. Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele Koordinasyon Kurulu şahsımın sorumluluğunda bulunmakta. Dolayısıyla, bu alanda gerçekten paydaş kamu idareleriyle planlı bir şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz ve geçen yıl içerisinde oluşturduğumuz eylem planımızı ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına sevk ettik, gönderdik ve bu eylem planı çerçevesinde özellikle çok konuşulan ve gerçekten akaryakıt kaçağı konusunda da bir enstrüman olarak kullanılan 10 numaralı yağın vergisini yükselttik bir önlem olarak, bu eylem planı çerçevesinde gerçekleşmiştir.

Bakanlığımızda 2011 yılının ilk dokuz ayında 222 olayda 22,7 milyon TL değerinde 9.518 ton kaçak akaryakıt ele geçirilmiştir.

Gene kaçakçılıkla mücadele bağlamında, 2 milyon TL değerinde 555.850 paket sigara, 24.750 TL değerinde 2,5 ton kaçak çay ele geçirilmiştir ve aynı zamanda, gene ilk defa ülkemizde, Bakanlığımız tarafından ele geçirilen ve yasal mevzuatımızda uyuşturucu madde olarak tanımlanmamış olan khat bitkisi ve sentetik esrar olarak tanımlanan bonzai adlı maddenin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ilave on beş dakika süre veriyorum.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Evet, kaçakla ilgili zaten bunları dağıttınız değil mi arkadaşlar? Dağıtılmış, o zaman geçiyorum.

6111 sayılı Torba Kanun olarak dediğimiz Kanun kapsamında gümrüğün de ihtilafı konuları tasfiye edilmiş ve kamuya önemli gelir kazanımı sağlanmıştır.

İnceleme ve soruşturmalar son derece önemli, her yerde önemli, ama Gümrük ve Ticaret Bakanlığında biz bunu son derece önemsiyoruz ve dolayısıyla bize intikal eden ihbarları, isimsiz de olsa somut olay tarifi varsa, şurada şu iş oldu, şu şunu aldı, şunu verdi, şuradan şu geçti, şu araçla şu gidiyor, şurada sevkiyat olacak şeklinde somut bir tanımlama varsa, bunun altında isim olup olmadığı, ismin müstear olup olmadığına bakmaksızın bunu ciddiye almakta ve bunları soruşturma konusu yapmaktayız. Bu anlamda da yoğun bir süreci müfettiş arkadaşlarımızla birlikte sürdürüyoruz.

Geleceğe dönük olarak gümrükte kâğıtsız beyan işlemi hedefimiz. Bunu ilk önce yetkilendirilmiş yükümlüler açısından uygulayacağız. Bunu tüm gümrükte işlem yapanlar için uygulamamız söz konusu değil, ama önce yetkilendirilmiş yükümlü olarak dediğimiz güven kazanmış kişiler aracılığıyla, onların uygulaması çerçevesinde yürüteceğiz ve gene gümrükte hedefimiz tek pencere sistemini gümrüklerde hakim kılmak.

Tek pencere demek, vatandaşın gümrükte bütün işlemleri, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli belge ve bilgileri bir yerden bir noktadan elektronik ortamda temini ve kontrolünü sağlayacağı, gümrük sahasında dolaşmadan işlemleri çok kısa zamanda bitirip yoluna devam edeceği bir süreç bizim öncelikli hedeflerimiz arasında bulunmaktadır.

Bakanlığımızın ticaret kısmıyla alakalı olarak sizlerle şunları paylaşmak istiyorum.

Türkiye'de bütün ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret borsaları, deniz ticaret odaları, esnaf ve sanatkârlar, kooperatifler, hepsi Bakanlığımızın görev alanında, ilişkili kuruluşları şeklinde faaliyetlerini sürdüren ticaretimizin önemli aktörleri.

Bu kapsamda detaya girmeden, yine yüce Meclisimizin büyük bir birliktelik içerisinde hayata geçirdiği, yasalaştırdığı, 1957'deki Ticaret Kanunu'nu yürürlükten kaldırarak, yeni bir Ticaret Kanunu'nu yürürlüğe koydu. 6102 sayılı Ticaret Kanunu 1 Temmuz 2012'de yürürlüğe girecek. Bu kanun çok önemli yenilikler getiriyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

Şirketlerin kuruluşuna, sermaye artırımına, azınlık haklarına, yönetimlerine, genel kurulların yapılmasına, yönetim kurulu toplantılarının yapılmasına ve denetlemeye ilişkin önemli yenilikler getiriyor ve yürürlüğe girecek Kanun'la ilgili olarak 20'yi aşkın ikincil düzenleme çalışmalarını yapma görevi Bakanlığımızın uhdesinde bulunmaktadır, bu çalışmalarımızı da hızlı bir şekilde oluşturduğumuz uzman ekipler vasıtasıyla sürdürüyoruz.

1 Eylül 2011 tarihi itibarıyla ticaret sicili kapsamında 97.799 anonim şirket, 732.617 limitet şirket ve böylece toplam 830.416 sermaye şirketi faaliyet göstermektedir. Bunun detaylarını geçiyorum ve gene bu alanda çok önemli bir projemiz, bu projeyi inşallah 2013 yılı sonuna kadar tamamlayabileceğiz, bunun ismi MERSİS, Merkezî Sicil Kayıt Sistemi'dir.

MERSİS önemli bir proje, nasıl ki MERNİS gerçek kişilerin, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bireylerin her birinin bir TC kimlik numarası varsa, ticari alanda faaliyet gösterecek, ticarete ve sanayide faaliyet gösterecek hem gerçek kişilerin hem tüzel kişilerin -bu Gelir İdaresi Başkanlığıyla birlikte yürüttüğümüz bir çalışma- bunların her birinin bir ticari kimlik numarası olacak. Bütün iş, işlem ve faaliyetleri bu sicil, bu yazı üzerinden izlenmesi imkânına kavuşacağız.

Bu alanda, ticaret alanında çok önemli yeniliklerden bir tanesi de, yine yüce Meclisin 2010 yılında gerçekleştirdiği 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Kanun 1 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe girecek. Bununla ilgili şu verileri birkaç yerde paylaştım, bu önemli Komisyonda sizinle de paylaşmak istiyorum.

Türkiye'nin 2010 yılında sebze üretimi 26 milyon ton, meyve üretimi 16 milyon 600 bin ton, toplam 42 milyon 600 bin ton meyve, sebze üretimi var, bunun yüzde 5'i ihraç edilmekte, yüzde 95'i piyasaya arz edilmektedir. Piyasaya arz edilen yüzde 95'in yüzde 25'i sevkıyat, ambalajlama ve çeşitli nedenlerle yok olmakta, uçup gitmekte, geriye kalanın yüzde 30'u kayıtlı, yüzde 70'i kayıt dışı. Böylesine bir ortam var. İnşallah, yeni, kısaca Hal Kanunu dediğimiz bu kanunun yürürlüğe girmesiyle, bütün üretimler, meyve, sebze üretimi Hal Kayıt Sistemi kapsamında beyan edilecek, ama hal üzerinden değil, beyan edildikten sonra hal dışında da satışı olacak ve bu anlamda da sistemi, Hal Kayıt Sistemi'ni oluşturmak üzereyiz, o da inşallah 1 Ocak 2012'de devreye girecek. Burada, hem tüketiciyi hem üreticiyi koruyacağız hem de kayıt dışılığı ortadan kaldırmak suretiyle ekonomiye çok büyük bir katkı sağlayacağız. Böylesi önemli bir proje, bunun da tanıtımına inşallah önümüzdeki günlerde başlayacağız.

Diğer bir uygulamamız, ilk defa Polatlı'da başladık, bununla ilgili kanun 2005 yılında çıkartılmış, ama o günden bu yana ikincil bir düzenleme değişik nedenlerle uygulama imkânı olmamış.

Lisanslı depoculuk, bu da son derece önemli. Türkiye'de ilk lisanslı depoculuğu ve buna ilişkin işletme ruhsatını ilk imzalama görevim Bakanlıkta bu oldu, bundan da son derece mutluluk duyuyorum. Toprak Mahsulleri Ofisi ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin oluşturduğu bir şirkete lisanslı depoculuk iznini verdik. Tabii, bu faaliyetin bir ayağı da ürün ihtisas borsalarının oluşturulmasıdır. Bu çalışmamız sürüyor. İhtisas borsacılığını oluşturma yetkisini Polatlı Borsasına vermiş bulunmaktayız.

Teknolojik imkânlarımızı devreye sokuyoruz bütün gümrük ve ticaret alanında. Bu alanda da hiçbir şeyden kaçınmadan, gerçekten bütün imkânları ticaret erbabımızın hizmetine sunma noktasında büyük bir efor harcıyoruz.

Öte yandan, ekonomimizin gerçekten orta direği, can damarı esnaf ve sanatkârlarımız var. Türkiye'de şu tarih itibarıyla 1.967.567 esnaf ve sanatkârımız bulunmaktadır. Bu kesimle alakalı olarak daha önceki yıllarda, 2010 yılında Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP) hayata geçirilmiştir. Bu planda öngörülenleri gerçekleştirmek üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları nezdinde, elbette ki, Bakanlığımızın uhdesinde bulunan görevleri yerine getirme noktasında büyük bir kararlılıkla çalışmamızı sürdürüyoruz.

Ben bu çerçevede, esnaf ve sanatkârlarımızla alakalı olarak, sadece bir kıyaslama bakımından bir rakam vermek istiyorum: 2002 yılını esas alırsak faizler yüzde 47 iken, bugün itibarıyla yüzde 6; destek oranı 2002'de yüzde 20 iken, bu oran -yani faiz desteğini kamunun yüklenmesi anlamında ifade ediyorum- yüzde 50 seviyesinde sürdürülmektedir.

Yine 2002 yılında esnaf ve sanatkârın kullandığı kredi miktarı 153 milyon TL iken, 2011 yılında 5 milyar TL'nin üzerine çıkmış bulunmaktadır. Böylesine yoğun bir faaliyet içerisinde esnafımızla ilgili çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Bakanlığımızın görev alanı içerisinde önemli alanlardan bir tanesi de tüketicinin korunması ve piyasa gözetim ve denetimidir.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu anlamda da gerçekten eleman ihtiyacımızı gidermek üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz çünkü gerçekten böylesine önemli bir alanla ilgili olarak Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü bünyesinde yeterli personelimiz yok, buna öncelik veriyoruz. Kısa zamanda bu alandaki personel açığımızı kapatarak hem tüketici hakkının korunması bakımından hem de piyasa gözetim ve denetimi bakımından çalışmalarımızı daha etkin hâle getireceğiz.

Tüketici Bilgi Sistemini devreye sokuyoruz. Tüketicinin eğitilmesi ve bilgilendirilmesi önemlidir yani hedefimiz, basiretli tacir bilinçli tüketici. Tüketici neyi alıp, neyi içtiğini, neyi yediğini bilecek durumda olacak, hak arama noktasında, aldatılma noktasında gerçekten önündeki engelleri kaldırmak önemli hedeflerimizin başında bulunmaktadır.

Son olarak, Bakanlığımızla ilgili kuruluş ve gerçekten çok önemli faaliyetler icra eden Rekabet Kurumundan da söz etmek istiyorum.

Bildiğiniz gibi, Rekabet Kurumu üst kurul olarak Türkiye'nin en eski, ilk kurulmuş kurulları arasında yer almaktadır.

Rekabet Kurumu, temel olarak, karteller gibi rekabeti sınırlayıcı anlaşmalar, uyumlu eylemler ve kararlar, hâkim durumun kötüye kullanılması, birleşme ve devralmalar gibi rekabet üzerinde olumsuz etki doğurabilecek çeşitli unsurların incelenmesine ve soruşturulmasına yönelik faaliyetler icra etmektedir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

2011 yılında Rekabet Kurumu özellikle bankacılık hizmetleri, günlük gazete reklam yeri, otomotiv, GSM hizmetleri, tüketici elektroniği ve bira gibi sektörlerle yönelik tamamladığı soruşturmalarda önemli hizmetleri gerçekleştirmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca teşebbüslere esastan verilen para cezası miktarı 2011 Eylül ayı sonu itibarıyla, Rekabet Kurumunun yaptığı uygulamalar sonucu 458 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2010 yılıyla karşılaştırıldığında Rekabet Kurumu tarafından 2011 yılında esastan verilen para cezalarında 12 kata yakın bir artış olduğu görülmektedir.

Bu kararlara ilave olarak, Rekabet Kurumu, 4054 sayılı Kanun'un uygulanmasına yönelik ilgililerin hak ve yükümlülüklerini ortaya koymak, kuralların uygulanmasına yönelik yol göstermek gibi amaçlarla ikincil mevzuat çıkarma yetkisini de haiz bulunmaktadır.

Buna paralel olarak, Rekabet Kurumuna bildirilerek izin alınması gereken birleşme-devralmalara ilişkin Kurul tarafından 2010 yılında kabul edilen 4 sayılı Tebliğ 2011 yılında yürürlüğe girmiştir.

Bu yeni tebliğle, Kurumun iş yükünün birleşme-devralma işlemlerine yoğunlaşması, teşebbüslerimize daha fazla hukuki belirlilik sağlanması amaçlanmış bulunmaktadır.

Bunun için, örneğin birleşme-devralma işlemlerinin bildirimine yönelik eski tebliğdeki ciroya ilave olarak geçerli olan pazar payı eşiği terk edilmiş ve yeni tebliğ sadece teşebbüslerin cirolarını temel alan bir bildirim eşiği getirmiştir.

Rekabet Kurumu, birleşme-devralmalar alanındaki mevcut kuralların daha iyi anlaşılması, yeni tebliğin içerdiği hükümler ile uygulamada hukuki belirliliği artırmak gibi amaçlarla "Birleşme ve Devralmalarda İlgili Teşebbüs, Ciro ve Yan Sınırlamalar Hakkında Kılavuz" ve "Birleşme/Devralma İşlemlerinde Rekabet Kurumunca Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz"u hazırlayarak 2011 yılında yayımlamış bulunmaktadır.

Rekabet Kurumunun faaliyetlerinin Avrupa Birliğiyle ilgili boyutunu da incelemenin rekabet hukuku ve uygulaması alanında ülkemizin elde ettiği seviyenin görülmesi açısından önemli olduğu kanısındayım.

Bilindiği üzere Avrupa Birliğiyle olan müzakere sürecimizdeki fasıllardan birisi de Rekabet Politikası faslıdır.

Rekabet Politikası faslının önemli bir ayağını oluşturan rekabet (antitröst) kuralları da bu fasıl kapsamında ele alınmaktadır.

Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan ilerleme raporlarında genel olarak rekabet mevzuatı ve bu mevzuatı uygulamakla yükümlü Rekabet Kurumu açısından oldukça olumlu değerlendirmelere yer verildiğinin altını çizmek istiyorum.

Nitekim bu yılki ilerleme raporunda; Rekabet Kurumu'nun rekabet kurallarına uyum konusundaki sicilinin iyi olduğu, Kurumun idari kapasitesinin yüksek olduğu, Kurumun rekabet kurallarını etkili şekilde ve tatminkâr bir bağımsızlıkla uyguladığı yönündeki değerlendirmeler bu alanda sahip olduğumuz konumumuzu net olarak ortaya koymaktadır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Bakanlığımızın 2012 Mali Yılı Bütçesi toplam 384 milyon 676 bin liradır. Bunun 202 milyon 793 bin lirası personel giderlerine, 47 milyon 371 bin lirası Sosyal Güvenlik Kurumu ve devlet primi giderlerine, 76 milyon 500 bin lirası sermaye giderlerine, 55 milyon lirası mal ve hizmet alımı giderlerine, 3 milyon 12 bin lirası cari transferlere tahsis edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın 2012 Yılı Bütçe Tasarısı'nın değerli katkılarınızla en iyi şekilde olacağına inanıyor, ülkemiz için hayırlı olması dileğiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanımızın Rekabet Kurumuyla ilgili bilgi vermesinden dolayı Rekabet Kurumu Başkanımıza söz vermeyeceğim. Bu konuda açıklamalarda bulundu. Eğer komisyon üyesi arkadaşlarımızın sorusu olursa, elbette o aşamada cevaplandırabilirsiniz.

Sayın Bakanım, müsaade ederseniz, geleneksel olarak komisyon üyelerimiz bürokrat arkadaşlarımızı tanımak isterler, ayağa kalkıp kendilerini tanıtırırsa çok memnun oluruz.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, hep vekil. Ne zaman asil olacaklar?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – Onların öyle bir sorunu yok ama yakındır.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, ilgili kurumlarımızın bütçeleri ve kesin hesapları üzerindeki görüşmeleri başlatıyorum.

İlk sözü Sayın Ayaydın'a veriyorum.

Buyurun efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, Sayın Bakan, Rekabet Kurumumuzun Değerli Başkanı, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli mensupları; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Rekabet Kurumu bütçeleri üzerinde kişisel görüşlerimi sizlerle paylaşmak üzere söz aldım. Bu vesileyle, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bundan daha birkaç yıl öncesine kadar rüşvet ve yolsuzlukla anılan gümrük teşkilatının bugün içinde bulunduğu pozitif anlamdaki gelişmeyi görmek, bir yurttaş olarak beni mutlu etmektedir. Daha iki yıl öncesine kadar, adı akaryakıt ve gümrük kaçakçılığı ile özdeşleşen, her gün basına konu olan yeni bir sansasyon haberiyle çalkalanan gümrük teşkilatının içine düştüğü durumu bir gazeteci olarak çoğu kez belgeleriyle birlikte köşesine taşımış ve konuyu gündemde tutan bir gazeteciydim. Gümrüklerde yaşanan akaryakıt ve sigara kaçakçılığına o dönemde Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan bile dikkat çekmiş, görevlendirdiği dönemin Başbakan Yardımcısı tarafından konu incelemeye ve yakın takibe alınmış, bu Başbakan Yardımcısının koordinatörlüğünde olaya el konulmuş, uyarı yazılarıyla dikkati çekilen halefiniz Bakanın uyarılması ve bu konuda komisyonlar kurulmasına neden olduğu günleri de gazeteci olarak yakından izleyen, takip eden ve yazan biriydim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

Bu kadar kısa sürede gümrük teşkilatlarının hem fiziki yapıları, hem de rüşvet ve kaçakçılıkla anılan imajın bu denli değişmiş olmasında Bakan olarak katkınızın büyük olduğunu yakından takip etmekte ve bundan da ana muhalefet partisi Cumhuriyet Halk Partisinin bir parlamenterisi olarak mutluluğumu ifade etmek istiyorum. Döneminizde gümrük teşkilatındaki kimi birimler ve de kişilere yönelik başlatılan kararlı ve ısrarlı operasyonların bunda katkısı büyük olmuştur.

Bugün, artık gümrük teşkilatlarında münferit olaylar dışında "Yolsuzluk ve rüşvet vardır." diye bir algıya rastlamak mümkün değildir. Gümrük kapıları yol geçen hanı olmaktan çıkarılmış, modernize edilmiş gümrük kapılarında ihracatçı, ithalatçı ve yolcular işlemlerini kolayca halletmektedir.

Adı rüşvet ve yolsuzlukla anılan gümrük teşkilatının bu kadar kısa sürede olumlu sonuç almasında Bakanlığınızın başta Sayın Müsteşarı ve de gümrükler ile Gümrükler ve Muhafaza Genel Müdürü -ki, şu anda kendisini Müsteşar Yardımcısı olarak gördüğüm için daha mutlu oluyorum- ve büyük özveriyle çalışan dürüst ve namuslu memurlarınızın katkısı büyüktür. Gümrükçü imajını olumlu yönde değiştiren çalışmalarınızdan dolayı bu teşkilatın bağlı olduğu Bakan olarak sizi kutluyor ve başarılarınızın devam etmesini diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde yer almakta iken bakanlıkların yeniden yapılandırılması ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesine ana hizmet birimi olarak katılan İç Ticaret Birimleri Bakanlığın görev alanını tüm ülke nüfusunu kapsayacak şekilde genişletme imkânına sahip olmuştur.

Esnaf ve sanatkâr odaları, ticaret ve sanayi odaları, borsalar, bunların üst birlikleri olan TESK ve TOBB, kooperatifler, yenilenmiş hâliyle Türk Ticaret Kanunu ve Ticaret Sicili kapsamında hizmet alacak olan ticaret erbabımız ve şirketlerimiz, sebze ve meyve ticaretiyle uğraşan ticaret erbabı, toptancı hallerimiz, lisanslı depoculuk sistemi, elektronik ticaret ve organize perakende ticaret sektörü Gümrük ve Ticaret Bakanlığından hizmet almaya başlamıştır.

Hiç şüphesiz, verilen bu hizmetler, başta ticaret hayatı olmak üzere, tüm ülke ekonomisini etkileyen en önemli kamu hizmetlerinin başında gelir. Bakanlık yeni yapılanma içerisinde bu önemli hizmetleri aksatmadan yürütebilecek şekilde bugüne kadar oluşmuş uygulama birikimini taşıyacak tedbirler almalıdır.

Tüm dünyada olduğu gibi ticaret sicili kayıtlarının merkezî bir yapıda elektronik ortamda tutulması ve ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasını sağlamak amacıyla oluşturulan Merkezî Sicil Kayıt Bilgi Sisteminin tamamlanma aşamasında olduğunu yakından takip etmekteyiz. Bu projenin bir an önce ülke genelinde uygulamaya alınmasını bekliyor ve başından beri bu projeleri eksiksiz uygulayan Sayın Genel Müdürü de kutlamak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; globalleşen dünyada rekabetin ne kadar önem taşıdığının tartışmasız hepimiz farkındayız. Ülkemizde gümrük birliği sürecinde AB'nin olmazsa olmaz dediği Rekabet Kanunu Aralık 1994'te Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilmiş ve Cumhurbaşkanının onayı ile yürürlüğe girmiştir. Ancak, üç yıl sonra, bu Kanun'u uygulayıp mal ve hizmet piyasalarında rekabet ihlallerini önleyecek Rekabet Kurumu ise, benim Kurucu Başkanlığımda Mart 1997'de faaliyete geçmiştir.

11 Kurul üyesi arkadaşımınla birlikte büyük bir özveriyle sağlam temellere oturttuğumuz ve ilk yıllarda çok büyük başarılı karar ve uygulamalara imza atan Rekabet Kurumu, meslek seçiminde kısa sürede başarılı gençlerin ilgi odağı hâline geldi. En iyi üniversitelerin en iyi fakültelerinin dereceye giren öğrencilerinin ilk tercihleri Rekabet Kurumunda uzman olarak görev almaktı.

Kısa sürede, Türkiye'de mal ve hizmet piyasalarında hakim durumlarını kötüye kullanan ve rekabeti ihlal eden birkaç sektörle başlayan soruşturmalar olumlu sonuç vermeye başlamış ve Kurum iş âleminin saygı duyduğu ve çekindiği bir kurum hâline gelmişti.

Gerek Kurul içinde ve gerekse meslek elemanları içinde ve de idari kadrolarda son derece başarılı, dürüst ve de özverili çalışan bir kadroya sahip olmasına rağmen, ne yazık ki, Kurulun bugün geldiği durum pek iç açıcı değildir. Kurumun imajı zedelenmiş, çalışan başarılı kimi uzmanlar kuruldan ayrılma ihtiyacını hissetmiş, Rekabet Kurumu uzman adayları işin cazibesini kaybetme noktasına gelmiştir.

Rekabet Kurulu ve de kurumun içinde, üst kademelerde, hatta karar boyutunda önemli mevkilerde bulunan ve âdeta bir sacayağı oluşturan dar bir kadro tarafından oluşturulan bir güç, Kurul Başkanını bile zaman zaman devre dışı bırakan uygulamalara imza atmıştır. Kimi zamanlarda Başkanın dahi sözünün geçmediği, bu ifade etmeye çalıştığım dar kadro, karar mekanizmasında etkili olmuş, gerek idari ve gerekse mesleki kararlarda gücü eline geçirmiştir.

Ne yazık ki, sözünü ettiğim kadro, bugün Kurul Başkanı koltuğunda oturan Sayın Başkanın görev süresinin bitiminde, uygulamaya soktukları A ve B planlarıyla yapılan seçim sonucunda Başbakanlığa, Başkanlık için önerdiği listeye görevi sona eren Başkanın ismi yerine oluşturdukları sacayağından birinin gelmesi için dolgu maddesi olarak başka iki ismi ilave ettiler. Bunun üzerine, siyasi otorite Rekabet Kurulu tarafından önerilen üç isimden hiç birini atamayıp listeyi aynen Kuruma iade etti. Daha sonra yapılan seçimde, aynı sacayağının oyunlarına rağmen, bugünkü Sayın Başkanın ismi ilave edilerek Başbakanlık tarafından yeniden Rekabet Kurumu Başkanlığına atanmış oldu.

Sayın Başkan atandı ama Kurumdaki güç hâlâ üçlü sacayağında olmaya devam ediyordu. Ancak beklenmedik bir gelişme oldu ve sacayağının Hükûmete sözde yakın olan ayaktaki kişinin Kurul üyeliğindeki görevi sona erince, Kurul tarafından Başbakanlığa bildirilen listedeki ilk isim olmasına rağmen, siyasi otorite tarafından yeniden atanmadı.

Başkan olmasına rağmen, gücü üçlü sacayağından bir türlü alamayan Sayın Başkan, sözünü ettiğim kişi üyelikten zorunlu olarak ayrılınca, güç, sözde Sayın Başkan'a geçti ama yine içerde kalan iki kişi kararların etkili gücü de olmaya devam ediyor. Sayın Başkan, dürüst ama kudretli değil. Bu nedenle, güç ve kudret başkaların elinde olunca da Kurulda Başkanın değil, diğer tarafın dediği oluyor. Rekabet Kurulunda işi olan ve kurumu tanıyan herkes bu anlattıklarımı çok yakından, daha fazlasını biliyor.

Sayın Bakanım, kısa bir süre önce Rekabet Kurumu ilişkili Bakan olarak denetimimize de bağlandı. Aslında kuruluş kanununda, mali ve idari özerkliğe sahip olarak kurulan ve ülke ekonomisi açısından son derece önem arz eden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

BAŞKAN – Ek süre veriyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (Devamla) – Sayın Başkanım, ben Sayın Gökhan Günaydın'ın da süresini kullanıyorum. Bilginize arz ediyorum efendim.

Rekabet Kurumu gibi özerk bir kurumun bir Bakanlığın denetimine tabi olmasını özerkliğe aykırılık teşkil edeceği için bu kurumun Kurucu Başkanı olarak kabullenmem mümkün değildir. Ancak Kurumun bugün geldiği noktada, Kurumun ve de ülkenin geleceği için belki de hayırlı olmuştur.

Sayın Bakan, Kurumun bugün geldiği noktayı biraz sizlerle paylaşmak istiyorum:

Rekabet Kurulunun gündemine ülke ekonomisi için çok önemli soruşturmalar geliyor. Soruşturmaya dâhil olan şirketler rekabet kısılcacında olunca her yola başvururlar. Kurum öyle bir noktaya taşınmış ki, üzülerken ifade etmeliyim ki, soruşturmanın sonucunu etkileyen en önemli faktör bu davayı üstlenecek avukat veya vekillerdir.

Rekabet soruşturması geçiren şirketlerin gerek İstanbul'da ve gerekse Ankara'da davalarını takip eden bürolar, ne yazık ki, bellidir. Ancak ne hikmetse, soruşturma kapsamında yer alan firmalar Ankara ve İstanbul'da belli ofisler vekâleti alınca soruşturma sonuçları ya cezasız veya çok az bir ceza ile sonuçlanıyor; yok eğer başka avukatlar dosyayı almışsa cezayla sonuçlanıyor. Eğer bu iş, soruşturma değil de, şirket devri ise daha ballı. Şirket devirlerini bu kişiler takip ediyorsa kısa sürede sonuçlanır; yok eğer başka avukat almışsa bekle de Kurul bu işi sonuçlandırsın. Bu durumu bilen iş âlemi haklarında bir soruşturma açılınca veya şirket birleşmesi olunca, konuyu en iyi bilen başta uzman profesörler ve diğer uzmanlar yerine, ister istemez bir anlamda işaret edilen bir iki büroya giderler ki, bu bürolarda dava kazanan ve uzman da olmayan kendi hâlindeki avukatlara koşar ve sonunda da istedikleri sonucu alırlar. Konunun uzman avukatları da beklesin dursun. Peki bunlar tesadüf mü? Piyasada konuşulanlara göre hayır. Zira, bu büroların birindeki avukat, demin de bahsettiğim Kurulun etkin o sacayağının avukat olan kızı. Bir diğer büro da ise bir diğer sacayağı olan ve soruşturmaları yürüten dairelerin bağlı olduğu Kurum Başkan Yardımcısının avukat oğlunun olduğu yolundaki iddialar sektörde dilden dile dolaşıyor. Bunlar yetmedi, görevi kısa bir süre önce sona eren o malum kişi de şimdi bir başka ofiste iş başı yaptı. Üstelik bunların o kadar gözü kara ki, o zatı muhteremin avukatlık bürosuna katılışı onuruna verilen kokteyle katılmak için bana da davetiye gönderme gafletinde bulunmuş. Oysa, kamuda yürürlükte olan bir yasa vardır ve bir de etik değerler vardır. Daha dün kadar görevli olduğun yarı yargısal bir kuruldaki görevinden ayrılmıyaymış aynı yere düşen davaları almak ne kadar etiktir, ne kadar doğrudur? Komisyon üyelerimizin bilgisine sunuyorum.

Sayın Bakan, arzu etmeniz hâlinde bu isimlerin araştırılması için size takdim etmeye hazırım.

Peki Kurumda başka neler oluyor?

Sayın Kurum Başkanı her şeyden habersiz makamında sakın sakın oturuyor. Ancak Kurumdaki etkili güç, onu da hareketlendiriyor. Etkili güçler Başkana "Hükûmete ve Sayın Bakana git, bizim kanunumuzda işimize gelmeyen maddeler var bunları kanun hükmünde kararnameyle değiştir ki, istediğimiz gibi at koşturalım." der ve Sayın Başkan da siz Sayın Bakana koşar. "Sayın Bakanım bizim yasada değişmesi gereken bazı taleplerimiz var, bunları kanun hükmündeki kararnamede lütfen halledir" der.

Peki Sayın Bakandan talepleri nelerdir? Bunları da sizinle paylaşmak istiyorum:

1- Kurumda uzman kadroları dışında bir de baş uzman kadroları açalım. Bu talep neden? Çünkü bazı soruşturmaları istedikleri gibi sonuçlandırdıkları iddia edilen kimi uzmanlara baş uzman unvanı vererek fazla maaş almalarına imkân sağlandı. Devlet Denetleme Kurulu da incelemesinde bunu rapor edip, bu uygulamadan geri dönülmesini istedi ve hiç kamu yönetiminde olmayan bu uygulamanın, Denetleme Kurulu raporuna yapılanın yansımısıyla bunun ortadan kaldırılmasını bu şekilde sağlamak ve buradan paçayı sıyırmak...

2- Kurumda 2 Başkan Yardımcısı yeterli iken, Başkan Yardımcısı sayısı 4' e çıkarılsın. Oysa yıllardır 1 başkan yardımcısı asaleten bile atanmamış, vekâletle götürülüyor. Diğer 2 Başkan Yardımcısı neden isteniliyor? Bunlardan birine özel yetenekleri olduğu iddia edilen malum kişinin atanması; diğerine ise, arzuları doğrultusunda soruşturma raporu hazırlayan bir uzmanı getirmek.

3- Kendilerine yakın olmadığını düşündükleri kişileri görevden alıp havuza attıktan sonra başka kurumlara göndermek, istedikleri bazı Müdürlüklerin de kaldırılmasını sağlamak.

4- Kurum kararları aleyhine Danıştayda açılan davaları takip etmek üzere Kurum hukukçuları yerine uzmanların temsil edilmesini sağlamak; ki, bunu fiilen zaten şu anda uyguluyorlar. Hukukçu bir Bakan olarak sizce hâlen uygulanan bu durum Avukatlık Yasası'na aykırı değil mi?

5 - Etkin güç olarak oluşan sac ayağından birine oldukça yakın bir hanımefendinin başına geçmesini sağlamak için Kurumsal İletişim Daire Başkanlığının kurulması. Oysa, bu kurumda kurumsal iletişim dairesinde görev alabilecek 1 basın müşaviri, 1 sekreteri ve 1 de yardımcı personeli var yani 3 kişi için gereği olmadığı hâlde bir daire başkanlığının kurulmasını sağlamak.

6- Meslek sınavıyla Kuruma girmeyen ve atamalarla bazı idari kadrolara getirilen kişilerin de tıpkı Rekabet Kurumu uzmanları gibi meslek mensubu sayılmalarını talep etmişlerdir.

Sayın Bakan sizden kanun hükmünde kararnameye koymanız istenen talepler bunlarla sınırlı değil ama ben sadece bunları yazdım. Nitekim, bugün Resmî Gazete'de yayımlanan kanun hükmündeki kararnamede maalesef Rekabet Kurumunu memnun etmeyecek. Bu talepleri reddeden kararnamenizi de görünce sevindim. Size bu konuda da teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, bu yazdıklarım doğru değil mi? Bunlar doğru değil ise, onlara iftira atılıyorsa bunları da açıklayın; yok doğru ise, tüm iddialar maalesef gerçektir ki, bunların da soruşturulması sizin Bakan olarak boynunuzun borcu olsa gerek. Ülkemizin güzide bir kurumu olarak kurulan, son derece de nitelikli elemanları olup, önemli kararlara imza atan, ancak kötü yönetim sonucu kan kaybeden ve itibar kaybına uğrayan Rekabet Kurumunun düştüğü bu hazin durumla ilgili söylenecek o kadar çok şey var ki, ama zaman darlığı nedeniyle bununla yetinmek durumundayım.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

2012 yılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesi ile Rekabet Kurumu bütçesinin ülkemize, milletimize ve kurumlara hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayaydın.

Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum ve öncelikle, yeni göreve başlayan arkadaşlarımızı da tebrik ediyorum. Geçen bütçeden bu yana yeniden yapılanmayla beraber göreve başlayan arkadaşlarımız var, onlara da hayırlı olsun diyorum.

Sayın Bakanım, yeniden yapılanma deyince; önce, ben hep gördüğüm zaman güldüm açıkçası. Bu bakanlık yeniden yapılandırılmasında o kadar idealist şeyler programda ortaya konulmuştu ki, Hükümet Programında da, 2007’de de vardı. Şimdi, yine beyannamelerde de vardı. Bir anda sonraki değişiklikler, önceki değişiklikler burada bir garabet görüyorum. Özellikle birisi sizin bakanlığınız, birisi de Ekonomi Bakanlığı. Diğerlerinde hani içerikle ilgili var ama ben yöntem açısından bir sıkıntı gördüm.

Özü itibarıyla, biz, önceki gün Sayın Meclis Başkanımıza da arz ettik; çünkü bütün bu KHK’ların ivedilikle yayınlandığı gün Meclise gelmesi, ondan sonra da öncelikle Komisyonunda ve Mecliste görüşülmesi gerekiyor. İşte, bize dersiniz diye önünü de kestim. Siz işte “Bir sürü bekleyen var.” o ayrı. Bu kadar köklü, bu kadar bakanlığı kökten değiştiren, kamu yönetimi reformu gibi bir şeyin KHK’larla yapılması, hele hele tek başına bir iktidar varken, istediği kanunu bir şekilde bir iki gün gecikmeyle de olsa çıkarırken bunun mantığını anlayamadığımızı söylemiştik.

Şimdi, baktım; işin rakamlarına girmeyeceğim, arkadaşlarım anlatır. Zamanlarımız sınırlı. Gümrük ve Ticaret Bakanlığının birimlerine bakıyorum. İç Ticaret, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi, Esnaf ve Sanatkarlar, Kooperatifçilik; yani sanayi size gelmiş.

Şimdi, gümrük iç ticaretle mi ilgili, dış ticaretle mi ilgili? Ekonomiye bakıyorum; bütün oradaki birimler, ithalat, ihracat, anlaşmalar, serbest bölgeler orada kalmış. Yani şimdi, şahsa göre, bakana göre bir yeniden yapılanma olur mu Sayın Bakanım? Yani başka kurumları size bağlasaydı. Bir sürü birimler var. Şimdi, bakın, yani gümrük, ya da o zaman gümrüğü size bağlamasaydı. Yani şimdi, Gümrük ve Ticaret deyince, bakın dışarıdan ben size “Customs and trade minister” dediğim zaman, Ziya Bey orada, söylesin bakayım yabancılar ne anlayacak hiçbir şey söylemeden. Yani İngilizcesine ne diyorsunuz; böyle mi arkadaşlar? “Minister customs and trade” diyor musunuz? Hiçbir yabancı bunun iç ticaret olduğunu düşünmez Sayın Bakanım.

ALİ BOĞA (Muğla) – Yabancıların anlayışıyla ilgili bir şey.

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Yani yok işte söylüyorum şimdi bilen arkadaşlara. Biz de böyle düşünmeyiz. Peki, gümrükle iç ticaret beraber mi olur? Ne dersiniz? Gümrükle dış ticaret beraber olur.

Ha sen de itiraz etmiyorsunuz. İki kurumun da başında durdun Ali Bey. Vallahi helal olsun; yani hem ihracat Genel Müdürlüğü, arkasından Sanayi Müsteşarlığı. Yani hangisine göre söylüyorsunuz; ihracata göre mi, sanayiye göre mi?

ALİ BOĞA (Muğla) – Türkiye’ye göre!

MEHMET GÜNAL (Devamla) – O ikisini de yaptı da onun için diyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, şahsınızla ilgili değil ama burada bir yeniden yapılanma yapıyorsa ve bunu da KHK’la yapıyorsanız bütün bakanlıkları gerçekten ben bu garabeti söylemek zorundayım. Kişiye göre bakanlık olmaz.

Tamam, Sayın Zafer Çağlayan daha önce dış ticaretten sorumlu olmuş olabilir. O zaman başkası Ekonomi Bakanı olsun, size başka bakanlık versin. Ee, gümrük de onunla birleşsin veya Sanayi Bakanı siz olun. O benim sorunun değil, ben şahıslarla ilgili değilim. Ben şahıslarla ilgili değilim lütfen, ama en garip olan gümrük ve ticaret geldiği için bana ondan biraz yadırgadım.

Gümrük, dışarıdan gelen işlerle ilgili değil mi? İhracat, ithalatla ilgili değil mi? Öyle. Yani ben hani şahsınızla ilgili olmadığını söylüyorum ki, genel olarak Bakanlar Kurulunda sonradan yine aynı şekilde bir daha bölündü. İşte, Sayın Eroğlu’na yer açalım, yok...

İdeal olan, daha önceki, sizin programlarınızı açıp bakarsanız ki, birçoğu bizde, o tip yapılanma, devlet reformu projemiz bizde de var. Bakanlıkların sayısının azaltılması, bazı kurumların birleştirilmesi. Öz itibarıyla, yeniden yapılanmaya karşı değiliz ha! O yanlış anlaşılmasın. Ama siz kendi söylediğinizle de tezat oluşturur şekilde yaptınız.

Bakın, eski şeylerinize bakın, parti programınıza ve beyannamelerinize bakın 2002’den bu tarafa. Sizin söylediklerinizde de böyle yok. Dolayısıyla bunun şahsa göre olmaması gerekiyor diye düşünüyorum.

Kısaca, burada bir garabet var. Şahsa göre değil, olması gerekene göre yeniden yapılandırma yapmak lazım.

Geçenlerde bu Rekabet Kurumuyla ilgili burada bulmuşken bir şey soracağım arkadaşlara: Sayın Bakan, Maliye Bakanı güncelleme yaparken, Orta Vadeli Programla ilgili açıklamayla beraber birkaç artık biz de alıştık “güncelleme” diyoruz “zam” demiyoruz “vergi artışı” demiyoruz. Dedi ki “Bunun gerekçelerinden birisi cari açığı düşürmek. Özellikle de otomobil sanayinde rekabeti engelleyici şeyleri ortadan kaldırmak.” Şimdi ben güldüm, anlayamadım. Yani kurun rekabeti engelleyici şeyini biliyoruz da otomotiv sektörünü söyledi; Türkiye’de araba üretiliyor mu? Yani o sanayide rekabeti kurla ilgili biz senelerdir söylüyorduk. Kardeşim, bu, dışarıdan geleni teşvik eder, ithalatı ucuzlatır; o genel bir şey ama sektörel olarak bizim Türkiye’de bu kurun artışıyla koruduğumuz bir şey var mı? Yani otomotiv sanayini, yani bizim bir otomotiv markamız var mı? Henüz çalışıyoruz, Sayın Başbakan da teşvik ediyor o ayrı konu. Onlara katılıyoruz o ayrı. Olsun, bir marka, iki olsun, üç olsun da. Hayır şeyi anlayamadım da Rekabet Kurumu buradayken ben onun için soruyorum. Yani rekabeti, yerli üretim yok ki, yerli markamız yok yani.

RECAİ BERBER (Manisa) – Marka ayrı şey, üretim ayrı şey. Burada üretiliyor, ilk defa üretiliyor.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – O başka bir şey. Şimdi, rekabet dediğiniz zaman sizin bir marka yarışı, bir şey olacak. Sattığınız malın hepsi... Ee, ona kalırsanız, sizin itirafınız var; yüzde 82’sini dışarıdan ithal ediyorsun imalat

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

sanayinin. Genel olarak, genel olarak diyorum, yüzde 82'sini ithal ettiğin şeyle sen zaten rekabeti kaptırmışsın. Yani onu biz söylüyorduk zaten. "Kur rejimi bizim için dezavantajdır, uluslararası düzeyde rekabetimizi engelliyor." dedik de ben sektörel olanı anlamadım. Rekabet Kurumu Başkanımız bir şey söylerse...

Bir de rekabet deyince bir şey daha sorayım, yani oraya girer mi bilmiyorum. Telif haklarıyla ilgili konularda da, diğer şeylerde de geliyor. Hep merak etmiştim ama şimdi gelmişken bütçeye sorayım. Seçimde yine kullanıldı. Bizim "2023 lider ülke Türkiye" vizyonumuz vardı. Sayın Başbakanın benimsemesinden biz de memnun olduk ama nerede kullandığımız, daha önceki beyannamelerimizin üzerinde açıklamalarımız da var. Burada en azından, biz hoca olduğumuz için dipnot düşeriz birisinin kaynağından bir şey aldığımız zaman "Falanca yere bakın, Sayın Hayati Yazıcı şu tarihli konuşma" deriz. Ha eleştiririz o ayrı konu ama kaynağını veriz.

Şimdi, burada da bizim bir rekabet ihlali var mı? MHP'nin koyduğu vizyona sahiplenilmesinden memnunuz, itirazımız yok hakikaten. Çünkü bu millî bir şey. 2023, cumhuriyetin 100'üncü yılı. Ha tabii, cumhuriyetin gereklerini de yerine getirmek lazım, o ayrı konu da vaktimiz yok. Ben sadece rekabet açısından şu anda soruyorum. Böyle bir şey var mı?

Şimdi, gümrükle ilgili bir sorum daha var. Bir iki dakikam daha var değil mi Sayın Başkanım; yani uzatmayacağım fazla, fazla konuşmayacağım.

Hazır buraya gelmişken, Sayın Müsteşarımız da Dış Ticaretten geldi, o tarafı biliyor. Bu gümrük birliği maceramız bizim ne zaman bitecek? Avrupa Birliği bitmeyecek belli oldu. Ben onu geçen yurt dışında sordular, biraz İngilizcesiyle söyledim, 63'ten bugüne geçen sene -Sayın Bağış'a da söylemiştim, yine soracağım geldiğinde ama-bitmeyen aşk hikâyesi gibi yani "never ending but no wedding love" diyorum ben ona; yani evlilik yok, aşka devam. Öyle devam ediyor. Sürüncemede, uzatmalı sevgili modunda devam ediyoruz.

Şimdi, biz "Etki analizleri yapıyor muyuz? diye geçtiğimiz yıllarda sormuştuk. "Yapıyoruz." dediniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sevgili ihanet etmiyor mu?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Yo, yo, oluyor zaten ama "el âleme karşı ana baba ne der?" diye bırakamıyorlar. Böyle bir sözlülük süreci var. Kaç senedir devam ediyor. Bakalım, kim cesaret edip de yüzüğü atacak onu göreceğiz. Onlar da atmıyor, bunlar da atmıyor el âlem ne der diye.

Şimdi, Sayın Bakanım, biz bu gümrük birliğinde rekabete ilişkin, tamam dışa açıldık. Tamam; sektörlerimiz gelişti. Şu anda kârda mıyız zararda mıyız? Yani üçüncü ülkelerle olan ilişkilerimizde kısıtlayıcı hususlar var. Birtakım alternatif çalışmalar içerisinde miyiz? Yeniden yapılandınız; her ne kadar dış ticaret kısmını size bağlamasalar da "gümrük" deyince bizim aklımıza o geliyor. Birtakım ticaretle ilgili sorunların aşılması, kısıtlamaların kaldırılması geliyor. Özellikle, tercihli ticaret anlaşmaları var İslam Konferansı Örgütü içerisinde ve ECO bünyesinde bizim daha önce başlattığımız bazı çalışmalar var, hâlâ tamamlanmadı.

Örneğin, böyle bir şeyi de Türk cumhuriyetleriyle bir gümrük birliğini ECO bünyesinden biraz daha daraltarak alabilir miyiz? Zaten İKÖ bünyesinde var ama tam hepsi imzalamadığı için, henüz bildiğim kadarıyla 15 ülke imza koymuş. Geçen hafta İKÖPAB Başkanımızla, Genel Sekreteri bizimle beraberdi İtalya'da. Sorduk; Sayın Kılıç dedi ki: "15 oldu ama daha çok var. Şu anda devam ediyoruz." Böyle bir, ayrı bir gümrük birliği kendimiz yapabilir miyiz? Bunun artısı, eksisi ne olur diye sormak istedim.

Sürem dolmadan, bakın, yirmi saniye öncesinden de bitiriyorum.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Günal, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt, buyurun lütfen.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; öncelikle saygılar sunuyorum.

Ben yeni bir milletvekili olarak bazı rahatsızlıklarımın size söz etmek istiyorum ve özellikle de Komisyonumuzun iktidar partisine mensup milletvekili arkadaşlarımızın da dikkatini çekmek istiyorum:

Biz dün, burada TİKA'nın, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçelerini görüşürken yeni kanun hükmünde kararnamelerle bu kurumlarda çok ciddi anlamlarda değişiklikler oldu ve 10 tane yeni kanun hükmünde kararnameyle, parlamenter demokratik sistem içerisinde hukukun yasa koyucu tarafından koyulması kuralları bir kez daha çiğnendi; oysa 12 Haziran'da seçildiğimiz zaman, ben Parlamentoda ciddi ciddi yasalar yapacağımızı düşünüyordum. Maalesef altı aya yakın süre içerisinde sadece 3 tane ve o da üçer maddelik uluslararası anlaşmalarla ilgili yasa yapmış bulunuyoruz. Bu alışkanlıklardan vazgeçilmesi gerektiğini düşünüyorum. Muhtemelen bugün görüştüğümüz bakanlıkla ilgili de bu 661 nolu Kararnamede bazı değişiklikler var. Umarım o koltukta oturan arkadaşlarımızın bir kısmı görevlerini kaybetmemişlerdir.

Bu belirsizlik ve bu olumsuzluk üzere kurulu bir bakanlığın bütçesini görüşürken, sadece Sayın Bakanın gümrüklerde meydana gelen küçük rüşvetler ve kaçaklarla ilgili çalışmalarında koyduğu tavırlar nedeniyle kendisini de kutluyorum. Ancak, bunun yeterli olmayacağı ortadadır.

Değerli arkadaşlarım, özellikle Sanayi Bakanlığımızın büyük bir bölümünün eklenmesi suretiyle Gümrük Müsteşarlığıyla birlikte birleşen ve oluşan Bakanlıkta kadrolarla ilgili sıkıntıların devam ettiği ve devam edeceği gibi bir izlenim var. Orada oturan arkadaşlarımızın tümünün vekil olması da buradan kaynaklanıyor ve bir an önce herkesin hem iş güvenliğinin hem çalışma ortamının sağlanması için bu düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde yarar olacağını düşünüyorum.

Sayın Bakanın özellikle iyi niyetle anlatmaya çalıştığı ve uygulamaya koymak istediği yeniliklerin sadece Türkiye koşullarından ya da sizin becerilerinizden kaynaklanmadığını, ticaret yapmış olduğumuz dış partnerlerimizin uygulamaları nedeniyle zorunluluktan kaynaklanan bir teknolojik yenileşme olduğunu düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

Yine kaçakçılıkla mücadele bu Bakanlığın ciddi ciddi bir sorunu mudur; yoksa başka alanların sorunu mudur? Bunun da tartışılması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü Türkiye'deki sizi ilgilendiren ve sizin de altını çizmiş olduğunuz akaryakıt kaçakçılığının nedenlerinden en önemlisi, akaryakıtın Türkiye'de dünyanın en pahalı akaryakıtı olmasından kaynaklanıyor. Akaryakıt üzerine uygulanan çok ciddi anlamdaki KDV ve ÖTV akaryakıt kaçakçılığının en önemli sebeplerinden birisidir ve bu da sizin çalışma alanlarınızı en çok zorlayan alanlardan birisidir.

Bakanlığınız için uygulamayı düşündüğünüz tek pencere yöntemi önemlidir; desteklenmelidir ve bu konuda biraz daha olumlu çaba içerisine girilmelidir.

Ayrıca, MERSİS uygulaması, yine Türkiye'nin daha önceden MERNİS uygulamasında olduğu gibi bir deneyim içerisinde gerçekleştirilecek olduğu için başarılı olacağını zannettiğim uygulamalardan birisidir.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, Bakanlığınızın en önemli işlevlerinden birisi, biraz önce MHP'li arkadaşımın da belirttiği gibi ticaret odaları, esnaf odaları, kooperatifler, tüketici hakları gibi gerçekten iç piyasayı ilgilendiren ve doğrudan yurttaşlarımızın yaşamını etkileyen alanlarla ilgilidir. Bu nedenlerle bu konuda oldukça gayretli ve çabalı olmanız gerektiğini düşünüyorum.

Esnaf odalarımızın, esnaf kuruluşlarımızın sorunlarının büyüklüğü karşısında bütçenizde ya da sunumunuzda onların beklentileriyle ilgili herhangi bir çalışma ya da yasa hazırlığı içerisinde olduğunuz konusunda bir izlenim alamadım. Umarım beklenti içerisindeki esnafı karşılayacak perakendecilik sektör yasası ve büyük alışveriş merkezleriyle ilgili düzenlemelerin 2012 yılında hayata geçirilmesi için çaba harcarsınız.

Yaş sebze ve meyve toptancı halleri de yine başka bir kararname ürünü olarak Türkiye'de gündemdedir. Ancak bu konuda üreticinin bazı sorunlarının hâlâ çözülmediği ya da çözülme yönünde adımlar atılmadığı görülmektedir. Çok küçük üreticilerimizin bu ürettiklerini nakil konusunda çektiği sıkıntı ve aranan belgelerle ilgili bir çalışma eksikliği olduğunu da hissediyorum.

Tüketicinin korunması, 4077 sayılı Yasa'yla partimizin önemli saydığı, SHP döneminde çıkarılmış ve bu alanda devrim niteliğindeki bir uygulamadır. Buna sahip çıkmamız, ancak tüketiciyi korumada sivil toplum örgütü hareketlerini ve halkın bilinçlendirilmesi işlemini biraz daha genişletmeniz gerektiğini düşünüyorum.

Özellikle, tüketici koruma mevzuatının daha da sadeleştirilerek büyük tüketici kitleleri tarafından anlaşılmasını sağlayacak bir hâle getirilmesi büyük bir zorunluluktur. Çünkü tüketici hakem heyetleriyle ilgili müracaatlarda bu konuların tam anlaşılmadığı ve bilinemediği gibi bir kanaat içerisindeyim. Bunun da şikâyetler içerisinde olduğunu hepimiz biliyoruz.

Yine Bakanlığınız açısından önemli sayılan kooperatifçilik hareketi Türkiye'de çok ciddi anlamda sıkıntılar yaşayan bir harekettir. Geçmişte çok başarılı uygulamaları olmasına rağmen, bugün maalesef üretici ve tüketici kooperatiflerinde ciddi sıkıntılar vardır, ciddi sorunlar vardır. Bu konunun özellikle kooperatifçiliği geliştirme açısından hem eğitiminin hem de yasal mevzuatının daha da geliştirilerek desteklenmesi konusunda yine 2012 yılında sizlerden büyük bir çaba ve gayret bekliyoruz.

Kooperatiflerin denetimiyle ilgili de sanıyorum son dönemlerde yapılan düzenlemelerde bazı sıkıntılar var. Bu düzenlemelerin biraz daha demokratik ortamlarda ve demokratik bir yapı içerisinde gerçekleştirilmesini beklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Esnaf kredi kooperatiflerindeki sıkıntı Türkiye'nin ekonomisinden kaynaklanan bir sıkıntı diye algılıyorum ve esnaf kefalet kooperatiflerinde verilmiş olan kredilerin miktarının artması ya da sayısının çoğalmasının yanında, esnaf kefalet kooperatiflerindeki icralık dosyaların artmış olduğunu da yine bu ekonomik yapıdan kaynaklanan bir neden olarak görmekte yarar olduğunu umuyorum.

Sayın Bakanım, sayın Komisyon üyeleri; Türkiye'nin 2012 yılında hem Türk Ticaret Kanunu açısından hem de bu kanunun uygulanmasıyla ilgili karşılaşılabilecek sıkıntılar açısından büyük bir kaos yaşayabileceği bir ortam doğabilir. Bu konuda da sizin bakanlığınızın şirketlerle ve özellikle anonim ve limitet şirketlerle ilgili çalışmalarının biraz daha düzene kavuşturulmasında yarar olacağını düşünüyorum.

Bu olumsuzlukların, bu eksikliklerin giderilerek 2012 yılında bütçenizin uygulanabilmesi umarım hayırlı olur.

Teşekkür ediyorum Başkanım, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Şimdi söz sırası Sayın Gümüş'te.

Buyurun Sayın Gümüş.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın Komisyon üyeleri, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar ve değerli basın mensupları; günümüzde birçok KOBİ rekabet edememe nedeniyle kapanmaktadır. İşsizliğin yüksek olduğu günümüz şartlarında KOBİ iflasları olumsuz etkilere maruz kalmaktadır. Gerek AB pazarlarında gerek dünya pazarlarında Çin rekabeti bizim ve bizim gibi sanayileşmiş, gelişmekte olan ülkelerin en büyük sorunudur. Gerçekte biz, yaklaşık on yıldır giderek daha da ağırlaşan Çin rekabetiyle karşı karşıyayız. Bundan önceki Komisyon oturumlarında sözünü ettiğim konunun geniş etkileri nedeniyle de buna sonra değineceğim.

Çin'in bugün itibarıyla, satın alma paritesi rakamlarına göre ABD'yi yakaladığı ve yakalamak üzere olduğunu tahmin ediyoruz. Fiyat rekabeti, üretim kapasitesi olarak yakalamakta zorlandığımız Çin'le bugün için rekabet son derece zordur. Bu zorluk sadece Türkiye değil, birçok dünya ülkesi ve gelişmiş ülkeler için de aynıdır.

Bu nedenle, yukarıda da sözünü ettiğim gibi yaklaşık on yıldır 33 sektörümüzde KOBİ iflasları piyasaya dışarıdan gelen ucuz Çin malları nedeniyle devam etmektedir. Öyle ki, bu 33 sektörde Çin malları yüzde 7 ile yüzde 97 arasında pazarlara hâkimdir.

Tabii ki, Çin ile ilgili sıkıntıları sadece Türkiye yaşamamaktadır. Çin, artık ekonominin çoğu sektöründe dünyaya "Ben varım ve ben hâkimim." demektedir. Böyle bir rekabet gücüne sahip AB serbest ticaret gerek yatırım liberalizasyonunun

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

tüm olanaklarından en fazla yararlanan ülkeler arasındadır ve hiç kuşkusuz Çin, Asya'nın en güçlü ve dünyanın ikinci kutbunu oluşturan bir süper gücüdür. Dünyanın ikinci kutbunu oluşturan bir süper gücüdür.

Biz, pazarımıza ağırlıkla giren, sadece karşılıklı ticaretle yapılan dengesiz Çin ticareti değil, ayrıca diğer ülkelerden dolaylı yollardan giren Çin mallarının Türkiye'deki gerçek oranlarını biliyor muyuz? Bu konuda çalışmalar var mı? Dünyanın diğer ülkelerinin, Meksika'nın, Japonya'nın, Brezilya'nın, Kore'nin Çin mallarına karşı uyguladığı gümrük siyasetini izliyor muyuz? Bu konularda öğreneceğimiz şeyler olabilir.

Bu konuda daha çok sorunlar yaşanacaktır ve muhtemelen dünyada yeni bölgesel oluşumlar, bu giderek ağırlaşan rekabet koşulları nedeniyle ortaya çıkacaktır. Ya bölgeler arası dengeleyici kota uygulamaları ya da yeni korumacılık önlemleri devreye sokulmak zorunda kalınacaktır.

Benim beklentim; uluslararası sermayenin yeniden korumacılık önlemlerine başvurusu olmayacaktır. Büyük ihtimalle, bölgesel ekonomik birliklerin devreye sokulması yoluna gidilecektir.

Bize göre Çin'in Türkiye için bir gıda pazarı potansiyeli olmaktan ileri gitmesi zordur.

İkinci bir potansiyel, Çin yatırımlarının Türkiye'ye gelmesi ve Türkiye üzerinden Avrupa ve bölge ülkeleri pazarlarına erişmesidir.

Üçüncü bir potansiyel, Çin'den gelecek turistlerdir. Ancak bu, bir türlü istenen düzeye gelememektedir.

Çin ile ticaretini yüksek düzeyde tutabilen, Çin ile rekabette avantajlı olan şirketler yüksek teknoloji yatırımlarını, ARGE yatırımlarını artıran şirketlerdir. Tabii ki, Türkiye'nin finansal imkânlarıyla Çin'in imkânlarını karşılaştırmak teknoloji yatırımları açısından zor olacaktır. Türkiye'nin bu konudaki şansının fazla olmayacağını düşünüyorum.

Yeni gümrük birliklerinin gündeme gelme ihtiyacının yükseldiğini bölgesel birliklerden söz açarak belirtmiştik. Bakanlığın yeni gümrük birlikleri kurulması hakkında çalışmaları var mıdır?

Bu konular dışında, uyumluluğun artması açısından Dış Ticaret Müsteşarlığının Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile bütünleşmesini beklerdik. Dış Ticaret Müsteşarlığının Ekonomi Bakanlığı olarak örgütlenmesi tarafımızca yanlış bir uygulamadır. Zira gümrük konularıyla Dış Ticaret Bakanlığının konuları çoğu alanda kesişmektedir.

Teşekkür ederim, saygılarımla.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Gümüş.

Şimdi söz sıra Sayın Berber'de.

Buyurun Sayın Berber.

RECAİ BERBER (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, bürokrasimizin değerli temsilcisi arkadaşlar, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımız yeni yapılıyor. Ancak tabii Rekabet Kurumunun ve ilgili kurumların da Bakanlığımız bünyesinde olması nedeniyle gerçekten çok geniş bir alanı bünyesinde toplamış durumda.

Ben öncelikle, Rekabet Kurumumuzla ilgili olarak bazı hususlara değinmek istiyorum: Gerçekten Türkiye'de üst kurul olarak kurulmuş ve bugüne kadar çok hızlı bir şekilde hem yapılanmasını hem de piyasadaki etkisini, görevini ve misyonunu, üst kurul olarak bu misyonunu en iyi şekilde yerine getiren kurumlardan biri olarak görüyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Recai Bey, üst kurul özelliğini kaybetti.

RECAİ BERBER (Devamla) – Özellikle son yıllardaki sadece ihbar, şikâyet ya da talepler nedeniyle değil, resen hareket ederek; bu çok önemli. Çünkü birçok kurumumuz kendisine iş düştüğü zaman, kendisine bir şikâyet veya ihbar olduğu zaman harekete geçiyor veya işini yapıyor. Ancak Rekabet Kurumumuz son yıllarda, özellikle geçtiğimiz yıllarda doğrudan doğruya kendi inisiyatifiyle, medyadan, basından ya da başka kanallardan edindiği bilgilerle kendi misyonunu ve görevini en iyi şekilde yapmaya çalışan bir kurum.

Gerçekten eğer piyasa ekonomisini ve piyasa mekanizmasını benimsemiş bir ülke isek, Rekabet Kurumunun da kaçınılmaz olduğu bir ortamdır. Çünkü özellikle sermayenin bu kadar hareketli olduğu ve gümrük birliğinden bu yana, 94'ten bu yana Türkiye'nin Avrupa'yla neredeyse ekonomik entegrasyona girdiği bir ortamda Rekabet Kurumuna çok iş düşüyordu. Bu anlamda da özellikle son yıllardaki çalışmaları nedeniyle ben kurumu ve çalışanlarını tebrik ediyorum.

Tabii Sayın Ayaydın birtakım aksaklıkları dile getirdi. Onlar idari tasarruflar. Onlara Sayın Bakan ve kurum Başkanlığı gerekli açıklamaları yapar. Biz de merak ediyoruz gerçekten bu söylenenler ne kadar doğru.

Ben özellikle kurumun bazı sektörlerdeki çalışmalarını hem merak ediyorum hem de bu konularda kamunun da birtakım tasarrufları söz konusu oluyor. Bunların rekabetinin önlenmesi, rekabetin oluşmasını önleyici etkileri bakımından kurum tarafından acaba görüş veriliyor mu, bildiriliyor mu? Çünkü son yıllarda özellikle inşaat sektörünün çok hızlı ve ekonomide çok büyük yer işgal etmesi nedeniyle piyasa biraz da sıkıntıya girdiği zaman, diyelim ki, inşaat sektörü, müteahhitler biraz sıkıntıya girdiğinde ilk akla gelen demir, çimento üreticilerinin işte, rekabeti ihlal ettiği ve dışarıdaki fiyattan daha yüksek fiyatlarla içeride satıldığı falan gibi iddialarla kamuoyu meşgul ediliyor.

Ben bu sektörü de bilen birisi olarak özellikle belirtmek istiyorum ki gerçekten Türkiye, özellikle demir çelik sektöründe ve çimento sektöründe, hem bölgesiyle hem dünyayla son derece etkileşim içinde, piyasanın sadece içeride değil, dışarıyla çok yoğun bir rekabetinin olduğunu biliyoruz ve hiçbir üreticinin, bırakın böyle piyasayı belirleyecek, yüzde 10'ları bile bulacak bir etkisi yok. Yani, piyasadaki payı yüzde 10 olan hiçbir üretici yok. Bu kadar -tabiri caizse- küçük, toplam piyasa içindeki büyüklükleri bu kadar az olan sektörden bahsediyoruz. Ancak, tabii, bunların kendi aralarındaki dernekleri var. Bunların kendi aralarındaki üretici birlikleri var.

Şimdi, bir yandan biz diyoruz ki, özellikle demir çelik sektörünü almamın nedeni şu: Bakanlığımız bir yandan özellikle ihracatla, dış ticaretle ilgili Bakanlığımız "Tedarikinizi, dünyadaki hurda fiyatlarını siz belirliyorsunuz neredeyse, birbirinizle öyle bir rekabete giriyorsunuz ki, fiyatlar dünyada artıyor. Dolayısıyla Türkiye'nin maliyeti artıyor yani tek tek sizlerin maliyeti artıyor. Siz, aranızda anlaşın, dışarıdan hurda alırken bir şekilde bu fiyatların artmasını engelleyin." Bakın,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

tedarikte de rekabet önemli. Bu, şimdi, bir yandan Bakanlık böyle bir tavsiyede bulunurken “Tedariginizi şey yapın.”, aynı şekilde “İhracat yaparken de gidip işte, Orta Doğu’da veya birtakım pazarlarla, tamam Çin’le rekabet edin, başka Asya ülkeleriyle rekabet edin ama kendi kendinize niye rekabet edip de fiyatlarınızı bu kadar düşürüyorsunuz?” Nitekim bu sektörün içindekilerin en büyük şikâyeti, işte, Dubai’deki veya Körfez ülkelerindeki satışlarda Çin’le rekabet değildir, kendi kendilerine olan rekabettir ve o kadar fiyatları düşürdüler ki, hepsi Türkiye’den çıktığı hâlde bu malların, sadece onların işine yarar, dışarıdaki alıcıların işine yarar. Sonuçta, bu firmaların bir kısmı çok minimum kârlarla ihracat yapar. Tabii aynı şey iç piyasada olmayınca, iç piyasadaki fiyatlar bir miktar, 5 dolar, 10 dolar, 20 dolar, neyse içeride yüksek olduğu zaman, rekabetin ihlal edildiği şeklinde birtakım iddialar ortaya çıkıyor. Zannediyorum kurum bu konuda bir açıklama yapar inşallah sonunda çünkü bu sektör hakikaten çok geniş kesimleri ilgilendiriyor, spekülasyona da açık bir sektör.

Ayrıca, bankacılık sektörüyle ilgili yapılan çalışmaları da takdir ediyoruz. Gerçekten Türkiye’de, özellikle kamu kurumları da dâhil, herkes maaş ödemeleri nedeniyle, promosyonlar vesaire nedeniyle bankaların centilmenlik anlaşmaları gazetelerin manşetlerine taşınmıştı artık. Bu konuda eğer bir anlaşma varsa, bu rekabeti önlüyor demektir. Dolayısıyla bunların da üzerine gidilmesi, hatta tabii, biraz da tartışıldı, kamuoyuna, bütün bankaların üst yönetiminin rekabet kurumunda hesap vermeleri filan gibi, bunu, kurumun ve piyasa mekanizmasının işleyişi açısından, itibarı açısından da önemli çalışmalar olarak görüyorum ben.

Tabii, biraz önce sorduğum konu da kamu idarelerinin, özellikle yapmış olduğu tasarruflar nedeniyle, almış olduğu kararlar nedeniyle rekabeti ne kadar etkiliyor? Çünkü bir fon koyuyorsunuz, o fon nedeniyle bazı üreticiler bundan yararlanamıyor, onların maliyetleri artıyor, bazıları avantajlı hâle geliyor. Bu konuda, rekabet kurumumuz nasıl bir çalışma içinde?

Benim üzerinde durmak istediğim bir konu da Bakanlığımız, özellikle şu anda Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız iç ticaretin tamamını düzenleyici ve denetleyici pozisyonda. Aynı zamanda, gümrükler nedeniyle de dış ticareti de denetliyor. Böylece, bütün ticaretin denetimi ve kontrolü, düzenleyiciliği Bakanlığımızın bünyesinde.

Kayıt dışılık en önemli rekabeti önleyici unsur. Bu konuda sadece Maliye Bakanlığı çalışıyor. Maliye Bakanlığı çünkü bunun sonuçlarından en fazla etkilenen bakanlık. Bütün şirketlere en az yüzde 20 oranında ortak olduğu için, diyor ki: “Benim payım burada gidiyor.” Dolayısıyla, kayıt dışılıkla mücadele sanki Maliye Bakanlığının misyonuymuş gibi. Hâlbuki kayıt dışılığın sadece Maliye Bakanlığına zararı yok, aynı zamanda diğer üreticilere, rekabeti ihlal nedeniyle veya haksız rekabet nedeniyle büyük sonuçları var ekonomiye. Dolayısıyla, acaba “Kayıt Dışılık Ve Haksız Rekabeti Önleme Koordinasyon Kurulu” gibi bir kurul oluşturup... Çünkü bunun içinde sadece, demin dediğim gibi, Maliye değil, diğer bakanlıkların da ciddi anlamda, üzerine düşeni yapması gerekiyor veya sivil toplum örgütlerinin, kurulların, bankaların, Bankalar Birliğinin üzerine düşenler var. Bu şekilde, kayıt dışılık ve haksız rekabetin önlenmesiyle ilgili bir koordinasyonu Bakanlığımız bünyesinde yani özellikle Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız bünyesinde oluşturmak, onun için, özellikle “Maliye” demiyorum çünkü Maliye bu işin sadece bir yönünde ilgileniyor, diğer yönleri piyasayı ilgilendiriyor. Hatta, halka açık şirketlerde bile bu yönde... Özellikle “kayıt dışılık” deyince biz, faturasız, direkt satış zannediyoruz, hâlbuki en önemli kayıt dışılık emsaline nispetle düşük bedelle yapılan ticaretler var veya yüksek bedelle yapılarak transferler gerçekleştiriliyor. Bu nedenle, halka açık şirketlerde de küçük ortakların temettü payları veya değerleriyle ilgili de kayıp kaçaklar var. SPK’yı da ilgilendiriyor, bütün kurumları ilgilendiriyor. Bu nedenle, böyle bir acaba çalışma, bir seferberlik yapılacaksa kayıt dışılıkla ilgili olarak bunu daha geniş kapsamlı, Maliye değil de sadece, rekabeti önleyici, haksız rekabeti önleyici bir platformda ele almakta yarar var diye düşünüyorum.

Diğer bir konu da Türkiye’de kooperatiflelikle ilgili. Sayın Bakanım, bu bir kanayan yara. Kooperatifler -biraz önce söylediniz- sermaye şirketleri, limitet, anonim şirketlerden ibaret değil. Ticaret Kanunu’na göre kooperatifler de sermaye şirketi, sermayesiyle sorumlu ama biz de kooperatifleçilik neredeyse artık bitmiş, fiyasko olmuş durumda. İnsanlara en olumlu konuda bile “Bir kooperatif kurun, gelin de şu işe kamudan destek var.” dediğinizde, herkes “kooperatif” deyince artık bir dolandırıcılık şebekesine düşmüş de oradan korkmuş gibi bir hâle gelmiş. Bugün biz halka açık şirketlere -SPK tarafından düzenleme yapıldı- bağımsız yönetim kurulu üyesi şartı getiriyoruz artık. Kooperatifleri de halka açık şirket kabul edelim çünkü bunların çoğunun yüzlerce ortağı var. İster üretici kooperatifleri olsun ister tüketici ister inşaat vesaire bu kooperatiflere acaba profesyonel ve bağımsız yönetim kurulu üyeliği şartı getirilemez mi? Çünkü bunlar daha kurulurken ölü doğuyor. Bu kooperatifleri kuranlarının ve üyelerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECAİ BERBER (Devamla) – Pardon, bitti mi? Kusura bakmayın.

BAŞKAN – Sayın Berber, süre bitti, ek süre veriyorum, lütfen.

RECAİ BERBER (Devamla) – Hemen toparlıyorum.

Çoğu, ömründe hiçbir şirket yönetmemiş veya şirkette yönetim kurulu üyesi olmamış insanlar, bir kişinin etrafında toplanarak, adı “kooperatif” olan şirketler kuruluyor ve maalesef de sonuçları da çok acı oluyor. Çünkü, bize şu anda çok böyle, onlarca kooperatif, batık kooperatif geliyor, sorunu çözmek istiyor.

Ben, bu konuları özellikle belirtmek istedim. Bu konularda eğer Bakanlığımız bir çalışma içinde olursa özellikle de istihdam ediyoruz.

Çok teşekkür ediyoruz, başarılarının devamını diliyoruz.

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Berber.

Şimdi söz sırası Sayın Kalaycı’da.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

Öncelikle esnaf ve sanatkârlarımızla ilgili iki hususta görüşlerimi ifade edeceğim. Sayın Bakanım, sunumunuzda “ekonomimizin can damarı” diyorsunuz, doğrudur, esnaf ve sanatkârimiz ekonomimizin can damarı ama maalesef çok zor şartlar altında faaliyetlerini sürdürmeye çaba sarf ediyorlar. Bu ülkemizde yaşanan ekonomik kriz, bırakın teğet geçmeyi, esnaf ve sanatkârimizi tam kalbinden vurmuştur. Özellikle küçük esnaf ve sanatkârimiz, devri iktidarınızda bitme noktasına gelmiştir.

Burada şu konuyu tekrar gündeme getireceğim –ki yıllardır gündeme gelmesine rağmen, bir türlü düzenleme gerçekleştirilemedi- özellikle AKP döneminde ivme kazanan AVM'ler, büyük marketçilik süreci, esnaf ve sanatkârların faaliyet alanlarını daralttığı gibi iş yapamaz bir hâle getirmiştir. Hepimiz biliyoruz ki, faaliyete geçen -hangi semtte, hangi ilçede olursa olsun- her AVM, o semtteki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) - ...o mahalledeki esnaf ve sanatkârimizi ortadan kaldırıyor. İnaniyorum ki Sayın Bakan siz de kabul edersiniz.

Ben şunu soracağım burada, bu konuyu fazla uzatmayacak: Bu AVM'lerin şehrin dışına taşınmasını öngören düzenlemeyi bu dönem yapacak mısınız? Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak belli büyüklükteki AVM'lerin şehrin dışına taşınması konusunu destekliyoruz. Bu konuda getireceğiniz tasarımı da destekleyeceğimizi ifade edeyim.

İkinci konu: Geçen yıl bütçe görüşmelerinde de gündeme getirmiştım. Bu ESDEP, esnafa ilgili yürürlüğe koyduğunuz plan, Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek, Strateji Belgesi ve Eylem Planı. O zaman da söylenmişti, Sayın Başbakan söylemişti, şimdi, bu sunumunuzda siz de söylediniz “En kapsamlı çalışma.” diye. Biz de o dönemde de söyledik. Malum, kriz döneminde başta otomotiv ve beyaz eşya sanayicilerine olmak üzere, sanayiye önemli destekler verildi ama esnaf ve sanatkârimiz maalesef hiçbir destek alamadı, hiçbir paket açıklanmadı. Sadece orada, esnaf ve sanatkârimizin bir anlamda tepkilerini örtmek üzere bir plan açıkladınız ve bugüne kadar geline süreç gösterdi ki -bizim dediğimiz gibi- içi boş, göstermelik bir plan olduğu da ortaya çıktı.

Şimdi, burada, yaptıklarınızı sunumunuzda belirtiyorsunuz ama tabii, tutup, 2002'yle mukayese ediyorsunuz. Siz Sayın Bakanım, Sayın Başbakan Yardımcısı ve altı bakan, Dolmabahçe Sarayı'nda, biliyorsunuz, bu planı açıklamıştı yani böylesine, altı bakanla birlikte Sayın Başbakanın açıkladığı bir plandan hâliyle tüm milletimiz, tabii, başta esnaf ve sanatkârimiz umutlu bir bekleyiş içerisine girdi. Evet -Sayın Bakan da sunumunda da belirtiyor- 10 Nisan 2010 yani kabaca bakarsak bir yıl yedi ay geçmiş. Burada sadece kredi faizlerindeki düşüşlerden bahsediyorsunuz. Bu zaten yeni bir şey değil, 2002'den bu tarafa süregelen bir durum yani bu plan gereği düşürdüğünüz bir şey değil. Burada, başka da bir şey söyleyemiyorsunuz. Bir tek, belki KOSGEB'le ilgili, KOBİ'lerin yararlandığı kredilerden işte, hizmet sektöründe faal yararlanması, belki o sayılabilir.

Hâlbuki, Sayın Başbakanın o toplantıda, bizatihi Sayın Başbakanın ağzından ifade edilen iki konu var: “Hâlen esnaf muafiyi kapsamındaki meslek kolları için, vergiden muaf esnaf belgesi uygulaması getiriyoruz. Gelir vergisi kanun tasarısında, basit usulden gerçek usule geçen esnaf ve sanatkârların, şartları oluştuğunda basit usulde vergilendirilmesini sağlayacak düzenlemeyi planlıyoruz.” diyor Sayın Başbakan. Şimdi, geçen yıl Sayın Sanayi Bakanımız Nihat Bey -kulakları çınlasın- işte, demişti ki: “Bunlar uzun vadeli çalıştırmayı gerekiyor. Bu planda açıklanan yedi ana başlıkta otuz tedbir uzun vadeli çalışmayı gerektiriyor.” Şimdi, soruyorum, içimizde maliye kökenli arkadaşlarımız da var ve Plan Bütçe Komisyonunun her üyesi bilir yani şu denilen düzenlemeyi, Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılacak düzenlemeyi yapmak bu kadar uzun zaman gerektirir mi Sayın Bakanım? Biz bu konuda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak kanun teklifi de verdik ama Sayın Başbakanın ağzından verdiğiniz sözün gereğini maalesef, bir günde halledilebilecek bir şeyi hâlen gerçekleştirmediniz.

Sayın Bakanım, ikinci konu, bu kaçakçılıkla ilgili. Biliyorsunuz, 8 Kasım 2007 tarihinde Gümrük Müsteşarlığı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu arasında akaryakıt kaçakçılığının önlenmesine ilişkin bir iş birliği protokolü imzalanmış ve o tarihte zatîalinizin açıklaması var. Diyorsunuz ki: “PKK terör örgütünün kullandığı araç gerecin parasını bir yerlerden temin ediyor. Onlar arasında akaryakıt kaçakçılığının da olduğu yönünde istihbarat bilgileri var.” Geçtiğimiz gün Maliye Bakanımız da başka bir konuda açıklaması oldu. Bu, Tütün ve Tütün Mamulleri Kaçakçılığıyla Mücadele Eylem Planında diyor ki: 2008-2009 yıllarında 10 milyon adet olan kaçak sigara miktarı, emniyetin yakaladığı kaçak sigara miktarı, 2010'da 44 milyona, 2011'in dokuz ayında da 50 milyon pakete ulaştığını söylüyor ve bu kaçakçılığın da terör örgütüyle bağlantılı olduğunu bizatihi Maliye Bakanı söylüyor. Tabii, sürekli gündeme getirdiğimiz bir konu, takipçisi olduğumuz bir konu ama gerçekten de çok önem verdiğimiz için takip ettiğimiz bir konu. Sayın Başbakanın, yine, burada söylediklerini aynen okuyacağım. 13 Şubat 2007, Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Toplantısı ve 28 Şubat 2007 Ulusa Sesleniş Konuşması; diyor ki Sayın Başbakan: “Dış Ticaret Müsteşarlığı, petrol ithal ettiğimiz kırk sekiz ülkeden kayıtları istedi. Bu ülkelerin otuz birinden cevap geldi. Bu cevapların geldiği otuz bir ülke diyor ki: ‘Türkiye bizden son iki buçuk yıl içinde 28 milyar dolarlık petrol ithal etti.’ Buradaki kayıtlara göre ise bu otuz bir ülkeden aynı dönemde ithal edilen akaryakıt miktarı sadece 9,3 milyar dolar. Arada tam 18,7 milyar dolarlık bir fark var. ÖTV, KDV, EPDK payını eklediğimiz zaman bu fark 38 milyar dolar seviyesine çıkıyor ve henüz on yedi ülkenin kayıtlarını almış değiliz. Bunlar da geldiği zaman aradaki fark daha da büyüyecek. Bugün uygulamaya koyacağımız yeni yasamızla birlikte kaçakçılığı çok büyük oranda engellemiş, bu büyük yolsuzluk zeminini ortadan kaldırmış oluyoruz.” diyor, Sayın Başbakanın, aynen, okuduğum ifadeleri. Tabii aradan dört yılı geçen bir zaman var.

Şimdi, her yıl da -belki hatırlarsınız Sayın Bakanım- gümrüğün bütçesini görüşürken verdiğiniz bilgilerde ne kadar yakalama var, bunları gündeme taşıyoruz. Yine, bu yılına bakıyorum, 12'nci sayfada, ilk dokuz ayda 22,7 milyonluk akaryakıt, kaçak akaryakıt ele geçirmişiz. Sigarayla ilgili de 1,8 milyon lira değerinde 555. 850 paket sigara, ayrıca, kaçak çay var, uyuşturucu var, onlar da önemli ama onlara şu an girmiyorum. Sayın Başbakanın verdiği bilgilerden şu çıkıyor: İki buçuk yılda en az 38 milyar dolar, bu, yıllık en az 15 milyar dolara tekabül ediyor ve vergisine baktığımız zaman da

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

yaklaşık 10 milyar dolarlık bir vergi kaybı söz konusu. Bunun tabii en vahim tarafı da buradan PKK'nın önemli bir kaynak sağlaması. Ben şimdi size tekrar soruyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, ilave süre veriyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Bugüne kadar ne yaptınız? Yani EPDK'yla protokol imzalamışsınız ama yakalama ile ilgili verdiğiniz bilgilerden, bugüne kadar bu konuda önemli bir sonuç alınmadığı, kayda değer bir gelişme gösterilemediği görülüyor ama sizin anlatacaklarınız varsa bilgilenmek isterim.

Sayın Başkanım, kısa bir konum daha var ama iznimize sığınacağım. Bana göre, skandal bir düzenleme Sayın Bakanım. Nedir skandal düzenleme? 11 Ekim 2011 tarihli mükerres Resmî Gazete'de 654 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yayınlandı. Şimdi, o kanun hükmünde kararnamede yayınlanan hususa nereden gelindi onu izah edeceğim. Biliyorsunuz, tüm siyasi partilerimizin iş birliğiyle yeni Ticaret Kanunu'nu geçen dönem hızla Meclisten geçirdik ve genel olarak uygulama tarihi de 1 Temmuz 2012. Ancak, yine -geçen dönem Komisyonumuz üyesi olan arkadaşlarımız hatırlayacaklar- burada, nisan ayında, torba kanun görüşülürken Sanayi ve Ticaret Bakanımız Nihat Ergün'ün teklif ettiği iki maddeyi o torbaya koymuştuk. Bunlardan biri şuydu: 6762 sayılı yani şu an yürürlükte olan Ticaret Kanunu'nun 401'inci maddesine iki fıkra eklenmişti. "Pay sahipleri arasında, kooperatifler ve bunların üst kuruluşları bulunan anonim şirketlerde ve iştiraklerinde diğer pay sahipleri lehine herhangi bir imtiyaz tesis edilemeyeceği, buna aykırı esas mukavelelerin altı ay içinde bu hükme uygun hâle getirileceği..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Evet, tamamlayınız lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Bu hükme uygun hâle getirileceği, getirilmediği takdirde bunun kanunen hükümsüz olacağını öngören bir düzenleme. Şimdi ne yapıldı? Bu "skandal" dediğim KHK'yle, bu altı aylık süreyi bir yıla çıkartıyor -Sayın Bakanım, siz hukukçusunuz- ve bir geçici maddeyle yetki alıyorsunuz, bu bir yıllık süreyi üç daha uzatmaya yetki alıyorsunuz. Kabaca bir hesap yapın. Şimdi, ilk düzenlemeye göre, 11 Ekimde süre sona eriyordu, siz altı ay daha uzatınca 12 Nisan tarihine geliyor bu. Üç aylık yetkinizi de kullandığınız zaman ne oluyor Sayın Bakanım biliyor musunuz? 12 Temmuz 2012, yani mevcut kanun yürürlükten kalkıyor. Yani, böyle bir şey olabilir mi? Sayın Ergün'ün teklifiyle bu torba kanunla mevcut Ticaret Kanunu'na bir hüküm koyuyorsunuz, onlar bunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Bana göre şeytanca bir düzenlemeyle ortadan kaldıracak bir düzenlemeyi KHK'yle yapıyorsunuz. Ben, konuşacaklarım bu konuda uzundu ama sadece soruyla yetineyim. Zabıtlar elimde. Sayın Nihat Ergün, bu düzenlemenin gerekçesini, niye böyle bir düzenleme yaptıklarını uzun uzun anlatmıştı. Ben de demiştim ki: "Sayın Bakan -firma ismi vermeden, kooperatif ismi vermeden anlattı- bu dedikleriniz -ben teftiş kökenli birisiyim- hakikaten skandal. Yani, burada Bakanlık uyudu mu, teftiş uyudu mu, hiçbir şey yapmadınız mı?" diye sorduğum zaman "Yaptık." dedi. "Suç duyurusunda bulunduk." dedi. O zaman, ben size soruyorum: Bu suça ortak olmuş oluyorsunuz Sayın Bakan. Sayın Nihat Ergün'ün dediği suça, bu düzenlemeyi iptal etmesine yol açacak bir düzenleme yaparak ortak oluyorsunuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Boğa, buyurun efendim.

ALİ BOĞA (Muğla) – Sayın Başkanım, Plan Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz, Saygıdeğer Bakanım, Rekabet Kurumumuzun Başkanı ve daha önce birçoğuyla çalışma şansını yakaladığım değerli bürokrat arkadaşlar; hepinize en derin sevgi ve saygılarımla konuşmama başlıyorum.

Ülkemiz ekonomisinin gelişmesi, üretmesi, büyümesi ve sağlıklı bir piyasa yapısına kavuşması hedeflerinin gerçekleşmesi hepimizin ortak hedefidir. Bu kapsamda, Türk ticaretinin nirengi noktası olan ve uluslararası eşya, taşıt, yolcu hareketlerini yürüterek ülke ekonomisi ve güvenliğine katkı sağlamak misyonuyla teşkilatlanmış gümrük idaresine ait iş ve işlemlerin yanında, rekabetçi, yenilikçi, girişimci, ekonomik dönüşümün sağlanması amacıyla iç ticaret aktörlerini ihracat potansiyeline daha fazla dâhil etmek, esnaf ve sanatkârı modern ve tasarımcı, yenilikçi üretime adapte etmek, kooperatifçiliği, yurt içi üretimi desteklerken yurt dışı örnekleriyle yarışabilir hâle getirmek, sağlıklı ve adil bir piyasa yapısının oluşturulması amacı doğrultusunda tüketicinin ekonomik çıkarlarıyla, sağlık ve güvenliğini korumak faaliyetlerini yürütmekten sorumlu, yeni ve çağdaş bir kamu örgütlenmesi modeli olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız oluşturulmuştur.

Sözlerime, öncelikle, bu Bakanlığa başarılar dileyerek, bürokrat arkadaşlarıma ve Sayın Bakanımıza başarılar dileyerek sözlerime başlıyorum.

Bakanlığın gümrük politikası, girişimcilerin ihtiyaç ve talepleri ile serbest ticaret ilkelerine uygun bir şekilde, uluslararası kurum ve kuruluşlarla entegre, herhangi bir kaçakçılık, güvenlik zaafı, vergi kaybına fırsat vermeden, teknolojik gelişmelerin kullanılması yoluyla, kolay ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi ana hedefinde ilerlemektedir. Bu amaç doğrultusunda, Bakanlıkça yapılan en önemli atılımların 61'inci Hükümet Programında da altı çizilen gümrükte "Tek Pencere" uygulamasına geçilmesi olduğu açıktır. Bilindiği gibi, Türkiye'de elektronik imza yasası 2005 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu Yasa'nın yürürlüğe girmesinden bir hafta sonra, bugünkü Ticaret ve Gümrük Bakanlığımızca başlatılan Tek Pencere'nin başlangıcı olarak addedeceğim, DİR Otomasyon Projesi'ne geçilmişti. DİR Otomasyon Projesi o güne kadar, bir ay içerisinde ya da yirmi günde sonuçlanan belgeleri, bir günlüğe değil, bir saatliğe düşüren, Türkiye'nin ilk elektronik imza uygulamasıdır. Tek Pencere belgesi ise, belge peşinde koşarak para ve zaman kaybı yaşayan ticaret erbabının işini kolaylaştıracaktır. Aynı şekilde, e-devlet politikasının en güzel örneklerinden biri olarak gördüğümüz kâğıtsız beyanname

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

uygulanması dış ticaret erbabının gümrük işlemlerini gümrüğe gelmeksizin yapabilmeleri, gümrüklerde kırtasiyeciliğe ve işlem maliyetlerine son vermesini sağlamış olacaktır. Uygulamaya başlayan bu projenin tüm gümrüklerimizde yaygınlaştırılacağına olan inancım da sonsuzdur.

Değerli milletvekilleri, bu doğrultuda Gümrük ve Ticaret Bakanlığının yürütülmesinde inisiyatif üstlendiği İpek Yolu Projesi bölgesi, ekonomik vizyonun bir örneği sıfatıyla özel bir değerlendirmeyi hak etmektedir. Bu projeye, "İpek Yolu" adı verilen Türkiye'den Vietnam'a kadar uzanan çok geniş bir coğrafyada gümrük işlemleri hızlanacak ve ihracat ürünlerimiz de hızlı bir şekilde o ülkelere ulaşmış olacaktır. Yine, malumları olduğu üzere, Dış Ticaret Müsteşarlığında "Türk İhracat Ürünleri İpek Yolu Tren Projesi" adı altında bir proje başlatılmış ve İstanbul'dan başlayarak, Tahran, Aşgabat, Özbekistan, Kazakistan ve Astana'ya kadar Türk ihracat ürünleriyle donatılmış bir tren vagonu 10 bin kilometrelik bir mesafeyi kat etmişti. Bugünkü İpek Yolu Projesinin sanki başlangıcı ve işaretçisiydi çünkü o zamana kadar, Orta Asya'ya kadar gidilip gelinemediği, arada denizin olduğu ve kara yoluyla gidilemediği kanaatleri de bu projeye yıkılmıştı.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın başında da belirttiğim gibi, Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız, rekabetçi, yenilikçi ve girişimci ekonomik dönüşümün sağlanması amacıyla iç ticaret aktörlerini, esnaf ve sanatkârimizi, kooperatiflerimizi ve 74 milyon tüketicimizi hizmet kapsamına almış durumdadır. Türkiye, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı öncülüğünde, yeni döneme, yeni bir Ticaret Kanunu'yla girmektedir. Bu yolla, ekonominin rekabetçi ve yenilikçi bir noktaya taşınması hedefinde önemli bir aşama kaydedilmiştir. Ayrıca, sanayi, ticaret ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren tüm gerçek ve tüzel kişiler için farklı kurumlar tarafından toplanan verilerin tek çatı altında birleştirilmesini sağlayan Merkezi Kayıt Sicil Sistemi (MERSİS) yürürlüğe konulacaktır. Bilindiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti kurumları kendi arasında bilgi alışverişinde birbirlerini tanımadıkları için, bilgisayar anlamında, veriler anlamında birbirini tanımadığı için, Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığımızın ve Ticaret Bakanlığının, o zamanki Sanayi ve Ticaret Bakanlığının elindeki veriler birbirini görmemekteydi. Bunları birleştirmek amacıyla, iki sene önce, benim Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarlığım döneminde bir proje başlattık ve Merkezi Kayıt Sisteminin kısaltılmasındaki isim önerim de arkadaşlar tarafından kabul edilecektir, MERNİS'e uygun olsun diye MERSİS Projesini o gün ortaya koymuştuk. Şu anda, ihale safhasında. İnşallah bu proje gerçekleştiği zaman Türkiye'deki bütün kurumlar, hem vatandaş olarak hem vergi mükellefleri olarak hem tüzel kişilikler ve avukatlık büroları da dâhil, hizmet akdeden bürolar da dâhil, tek numaraya kavuşarak o şekilde, devletin bilgi birliği sağlamış olacak.

İç ticaretin geliştirilmesi noktasında özellik kaydeden hususlardan biri de Hal Yasası'nın yürürlüğe girmesidir. Bildiğiniz gibi, daha önce, yediğimiz ürünlerin nereden geldiğini takip etme, geriye doğru çek etme şansımız yoktu. Hal Yasası, elektronik ortamda, ürünün çıktığı seraya kadar giderek burada, hangi ilaçların, hangi kimyevi ürünlerin kullanıldığını da takip edebilecek şekilde bir sistem getirmiştir, aynı zamanda da kayıt altına almıştır. Hal Yasası'yla bütün bu alandaki üretilen ürünler de kayıt altına alınmış olacaktır.

Diğer taraftan da lisanslı depoculuk uygulamasıyla ürünlerimizin nispeten ucuz olduğu dönemlerde satışı yerine, bu lisanslı depolara teslim edilen ürünler borsada, yine, üreticinin arzu ettiği geliri elde edeceği bir zamanı bekleme şansını elde etmiş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, sağlıklı bir ekonomik büyümenin, tüm tüketicilerin haklarından haberdar olduğu, haksız rekabetin ve aldatıcı uygulamaların sona erdirildiği bir ortamın tesisıyla var olabileceğini aklımızdan çıkarmamız gerekiyor. Tüketicilerin yanıltılmaya daha müsait bir durumda olduğu günümüzde tüm tüketici haklarının da bilinmesi, tüketiciler tarafından bilinmesi ve takip edilmesi ve bilgilendirilmesi görevini de yine Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız üstlenmiş durumda.

Diğer taraftan, -biraz önce Sayın Kalaycı'nın da belirttiği gibi- ESTEP Projesi de yine daha önce Sanayi ve Ticaret Bakanlığında başlatılmış ve esnaf alanında ilk stratejik bir çalışmadır. Bu projenin süresi biliyorsunuz 2010 ve 2011 yılı sonuna kadardır ve 2011 yılı sonu yaklaştığına göre arkadaşlardan aldığım bilgi çerçevesinde bu stratejide gelinecek noktada gerçekleştirilen hedefler tespit edilerek yeni hedeflere de ulaşmak için yenilenecektir, önümüzdeki yıldan itibaren yenisi de uygulamaya konabilecek durumdadır.

Bilindiği gibi 2002 öncesinde esnafımızın kullandığı kredi faiz oranı yüzde 47 iken şu anda bir yıllık esnaf kredileri yüzde 5'e düşürülmüş durumda, toplam kullanılan kredi 153 milyon dolar iken şu anda 5 milyar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek süre veriyorum.

ALİ BOĞA (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yine bildiğiniz gibi 2012 yılı Kooperatifler Yılı ilan edilmiştir. Bu Kooperatifler Yılı'na uygun olarak da kooperatifçiliğimiz yine aynı Bakanlığımız tarafından gerekli çalışmalarla yürütülmektedir.

Değerli milletvekilleri, açıkça Gümrük ve Ticaret Bakanlığının ülkemizin 2023 büyük Türkiye vizyonunun gerçekleşmesinde anahtar bir rol üstlenmekte olduğunu görmekteyiz. Bu mühim rol Gümrük ve Ticaret Bakanlığını ekonomide değişim ve dönüşümün öncüsü kamusal odaklardan biri hâline getirmiştir. Siyaset kurumunu temsil eden bizlerin görevi ise, vazgeçilmez birleşenlerle şekillenen yeni gümrük ve ticaret politikalarının arkasında durmamız sorumluluğumuzun bir parçası olduğunu düşünüyorum. Bu sorumluluk Gümrük ve Ticaret Bakanlığına ve Bakanlık politikasına destek olmak şeklinde sonuçlanacaktır.

Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Boğa.

Sayın Şahin...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım ve Sevgili Bakanım, değerli bürokratlar, Rekabet Kurulu Başkanım; 2023 yılı cumhuriyetimizin 100'üncü yılı için 500 milyar dolar ihracat hedefini koyduk. Hedef koymak kolaydır, önemli olan hedefe ulaşmak için ayakları yere basan çözümler bulmak, varsa gerekli

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

mevzuat değişikliklerini yapmak, sanayici ve ticaret erbabının önünü açmaktır. Dış ticarete tüm tarafların kesişim noktası olan gümrüklerimiz ve gümrük mevzuatıdır. Bu sebeple, Hükümetimiz iktidara geldiğinden bu yana, Gümrük Kanunu'nda gerekli değişiklikler yapılarak Avrupa Birliği ile uyumlu hâle getirilmiştir. Gümrükler için eğitimli personel alımı hızlandırılmıştır. Bu sayede, eğitimli gençlerimize iş imkânı sağlanarak gümrük idarelerinde genç, dinamik personelin görev yapması, personel eğitim seviyesi yükselterek bu kurumlarda çalışan personelin yaş ortalaması aşağı çekilmiştir. Bu sayede, genç beyinler değerlendirilmiş, gümrük idarelerindeki iş ve işlemlerin daha hızlı yapılması sağlanmıştır.

AK PARTİ hükümetleri döneminde Türkiye'deki tüm gümrük idarelerinde elektronik ortamda beyannameler düzenlenmeye başlanmıştır. Bu sayede, tüm gümrüklerde yapılan işlemler merkezde aynı anda görüntülenebilmekte, istatistiki verilere çok çabuk ulaşılabilir. Artık dış ticaretimizi istediğimiz an bölgelerden veri toplamadan, merkezden tek bir tuşla hangi ülkelere ihracat yapıldığı, hangi teslim şekline göre yapıldığı, hangi gümrüklerden yapıldığı, hangi eşyalardan yapıldığı gibi aklımıza gelebilecek tüm kriterlerle raporlanabilmektedir. Bu bilgilere hızlı, anında ulaşabilmesine, varsa alınması gereken tedbirlerin süratli ve sağlıklı bir şekilde alınabilmesine olanak sağlanmıştır.

Yine AK PARTİ hükümetleri döneminde elektronik imza dönemine geçilmiştir. Gümrük beyannamelerinde elektronik imzaya geçilerek elektronik beyanname geçişinin temelleri atılmıştır. Şimdilik pilot uygulama ile gümrük idarelerindeki elektronik beyannameler düzenlenmeye başlanmıştır. 2012 yılı başlarında tüm Türkiye'de elektronik beyannameye geçiş için çalışmaların sonuna gelmek üzeredir. Elektronik beyannameye geçişle tüm gümrük işlemleri süratli, sağlıklı bir şekilde yapılacaktır.

Yeni sınır kapıları açılmış, bu sayede komşu ülkelerle ticaretimiz artırılmış, çıkış kapılarının çoğalması ile kapılarda yığılmalar engellenmiş, bölge ve sınır ticaretinin artması sağlanarak bölge insanın refah seviyesi yükselterek yeni istihdam alanları oluşturulmuştur.

Mali yeterliliği ve dış ticaret hacmi olan firmaların ihracat işlemleri basitleştirilmiş, ithalat işlemlerinde geçerli olan mavi hat uygulaması belirli mali kriterleri sağlayan firmaların ihracat işlemleri için de uygulamasına geçilmiştir. Bu sayede, ihracat yapanların gümrük işlemleri minimum seviyeye düşürülmüştür.

Gümrük muhafaza müdürlükleri ve gümrük müdürlükleri birleştirilerek gümrük işlemlerinde çok başlılık azaltılmış, atıl olan personelin verimli çalışması sağlanmıştır.

Bölge müdürlükleri kurularak dış ticaret yapısına uygun çalışmalar yapılabilir. Sanayi ürünleri konusunda dış ticaret kapasitesine sahip bir bölge ile tarım ürünü ihracatı yapan bölgelerin ihtiyaçları birbirinden ayrılarak farklılık göstermesinden dolayı, bölge müdürlüklerinin varlığı bu konuda yapılacak çalışmaların daha sağlıklı olmasını sağlamaktadır.

Gümrükler Bakanlığı seviyesinde tekrar yapılandırılmıştır. Müsteşarlık makamı ile temsil edilen gümrüklerimiz artık Bakanlık seviyesinde çalışmaktadır. Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının ilgili bölümlerinin birleştirilerek Gümrük ve Ticaret Bakanlığının oluşturulması 2023, 500 milyar dolar ihracat hedefi için belki de bugüne kadar atılmış en önemli adımdır.

Ülkemize gelecek eşyaların daha çıkış ülkesinden çıkmadan Türk gümrük idarelerine bildiriminin yapılması yönünde mevzuat düzenlemeleri yapılmıştır. Yapılan düzenleme ile emniyet ve güvenlik amaçlı risk analizinin, eşyanın ülkeye girişinden çıkışından önce yapılmasına imkân tanınmıştır. Bu sayede, sevkiyata ilişkin bilgiler önceden alınacağından ticaret erbabının işlemleri daha hızlı tamamlanacak, gümrükte bekleme süresi azalacak ve üretim sürecinde kullanılacak girdi ekonomiye bir an önce kazandırılacaktır.

Ihracatçıya yük olan cezalarda düzenlemeler yapılmıştır. Bu konu çok önemlidir. Dış ticaret erbabımızın sızlanmasına sebebiyet veren usulsüzlük cezası miktarları AK PARTİ Hükümeti döneminde dörtte 1'ine düşürülerek basit yanlışlıklardan dolayı ihracatçımızın üzerindeki ceza yükü hafifletilmiştir. 2009 yılında yeniden değerlendirilme oranında artış ile 221 Türk lirasına ulaşan usulsüzlük cezası, 2009 yılında yaptığımız değişiklikle 65 Türk lirasına kadar düşürülmüştür.

Kurumlar arası elektronik veri aktarımı AK PARTİ Hükümetinde gerçekleştirilmiştir. Yapılan ihracatlar vergi dairelerince elektronik ortamda takibi yapılabildiğinden ihracatçımızın KDV iadeleri çok daha süratli ve mümkün olan en az bürokrasi ile iade edilebilmektedir.

Gümrük idarelerince yapılan tahsilatlar artık kart aracılığı ile yapılmaktadır. Gümrük idarelerinde GÜMKART uygulaması ile gümrük vergileri dâhil olmak üzere tüm ödemeler kredi kartı benzeri GÜMKART aracılığı ile yapılmaktadır.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği müessesesi oluşturulmuştur. Böylelikle gümrük idarelerinin iş yoğunluğunun artmasına sebebiyet veren ve personelin verimli kullanılmasına engel olan birçok işlem yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine devredilmiştir. Böylelikle antrepolarda görevli personel idareye alınarak idarelerdeki iş yükü azaltılmış, gümrük personelinin depo görevlisi gibi çalışması engellenmiştir. Mesai ücretlerinin düşürülmesiyle ithalatçımıza ve ihracatçımıza da çok olumlu bir fayda geri dönüşüm olarak sağlanmıştır.

Çok önemli bir yapılanma da -Sayın Bakanımızın bahsettiği gibi- gümrük uzlaşma komisyonları kurulmuştur. Sanayici ile gümrük idareleri arasında yaşanan vergi ihtilaflarında ceza yazılması ve bu olayların mahkemeye taşınarak gerek mahkemelerin iş yükünün artmasının engellenmesi, gerekse sanayici ve gümrük idarelerinin böyle bir maliyetinin oluşmaması için, ihtilaf konusu durumlar için konunun yargıya taşınmadan uzlaşma komisyonlarında çözümü sağlanmıştır.

Bütün bunlar AK PARTİ döneminde yapılan iyileştirmelerdir. Ancak iynin her zaman daha iyisi vardır. Bu sebeple, dış ticaret işlemlerinde aksayan her işlemin sebebi tespit edilerek dış ticaret erbabı lehine gerekli düzenlemeler yapılmaya devam edilmelidir.

Sayın Bakanım ve değerli bürokratlarımız, burada tespit ettiğim bazı eksiklikler veya gelişmelerin daha da dikkatle üzerinde durulması için bazı önerilerim olacak. Bunlardan birkaç tanesi: Sanayicilerimiz gümrükler dışındaki bazı kurumlarda iade süre beklemekte veya basit mevzuat engellerine takılmaktadır. İş yerinde üretim yaptığı fabrikasında

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

makineler için getirdiği bazı parçalar için TSE'de uzun süre beklemekte ve bu sürenin sonunda bazen olumsuz raporlar almaktadır. Hâlbuki aynı parça makine ile birlikte makineye takılı geldiğinde sanayicimiz TSE sorunu yaşamamaktadır. Bu tip tezatların ortadan kaldırılması sanayicimizin ve üreticimizin özellikle yurt dışından getirdiği makinelerde makine, teçhizat ve yedek parça temini noktasında önünü açacaktır.

Sanayicimiz gümrük işlemlerini mesai ödemek suretiyle gümrüklerde hemen hemen günün her saati yapabilmektedir. Ancak gümrük işlemlerinin yapılması için gerekli belgeleri hazırlayacak veya onaylayacak diğer kurumlar, tarım il müdürlükleri, Türk Standartları Enstitüsü, ticaret odaları gibi kurumlar gümrüklerin çalışma saatlerine ayak uyduramamaktadırlar. Bu sebeple, birçok işlem için gümrüklerde mesai verilmesinin bir anlamı kalmamaktadır. Gümrüklerde saat 12.00'ye mesai ödemeksizin işlem yaptırmamıza rağmen, ticaret odası gibi diğer kurumlar da bu hizmetleri bazen alırken gecikmeler yaşanmaktadır.

İstanbul gibi büyük metropollerde liman ve kara gümrükleri şehrin tam ortasında kalmıştır. Bu, özellikle liman gümrüklerinin şehirlerden uzakta ve Marmara Bölgesi'nin merkez noktası olabilmesi özelliğiyle Gemlik merkezli bir düşüncem var.

Gümrük idarelerinde elektronik beyannameye geçilmiş veya yakın bir süre sonra geçilecek olmasına rağmen ilişkili diğer kurumlarda bu dönüşüm henüz sağlanamamıştır.

İhracat işlemleri için gümrük idarelerinde kırmızı hat uygulaması minimum seviyeye indirilmelidir. Çünkü ihracat eşyaları gümrüklerde çoğu zaman sistem ataması sebebiyle kırmızı hat kriterinden işleme tabi tutulmaktadır. Gereğinden fazla denetim esasen denetim değildir. Risk unsurları göz önüne alınarak daha az ama daha etkin kontrollerin yapılması sağlanarak dış ticaretimize daha hızlı ve etkin bir yapı kazandırılabilir.

Ben, heyetinizi saygıyla selamlıyor, Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin, çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının değerli mensupları, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Muhterem arkadaşlar, tabii, Gümrük İdaresi, ülkemizin ve devletimizin faaliyetleri bakımından çok önemli bir teşkilatımız. Yalnız gümrük teşkilatımız bu önemine paralel maalesef çok da talihsiz bir teşkilat. Bir zamanlar “Gümrük ve Tekel Bakanlığı” idi Sayın Bakanım bakanlığın adı, sonra bir ara “Maliye ve Gümrük Bakanlığı” oldu, şimdi de “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” olmuş, öyle diyelim yani oldu.

Şimdi, Sayın Günal, konuşmasında temas etmiş, ben yoktum ama. Gümrükle dış ticaret daha munasip olurdu diye düşünüyoruz. Şimdi, gümrükle ticaret, esnaf ne derece ilgilidir zorlarsak tanımları elbette bir alaka kurarız da. Bu teşkilatlanma biraz yine olmadı galiba yine talihsiz bir yapıya doğru yönelmiş. Pek çok yöneticilerin de görevlerine son verildiğini öğreniyoruz. Ancak bu yeniden yapılanmanın da başarılı olmasını canıgönülden diliyorum.

Şimdi, tabii, yapılanmak bütün âdeta bir moda gibi. Bizim Türk bürokrasisinde, devlet hayatımızda bütün kurumlar yapılıyor. Yeniden yapılanırken pek çok birimini amip gibi çoğaltıyor. Yani işler, bürokrasi azalacağına artıyor, birim sayısı ve çalışan sayısı azalacağına artıyor, masraflar alabildiğine artıyor, ondan sonra maksat yine hasıl olmuyor. Bunlara artık bir çekidüzen verme zamanı, yeniden bunlara bir başka bakış açısıyla bakmakta fayda vardır diye düşünüyoruz. Bütün bakanlıklarımızın durumu maalesef böyle.

Tabii, “gümrük” deyince sınırlarımız aklı geliyor. Akaryakıt kaçakçılığıyla ilgili Sayın Kalaycı da temas etti, sunuş kitabınızda da bilgiler var. Basına yansıyan akaryakıt kaçakçılığının terör örgütüyle olan bağı ve buna ilişkin yapılan mücadelelerle ilgili beyanatlarınızı hatırlıyorum, Maliye Bakanının. Sigara kaçakçılığı ile terör örgütü bağlantısı daha yeni geçtiğimiz hafta kamuoyunun gündemine geldi. Şimdi, efendim, zaten terörle mücadeleyi neredeyse bırakmışsınız, pazarlıkla, müzakereyle halletmeye çalışıyorsunuz. Ben diyorum hazır bu terör örgütüyle pazarlık mücadelelerine... Tutanakları okuyoruz. Bu kaçakçılıktan, sigara, akaryakıt, uyuşturucu kaçakçılığından beslenen bir terör örgütüyle karşı karşıyayız. Şimdi, herkes bir yorum yapıyor: “Efendim, işte terör bitmedi, bak işte bu yöntemler olmadı.” filan. Bu terör örgütünün çok önemli bir özelliği var, bu terör örgütü uyuşturucu kaçakçısı, akaryakıt kaçakçısı, bütün mamullerinin... Bu kaçakçılıktan da maddi finansını ve diğer ülkelerin destekleriyle götüren bir örgüt ve bu terör örgütünün kaçakçılık faaliyetlerine biraz daha yoğunlaşmamız gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Başkan, Bayın Bakan, değerli arkadaşlar; tabii, esnafımız fevkalade önemli bir kesimimizi oluşturuyor. Esnafımız sadece ekonomik bakımdan değil, sosyal bakımdan da toplumumuzun âdeta ana omurgalarından bir kesimini teşkil ediyor, gerek sermaye ve refahın tabana yayılması gerekse gelir dağılımının iyileştirilmesi, sosyal dengelerin korunması bakımından çok önemli bir kesimimiz ve ülkemizdeki iş yerlerinin yüzde 99'u da esnafardan oluşuyor, istihdamın yüzde 77'sini sağlıyor, ekonomide yaratılan katma değerın yüzde 36'sını sağlıyor. Dolayısıyla esnafımızın sorunları ülkemizin genel sorunlarını paralel bir şekilde taşıyor.

Ayrıca, geçen yıl Sayın Başbakan ocak ayında esnafımıza “Bakkallık bitti.” şeklinde beyanatları olmuştu. Oysa bakkallık bitmez, bakkallık bitmeyecek de ve bitmemeli de. Çünkü ülkemizin temel direği olan ve etki alanı itibarıyla toplumun tüm insanlarına hitap eden, hatta diyebiliriz ki: Aile kurumundan sonra sosyalleşmenin, iletişim kurmanın, birlik ve beraberliği zenginleştirmenin en güçlü yapısını teşkil ediyor. Ancak, tabii, bu kesimimizin çok büyük de sorunları var. Şimdi, esnaf ve sanatkârimizin sorunlarını sadece başlıklar altında saymaya çalışırsak finansman yetersizliği var, gelişmiş pazarlara hitap edecek donanımlardan mahrum olmak var, bilgi ve teknolojiye yeniliklerin getirdiği değişimlere uyum sorunu var, yine küresel ekonominin, marketlerin ve Uzak Doğu mallarının yarattığı rekabetle boğuşmak durumunda, mesleki eğitim yetersizliği söz konusu, sosyal güvenlik sorunları var, Avrupa Birliği uyum yasalarının öngördüğü yeni standartlara ulaşma sorunu var. Bunun yanı sıra halkın alım gücünün düşmesi ve tüketim alışkanlıklarının değişmesinin

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

getirdiği sorunlar var, yaşanan iç göçler ve işsizliğin oluşturduğu kayıt dışı, esnaf ve sanatkârların oluşturduğu haksız rekabet, bunlar esnafımız için birer tehdit oluşturuyor. Bu sorunların çözülmesi için biz maalesef Hükûmetin yani işin biraz ucundan tutar gibi görünürken sonradan tamamen işin yakasını bıraktığını görüyoruz. “ESDEP” dediğimiz Değişim, Dönüşüm, Destek Projesi 2010 Nisanında ne güzel başlatıldı, büyük bir gösterişle de ilan da edildi, bizler de destekledik, ümitlendik ama boş çıktı. Gerisi, orada sayılanların pek çoğu maalesef yerine getirilmedi. Ayrıca, esnaf şurası toplanacaktı, esnaf şurası bir türlü toplanamıyor. Sayın Bakanım, özellikle bu esnafa ilgili birimler de size bağlanmışken gerçekten eğer bu esnaf şurasını toplayabilerseniz çok önemli bir hizmet yapmış olursunuz, bunu sizden bekliyoruz. Ve esnafımızda mutlaka bundan çok memnun olacaktır.

Onun dışında, tabii, yasal olarak esnafın kanunen bir tanımlanması gerekiyor, kanuni tanımının mutlaka yapılması gerekiyor ve herkesin istediği işi, istediği yerde yapabildiği bir kara düzenden de piyasayı kurtarmak gerekiyor. Son teşkilat yapısına bakamadım ama bu KOBİ, KOSGEB destekleri de size...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – KOSGEB Bilim ve Teknoloji Bakanlığına...

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Evet.

Ben sözlerime burada son veriyorum Sayın Başkan.

Hepinize çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Koçer, buyurun.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, değerli Bakanlık bürokratları, çok değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın çok geniş bir alana hitap ettiğini görmekten ve bu Bakanlığın etki alanının çok daha artırılmış olduğunu da görmekten memnuniyet duydum. İş adamı, sanayici, esnaf, kooperatif üyesi, tüketici, tarımsal üretici, bütün bunların hepsini kapsayan çok geniş bir yelpaze içerisinde yürütülüyor bu çalışmalar ve bu arada bütçe sunumuyla ilgili bizlere verilen kitap için teşekkür ediyorum, gerçekten, detaylı ve ayrıntılı her bölüm için rakamsal verilerin olduğu bir kitap olmuş, hazırlayanın eline sağlık.

Sayın Bakanım, öncelikle size ve Bakanlığınıza teşekkür etmek istiyorum. Bir Türk vatandaşı olarak utanç duyduğumuz gümrük kapılarımız bugün iftihar ettiğimiz gümrük kapılarımız hâline geliyor. Bir kısmı geldi, bir kısmı da gelmek üzere ve inşallah önümüzdeki birkaç yıl içerisinde de Türkiye'deki bütün gümrük kapılarımızı yenileyeceğiz. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğiyle birlikte düzenlenen bu yap-işlet-devret modeli içerisinde bildiğim kadarıyla bütçeye hiçbir yük gelmeden, getirilmeden böyle bir projede şu ana kadar Gürbulak, İpsala, Cilvegözü, Habur, Kapıkule, Hamzabeyli ve Sarp sınır kapılarının yenilenmiş olduğunu bizzat ben de yerinde gördüm, müşahade ettim, eski hâlini de bildiğim için yeni hâliyle de iftihar ettim ve Nusaybin Sınır Kapı'mızın da şu anda yapılıyor olduğunu biliyorum, onun temel atma töreninde de bulundum, çok büyük bir onur duydum ve inşallah en kısa zamanda Karkamış ve Öncüpınar sınır kapılarımızın da, Suriye'ye olan sınır kapılarımızın da bir an önce açılmasını ve tamamlanmasını yürekten diliyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hükûmet mi yapıyor bunu Odalar Birliği mi?

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Devamla) – Birlikte yapılıyor. Yap-işlet-devret modeli içerisinde birlikte yapılıyor. Türkiye'de örnek bir model bu model. Bakanlığın bütçesinden hiçbir şey çıkmadan yap-işlet ve bir süre sonra da devret modeli içerisinde gerçekten x-ray cihazından ve free shop'larına, dinlenme yerlerinden restoranlara kadar birçok değil tamamını gördüğüm için söylüyorum, iftihar edilecek bir noktaya geldi. Bu bizim Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarı için çok önemli. Yurt dışından giren yabancı bir insanın Türkiye'ye girişinde Türkiye'ye bakış açısıyla ilgili de çok önemli. Ben bunu çok değerli bulduğum için özellikle altını çizmek istiyorum. Ortak kapı modeli için de kutluyorum Sayın Bakanım. Bu da çok önemli yani birçok kişi bunu belki bilmiyor ama Gürcistan'la, İran'la ve Suriye'yle yaptığımız ortak kapı modelinde Türkiye Cumhuriyeti karşı ülkenin kapısını da kendisi yapıyor yine bu yap-işlet-devret modeli içerisinde bunu da çok önemli ve anlamlı buluyorum. Çünkü devletimizin bu noktada artık komşu ülkelerle diyalogda onların kapısını da yapar hâle gelmiş olmasını ve bu noktada anlaşma içerisinde olmasını da önemsiyorum.

Gümrük kapılarında laboratuvarlar kurulmaya başlandı, bu laboratuvarlar hızımız açısından, acil analizler açısından önemli. Ancak bunların sayısının artırılması gerekiyor, bunu çok önemli buluyorum.

İhracatta teyitler hızlandı. Teyitleri erkene aldık. KDV iade sürecinde bunun önemi çok büyüktü. Bu sürecin sürekli takip edilmesinin ve kontrol edilmesinin de Türkiye ihracatı açısından önemli buluyorum. Çünkü ihracatçılarımızın KDV iade sorunu her zaman bitmeyen bir sorundur. Günlük arızalar, günlük sorunlar her zaman onları sıkıntıya sokar. Bu hızlandırılmış teyit sistemini önemli buluyorum, ancak bunun sürekli kontrol altına alınmasını da özellikle rica ediyorum. Esnaf ve sanatkârlarla ilgili kredi miktarının Eylül 2011 itibarıyla 5 milyar TL'ye yükselmiş olması gerçekten önemli ve yüzde 5 yanlış bilmiyorsa, bir yılın ötesinde yüzde 6 galiba, bir yıla kadar yüzde 5 uygulanıyor, bu da önemli. Bugün Merkez Bankasının borçlanmak faizi bile 5,75 noktasında iken bu esnafımıza verilen desteğin 2012 bütçesinde ne kadar verilecek bilmiyorum eğer hazırsa onu duymak isteriz, bu da çok önemli, 2012 yılında da esnaf ve sanatkârimize verilecek bu desteğin yine böyle düşük faizlerle artırılıyor olmasını da ben önemli buluyorum.

Tüketici bilgi sistemi için tebriklerimi sunuyorum, bu çok önemli ancak tüketici bilincinin artırılmasına yönelik Bakanlığımızın mutlaka bir kampanya ortaya koyması gerektiğine inanıyorum 2012 yılında. Çünkü tüketici bilinci bu bilgi sistemini çalıştıracak en önemli etken diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, önemli bir şey daha var. Biliyorsunuz şirketlerimizin İnternet sayfasıyla ilgili bir kanun var. Bu kanun da yanlış bilmiyorsa 2013 yılı başında yürürlüğe girecek, ancak bunun içerisinde yer alan bir bilanço yayınlama şeyi var. Şirketlerimizden gelen çok önemli talepler var. Yani şirketlerin İnternet sayfalarının olması kaçınılmaz, zaten tanıtım açısından da önemli. Ancak şirket bilançolarının İnternet'te yayınlanmasının zorunlu hâle getirilmesinin birçok sıkıntıyı da beraberinde getireceğini şirketlerimiz bize iletiyor. Bunun özellikle dikkate alınmasını sizlerden rica ediyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

2012 bütçemizin Türkiye'nin 2023 vizyonundaki 500 milyar dolarlık ihracat hedefine hizmet etmesi dileklerle, Bakanlığınızın 2012 bütçesiyle ilgili hazırlığı için teşekkür ediyor, emeği geçenlerin hepsini kutluyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arslan, buyurun.

AHMET ARSLAN (Kars) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve basınımızın gözde temsilcileri ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerçi birçok arkadaşımız kopuk kopuk ifade ettiler ama ben de birçok cümleyle tabii Bakanlığın yeniden yapılandırılması kapsamında 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kurulan Bakanlık bünyesinde mülga Gümrük Müsteşarlığı birimleri ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde dört iç ticaret birimi yer aldı. İç ticaret birimlerinin Bakanlığın bünyesinde yer alması demek, 74 milyon tüketiciye 365 oda ve borsaya, bunların üyesi olan 1 milyon 430 bin işletmeye, 56 bin kooperatife, 2 milyon da esnaf ve sanatkâra hizmet edebilir bir yapı oluştu. Bu yapının icraatçı hâle gelen bir Bakanlık içerisinde yer alması çok güzel bir uygulama, umarım sonuçları da buna uygun olarak elde edeceğiz, hep beraber göreceğiz. Özellikle yeni Türk Ticaret Kanunu'nun 1/7/2012'de uygulamaya başlamasıyla birlikte ticari hayatı yönlendiren bir misyon oluşacak. Tüm bu hususlar dikkate alındığında Bakanlığın kurumsal yapısı olan özellikle beşerî sermayenin güçlendirilmesi konusunda çalışmalarınız olduğunu biliyorum, bunu önemseyeceğimizi vurgulamak adına tekrar söz aldım.

Sayın Bakanım, kayıtlara geçmesi adına bir cümle daha ifade edeceğim. Malumunuz özellikle Ermenistan'la olan problemlerimiz nedeniyle Kars'ın sınır kapıları o anlamda kapalı, ancak siz gerek Aktaş Sınır Kapısı'nın gerek Dilucu Sınır Kapısı'nın açılmasıyla ilgili kararlar aldınız. Bu konuda biz gerçekten sadece Kars olarak değil, bölge olarak sizlere müteşekkirimiz. Bu bizim oradaki ticari hayatımızı, esnafımızı, gerçekten çok sevindiren bir karardır, o bize çok ciddi katkı koyacaktır. Bu anlamda, ben gerek sizlere gerek emeği olan arkadaşlara teşekkür ettiğimi ifade etmek istiyorum.

2012 yılı bütçemizin size ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Saat 14.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.32

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

----- 0 -----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri; 6'ncı Birleşimimizin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, çok değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sabahleyin Sayın Bakanın konuşması sırasında, grubumuzda Anayasa Komisyonu ile ilgili çalışmalar olduğu için -onlara da önem veriyoruz- katılmak zorunda kaldım ama değerli arkadaşlarımız buradaydı, görüşmeleri takip ettiler. Ben de Sayın Bakanımızın konuşma metni üzerinden bazı bilgiler aldım. Müsaadenizle görüşlerimi arz etmek istiyorum.

Efendim, devlet kurmak ve kurumlaştırmak tabii ki zor bir iş ve devamını sağlamak kolay bir iş değil. İktidarınız dokuz yıldan beri devleti yönetiyor, büyük bir deneyime sahip şu anda. Sizin de konuşmanızda belirttiğiniz gibi, kısa bir süre önce bir kanun hükmünde kararnameyle yeni bir bakanlık olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kuruldu, görev, yetki ve sorumlulukları belirlendi, faaliyete geçti. Hayırlı ve uğurlu olsun, başarılar diliyorum.

Şimdi deneyimli bir iktidarsınız ama nasıl, neden böyle yaptınız onu çok iyi anlayamadım. Gümrük Bakanlığı bizim de bildiğimiz kadarıyla en fazla Dış Ticaret Müsteşarlığı ile sorunları olan, sıkıntıları olan, Dış Ticaret Müsteşarlığı ile yazışmaları çok fazla olan bir bakanlıktı. Uygulama sırasında en fazla Dış Ticaret Müsteşarlığı ile bağlantı kurması gerekirdi. Şimdi, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olunca, siz de konuşmanızda belirttiğiniz gibi, iki ayaklı bir bakanlık olmuş, birbirinden farklı iki ayağı olan bir bakanlık olmuş. Neden böyle yapıldı, ustalık döneminde neden böyle bir kanun hükmünde kararname hem de çıkarıldı? Onu anlamakta zorlanıyorum hakikaten. Çünkü, iç ticaretin konuları çok farklı, onlar arasında da güzel düzenlemeler var, iyi işler yapılıyor. Mesela bu hal ile ilgili düzenlemeyi çok olumlu buluyorum, biraz daha detaylandırılırsa çok memnun olurum ama iç ticaret ile gümrük çok farklı şeyler. Tabii ki ortak birçok nokta vardır, aranırsa çok şey bulunur ama bir turizm ve gümrük bakanlığı ile ya da kültür ve gümrük bakanlığı da olabilirdi, yani onun kadar yakın demek istiyorum. Onun için dediğiniz gibi iki ayaklı olmuş. Bu dokuz yıllık deneyim sonunda böyle bir bakanlığın olmaması gerekirdi diye düşünüyorum. Herhâlde siz de hak verirsiniz Sayın Bakanım.

Dediğim gibi bu esnafa yönelik uygulamalar, bu hal kayıt sistemi, bunlar çok ilkimizi çeken, uygulanabilirse, eğer uygulanması başarılsa çok uygun konular.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Yine gümrük ayağıyla ilgili olarak getirilen uzlaşma müessesesini de çok olumlu buluyorum. Eğer uygulamada, yönetmeliğe henüz bakmadım -çıkan bir yönetmelikten bahsediyorsunuz- ama uygulaması iyi olursa çok yerinde, gümrüklere çok büyük bir hız kazandıracak, çok makul adımlar attıracak bir düzenleme. O konuda da tebrik ederim sizi.

Gümrük Bakanlığı tabii ki en fazla yetki kullanan, bireysel olarak yetki kullanan, mevzuatı çok belirgin olmayan diğer bakanlıklara göre bir kurum. Dolayısıyla da personelinin çok iyi eğitilmiş, vicdanı, dürüstlüğü, ahlakı, bilgisi yerinde olan, sürekli eğitilmesi gereken, eğitim verilmesi gereken, sürekli motive edilmesi gereken bir bakanlık. Bu konuda da düzenli çalışmalar yapacağınızı inanıyorum.

Çok kısa olarak söylemek istediklerim bunlar. Soru-cevap faslında yeni ilavelerim olacak, bazı ilave sorularım olacak.

Hayırlı uğurlu olsun diyorum, 2012 bütçesinin de hayırlı uğurlu olmasını diliyorum efendim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Aslanoğlu, buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Plan Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri, Saygıdeğer Bakan, Bakanlığın değerli bürokratları, saygıdeğer basın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle yine sizin sözünüzün yerde kalmaması yönünde bir birey olarak bunu okuyorum, sizin sözünüz yerde kalmıştır. Geçen seneki bütçe tutanaklarında gümrük müşavir yardımcısıyla ilgili söz vermenize rağmen, kanun öyle çıkmasına rağmen, “En az bir müşavir olmak kaydıyla yeterli müşavir yardımcısıyla bir şirket kurulur.” demenize rağmen, böyle mutabık kalmanıza rağmen, ama çıkardığınız yönetmelikte en az iki müşavir... Onu hukuk müşavirliği, anonim şirket en az iki kişiyle kurulur diye öyle yorumladı, sizin de haklısınız... Tutanaklar burada. Ama sözünüz yerde kalmıştır. Burada hep beraber mutabık kalmıştık. “En az bir müşavir olmak kaydıyla birden fazla gümrük müşavirinin kuracağı şirket” demiştik, sözünüz yerde kalmıştır Sayın Bakan. Ama yorumcularınız onu en az iki müşavir diye yorumladı ve yönetmeliği öyle çıkardı. Bu, uygulamaya geçmemiştir, bilginiz olsun. Bu konuda Gümrük Müşavirleri Odası kanunu hâlâ gelmemiştir. Ben o konuyu da takdim ediyorum.

Sayın Bakanım, direkt sizinle ilintili değil ama gümrüğün başındaki bir kişi olarak bu ülkenin her türlü hakkını, hukukunu korumak, kollamak ve gerekirse isyan etmek bir görev sizin için, hepimiz için, bu ülkenin bir bireyi için, bizler için de.

Değerli arkadaşlarım, ben aynen söylüyorum Avrupa Birliğine girmeyen bir Türkiye için Gümrük Birliği bu ülkenin böğrüne sokulmuş bir hançerdir. Altını çiziyorum. Avrupa Birliğine girmeyen bir Türkiye için Gümrük Birliği bu ülkenin böğrüne sokulmuş bir hançerdir. Adamlar çok rahat, bizi oyalıyorlar, alacaklar... Bu karşılıklı iki unsurdur: Avrupa Birliği ve Gümrük Birliği. Yıllar önce aldılar, düşün bayram yapıldı. İşte “Avrupa Birliğine alacağız.” dediler, elimizi kolumuzu bağladılar, istedikleri gibi tur atıyorlar, istedikleri gibi oynuyorlar, antidamping yapıyorlar, her şeyi yapıyorlar. Biz sadece onların her türlü mevzuatına bağlıyız, onlar hiçbir şeye bağlı değil. Bu bizim Avrupa Birliğine girme sürecimiz tamamsa memnuniyetle her şeye uyalım ama Avrupa Birliğine girmeyen bir Türkiye'nin bu menfaatlerini zedeliyor.

Sayın Bakan, Gümrük Birliğiyle ilgili bir ticari komite var. Ben Gümrük Birliği üyesiyim Türkiye olarak ama bu ticari komitede ülke olarak yer almıyorum. Altını çiziyorum. Benim hakkımın, hukukumun savunulmadığı bir yerde ben olmamalıyım. Benim orada hiçbir söz hakkım yok, hiçbir yetkim yok. Gümrük Birliği Ticari Komitesinde Avrupa Birliğinin tüm üyeleri yer alıyor, tek üye olmayan ülke Türkiye. Benim olmadığım yerde ben hakkımı, hukukumu savunamam arkadaşlar. Ben bunun altını bir kere daha çiziyorum. Avrupa Birliğinde olmayan bir Türkiye'nin Gümrük Birliğinde olması bu ülkenin zararındır, bu ülkenin geleceğine ve böğrüne sokulmuş bir hançerdir. Kim derse desin Sayın Bakan, bu konuda direkt belki sizin ilintiniz yok ama belki Avrupa Birliğinden sorumlu Bakanın... O zaman biz de çıkarıp kartımızı gösterelim, biz de çıkarıp kartımızı gösterelim. O zaman bizi Avrupa Birliğine almıyorlarsa ne işimiz var Gümrük Birliğinde? Bıraksınlar biz de istediğimiz gibi oynayalım. Özellikle üçüncü ülkelere karşı elimiz kolumuz bağlı. Kendileri üçüncü ülkelere karşı her türlü malı satabiliyorlar, her şey serbest; biz, hayır... Elin konu bağlı. Ben bu ülkenin bir bireyi olarak... bu ülkeyi hepimiz çok seviyorsunuz biliyorum ama bu konu bir yaradır. Bu konu daha kaç yıl sürecek, ilelebet mi sürecek? Bir geçiş süreci olduğunu bilsek beş yıl dayanalım, üç yıl dayanalım ama daha ortada ne fol ne yumurta... Daha otuz küsur fasıldan, daha açılan faslın sayısı çok az. Artık ne zaman bitecek bu rüya? Olmayacak... Olmayacaksa o zaman bizim Gümrük Birliği sürecinin de belli bir süre askıya alınması lazım. Bundan daha tabii hakkımız olamaz. Ben, bu konunun bir kez daha altını çiziyorum. Hatta bir gün burada Avrupa Birliğinden sorumlu Bakan vardı, yine aynısını söyleyeceğim onun bütçesi geldiğinde “Bana faydası olmayan bir Avrupa Birliği batsın.” dedim, aynısını söylüyorum. Ben Avrupa Birliğine karşı değilim, girelim ama adam gibi girelim. Vize yok... Her şeyimiz vizeye bağlı, mallarımız vizeye bağlı... Eee, ne anladım? Adımız Gümrük Birliği. Benim tüccarım...

RECAİ BERBER (Manisa) – 94'te Gümrük Birliğini imzalarken düşünecektiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Efendim, ben şu veya bu demiyorum kardeşim ya. Sen de o zaman yumruğunu vur, niye vurmuyorsun? Ben bir gün görmedim.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Bir gün gösterelim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Evet.

Arkadaşlar, ben şu yaptı, şu yaptı, şu yaptı... Ben bunun peşinde değilim ama bir hatadır bana göre, bu benim şahsi görüşüm. Avrupa Birliğine girmeyen bir Türkiye'nin Gümrük Birliğine alınıp... Bilsem ki üç yıl, beş yıl bir geçiş süreci; tamam ama 1994-2012... Daha kaç sene?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – On yedi...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Bilmiyoruz daha, hayır daha sonra...

On yedi sene bir kere bunun şeyini çektik. Ben, bir kez daha dikkatlerinize sunuyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

Sayın Bakan, ben gümrük teşkilatının gerek eski gümrük muhafaza... Şimdi artık yeni yapıyı bilmediğim için, iki bacaklı. Hakikaten tüm arkadaşlarımın duyarlılığına teşekkür ediyorum. Ben yiğidin hakkını yiğide teslim ederim. Gerek gümrük muhafaza gerekse gümrükler genel müdürlüğü idi eskiden; şimdi herhâlde farklı. Sayın Müsteşarımı tanııyorum, tanımadığım için de ne iyi ne kötü teşekkür dahi etmem.

RECAİ BERBER (Manisa) – Niye?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Etmem. Bilmiyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Çok başarılı birisi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Tanııyorum. Haa başarı dileklerimi iletirim ama teşekkür etmem.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Dış Ticaretten gelme.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Mevlüt Bey, iyidir, güvenilebilirsiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Nejat Başkana inanırım, tamam.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben kefilim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Aydın Ağabeye de inanırım.

BAŞKAN – Mevlüt Bey, ben de kefilim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Tamam, o zaman siz kefilseniz teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, artık “Bağımsız üst kurullar” diye kurban olayım bir laf etmeyin. Artık üst kurullar bağımsız değildir, bağımlı hâle getirmişsinizdir. Ya bu üst kurulları kendinize bağlayın, işin kolayına gidin, boş verin üst kurulların hepsini bir kararnameyle... Bugün mü son?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Yok, dün çıktı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Bitti. Keşke üst kurulların hepsini bir kararnameyle Bakanlığa bağlı kuruluşlar yapsaydınız olur biterdi. Artık daha bir bakanın denetlediği hiçbir üst kurul bağımsız değildir, artık “bağımsız” lafı etmeyelim.

Şimdi, Sayın Bakanım, bir Hal Kanunu çıkardık. Şimdi, toplumun mutluluğu, o işi yapanların mutluluğu Türkiye'nin ortak noktası ama bu Kanun çıkarken ben gerek burada gerek Genel Kurulda endişelerimi dile getirdim.

1) Belediyeler verdiğiniz hiçbir talimatı uygulamamıştır. Belediyeler, Hal Kanunu'nda verilen şekilde görevlerini yerine getirmemiştir. Üç yıllık süre verdiniz. Ben size hangi hal diyorsanız o halden örnek göstereyim. Hiçbir şey yapmamışlardır. Tamamen aynı perişanlık devam etmektedir. Eğer bir yasa yürürlüğe girecekse orada hallerin... Belediyeler harç almasını biliyor, “Cebime koy.” diyor ama İstanbul haline girip bakalım, Bayrampaşa haline, Kadıköy haline girin bakın, trafiğinden kamyoncusundan herkese kadar sorunları var.

2) Belediyeler fiziki altyapıyı derhâl düzeltereklerdi. Hiç unutmam Sayın Nihat Bakan bana dedi ki... Örnekler verdim, Malatya halini örnek verdim. Biraz önce konuştuğum hal başkanıyla “Sadece küçük bir şey yapıldı, her şey aynı.” diyor. Bir kere bir bu. Belediyeler kanuna uymamakta, hiçbir görevlerini yerine getirmemektedir. Haller perişandır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Belediyeler gerek esnafın gerek halden hizmet alanların hiçbir fiziki ihtiyacını karşılamıyor. Bunun altını net çiziyorum.

3) Hal kayıt sistemine geçelim dedik ama 01/01/2012'ye bu ertelenmişti, zannediyorum ki henüz hazır değilsiniz. Bunun bir süre daha ertelenmesi lazım, yani kayıt sistemine geçmek için.

4) Burada teminat istiyorsunuz, 50 bin lira. Burada bir hakkaniyet olması lazım. Siz küçük bir ilde günde 2 bin lira ciro yapan bir esnaftan günde 100 bin lira ciro yapan bir esnafla aynı teminatı isterseniz burada bir haksızlık var. Bunların çoğu 50 bin liralık teminatı verecek güçte değil. Ve hiçbir banka da... Ben Garanti Bankası Çemberlitaş Şube Müdürüydüm, Eminönü hali Topkapı'ya taşındı, 50 kişiyi birbirine kefil ettim, tüm teminat mektupları...50 kişinin kefaletini aldım, 50 kişinin birbirine.

RECAİ BERBER (Manisa) – Herkes sizin gibi bankacı değil ki.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Bu nedenle, bu arkadaşlarımızdan aldığınız teminat Sayın Bakanım çok fazladır. Bunun hallere göre, halin özelliğine göre... Orada bir ciroya bağlayın, bir şeye bağlayın. Bu, haksızlıktır.

Yine, haldeki, toptancı hallerindeki insanların ölmesi, iflas etmesi hâlinde kendi adına işlettiği bir işletmeyi oğluna veya çocuğuna devretme olanağını ortadan kaldırılıyorsunuz. Örneğin, bir alışveriş merkezlerinde bir dükkân devredilebilirken, yine sizin, yani belediyenin onayını almak kaydıyla... Bunların bir şekilde miras yolu gibi devredilmesi lazım. En büyük hakları bunların, bunların en tabii hakları. “Öldün, haydi git kardeşim...” “Benim çocuğum çocuğum buradan ekmek yiyor.” Hiç değilse sizden veya -ben izinsiz yapın demiyorum- belediyeden izin almak kaydıyla bu insanların bu hakkını korumak zorundayız. Yok, ama bunun dışında her yerde her şey devredilebiliyor.

Yine toptancı hallerinde örneğin kiralama ve satış yoluyla işletiliyor burası, ama örneğin pazar yerleri ve diğer yerlerde ise tahsis şeklinde işletiliyor. Kiranızı alın ama bir şekilde bu insanların da hakkını biz yemeyelim Sayın Bakanım. Yani şunu söylüyorum: Büyük alışveriş marketleri, zincir marketler, her türlü yabancı zincir marketler aldıkları tüm ürünleri merkezî bir yerde topluyor, oradan mağazalara gönderiyor ama bu durumda malın üretildiği yerdeki hal hesabına rüsum nasıl geçecek? Burada sorunlar var. Yani toptancı hal esnafıyla diğer zincir mağazalar... Toptancı hal esnafını yakalılırsun, onların elini kolunu bağlıyorsun ama zincir marketlere bir şey yapamıyorsun.

Sayın Bakan, hal esnafının sorunu vardır. Bunlar yıllardır sabahın beşinde, üçünde gidip gecenin bilmem kaçına kadar alın teriyle para kazanmaktadır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum.

Bunların hepsi sizin Bakanlığınıza bağlı gerçek esnaftır bunlar. Ama bu yasa çalışmamıştır, çalışmıyor. Benim sizden istirhamım, bir gün çağırın Türkiye'deki hallerle ilgili, illa derneklerini falan değil, aklı başında akıl insanları. Gerek

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

tüketici açısından gerek üretici açısından herkesin hakkını koruyacak bir yapıyı mutlak sağlayalım. Bu yapı adil değildir, bu kanun yerine oturmamıştır. Bu kanun çıkarken de -tutanakları getireyim- aynı şeyleri söylemiştim. Hiç kimse mutlu değil; ne üretici mutlu ne halci mutlu. Onun için bize düşen görev, mutlaka ortak bir nokta bulmalıyız. En azından zincirlere karşı bu esnafı hiç değilse ezdirmeyelim, haksız rekabet yaratmayalım. Belediyeler de sadece para almasını bilmesin; hal esnafının, hale gelen herkesin çok iyi koşullarda çalışmasını temin etmek zorundadır. O zaman yapmıyorsa hale yaptırın, halin kendisine yaptırın, belediyeye belli bir süre rüsum verdimiyin; bakayım o zaman yapıyor mu, yapmıyor mu? Hiçbir yaptırımınız yok Sayın Bakan belediyelere, belediyeler istediği gibi at oynatıyorlar, dikkate almıyorlar. Haller aslında hijyenik olmalı, soğuk hava deposu olmalı, her şey olmalı; bunların hiçbirisi yoktur. Sayın Bakan, bu yasa işlemiyor, bu yasa herkesi mutsuz etmiştir. Bir kez daha bu yasanın... Yine söylüyorum, akil adamlarla, bir şekilde sadece halcilerle değil, bu işle kim ilintiliyse ortak noktayı bulmak zorundayız.

Bitti mi Sayın Başkan sürem?

BAŞKAN – Epey oldu, on yedi dakika oldu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, kusura bakmayın daha çok söyleyeceklerim var ama hep söylüyorum, sizin sözünüzü yerde bırakmam. Sizin sözünüz yerde kalmıştır. Buna benim hakkım yok, ben buna sahip çıkarım Sayın Bakan, kimse sahip çıkmazsa ben sahip çıkarım.

Teşekkür ederim, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Aslanoğlu.

Bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

SORULAR ve CEVAPLAR

Soru-cevap işlemini başlatıyorum.

On dakika süreyle sorularınız varsa sorularınızı alalım.

Buyurun Sayın Ayaydın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakana Rekabet Kurumuyla ilgili bir soru yöneltmek istiyorum.

Sayın Bakan, Devlet Denetleme Kurulunun Rekabet Kurumu denetim raporunda, banka promosyonlarının Kurumda yetkili birinin şahsi hesabında toplanmasının yasalara aykırı olduğunu söylemiş ve bu konunun soruşturulmasını istemişti. Bu rapor üzerine Sayın Başbakanın onayıyla “Bu konu soruşturulsun.” denmişti. Ne hikmetse bu konu aynı kişinin daha önce görev yaptığı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teftiş Kurulundaki yakın bir arkadaşı tarafından soruşturuldu ve kapatıldı. Acaba bu konuda Rekabet Kurumu Başkanı bu sonuçtan içi rahat mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gümüş, buyurun.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Sayın Bakan, sizin de sorumlu olduğunuz dönemde 2010’da ette kaçakçılık rakamlarında yüzde 1.156, akaryakıtta ise yüzde 411 artış olduğunu öğreniyoruz. Bu rakamların gerçek kaçakçılık meblağlarının yüzde kaç olduğunu düşünüyorsunuz tarafınızdan? Yine bu rakamların 2011 yılında ne kadar olacağı konusunda bir öngörü oluşturulabilir?

Diğer bir soru: Türkiye’de değer açısından çok ciddi ve büyük meblağlarda gerçekleştiği iddia edilen uyuşturucu trafiğinin size göre gerçek meblağının ne tutarda olduğunu tahmin ediyorsunuz? Uyuşturucu trafiğini önlemek için Bakanlığınızın yeni hazırlıkları var mıdır? Stratejik bir konu olarak gösteriyorlar bunu.

Bandırma’da tartışmalı ve alıkonulan mısır ithalatına konu olan mısırlar bir rapora göre GDO’lu, diğer rapora göre GDO’suz olduğu söyleniyor. Bir milletvekili arkadaşımız tarafından iletili. Size göre gerçek durum hangisidir?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Berber.

RECAİ BERBER (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben konuşmamda değinemediğim ama sormak istediğim bir iki soru vardı.

Sayın Bakanımız özellikle lisanslı depoculukla ilgili olarak bir ilk lisans imzasını verdiğini söyledi. Lisanslı depoculukla ilgili bu Komisyonunda ve Parlamentoda geçen dönem Türkiye’de kurumlar vergisi istisnası tam muafiyet bakımından üçüncü bir sektör olarak verilmişti. Ancak Sayın Bakanım bunun işleyebilmesi için mutlaka ürün borsası, yani Polatlı’daki herhangi bir emtianın alınıp satıldığı borsa değil de menkul kıymetler borsası benzeri, yani sertifikaların işleyeceği, sertifikaların alınıp satılacağı bir ürün borsasının, tek bir borsanın olması şeklinde bir çalışma vardı bildiğim kadarıyla Ziraat Bankasının vesairenin de ortağı olacağı, IMKB’nin içinde olacağı. Böyle bir şey olmadan da zaten bu sertifikalar işlem görmeyeceği için lisanslı depo işlemeyecektir. Bu ne aşamada? Onu merak ediyorum.

İkincisi: Suriye ile yaşanan sıkıntılar nedeniyle oradaki iki gümrüğümüzde ciddi sıkıntı yaşanıyor ama bu defa oranın yoğunluğu Irak üzerinden gidiyor. Dolayısıyla, Irak sınırımızda başka gümrüklerin açılması çalışması var mı? O ne aşamada? Bir de onu öğrenmek istiyorum.

Bir de Sayın Bakanım, bu hallerle ilgili olarak hakikaten sıkıntı var ama esas küçük üreticilerin ilçelerde, illerde... Mesela bizim ilimiz tarım alanı olan bir il. Küçük üretici, tabiri caizse köylü gidip pazarda ürününü satamaz hâle geliyor. Çünkü onun hale gitme ihtimali yok. O zaman belediyelerimiz aslında bu hal hizmetini illa kayda alacaksa pazara, vatandaşın ayağına getirmesi gerekmez mi? Yani, biraz elastikiyetler getirip, illâ kayda almaksa amaç, yok değil de belediyelerin rüsum gelirlerini, harç gelirlerini artırmaksa, şu anda sıkıntı biraz öyle. Bir ilçeden bir ile ürün gidemiyor şu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

anda çünkü o ilçede de bu hal varsa, orada işlem görüyorsa, orada iki yerle birden tescil yani Manisa'daki bir pazarda ürününü satmak isteyen bir insan, Salihli'de işlem gördüğü takdirde hem Salihli'deki hale hem de Manisa'da hale rüsum ödemekle, harç ödemekle karşı karşıya. Buradaki aksaklıkların giderilmesi noktasında bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Baştopçu.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli Bakanım, değerli arkadaşlarım, değerli basın, çok değerli bürokratlar; Değerli Bakanım, öncelikle bugüne kadar yaptığınız çalışmalardan ve aldığınız güzel sonuçlardan sonra size ve takım arkadaşlarınıza teşekkür ediyoruz. Sağ olun, var olun. Önümüzdeki dönemde de çok güzel şeyleri yapacağınızı, insanımıza, ülkemize bu güzel şeyleri armağan edeceğinizi biliyorum. Yakın gelecekte üzerinde çalıştığınız hangi projeler var? Ben onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de aracılığınızla Sayın Bakanıma bir soru sormak istiyorum. Konuşma metninin yirminci sayfasında “Bu dönemde verilen krediler otuz iki kat artmıştır” diyor Sayın Bakan. Bu kredilerin ne kadarı geri ödeniyor? Ne kadarı takla atırılıyor? Yani, mükerrerlik olmadan kaç esnaf ve sanatkâr bu krediyi kullanabiliyor? Esnaf ve sanatkâr bazında net rakam nedir? Onu öğrenmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yüksel.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Bakanım, yine yirmi birinci sayfada “Kooperatifçilik sektörünü düzenleyen 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun, Ticaret Kanunumuzun getirdiği yeniliklere ve günümüz şartlarına uygun olarak yeniden düzenlenmesine yönelik bir taslak çalışmasını başlatmış bulunmaktayız.” diyoruz. Şimdi, ticaret ve sanayi odalarındaki bu ticaret sicillerimizin en büyük sıkıntısı ve vatandaşımızın en büyük sıkıntısı, sermaye şirketlerinde olduğu gibi gayri faal olan işletmelerin, şirketlerin tasfiyesi ve yaşanan sıkıntılarda olduğu gibi gayri faal olan kooperatiflerde de tasfiye konusunda büyük sıkıntılar var. Bu düzenlemeler içerisinde gayri faal olan bu kooperatiflerin tasfiyesini kolaylaştıracak bir düzenlemeye gidilecek mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmeler tümüyle tamamlanmıştır. Şimdi soruları cevaplandırmak üzere Sayın Bakana söz vermek istiyorum.

Buyurun efendim.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Sayın Başkanım, sadece soruları mı, diğer konuşmalar da var mı?

BAŞKAN – Ben belki eksik söyledim, elbette, görüş, eleştiri ve soruların tamamını cevaplandırmak üzere buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Ben izninizle konuşmalardan başlayayım, konuşmalarda sorular da vardı, sonra da spesifik sorulara geleyim. Onun için zamanda biraz tolerans verirsiniz...

BAŞKAN – Ne kadar Sayın Bakanım?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Herhâlde yarım saatte toparlarım.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Değerli Başkanım, değerli üyeler; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. Önce Sayın Ayaydın'dan başlayayım. Tabii bana ve ekibime övücü sözlerden dolayı teşekkür ediyorum. Rekabet Kurumuna ilişkin belki ifade ederken soru olarak da dile getirirken, tabii amacı aşan sözcükler de olabilir, onların üzerinde durmuyorum, esas olan olguların var olup olmadığıdır. Bu konuda gerek başkanın gerekse bizlerin hassasiyetini bilmenizi istiyorum. İddia konularının da bir çoğu, bana iletilen bilgiye göre, Devlet Denetleme Kurulu aracılığıyla soruşturulmuş ve rapora bağlanmış. Ama yine de ben sadece burada aldığım notlarla yetinmeyeceğim, elbette ki bu görüşmeden sonra tutanağa yansımış beyanlarınızı da tekrar gözden geçireceğim, arkadaşlarımla da oturup konuşacağım. Özellikle bunu belirtmek isterim.

Sayın Mehmet Günal Bey'in dile getirdikleri konularla ilgili olarak, işte kanun hükmünde karamelerle düzenlemeler yapılıyor, efendim bu düzenlemelerin işte şu birimle şunun birleştirilmesi daha doğru olurdu şeklinde de birkaç arkadaşımız da dile getirdi. Tabii bunlar çok öznel yaklaşımlardır. Nereden baktığınıza bağlı. Bana göre de Dış Ticaret Müsteşarlığı ile gümrüğün birleştirilmesi doğru değildi çünkü biliyorsunuz ki Dış Ticaret Müsteşarlığı, dış ticarete ilişkin daha çok karar alan bir kurumdur yani gümrük uygulayıcı bir kurumdur yani karar alıcı ile uygulayıcının bir arada olmasının çok doğru olmadığını düşünüyorum. Dolayısıyla ticaretin özellikle iç ticaretin, tüketicinin, kooperatiflerin ve esnafın gümrükle birleştirilmesinin yani şu anki yapının çok daha doğru çok daha gerçekçi olduğunu düşünüyorum. Çünkü, artık çağdaş gümrük işlemlerinde kontroller sadece gümrük kapılarında, gümrüklü yer ve sahalarda değil, o sahalarda kontrolleri önemli ölçüde minimize etmek, bu kontrolleri daha çok iç piyasada ve sonra da yapmak şeklinde eğilimler geliyor. Dolayısıyla özellikle piyasa gözetim ve denetimi, tüketicinin korunması gibi kurumlarla gümrüğün birleştirilmiş olması, denetimler bakımından ve tüketicinin haklarının korunması bakımından daha olumlu sonuçlara yol açacağını düşünüyorum. Bunu ifade etmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

“Avrupa Birliği ile sözleşme yaptıktan bu yana işte ticari ilişkilerimiz ne düzeyde idi?” Bir rakam vermek istiyorum. Mesela 1995 yılında ihracatımız Avrupa Birliği üyesi ülkelere yüzde 56, kıymet olarak da işte 12 milyar dolar seviyesinde ve 2010 yılında ise ihracat yüzde 46 yani kısmen bir düşüş var ama ithalata baktığımız zaman, 1995 yılında Avrupa Birliği üyesi ülkelere bizim ithalatımız içerisindeki payı yüzde 83 ama 2010 rakamlarına göre bu oran yüzde 38’e düşmüş. Dolayısıyla kime yarayıp kime yaramayacağı buradan açıkça belli.

“Çin Halk Cumhuriyeti’nden gelen ürünlerin kontrolü yapılıyor mu?” Elbette ki yapılıyor, bu hem gümrük saha girişlerinde yapılıyor hem piyasada yapılıyor ve ayrıca bizim bütün ticaretimiz içerisindeki payı, Çin Halk Cumhuriyetinden ithal edilen ürünlerin payı yüzde 9.26 seviyesindedir. Bunu da ifade etmek istiyorum.

Sayın Kazım Kurt Bey’in, 4077 sayılı Tüketici Yasası’nın sadeleştirilmesi kapsamında yönelttiği sorulara gelince, şunları ifade edeyim: 4077 sayılı Yasa’nın yeniden ele alınıp güncelleştirilmesine ilişkin dört tane akademisyen diğer uzmanlarla birlikte çalışma yürütüyor. Bu çalışmalarımız da kısa zamanda tamamladıktan sonra inşallah Bakanlar Kuruluna oradan da Meclise arz edeceğiz.

Yine Sayın Kazım Kurt Bey’in burada dile getirdiği “işte esnafa ne yapıldı?” sorusuna gelince, aslında ben bunu konuşmamda belirtmiştim, ifade etmiştim. Ama bir kez daha tekrarlamak istiyorum. Çok doğaldır biz yaptıklarımızı ölçmede bir kıyas yöntemini kullanıyoruz. Bu anlamda da 2002 dememizden hiç kimsenin alınmaması gerekir diye düşünüyorum. 2002 yılında ifade ettiğimiz gibi 154 milyon TL kredi kullanılmış iken, 2011 yılında dokuz aylık dönemde 5.3 milyar TL’lik bir kredi kullanılmıştır. Bunun da önemli olduğu kanısındayım. Yine, Kazım Kurt Bey’in kooperatifçilikle alakalı olarak dile getirdiği konulara ilişkin olarak da şunları ifade etmek isterim: Türkiye kooperatifçilik strateji belgesini hazırladık. Bu sene sonuna kadar açıklayacağız. Üzerinde çok yoğun bir çalışma yapıldı bütün paydaşlarla birlikte, bunu ifade etmek istedim ve az önce sorulara cevapta ifade edildiği gibi kooperatifler kanununun da üzerinde çalışma sürdürüyoruz ve bu çalışmamızı da taslak halinde Meclise getireceğiz. Kooperatifleri desteklemesi için KOOPDES ismi altında çalışmamız sürdürülüyor kısaca bunu da ifade edeyim.

Yine Kazım Kurt Bey’in sebze ve meyve ticaretinin nakliyesi sırasında aranan belgeler konusunda bir temennisi, bir dileği vardır. Bu konuyla alakalı olarak da belge sayısını mümkün ölçüde asgariye indirmek hedefimiz arasında. “Ticari eşya yakalamalarında ciddi artışlar sağlanmıştır” diyorsunuz, 2009 yılında 292 milyon TL olan ticari eşya yakalaması 2010 yılında yüzde 34 artışla 392 milyon TL’ye, 2011 yılının sadece 10 ayında ise bu miktar 402 milyon TL’ye ulaşmıştır. Bu da aradaki çalışmanın temposunu, ivmesini gösteriyor diye düşünüyorum.

Ahmet Gümüş Bey’in konuşmasında dile getirdiği “Gümrük birliği çalışmaları var mı?” sorusu var. Yok böyle bir şey yani bizim Avrupa Birliği ile gümrük birliği anlaşmamızın nihai hedefi Avrupa Birliğine üye olarak katılmaktır. Bunun öncesi bir hazırlık sürecidir. Yine doğrudur hiçbir ülke ile bizim Avrupa Birliğiyle yaptığımız düzeyde bir gümrük birliği anlaşması yoktur ama bu gümrük birliği anlaşmasının da getirdiklerini götürdüklerini ölçüp biçip tartıştığımızda aleyhimize olan tarafları var, lehimize olan tarafları var ama bana göre de çoğunluk lehimize. Avrupa Birliğinin o sözleşme kapsamında bazı yükümlülüklerini yerine getirmediği ve özellikle üçüncü ülkelerle serbest ticaret anlaşmaları konusunda bir ayak sürttüğü de bir gerçek. Bunun da altını bu vesileyle çizmek istiyorum.

Sayın Mustafa Kalaycı Bey’in, burada uzun uzun dile getirdiği ve özellikle esnafımızla alakalı neler yapıldığı... İşte ESDEP Projesi açıklandı, Sayın Başbakan çıktı açıkladı, birçok bakanla birlikte. Bunları şöyle kısaca sıralamak istiyorum. Esnafın kullandığı kredilerdeki -belki yine tekrar olacak- yani faiz oranları biliyorsunuz yüzde 47’den, bir yılın altındaki sürelerde yüzde 5’e bir yılı aşan süre öngörülmüşse yüzde 6’ya düşürülmüş ve yine bu faiz desteği yani bir anlamda sübvansiyonu yüzde 20’den yüzde 50’ye çıkartılmıştır. Kredi üst limitleri yüz bin TL’ye çıkartılmıştır. Esnafın kullandığı kredi miktarı, demin de yine ifade ettiğim gibi, 2011 yılı itibarıyla 5.3 milyar TL dikkate aldığımızda, yüzde 34 oranında bir artış sağlanmış.

Kredi kullanan kooperatif ortak sayısı dört katına çıkmış, esnaf ve sanatkârlar ile kefillerin borçları bildiğiniz gibi yüce Meclisin takdiri ve desteğiyle yeniden yapılandırılmıştır. Kesinti oranları indirilmiştir. Küçük sanayi sitesi esnafına imkânlar sağlanmıştır. İmalat sektöründeki esnaf ve sanatkârlara KOSGEB kredileri verilmiştir. Esnaf ve sanatkârlar ile KOBİ’lerin ARDEB Projeleri KOSGEB tarafından desteklenmektedir. Daha fazla KOBİ’ye daha fazla destek sürdürülmektedir. Yeni girişimlere 27 bin TL hibe kredi desteği sağlanmaktadır ve yine KOSGEP kredi faiz destek programları da devam ediyor.

Bu kapsamda, burada dile getirilen önemli konulardan bir tanesi de, Sayın Kalaycı da ifade etti, AVM olarak nitelenen hususlara ilişkin. Bakın, değerli arkadaşlar, şunu özellikle ifade edeyim: Bu konu hükümetimizin gündeminde, yani sanırım Resmî Gazete’yi de iyi izliyorsunuz, Resmî Gazete’de 11/12/2010 tarihli Resmî Gazete’nin mükerrer sayısında yayımlanan 2012 yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair Bakanlar Kurulu kararında 153 nolu tedbir aynen şöyle: “Toptan ve perakende ticaret sektörünün düzenlenmesine yönelik mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır.” Sorumlu kuruluş Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, ilgili kurum ve kuruluşlar TOBB, meslek kuruluşları ve STK’lar ve bu programın veya bu tedbirin gerçekleşme tarihi 2012 yılı Aralık sonu olarak öngörülmüştür. İnşallah bu tasarımı da paydaşlarıyla birlikte tartışıp, müzakere ettikten sonra yüce Meclise getireceğiz ve o zaman da burada değerli katkılarınızla bunu yasalaştıracağımız inancındayım.

Yine burada Sayın Kalaycı’nın dile getirdiği 2007 yılında Sayın Başbakanın akaryakıt kaçakçılığı ile alakalı... Biz bu konuda mücadelemizi, gerçekten bütün paydaşlarla birlikte sürdürüyoruz. Yine sunum konuşmamda ifade ettiğim gibi 2011 yılında akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele eylem planını belirledik, onu ilgili kurumlara gönderdik ve bu süreci takip ediyoruz. Şimdiden bence de bu eylem planının daha reel bir biçimde hayata geçirilmesi için bu konudaki mücadeleyi sürdüren oluşum olarak paydaş kurumların bakanları düzeyinde bir toplantı planlıyorum çünkü bakanların bizzat bu işe nezaret etmesi gerekiyor. Biz eylem planımızı bakanlıklara gönderdik ama bizzat bakanlarla bu toplantıyı Başbakanın genelgesi kapsamında gerçekleştirmek suretiyle daha etkin bir biçimde sürdüreceğiz. Mesela akaryakıt harici

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

ürünlerin ithalatıyla alakalı farklı bir uygulamaya girdik, 2009 yılından itibaren, biz bunun da değişmesi kanısındayız. Bunu tekrar EPDK'nın iznine bağlar duruma getireceğiz. Bir taraftan sanayicimizi destekleyeceğiz, düzenleyeceğiz ama bir taraftan da ekonominin en büyük kamburu olan bu akaryakıt kaçakçılığı sorununu minimize etmek için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Yine Sayın Kalaycı'nın dile getirdiği, haklı olarak burada dile getirdiği, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 401'nci maddesiyle alakalı değişikliğin ötelenmesi. Şimdi, Mecliste mutlaka tartışmışsınız, ama doğrusu o tartışmanın yapıldığı zaman diliminde ben Genel Kurulda yoktum. Tutanaklara da bakma imkânım olmadı. Orada şöyle bir yanlışlık var, çok önemli bir yanlışlık var. Teklifin gerekçesi doğru ama metne yansımada yanlışlık var. Yani, imtiyaz pay sahipleri düzenlemesinde kamu özel sektör ayrımı yapılmamış. Özel sektörün halka açılmış şirketleri veyahut da yabancı ortaklıkların katılımını sağladığı şirketlerde Türk vatandaşlarının imtiyaz payları da o düzenleme ile sona eriyordu. Böyle büyük bir risk vardı. Bu doğrudan doğruya da Sermaye Piyasasını ve bu şirketleri önemli ölçüde etkiliyordu.

Öyleyse bizim, elbette ki hukukun üstünlüğü ilkesini gözeterek, ticaretin serbestliği kuralından hareketle özel sektörün uygulamalarını böyle tam ters etme hakkımızın olmadığı kanısındayım. Gerekçe ile metin arasında bir uyumsuzluk vardı. Bu sebeple istemeyerek de olsa bunu KHK ile bunu uzatmak durumunda kaldık. Niye bu şeye doğru gidiyor? Çünkü, 1 Temmuz 2012 tarihinde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girecek, o zaman bu tür sorunlar yaşamayacağız. Hedefimiz o, ama bence de onu beklemeden bir teklif halinde bir madde getireceğiz bu arada.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hükmü iptal edebilirsiniz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Şimdi o Meclisin o hükmünü iptal etmenin çok daha yanlış olduğunu düşündük. Bak, bunları tartıştık ama bir düzenlemenin uygulamasını öteleyelim. O bile çok doğru değil, hak veriyorum ama yapmak zorunda kaldık. Bunun gerekçesi bu. Belki de Meclise bir madde getirerek, o düzenlemeyi, o günü de beklemeden, bu tür tartışmaları önlemek için bunu gerçekleştireceğiz. Zaten perakende sektörüyle ilgili şeylerinizi de dile getirdim.

Sayın Recai Berber'in, kayıt dışılık ve haksız rekabetin önlenmesi konusunda Bakanlığın koordinasyon işlemi doğrudur. Bakın, şimdi değerli arkadaşlar, bir Hükümetimiz var ama Hükümet içerisinde Türkiye ekonomisiyle, Türkiye'nin çıkarlarıyla alakalı başka yapılar var, örneğin Ekonomik Koordinasyon Kurulu var. Ben de Gümrük ve Ticaret Bakanı olarak o kurulun üyesiyim. Gerçekten Ekonomik Koordinasyon Kurulu hemen hemen Bakanlar Kurulunun toplandığı günleri de dikkate almak suretiyle periyodik olarak toplanmakta, gündemini konuşmakta, tartışmakta. Tabii ki, bu toplantılarda biz bütün ve bütün mamulleri kaçakçılığı, akaryakıt kaçakçılığı, işte çay ve diğer ürünlerin kaçakçılığı, yatırım ortamının iyileştirilmesi, cari açıklarla ilgili tedbirlerin alınması, her ne varsa, bu konuları tartışıyoruz, bu konuların direkt sorumlusunun kim olduğuna ilişkin eylem planları ve o sorumlunun yanında yardımcı ünitelerinin nelerden ibaret olduğuna ilişkin eylem planları hazırlıyor, süreçleri çok yakın bir şekilde takip ediyoruz. Bunları da özellikle bilmenizi istirham ediyorum.

Hüseyin Şahin Bey'in dile getirdiği, "İlk uygulamaya başladığı zamandan bugüne kadar geçen süreçte ithalatta ve ihracatta kırmızı had oranlarında nereye kadar gelinmiştir, hedef nedir?" deniyor. Buna ilişkin tabii ki veriler kitapçığımızda yok, eksik olabilir ama şunları ifade etmek istiyorum: Biz artık kontrolleri risk bazlı yapıyoruz yani risk değerlendirme birimi oluşturduk, bunu da zaten yeni bir yapılanmayla bir genel müdürlüğe dönüştürdük. Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü olarak bütün risk değerlendirmeleri, nakliyeciler açısından, işlemi yürüten gümrük müşaviri açısından, ürünün sevk eden tacir açısından bu risk değerlendirmelerini merkezdeki birimler aracılığıyla oluşturduğumuz veriler risk havuzunu da dikkate almak suretiyle merkezde yapılıyor. Bu risk değerlendirmesi otomatikman kapılara bildirilir, o risk değerlendirmesi sonucu kırmızı hadda düşen araçların arama tarama işinin hangi memur tarafından yapılacağını da merkez belirler. Bunun da amacı, orada herhangi bir suistimal söz konusu olmasın. Böyle hassas bir uygulama içerisindeyiz.

Abdullah Nejat Göçer Bey'in dile getirdiği "2012 yılında esnaf ve sanatkârlara verilecek kredi miktarı ne?" Bu kredi hacmi 2012 yılında 5.6 milyar olarak öngörülmüştür. İnşallah esnaf ve sanatkârlarımız bu miktarı kullanırlar.

Yine Sayın Göçer'in burada dile getirildiği, yeni Türk ticaret şirketlerinin bilançolarını internette yayınlanmasının bazı mahzurlarının olabileceğine ilişkin görüşüne katılıyorum, doğrudur. Ama bu konuyla alakalı yeni Türk Ticaret Kanununun, 6102 sayılı Kanun'un 1524'üncü maddesine ilişkin uygulamayı, ikincil düzenlemeyi bakanlığımız yapacaktır, yapmakla yetkilidir. Bu düzenleme yaparken elbette ki ticari sırların ve rekabet hukukunun hassas ölçütleri dikkate alınacak. Bunları özellikle belirtmek istiyorum.

Recai Berber Bey'in sorusuna geçerseniz, yine Recai Bey "Süreyle ilgili yaşanan sorun dolayısıyla yeni gümrük kapıları açılacak mı?" diye ifade ettiler. Bir defa şunu ifade edeyim değerli arkadaşlar: Süreyle ilgili tabii önemli bir sorun yaşıyoruz komşumuzla. Bu belki sorunun çok önemli bir yansıması, Nusaybin'de olacak. Nusaybin'i ortak gümrük kapısı yapma konusunda planladık, anlaşma yaptık, hatta Suriyeliler bizim bu konuda yap-işlet-devret modeli kapsamında partnerimiz olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin gittiği Gümrük Turizm İşletmeleri A.Ş ile bir anlaşma da parafe ettiler. Onlara yaptırıcaklardı. İlgili bakanla birlikte temeli atıktık, onlar da hemen on-on beş gün içinde temel atıp başlayacaklardı. Çünkü gümrük kapısının yerini de değiştirdik, şehir içine giriş çıkış daha zor, daha kolay olsun diye uygun bir yere aldık. Şimdi bizim kapı bitiyor, karşı kapımız yok. Böyle bir sorunla karşı karşıyayız. Ama, orada yaşadığımız sorun dolayısıyla tabii ki Habur Gümrük Kapısının yoğunluğu da artmıştır, demin ifade ettim, hem orada ilave bir köprü yapıyoruz ve ayrıca Irak ile Ovaköy-Sinova arasında yeni bir gümrük kapısı açma konusunda anlaşmayı sanırım bu sene içerisinde imzalayacağız. Yine keza hemen Habur'un batı tarafında Aktepe - Bazuca bölgesinde de bir kapı açmamız söz konusu. Burada Irak da ikisinin birden açılmasını istiyor. Biz önce Ovaköy-Sinova diyoruz. Bakalım müzakerelerde bu konuyu tartışacağız yani onlar ikisi birden olsun diyorlar, biz ise Ovaköy – Sinova'yı açalım, peşinden onu açalım ve bir görelim diyoruz. Böyle bir yaklaşım içerisindeyiz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

Soru – cevap kısmına geçecek olursak: Sayın Ayaydın'ın Devlet Denetleme Kurulu promosyonu ile ilgili soruşturmasıyla alakalı olarak, bunu zaten başkana yöneltti ama cevap hazır. Ben buradan başkanın hazırladığı cevabı okuyacağım. Banka promosyonlarına yönelik olarak devlet... Bu da bağımsızlığın bir ölçütü, bana veriyor, bana okutuyorlar, onu söyleyeyim.

Banka promosyonlarına yönelik olarak Devlet Denetleme Kuruluna yönelik yapılan şikayet anılan kurulun denetçilerince incelenmiş, yasa ve usullere aykırı bir hususa rastlanmamıştır. Bu konuda Devlet Denetleme Kurulunca düzenlenen raporda, Başbakanlığa bir soruşturma yapılması yönünde öneri bulunmamaktadır. Ayrıca, iddia edildiği gibi banka promosyonları hiçbir şekilde kişisel hesaplarda tutulmamıştır.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Devlet Denetleme Kurulu ile ilgili, Cumhurbaşkanlığının internet sitesindeki raporunda yazıyor, ben oradan aldım. Size yanlış bilgi veriliyor Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Ben tekrar Devlet Denetleme Kurulundan bilgi isteyeceğim hem sizin söylediğiniz tarzda hem de bu çerçevede.

Et ve akaryakıt kaçakçılığı ile alakalı... Doğrudur, geçen yıl biraz daha Türkiye'de ihtiyacı karşılayamaması dolayısıyla et fiyatlarının artması sonucu et kaçakçılığı oldu. Çok ilginçtir, adam yani vatandaşımız, tabii bu çok yaygın değil ama örnekleri de var. Adam gidiyor yurt dışına, temin ettiği eti, üzerine sarıyor getiriyor. O kadar ilginç şeyler var veya işte bir bagaj oluşturuyor, bagajda giyim eşyası var, onun içerisinde et getiriyor. Bu kadar ilginç yöntemler uygulanıyor. Diyeceksiniz ki, bunlar çok mu tutar, az mı tutar? Tuttuğu oluyor, araçta bölmeler yapıyor, getiriyor. Siz o kadar hassasiyet göstereceksiniz ki bir taraftan gümrükte akışı sağlayacaksınız, kontrolleri minimize edeceksiniz, kuyrukları önleyeceksiniz ama bir taraftan da aynı hassasiyet içerisinde kaçığın her türü konusunda büyük bir feraset büyük bir basiret ve öngörü içinde olacak ve bunu önleyeceksiniz. Bu anlamda da biz gerçekten kaçakçılıkla mücadelede eğitilmiş köpekleri devreye sokuyoruz. Mesela soru gelmedi, herhalde içinizde Karadenizli, çayla ilgili olan az, mesela çayla ilgili olarak eğitilmiş köpekleri devreye soktuk, çay ve tütünde ilk defa yeni başladık. Köpekleri devreye sokuyoruz ve aynı zamanda teknik araç ve gereçlerimizi, bunların bazıları Avrupa Birliğinin, yüzde 75'inin hibe faslından, yüzde 25'i millî kaynaklardan olmak üzere, kısmen de bütçede imkân sağlamak suretiyle bütün kapılarımızı gerek sabit X-RAY gerekse mobil X-RAY cihazlarıyla donatıyoruz ve 2012 yılı içerisinde bir hayli bu konuda alımlar yapacağız, bütçe kalemlerinde bunlar da var.

Efendim yine Recai Bey'in burada ifade ettiği, lisanslı depoculuğun işlerlik kazanması için ürün ihtisas borsalarının yürürlüğe girmesi gerekir, doğrudur. Tabii ki bu lisanslı depoculukla alakalı vergi oranlarının azaltılması da bu lisanslı ihtisas borsalarının bağlılığına bağlı. Bu konuda da müzakereler devam ediyor. Sadece kurulacak olan bu borsada -bir Merkez Bankası idi- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin hisse paylaşımı konusunda bir sorun var, bir o iki kısım kalmış. İnşallah onu da yakında aşacağız. Onlar uzlaşıp aşamazlarsa, bizde sizi temsilen bir racon keseceğiz, bunu halledeceğiz, inşallah onu yapacağız.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Raconu anlamadık?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Yapın diyeceğiz, racon bu yani sizin anladığınız anlamda değil yani. Yapın diyeceğiz, bitirin diyeceğiz, ülkenin menfaati bu diyeceğiz. Bu yani bizim raconumuz sözlü olur, böyle şey değil, gülerек de söylerim ama anlarlar muhataplarım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Racon kesenler belli oluyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kötü bir şey anlamadık.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Anlarlar. Sizinle bir defa yemek yiyelim, benim söylediklerimi anlarsınız.

"Küçük üreticilerin durumu ne olacak?" dendi. Doğru. Ama, bakın bu hal kanunu dediğimiz kısaca, hal kanunu diyoruz çünkü kanunun ismi çok uzun, bunun yürürlüğe girmesiyle şu iki önemli işlem gerçekleşecek. Bir tanesi üreticiler tüketiciye arz edeceği, sebze ve meyveyi toptancı hallerine götürmek zorunda değil, bildirmek zorunda. Bildirmesi yeterli yani özellikle biz küçük üreticileri düşünerek yasa böyle düzenlenmiş. Bildirmek de bunu kayıt altına almak anlamındadır. Bu olacak ve diğer aşaması da dediğim gibi işte kayıt sisteminin devreye giriyor olmasıdır ve yine bakın bu ürünlerde tüketici bakımında da çok önemli sonuçları olacak. Demin bir arkadaşım burada ifade etti, benim için tekrar olacak. Bir defa tüketiciye arz edilen ürünün üzerinde o ürünün kimlik bilgileri yer alacak, hangi katkı maddeleri kullanılmış, ne zaman üretilmiş, ne zaman toplanmış, bunları göreceğiz. Belki bunlarla ilgili tabii ki o program çerçevesinde internetten takip edecek. Ha üretici de ürününü nerede pazarlayabileceğini, hangi piyasada kaç fiyat ettiğini, alıcıların kim olduğunu, bunları göreceğiz, gözleyecek ve Türkiye ekonomisi bakımından inşallah çok olumlu sonuçlara vesile olacak diye düşünüyorum.

Efendim Sayın Kuşoğlu'nun ifade ettiği, kredilerin ne kadarı geri ödeniyor... Bu konuya ilişkin bana elimde bir bilgi arkadaşlarım verebilirse paylaşırım, yoksa bunu daha sonra bildiririm size. Yani mutlaka bakın, uygulamalarda Türkiye'de gerçekten mevcut olan güven ve istikrar ortamında herkes hem imkân kullanıyor, imkân kullandıran da alacağını takip ediyor. Yani kimse verdiğinin üzerine yatılmasına artık tahammül eder durumda değil, herkes takip ediyor. Bu insanlar elbette ki banka kaynaklarını kullanıyor, bankacılar da bu konuda daha önce ağızları yandığı için çok hassas davranıyorlar, kimseyi icitmeden, kırmadan yürütüyorlar. Bu konuda çok fazla bir sorun yaşandığı kanısında değilim, ama daha somut bilgiyi daha sonra biz size iletacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, onun önemi şu: Kaç kişi onu kullanıyor, kaynaklar yeterli midir onu araştırmaya çalıştık. Onu öğrenebilirsek o sonuca ulaşabiliriz tabii.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – O sayısal verileri biz size verelim, şimdi kitapçıklarda var bunları şimdi buradan çıkarmam zor, arkadaşlarım da bana bir not şu anda...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

Bunlarla ilgili, tabii, o yasa çerçevesinde bir yapılandırma da oldu. Bana şu anda iletilen notu ben sizinle paylaşayım: Kredi kefalet kooperatiflerinin ortaklarının takibe düşen ya da icralık olan alacakları kooperatifler tarafından yapılandırılmış, birlikler tarafından. Borcu yapılandırılan ortak sayısı 35.815, kefilleriyle beraber yaklaşık 95 bin esnafı kapsıyor. Yapılandırılan ana para borcu 225 milyon 390 bin 870 TL yapılandırılmış. Tahsilinden vazgeçilen faiz tutarı 111 milyon 145 bin 789 TL'dir. Böyle bir yapılandırma gerçekleştirilmiş.

Kooperatifler Kanunu'nun yeniden yapılandırılması çalışmalarımız Sayın Yüksel ifade ettiler. Burada gayri faal olan kooperatifler var, bunların tasfiyesiyle ilgili bir düzenleme olacak mı? Bunu inşallah yapacağız. Hatta bakın, Türkiye'de 800 bin şirket var, yaklaşık söylüyorum, yani ticaret kısmıyla alakalı olarak söylüyorum, gayri faal olan şirketler de var. Çünkü, bu şirketlerin tasfiyesi, eski Ticaret Kanunumuza göre büyük bir merasim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Devamla) – Tasfiye süreci devam ediyor. Kooperatifler için de aynı sorun söz konusu. Biz, inşallah bunlarla ilgili yasal düzenlemeyi yüce Meclise arz ettiğimizde, bu sorunları da ortadan kaldıracı, böyle gayri faal olan tüzelkişiliklerin kayıttan silinmesini sağlayıcı düzenlemeleri heyetinize getireceğiz.

Ben, bütçe vesilesiyle değerli görüşlerinize, önerilerinize, eleştirilerinize verdiğiniz katkılardan dolayı her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum ve bu sene de bu salonun böyle güzel olmasını sağlayan Sayın Başkana ve heyetin tüm üyelerine bir kez daha saygılarımı sunuyor, teşekkürlerimi arz ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Rekabet Kurumu Başkanımıza on dakika için söz veriyorum, daha kısa da olabilir Sayın Başkan, soru, eleştiri ve önerileri cevaplandırmak üzere.

REKABET KURUMU BAŞKANI – Sayın Başkanım çok teşekkür ediyorum, muhterem heyetinize saygılar sunuyorum.

Değerli Başkanım, çok değerli komisyon üyeleri; üst kurulların, Türkiye'nin kamu yönetimi tarihinde, bürokratik tarihinde nispeten yeni olduğunu söylemek fazla bir husustur. Yeni kurumların, yeni kurulların kurumsallaşması dediğimiz olgu belki zamanla ortaya çıkacak bir gerçek olacaktır. Üst kurullar, kıyasen ve nispeten yeni olduğu için farklı bir yaklaşımı, farklı bir anlayışı, farklı düzenlemeleri gerektirmektedir. Politik iradenin, kamu yönetiminin diğer unsurlarının ve toplumun, bu kurumların çalışmasını, bu kurumların varlığını ve fonksiyonunu desteklemesi çok önemlidir başarısı açısından. Bu çerçevede, Rekabet Kurulunun dünden bugüne, Sayın Vekilimiz Aydın Ayaydın Beyin işaret ettiği çizgiden hareketle söylüyorum, kendisi ilk başkanımızdır, eleştirileri için tabii söylenecek çok şey var ama ilgisine teşekkür ediyorum, en azından bazı açıklamalar yapma imkânı verdiği için.

Rekabet Kurumu, dünden bugüne daha başarılı olmak için çaba göstermekte, daha başarılı olmak adına elinden geleni yapmaktadır. Bu çerçevede mevzuatın iyileştirilmesi, organizasyonunun etkinleşmesi ve faaliyetlerinin sonuç doğurması için sistematik bir çaba içindedir. Nitekim, Sayın Gümrük ve Ticaret Bakanımız -ilişkili bakanlığımız- Sayın Hayati Yazıcı Bey, hemen görevinin başında bize dedi ki; "İhtiyaçlarınız eğer varsa onları bileyim, bana brifing verin" Biz kısa bir brifing verdik. Brifingin asli unsuru, iki yıl önce Meclisimize intikal eden Hükümetimizin tasarısıydı. Bizim kanunumuzda değişiklikler öngören, ana hizmetin üretilmesine dönük iyileştirmeler içeren tasarıydı, ama Sayın Bakanımız dedi ki; "Bu sizin kanun daha sistematik olmalı. Kanunun yapısında bir uygunluk yok, topluca bir değerlendirelim" Bunun üzerine biz, kanun hükmünde kararname imkânı olabilir veya yenilenebilir, Hükümet iradesi Bakanlığımız üzerinden yeniden Meclise intikal eder hasebiyle bir çalışma yapıp kendilerine arz ettik. Sayın vekilimizin kanun hükmünde kararname ile ilgili yaptığı yorumların arka planında bu gelişme var. Yani kurumun ihtiyaçları var, dünyada değişiklikler oldu, Avrupa Birliğinde değişiklikler oldu, Türkiye'de on dört yıllık, on beş yıllık bir tecrübe var, bunlar çerçevesinde daha etkin olmak adına mevzuatımızda ne tür değişiklikler yapabiliriz, organizasyonumuzu nasıl etkin hâle koyabiliriz, bunun hesabıyla, bu amaçla kanun hükmünde kararname -tırnak içinde- talebi ortaya çıktı ya da yeniden Meclise kanunumuz tasarı olarak dönerse inşallah sizlerin desteğiyle yasalaşmasını istiyoruz.

Üst kurullarda seçimler var, üst kurullarda kurul var, başkan var, mesleki ve idari kararlar, mesela bizde olduğu gibi, aynı heyet tarafından alınıyor ve bizim geleneksel bürokratik yapımıza aykırı. Böyle olunca komplikasyonlar doğuyor. Bu komplikasyonların azalması adına da bence iyileşme devam ediyor. Yeni kararnamele ve yeni yasalarda bu olumsuzlukları azaltmaya dönük tedbirler var.

Rekabet Kurumu bugüne kadar 170 soruşturmayı sonuçlandırdı on dört yıl içinde. Bu sene 11 soruşturmayı -soruşturma süreci hayli uzun sürüyor, bir ila bir buçuk yıl sürüyor- sonuca bağladık. Cezalar veriyor, sektör araştırmaları yapıyor, dünyada gelişmiş ülkelerde ekonomiler nereye geldi, piyasalar nasıl daha rekabetçi hâle gelir bunun arayışı içinde ve bu açıdan personelin, insan kaynağını seferber etti. Şu hâlimizi, mevcut durumumuzu anlatırken bunların abartma olduğunu lütfen düşünmeyin. Uluslararası toplantılara katılıyoruz, kendimiz uluslararası toplantılar tertip edecek bir düzeye ulaştık. Bu sene, önümüzdeki kasımın 21-22'sinde İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelere, özellikle mevzuatı, belli bir otoritesi, kurumu ve uygulaması olmayan ülkelere dönük bir çağrı yaptık, bir ihtiyaç analizi yapacağız, İstanbul'da ciddi bir toplantı olacak. Geçen yıl seksen beş dünya ülkesini İstanbul'da bir araya getirdik, 500 civarında rekabetle ilgili uzman profesyonel orada üç gün boyunca toplantı yaptı.

Biz, içeride üniversitelerimizle, diğer sivil toplum örgütlerimizle diyalogumuzu sürdürüyoruz, ortak programlarımızı sürdürüyoruz. Bakanlıklarımızla, kamu kuruluşlarımızla diyalogumuzu sürdürüyoruz, görüş bildiriyoruz. Mevzuatın ve uygulamaların rekabetçi açıdan uygunluğunu sağlamaya çalışıyoruz. Nitekim, Başbakanlığımızın 2000'li yıllarda genelgesiyle ortaya çıkan etki analizinin yapılması yönünde ısrarımızı sürdürüyoruz ve bunun için de rehber hazırlığı içindeyiz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

2012 yılının başında, önümüzdeki aylarda, yatırım ortamının iyileştirilmesi, koordinasyon kurulunun tavsiyesi üzerine bir rekabet raporu hazırlıyoruz ilk defa. Türkiye’de hangi piyasalarda rekabet hangi düzeyde, yapılabilecekler nelerdir, kamu otoritesinin yapacakları nelerdir veya bize düşen görevler nelerdir bunu kamuoyuyla paylaşacağız.

Bugün itibarıyla, bu yıl itibarıyla dördüncüsünü yayımlayacağımız bir mektuptan yine söz edeyim: Mektuplarımız dört yıldır devam ediyor. Kriz içinde rekabeti konuştuk, rekabete uyumun ne demek olduğundan söz ettik, rekabet gücünü vurguladık ve bize düşen, kamuya düşen görev olarak rekabetle ilgili neler yapılabileceğinden bahsettik. Bu sene, kamu otoritesi, kamu yönetiminin, bakanlıklarımızın, başkanlıklarımızın, genel müdürlüklerimizin mevzuat itibarıyla ve diğer tasarruflar itibarıyla rekabetçi açıdan üzerlerine düşen görevin neler olduğunu, kamu kaynaklı rekabet kısıtlayıcı unsurların neler olduğunu kamuoyuyla paylaşmaya dönük bir mektubumuzu yine hazırlayacağız yıl sonu itibarıyla, öbür yılbaşı itibarıyla kamuoyuyla paylaşacağız.

Delaysıyla, bu büyük akış içinde dünden bugüne bu iyileşme içinde ki, personel sayımız yardımcı hizmetler itibarıyla, ben yedi yıldır kuruma kurul üyesiyim, başkanlık görevim oldu, bir tane memur bu kuruma görev almamıştır yani asli hizmetin dışında. Uzman yardımcısı alıyoruz, bir hukuk müşaviri istihdam ettik, son yedi yıldan bahsediyorum, bir başdanışmanımız oldu ayrıldı, onun dışında uzman yardımcılarımız, iki yılda bir, bazen aynı yılda üst üste uzman yardımcısı ihtiyacımıza binaen aldık. 124 uzman yardımcımız var, 324 personelimiz var. Yani biz, devletin, milletimizin kaynaklarını etkin kullanmak adına, daha rasyonel, etkin bir kurum olmak adına kamu yönetimi ve kamu yöneticisi sorumluluğu anlayışı ve ahlakıyla, hassasiyetiyle elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz.

Ve fakat spekülasyonlar dersiniz, hukuken itibar edilir tek bir bilgi, tek bir belge eğer bana ispat edilirse, bunun hesabını vermeye hazırım ve gereken her şeyi yapmak konusunda da hiç tereddüdüm yoktur. Bugüne kadar yaptıklarımız bir bakıma bundan sonra da yapacaklarımızın, yani dürüstlük anlamında, bilgi anlamında, hakkaniyet ve hukuka uygunluk anlamında teminatıdır diye düşünüyorum. Hoşgörünüze sığınarak bunu ifade etmek istiyorum ama Devlet Denetleme Kurulu, bütün üst kurulları incelerken kuruma da geldi denetçiler, insanlar bir yolla, şu şöyle oldu, bu böyle oldu gibi şeyleri ulaştırdı, bazı bilgiler ulaştı. Onlar da baktılar, önemli bir kısmının spekülasyon olduğu ortaya çıktı, ama kamuoyu, medya, tabii ki önemli bir kurum Rekabet Kurumu, ona olan bitenle ilgileniyor, haber değeri taşıyor ve seçim de olunca, seçimlerin de Türkiye’de üniversitelerde, yüksek mahkemelerde ve başka zeminlerde nasıl olduğu hesaba katılınca haber değeri taşıyan olgular yaşanıyor veya bir kısım tezahürler ortaya çıkıyor. Ben, konuyu, bu olgunlaşma sürecinin, kurumsallaşma çizgisinin belki zaman zaman ortaya koyduğu komplikasyonlar olarak görüyorum. Sayın Vekilimizin, Sayın eski Başkanımızın eleştirisini, ilgisini bu çerçevede değerlendiriyorum.

BAŞKAN – Toparlar mısınız lütfen.

REKABET KURUMU BAŞKANI (Devamla) – Onun dışında, hukuken bize tevettüv eden bir sorumluluk varsa, bir an önce onun gereğini yerine getirmek konusunda hazır olduğumuzu, hesap vermeye açık olduğumuzu, bilgi vermeye hazır olduğumuzu ifade etmek isterim.

Heyetinize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Başkana ufak bir soru soracağım.

BAŞKAN – Böyle bir usulümüz yok ama buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Acaba son bir ayda, Rekabet Kurumu, Rekabet Kurulu Başkanı ve üyelerine sıfır kilometre araba aldı mı? Eğer aldıysa Sayın Bakanın bundan bilgisi var mı?

BAŞKAN – Evet, var mı Sayın Başkan?

REKABET KURUMU BAŞKANI – Öyle bir şey yok efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

Şimdi, müsaade ederseniz, sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutmak istiyorum.

PROGRAMLAR

İlk olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI BÜTÇESİ

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(02 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(04 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gümrük Müsteşarlığı kesin hesabını okutuyorum:

GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI KESİN HESABI

(Kesin hesap okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

REKABET KURUMU BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(04 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B cetvelini okutuyorum:

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(05 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabını okutuyorum:

(Kesin hesap okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu)

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece gündemimizde bulunan bütçe ve kesin hesaplar onaylanmış ve kabul edilmiştir; hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum ve Sayın Bakanımıza, tüm arkadaşlarımıza ve bürokratlara teşekkür ediyorum.

Sayın 16.00'ya kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.19

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.05

BAŞKAN : Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ : Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP : Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel medyamızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6'ncı Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Diyanet İşleri Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Değerli Başbakan Yardımcımıza söz vermek istiyorum.

Yalnız, Sayın Başbakan Yardımcım, teamül olarak bürokrat arkadaşlar önce kendilerini bir tanıtıyorlar. İsterseniz önce arkadaşlarımız kendilerini tanıtsınlar, daha sonra sizin konuşmanıza geçelim.

(Diyanet İşleri Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı bürokratları Komisyona kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Başbakan Yardımcım.

Süreniz otuz dakika.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, kıymetli bürokratlar ve basınımızın değerli temsilcileri; mümtaz heyetinizi saygıyla selamlıyorum. 2012 yılı bütçesinin Diyanet İşleri Başkanlığı ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, malumlarınız olduğu üzere Diyanet İşleri Başkanlığı, Anayasa, kanun ve diğer mevzuatla kendisine verilen görev ve yetkiler doğrultusunda, İslam dininin inanç, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işleri yürüten, toplumu din konusunda aydınlatan ve ibadet yerlerini yöneten bir kurumdur. Diyanet İşleri Başkanlığının yurt içi ve yurt dışındaki vatandaşlarımıza, soydaşlarımıza ve dindaşlarımıza yönelik irşat ve eğitim hizmetleri, sadece dinî açıdan değil, millî, tarihî, sosyal ve kültürel değerler açısından da önem arz etmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, bilgi ve kaliteyi referans alan, sadece cami cemaatine değil toplumun her kesimine hitap eden, açık ve şeffaf bir kurum olma niteliğine özen göstermektedir. Kurum, sadece ülke içinde değil, dünya genelinde de görünür bir prestije sahiptir. Yurt içinde halkımız, aydınlarımız ve bilim insanlarımızın Diyanet İşleri Başkanlığına olan teveccühleri somut bir şekilde görülmektedir. Atama veya görevlendirme yoluyla yurt dışında vazife icra eden personele yönelik, ilgili ülkelerin siyasi ve bürokratik temsilcilerinin, dinî idare başkanlarının, sivil toplum kuruluşlarının, aynı şekilde üniversite çevrelerinin gösterdiği ilgi ve alaka bu itibarı açıkça göstermektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Anayasa, kanun ve diğer mevzuatla kendisine verilen görev ve yetkiler doğrultusunda Diyanet İşleri Başkanlığının yürüttüğü temel hizmetleri özetle şu şekilde sıralamak mümkündür:

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

Din hizmetleri: Diyanet İşleri Başkanlığının aslî görevlerinden biri toplumu din konusunda aydınlatmaktır. Başkanlık bu görevini ifa ederken doğru dinî bilgiyi halka ulaştırmak, böylece bid'at, hurafe ve batıl inançlara karşı halkımızın daha duyarlı olmasını sağlamak için çalışmaktadır.

Camilerde yürütülen hizmetler, toplumun ilim ve ahlakına, marifet ve hikmetine, birlik ve muhabbetine, yardımlaşma ve dayanışmasına katkı sağladığında asıl anlamına kavuşacaktır. Dolayısıyla, verilmekte olan din hizmetlerinin ana gayelerinden birisi, toplumsal şartlarımız itibarıyla dinin onarıcı ve bütünleştirici fonksiyonunu hayata yansıtmaktır. Tarihî geleneğimizin ve kültürümüzün bir parçası olan camilerdeki bu faaliyet, aynı zamanda yaygın eğitimin de önemli bir bölümünü teşkil etmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı bu çerçevede yürüttüğü hizmetlerde çocuk ve gençlik sorunları, kadın hakları, doğal afetler hakkında bilinçlenme, engelli ve yaşlılara yönelik yeni yaklaşımlar, çevre duyarlılığı ve aile yapısının korunması gibi pek çok konuda toplumumuzun daha da bilinçlenmesi hususunda katkı sağlamayı oldukça önemsemektedir.

Başkanlık, yukarıda belirttiğimiz alanlarda geliştirilen her türlü proje ve programların, bilimsel faaliyetlerin ve sosyal aktivitelerin bir parçası ve destekçisi olarak her türlü katkıyı bugüne kadar sağlamıştır, bundan sonra da sağlamaya devam edecektir. Ayrıca, söz konusu alanlarda faaliyet gösteren Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, TRT ve benzeri kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapmıştır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile yapılan iş birliğine ilişkin somut bir protokol de geçen ekim ayında Sayın Bakanla karşılıklı olarak imzalanmıştır.

Müftülüklerimizde bulunan Aile İrşat ve Rehberlik Büroları vasıtasıyla vatandaşlarımız, talepler doğrultusunda ailevi problemlerin dinî boyutu hakkında bilgilendirilmektedir.

Anayasa ve yasalar ile Diyanet İşleri Başkanlığına verilen aslî görevlerden birisi de yaygın din eğitimi konusudur. Bu alanda Kur'an kursları ve eğitim merkezleri, fizikî ve eğitsel açıdan yeniden gözden geçirilerek iyileştirme çalışmaları devam etmekte olup gerek Kur'an kurslarında gerekse hizmet içi eğitimlerde uygulanan programlar güncellenmiştir. Bu çerçevede Kur'an kurslarında okutulan ders kitapları ve eğitim materyalleri, uygulayanların görüşleri de dikkate alınarak sahasında uzman kişilere yeniden hazırlanmıştır.

Kur'an kursları, toplumsal talepler sonucu ortaya çıkan hizmet çeşitliliği göz önünde bulundurularak eğitim, öğretim ve sosyal etkinlikler açısından yeniden yapılandırılmış ve daha da işlevsel hâle getirilmiştir.

Hizmet içi eğitim programları, çağdaş eğitim bilimi ve din eğitimi bilimi verileri ile diğer alanlardaki yeniliklere göre personelimizin bilgi birikimi ve uygulama açısından kendilerini yenilemelerine imkân sağlayacak şekilde yeniden hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlığı, hizmette verimliliği artırmaya yönelik olarak personelin eğitim seviyelerini yükseltmek amacıyla 1990'lı yıllarda başlayan İlahiyat Ön Lisans Programı'na ilave olarak YÖK ve Ankara Üniversitesi ile varılan bir anlaşmayla bütün din görevlilerinin dört yıllık fakülte mezunu olmalarını sağlamaya yönelik çalışmalar yapmıştır. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi bünyesinde başlayan İlahiyat Lisans Tamamlama Programı'nın diğer İlahiyat Fakültelerinde de başlatılmasıyla yaygınlaşan programlara Diyanet İşleri personelinin yoğun bir şekilde katılımının sağlanması teşvik edilmektedir.

Başkanlığın toplumu din konusunda aydınlatma faaliyetleri, hem hizmet verilen mekanlarda din hizmetlerinin bir parçası olarak, hem de halka ve ailelere yönelik düzenlenen bilimsel, kültürel toplantılar, yayınlar ve yaygın eğitim programlarıyla sürdürülmektedir. Başkanlık, hizmetlerini yayınlarıyla desteklemekte, toplumun her kesimine yönelik yayın politikasını çok yönlü değerlendirerek, çocuk, genç, kadın, aydın, yaşlı ve benzeri toplum kesimleri için okuyucuların seviyelerini dikkate alarak sağlıklı bilgi esasına dayalı bir yayın programı gerçekleştirmektedir.

Toplumumuzda dinî bilgi alanında yaşanan bazı sıkıntıların ve yanlış yorumlamaların temel sebeplerinden birisini de şüphesiz dinî yayıncılıkta dikkat edilmesi gereken unsurlara riayet edilmemesi oluşturmaktadır. Bu bağlamda Diyanet İşleri Başkanlığı toplumu din konusunda aydınlatma görevini öncelikle dinin temel kaynaklarını referans alan ama aynı zamanda çağın ve toplumun ihtiyaçlarını da göz ardı etmeyen yayınlarıyla destekleyerek bir bütün hâlinde yürütmektedir.

Vatandaşlarımızın doğru dinî bilgi ile aydınlatılması konusunda özel bir duyarlılığa sahip olan Diyanet İşleri Başkanlığı, diğer hizmetlerinde olduğu gibi yayınlar konusunda da bilimsel bilgiyi önemsemektedir. Bu çerçevede Başkanlık, 4 defa Dini Yayınlar Kongresi gerçekleştirmiş olup Dinî Yayınlar Kongresinin 5'incisi 2-4 Aralık 2011 tarihinde yapılacaktır. Bu kongrelerde yapılan bilimsel tespitler ve alınan tavsiye kararları ışığında inanç esasları, ahlak ve ibadet konularında çocuk zihnini, idrakini ve tasavvurunu merkeze alarak seri kitaplar yayımlamaya devam etmektedir. Seri Kitaplar Projesi kapsamında bugüne kadar aile huzuru, madde bağımlılığı, değişen dünyada kadın, sokak çocukları, çocuk ve şiddet, insan hakları, iş ve ticaret ahlakı, sahtecilik, kumar, tüketim ahlakı ve israf, hurafeler, çevre bilinci, engelliler, yaşlılara saygı, gençlik sorunları ve intihar konularının ele alındığı kitaplar bastırılmış, bu eserler ücretsiz dağıtılmış ve dağıtılmaya devam edecektir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, son dönemde farklı kültür gruplarına yönelik olarak alanında uzman akademisyenlerin yazdıkları bölümlerden oluşan "İslam'a Giriş" kitapları hazırlamıştır. Hepsinin ana başlığı "İslam'a Giriş" olmak üzere, "Ana Konulara Yeni Yaklaşımlar", "Gençliğin İslam Bilgisi", "Temel Esaslar ve Evrensel Mesajlar" alt başlığı ile bir dizi kitapla birlikte halkımızı diğer dinlerle ilgili doğru bir şekilde bilgilendirmeyi esas alan "Yaşayan Dünya Dinleri" adlı bir kaynak eser de yayımlanmıştır. Hazırlanan bu kitaplar çocuk, genç ve kadın sorunlarıyla ilgilenen sivil toplum kuruluşlarımıza, ayrıca halk ve belediye kütüphanelerine ve istek gelmesi durumunda diğer kuruluşlara hediye olarak gönderilmektedir.

Bilindiği gibi dinî programlar, ülkemizde televizyon ve radyo yayıncılığının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı, hem bizzat kendi yaptığı programlarla hem de istekler doğrultusunda uzmanlarını göndererek ülkemizdeki radyo ve televizyonların yaptıkları dinî programlara katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, üniversite ve ilahiyat

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

fakültelerinde çalışan bilim adamlarından bilgi desteği alınarak, yurt içi ve yurt dışında konferans, panel, seminer, TV ve radyo konuşmaları gibi programlar periyodik olarak düzenlenmekte, yerel ve ulusal televizyonlarda yayınlanmak üzere hazırlanan dinî, tarihî, kültürel ve sosyal içerikli paket programlar, diziler ve belgeseller ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı her fırsatta, ülkemizde yaşayan İslam dinine mensup farklı yorum çevrelerinin ve geleneksel dinî, kültürel oluşumların bize ait birer zenginlik olduğunu vurgulamakta, din hizmetleri açısından hepsine aynı yakınlıkta olduğunu ifade etmektedir. Bu olgu yansımaları dinî yayıncılık alanında da göstermektedir.

Yurt dışındaki vatandaşlarımıza yönelik din hizmetlerini artırmak için yoğun çaba sarf eden Diyanet İşleri Başkanlığı, onların millî, dinî ve kültürel değerlerine bağlı kalarak, bulundukları toplumla birlikte ve uyum içinde yaşamalarına destek vermektedir. Başkanlık, özellikle yurt dışında doğmuş yeni kuşakların, kültürümüzü ve İslam dinini tanıyarak bilinçlenmelerini ve o ülke halkı tarafından ahlaken örnek alınan bireyler olmalarını hedeflemektedir. Başkanlığın yurt dışı hizmetlerini koordine etmek üzere hâlen 22 ülkede büyükelçiliklerin bünyesinde Din Hizmetleri Müşavirliği ve 24 başkonsolosluk bünyesinde Din Hizmetleri Ataşeliği bulunmaktadır. Ayrıca, müşavirlik ve ataşeliklerin emrinde, sınavla seçilen ve görev yapacakları ülkenin dili, tarihi, sosyal ve kültürel yapısıyla ilgili altı ay süreyle eğitime tabi tutulan din görevlileri görevlendirilmektedir.

Bugün itibarıyla Diyanet İşleri Başkanlığı, AB ülkeleri, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Japonya, Avustralya, Türk cumhuriyetleri, Balkanlar ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olmak üzere toplam 39 ülkede bulunan vatandaş ve soydaşlarımıza ve akrabalarımıza din hizmeti sunmaktadır. Bu ülkelerin bir kısmında cami, tarihi eser, okul, ilahiyat fakültesi, sosyal alanlar ve kültür merkezleri gibi fizikî mekânların inşasına, onarımına ve yaşatılmasına da doğrudan destek vermektedir.

Bugün Avrupa, Amerika ve Avustralya gibi ülkelerde yoğun olarak karşılaştığımız insan profilini, 60'lı, 70'li, 80'li ve 90'lı yıllarda bu ülkelere yerleşmiş birinci ve ikinci kuşak orta yaş ve üstü vatandaşlarımız değil, bulunduğu ülkeye daha fazla entegre olmuş, Batı dillerini iyi bilen, kendi akranları ile meslek ve eğitim konusunda yakın düzeyde bulunan üçüncü ve dördüncü kuşak gençler oluşturmaktadır. Kabul etmek gerekir ki, bu kitleye etkili bir din hizmeti sunabilmek öncelikle göre daha zor ve karmaşıktır. Önceki kuşakların karşılaşmadığı problemlerle üçüncü ve dördüncü kuşak soydaşlarımız karşılaşmaktadır. Bu aşamada bilgiye dayalı, evrensel değerleri içselleştirmiş, hedef kitle ile sağlıklı iletişim yollarını kullanan donanımlı din görevlilerine ihtiyaç vardır. Bu nedenle Diyanet İşleri Başkanlığı, yurt dışına gönderilecek personel için kriterlerini yükseltmiş, mesela, ilgili ülkenin şartlarına göre, kısmen, yüksek lisans yapmış olma şartı getirilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, Türk cumhuriyetleri, Balkan-Kafkas ülkeleri ve Türk-Müslüman topluluklarına götürdüğü hizmet anlayışını da ülkelerde yaşanan gelişmeleri dikkate alarak şekillendirmiştir. Sahih dinî bilgi ve evrensel kazanımların yanı sıra yerel değerleri de esas alan Başkanlık, 1990'lı yıllara oranla her alanda bir istikrar yakalayan söz konusu ülkelerde daha kalıcı hizmetler götürmeye önem vermiştir. Bu çerçevede öncelikle, sayısı 10'u aşan "Kardeş Şehir" uygulaması başlatılmış ve bugüne kadar birçok somut icraat yapılmıştır. Bu ülkelerde Diyanet İşleri Başkanlığınca kurulup faaliyet gösteren dinî eğitim ve öğretim kurumlarının devamlılığı sağlanmıştır. Türk cumhuriyetleri ile Balkan ve Kafkaslarda yaşayan Türk ve Müslüman topluluklarının din görevlisi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla açılmış bulunan Azerbaycan, Kırgızistan ve Kazakistan'da ilahiyat fakülteleri, Romanya ve Bulgaristan'da Yüksek İslam Enstitüsü ve İlahiyat Koleji, Azerbaycan'da Bakü Türk Lisesi, Romanya'da Pedagoji Lisesi ve Bulgaristan'daki Rusçuk, Şumnu ve Mestanlı'da üç imam hatip lisesinin hâlihazırda bütün ihtiyaçları için destek verilmektedir. Nitekim Türk dili ve kültürünün bütün öğrencilere öğretildiği bu okulların eğitim ve öğretim giderleri ile öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçları Türkiye Diyanet Vakfı tarafından karşılanmaktadır.

Kosova, Bulgaristan, Kırım, Arnavutluk, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Makedonya ve Bosna-Hersek gibi ülkelerden ülkemizdeki ilahiyat fakültelerinde lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimi görmek üzere öğrenciler getirilmektedir. Bu amaçla, 2010-2011 öğretim yılında 45 farklı ülkeden 216 lisans, 62 yüksek lisans ve 27 doktora öğrencisi getirilmiştir. Diğer taraftan, bu bölgelerde hizmet veren mahallî din görevlileri de ülkemizde hizmet içi eğitime alınmaktadır. Ayrıca, Kayseri Mustafa Germirli Anadolu İmam Hatip Lisesinde öğrenim görmek amacıyla Afrika kıtası ülkeleri çoğunlukta olmak üzere değişik ülkelerden 167 öğrenci getirilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının hizmet götürdüğü ülkeler içerisinde ekonomik sıkıntıların yaşandığı bölgelerde vekâlet yoluyla çok sayıda kurban kestirilmekte, o bölgelere binlerce dinî yayın ve takvim gönderilmekte ve cami inşaatlarına yardımlar yapılmaktadır.

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da 6002 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerle Diyanet İşleri Başkanlığı yeniden yapılandırılmıştır. Parlamentoda grubu bulunan bütün siyasi partilerin desteğiyle bu Kanun çıkmıştır. Ben bu vesileyle 23'üncü Dönem Parlamentosunda bu Kanun'a destek veren bütün gruplarımıza huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Merkez teşkilatına, Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Strateji Geliştirme Başkanı, Genel Müdür, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Başkanlık Müşaviri, Özel Kalem Müdürü, Diyanet İşleri Uzmanı, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzman Yardımcısı, Diyanet Uzman Yardımcısı; taşra teşkilatına Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü, Başvazir, Uzman Vazir, Kur'an Kursu Başöğreticisi, Kur'an Kursu Uzman Öğreticisi, Başimam Hatip, Uzman İmam Hatip, Başmüezzin ve Eğitim Görevlisi ve benzeri yeni kadrolar ihdas edilerek bazı unvanlara geçişlerde kariyer sistemi getirilmiştir.

Söz konusu Kanun'un öngördüğü yönetmeliklerden Diyanet İşleri Başkanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, Diyanet İşleri Başkanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği, Diyanet İşleri Başkanlığı Sınav Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

Diyanet İşleri Başkanlığının asli görevlerinden birisi de hac ve umre organizasyonlarını gerçekleştirmektir. Hac, İslam'ın temel şartlarından birisidir. İmkânı olanların ömürlerinde bir defa yerine getirecekleri bu ibadeti huzur ve güven içinde yapmaları gerekmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı 1979 yılından itibaren hac organizasyonunu ülkemiz adına düzenlemekte, yurt içi ve yurt dışında gerekli tedbirleri almakta, organizasyon, planlama, eğitim, denetim ve gözetim görevini yerine getirmektedir. Bu konudaki yoğun talebi, ticarî kazanç ve çıkar ilişkisine feda etmeksizin şeffaf ve objektif ölçüler içerisinde Diyanet İşleri Başkanlığı karşılamaya azami özen göstermekte, büyük bir titizlikle düzenleme ve planlama yapmaktadır. Ayrıca, hacın ifasında ibadet, eğitim ve hizmet anlayışı ile nitelik ve kaliteyi öne çıkarmakta, hacı adaylarının ve onlara rehberlik edecek din görevlilerinin eğitimine ayrı bir önem vermektedir. Başkanlık, bu hizmetiyle de bir çok Müslüman ülke tarafından izlenmekte ve takdir edilmektedir.

Bu çerçevede Başkanlık, yurt içindeki ön ve kesin kayıtlardan başlayarak Türkiye'de ve Suudi Arabistan'da ulaşım, ikamet, sağlık ve ibadetle ilgili bütün önlemleri almakta ve hac kaydı yaptırarak vatandaşlarımıza, kutsal yolculuğa çıkmadan önce il ve ilçe müftülükleri kanalıyla ibadet ağırlıklı eğitici kurs ve seminerler vermektedir. Ayrıca, hacı adaylarına kolaylık sağlamak üzere Diyanet İşleri Başkanlığınca hac ibadetini ve uygulamasını anlatan rehber ve dua kitapları ile eğitim amaçlı CD'ler hazırlanıp hacı adaylarına verilmekte ve görevlilerimiz gözetiminde bazı uygulamalar yapılmaktadır.

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşayan vatandaşlarımız da din hizmetleri müşavirlikleri ve ataşelikleri aracılığıyla Diyanet İşleri Başkanlığının hac organizasyonuna katılabilmektedirler. Hac organizasyonlarında görevlendirilen din görevlilerinin seçimi sınavla yapılmakta ve bu görevliler hizmet içi eğitim kurslarına tabi tutularak daha iyi hizmet etmelerine imkân sağlanmaktadır. Hac organizasyonlarında nitelikli sağlık personeli temininde Sağlık Bakanlığıyla sürekli iş birliği yapılmaktadır.

6002 sayılı Kanun'un 13/7/2010 tarihinde yürürlüğe girmesiyle Başkanlık yönetim kadrolarının yeniden yapılanması sonucunda daha önce 2009-2013 yılları arasını kapsayan Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı yeniden ele alınmış, 2012-2016 yılları arasını kapsayacak şekilde hazırlanmış, şu anda Kalkınma Bakanlığında incelenmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı Eylem Planı hazırlanmış, şu anda ilgili Başbakan Yardımcılığında. Bu konu da Bakanlığımız tarafından ayrıca incelenmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun ruhuna uygun çalışmalar yapılmakta, iç kontrol standartları titizlikle uygulanmakta, ön mali kontrole gereken önem verilmektedir. Çağdaş yönetim sistemlerinden olan süreç yönetimi ve risk yönetimi sistemlerinin etkin hâle getirilmesi hedeflenmektedir.

Gelişen günümüz teknolojileri sayesinde artık kamu hizmetlerinin elektronik ortamda sunulması kaçınılmaz olmuştur. Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşme vizyonu çerçevesinde Diyanet İşleri Başkanlığında özellikle son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısının daha da güçlendirilmesi, geliştirilmekte olan projeler için gerekli teknik altyapının sağlanması çalışmaları hızla devam etmektedir.

Özellikle e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında yürütülen BİT projeleriyle Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatlarının elektronik ortamda birleştirilmesi ve aynı çatı altında toplanması ülke genelinde bütün birimleriyle hızlı bir iletişim ağı altında bütünleşmesi, bu sayede vatandaşlarımıza daha kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunulabilmesi hedeflenmektedir.

Vatandaşlarımızın e-Devlet kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan her türlü basılı süreli yayın, CD ve benzeri yayınlara daha kolay ve rahat bir şekilde ulaşmasını sağlamak amacıyla kurum web sitesi üzerinden e-satış uygulaması, tüm hac ve umre işlemlerinin on-line olarak kurum web sitesinden yapılması çalışmaları birlikte İnternet TV ve İnternet radyo yayın çalışmaları da başlatılmıştır.

Yaz kursları ve sekiz ay süreli Kur'an kurslarında yürütülen hizmetlerin dijital platforma taşınarak hizmetlerin daha da hızlandırılması ve vatandaşlarımızın kayıt işlemlerini İnternet yoluyla yapabilmelerine yönelik din eğitimi portal çalışmaları ise devam etmektedir.

Vatandaşlarımızın İnternet bağlantısı olmayan yerlerde bile sağlıklı dinî bilgiye erişmelerini sağlamak üzere uygulanan mobil Diyanet uygulaması geliştirilmiş, gerekli güncellemeler yapılmıştır.

Cami, eğitim, kültür ve sosyal tesisler yapılmak üzere Başkanlığımıza tahsis edilen Başkanlık hizmet binası bitişiğindeki arsalardan 18.689 metrekarelik bölümü iç mekânda 5 bin, avlusuyla birlikte 20 bin kişi kapasiteli cami yeri, 117.985 metrekarelik bölüm ise hizmet binası, eğitim merkezi, Diyanet Evi, Başkanlık konuk evi, sesli ve görüntülü yayın merkezi, kütüphane, yemekhane, kreş, spor merkezi ve otopark alanı olarak belirlenmiştir. Cami, eğitim, kültür ve sosyal tesislere ait projeler hazırlanmış, caminin kaba inşaatı tamamlanmış olup, ince işleriyle ilgili çalışmalar devam etmektedir. Caminin 2012 yılı sonu itibarıyla ibadete açılması planlanmaktadır.

Eğitim merkezi ve kursiyer konaklama binasının inşaatına başlanmış ve sözleşme gereği yüklenici firma 2011 yılı aralık ayı sonu itibarıyla inşaatı tamamlayarak binayı teslim edecektir. Kütüphane, yemekhane ve otoparkların ihalesi yapılmış ve yüklenici firma işe başlamış olup, 2012 yılı sonunda Diyanet İşleri Başkanlığına binaları teslim edecektir. Diğer tesislerin yapımına bir program çerçevesinde kısa vadede başlanması planlanmaktadır.

Taşrada cami ve hizmet binalarıyla ilgili yeni inşaat tip ve projeleri hazırlanması, camilerde sosyal ve kültürel mekânların oluşturulması hedeflenmektedir. Cami, Kur'an kursu ve mezarlık bahçelerinde 309.945 adet değişik cinsten fidan dikilmesi sağlanmıştır. Başta Diyanet İşleri teşkilatı mensuplarının yükseköğrenim gören çocukları olmak üzere bütün vatandaşlarımızın çocuklarına hizmet vermek amacıyla Başkanlık personeli arasında gönüllülük esasına dayalı olarak öğrenci yurdu yaptırma kampanyası başlatılmış, kampanya sonucu açılan hesapta 7 milyon 355 bin 404 TL toplanmıştır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

Diyanet Tasavvuf Musikisi Korosu Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarınca organize edilen toplantı, panel, seminer, kongre ve benzeri etkinliklerde, kandil gecelerinde Camiler ve Din Görevlileri Haftası ile Kutlu Doğum Haftası programlarında yer almış, vatandaşlarımızın takdirini kazanmıştır.

Ülkemizde ve dünyada meydana gelen doğal afetlerle ilgili olarak zaman zaman yardım kampanyaları düzenlenmekte olup, ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmaktadır. Bu yıl içerisinde Simav'da meydana gelen depremde zarar gören vatandaşlarımız ve Afrika'da açlık sınırının altında yaşayan insanlar için yardım kampanyaları düzenlenmiştir. Ekim ayında Van'da meydana gelen depremde zarar gören insanlarımız için de ayrıca yardım kampanyası düzenlenmiş olup, hâlen yardım kampanyası devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hizmet ve faaliyetlerinin bir kısmını yukarıda özetlemeye çalıştığımız Diyanet İşleri Başkanlığının 2012 yılı bütçesi 2011 yılına göre yüzde 22,40 oranında artırılarak 3 milyar 891 milyon 166 bin Türk lirasına yükseltilmiştir.

2012 yılı Bütçe Tasarısı'nın yüzde 81,76'sı, yani 3 milyar 181 milyon 188 bin Türk lirası personel giderleri, yüzde 13,66'sı, yani 531 milyon 649 bin Türk lirası sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, yüzde 2,67'sini, yani 103 milyon 908 bin Türk lirası mal ve hizmet alım giderleri, yüzde 1,49'unu, yani 58 milyon Türk lirasını sermaye giderleri, yatırımlar, yüzde 0,42'sini, yani 16 milyon 421 bin Türk lirasını transfer harcamaları, cari transferler oluşturmaktadır. Bütçe tasarısının yüzde 95,42'sini personel giderleri ile sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri oluşturmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığının yürüttüğü hizmet ve faaliyetlerle ilgili daha detaylı bilgiler sizlere takdim edilen kitapta sunulmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2012 yılı bütçesinin ülkemize, Diyanet İşleri Başkanlığına ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Ayrıca, Komisyonumuzun saygıdeğer Başkanına ve Komisyonumuzun saygıdeğer üyelerine Başkanlığımızın bütçesine sundukları ve bundan sonra sunacakları bütün katkılardan dolayı da şahsım ve Diyanet İşleri teşkilatı adına teşekkürlerimi şimdiden arz etmek istiyorum.

Arzım bu kadardır.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Usul olarak tüm size bağlı kurumları aynı anda görüşüyoruz. Dolayısıyla, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının da eğer sunuşları var ise kısa ve özet olarak onları da alabiliriz.

İsterseniz sunuş yapmayabiliriz Sayın Bakanım. Yani gerek yok, dağıtıldı. Nasıl isterseniz, takdir sizin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Yani arkadaşlarımız nasıl öngörürlerse. İkisi de çok önemli konular. Eğer uygun görürseniz süreyi fazla kullanmadan, eğer arkadaşlarımız da izin verirlerse kısa kısa özetlemek istiyorum.

BAŞKAN – Olur Sayın Bakanım, buyurun lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli üyeler ve kamu kuruluşlarının değerli temsilcileri; "Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı" TİKA'nın yeni adı. Biliyorsunuz son çıkan kanun hükmünde kararnameyle TİKA'nın ismi değiştirildi. Kısaltılması değiştirilmedi ama ismi değiştirildi. Çünkü TİKA'nın geldiği noktada daha büyük, daha geniş alanda daha etkin ve daha verimli çalışması için böyle bir değişikliğe gitmek zorunda kalındı. O nedenle, basılan kitaplarda isim Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı olarak geçiyor ama daha önce bastırıldığı için bu hususun değerli üyeler tarafından özellikle dikkate alınmasını istirham ediyorum.

Türkiye'nin farklı gelişmişlik düzeyindeki ülkelere yönelik iş birliği ve koordinasyon çalışmalarını yürüten Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı yani TİKA'nın faaliyet alanı ve projeleri hakkında bilgi vermek, Hükümetimizin konuya yaklaşımını ve uyguladığı politikaları kısaca özetlemek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Hükümetimizin iş başına gelmesiyle Türk dış politikası ivme kazanmış ve uluslararası kamuoyunda dikkatle izlenir hâle gelmiştir. Küresel gelişmelere ve ulusal önceliklerimize paralel olarak Orta Asya, Kafkaslar, Orta Doğu, Balkanlar ve Afrika'da yeni açılımlar gerçekleştirilmiş, dünyanın her noktasını dikkatle izleyen, kuşatıcı, bütünleştirici bir yaklaşım benimsenmiştir. Dış politika alanında gerçekleştirilen bu açılımlara paralel olarak TİKA'nın faaliyet gösterdiği coğrafya genişlemiş ve bu genişlemeye bağlı olarak gerçekleştirilen iş birliği projeleri beş kıtaya yayılmıştır.

TİKA, öncelikle aynı dili konuştuğumuz dost, kardeş ve akraba ülkelerle, komşu ülkelerle ve en genel anlamda ise dünya coğrafyasındaki her ülkeyle ekonomik, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim iş birliği projeleri gerçekleştirmekte ve acil insani yardım faaliyetlerinin koordinasyonunu ilave olarak sağlamaktadır. TİKA bu çalışmalarını yaparken ülkemizin ve iş birliği yapılan ülkelerin uzun vadeli stratejilerinin, politikalarının eşit düzeyde ve karşılıklı olarak korunmasını göz önüne alarak, yapılacak iş birliği ve yardım konularını belirlemektedir. Ayrıca, bu ülkelerde kurumsal gelişimi, devlet kurumlarındaki kapasite geliştirme çalışmalarını ve serbest piyasa ekonomisine geçiş çabalarını da desteklemektedir. TİKA'nın merkez teşkilatına ilave olarak yirmi beş ülkede program, proje ve faaliyetlerin uygulanmasından sorumlu yirmi sekiz program koordinasyon ofisi bulunmakta, merkez ve ofisler arasında koordinasyon doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Ülkemizin olaylar karşısında hızlı ve doğru cevap verebilme refleksini geliştirmesi doğrultusunda TİKA da dünya gündemine duyarsız kalmayarak 2010 yılında Somali'ye ve Libya'ya ofis açmıştır. Program koordinasyon ofislerinin bulunmadığı yerlerde, örneğin Bulgaristan, Romanya, Rusya Federasyonu'nda yer alan bazı özerk cumhuriyetlerde, Afrika kıtasında bulunan bazı ülkelerde merkezden planlanan projeler, sivil toplum örgütleri, bu ülkelere en yakın program koordinasyon ofisleri, ülkemizin büyükelçilikleri veya konsolosluklarıyla eş güdüm hâlinde TİKA'nın koordinasyonunda takip edilmekte ve uygulanmaktadır. Bu çalışmaları da dâhil ettiğimizde bugün itibarıyla TİKA'nın faaliyet gösterdiği ülke sayısı yüzü geçmiştir. Son yıllarda yaptığı çalışmalarla TİKA görünürlük açısından önemli mesafeler kat etmiş ve uluslararası kalkınma kuruluşları arasında saygınlık kazanmıştır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

Bu gelişmelere bağlı olarak 2010 yılında TİKA'nın çalışma yaptığı bölgelerde gerçekleştirdiği proje sayısı 1.670'e ulaşmıştır. Projelerin gerçekleştirildiği ülkelere bakıldığında, ortak tarihî ve kültürel geçmişe sahip olduğumuz Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya ve Orta Doğu ülkeleri karşımıza çıkmaktadır.

Hükümetimiz, gerçekleştirdiği iş birliği ve kalkınma çalışmalarına yeni bir içerik ve etkinlik kazandırmak amacıyla son dönemde TİKA'yı daha etkin bir hâle getirmiş ve dış politikamızın önemli bir enstrümanı olmasını sağlamıştır.

Sözümün başında ifade ettiğim gibi, TİKA'nın bu yeni perspektifte başlangıçtaki kuruluş şeması ve teşkilat yapılanması buna cevap vermediği için yeni bir teşkilatlanmayla bütün dünyanın her bir yerine hitap edecek bir yapıya dönüştürülmüştür bu çerçevede.

Bu doğrultuda, teknik yardım için tahsis edilen kaynakların kullanımında mükerrerliklerin önlenmesi ve etkinliğin artırılması için TİKA'nın teknik yardım kadar ulusal ve uluslararası düzeyde teknik koordinasyonu gerçekleştirmesi ilkesi de benimsenmiştir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; TİKA faaliyet alanlarına baktığımızda sosyal ve ekonomik altyapının geliştirilmesi, acil insani yardımlar, enformasyon, tanıtım ve yayın başlıkları karşımıza çıkmaktadır. Faaliyet alanına dâhil olan projelerin ve başlıkların analizi yapılırken Birleşmiş Milletlerin, OECD-DAC'ın kriterlerine ve uluslararası kalkınma yardımlarına endeksine uygun olacak şekilde belirlenmektedir.

TİKA, faaliyetlerinin büyük bir kısmını kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği içinde gerçekleştirmektedir. Teknik yardım ve iş birliği projelerinin geliştirilmesinde TİKA, kurumlarımızın uzmanlık alanına göre aktif bir iş birliği yapmaktadır.

Bilindiği gibi, birçok gönüllü kuruluş, insani yardımlar başta olmak üzere kalkınma yardımları alanında önemli çalışmalar yapmaktadır. Bu alanda kamu kaynaklarına ilave olarak insani, ticari ve ekonomik amaçlarla fedakâr kişi ve gönüllü teşkilatlar ile güç birliğini öne çıkaran bir anlayış benimsenmiştir.

Gerçekleştirilen faaliyetlerde o ülkede bulunan Türk iş adamlarıyla çalışmak başka bir proje uygulama ilkesi olmuştur. Bununla beraber bir adım daha ileri gidilerek iş adamlarımız teknik yardıma katkıda bulunmaya da teşvik edilmektedir. Bu vesileyle, iş adamlarımızın bulundukları ülkelerdeki prestiji artmakla kalmayacak, hareket kabiliyetleri ve çalışma alanları da genişleyecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TİKA'yla ilgili sunum çok uzun. Ama ben Bakanlık görevine geldikten sonra yaşadığım bir gözlemi sizlerle paylaşmak istiyorum. Diğer kısımları zaten dağıttığımız metinden takip etme imkânı var. Sayın Başkanım, göreve başladıktan sonra yabancı ülkelerin büyükelçileri tebrik ziyaretine geldiklerinde en fazla sordukları kurum TİKA oldu. Yabancı ülkelere ziyarete gittiğimde, orada birtakım temaslarda bulunduğumda en fazla yine ilgi çeken kurumun TİKA olduğunu gördüm ve TİKA önemli bir görevi, yaptığı bütün işleri başka ülkelerin talebi doğrultusunda yaptığı için, karşıdaki ülkeyle iş birliğine dayalı olarak yaptığı için de faaliyet alanları tabii belli bir kabulle devam ediyor. Gelişmekte olan ülkeler ve sıkıntıda olan yerlerin hepsinde TİKA'yla çalışmak, TİKA'nın sağladığı kalkınma yardımlarından istifade etmek konusunda çok ciddi talepler var ve bu çerçevede biz TİKA'nın bütçesiyle bu alanlardaki bütün ihtiyaçlara cevap veren adımları ilgili ülkelerle de iş birliği içerisinde atıyoruz. Bugün Balkanlarda ecdat yadigarı camiler, hanlar, medreseler, okullar, ne kadar tesis varsa, Balkanlarda, Orta Doğu'da, Kafkaslarda, Türk dünyasında, dünyanın neresinde ecdat yadigarı tarihî bir eser varsa onların hepsini aslına uygun bir şekilde restore ederek yeniden yaşatmak, yeniden yaşayan insanlara ve gelecek insanların hizmetine sunmak konusunda da önemli adımlar atıyor. Ayrıca, pek çok konuda sağlık hizmetleri yapıyor. Örneğin Darfur'da bir hastanesi olduğu gibi, geçen Afganistan seyahatinde gördüm, orada Atatürk zamanında yapılmış bir hastane var ve Afganistanlılar dediler ki: "Bizim bütün doktorlarımız bu hastaneden yetişti." Şimdi yine orada çocuk doğum hastanesini de gene TİKA'nın yaptığını görüyoruz. Pek çok okulların yine TİKA tarafından yapıldığını görüyoruz. İçme suyu götürülmesi ve başka pek çok altyapıların getirilmesi hizmeti alan ülkedeki insanların Türkiye'ye bakışını olumlu yönde değiştirdiği gibi, yönetimlerin ve ülkelerin de Türkiye'ye bakışını olumlu yönde değiştirmektedir.

Ben bütün siyasi partilerimize bugüne kadar şöyle baktığım zaman, TİKA'ya hepsi destek olmuşlar. Ben bu vesileyle, gösterdikleri anlayıştan, destekten dolayı da teşekkür ediyorum.

Yeni bütçenin de hayırlı olmasını diliyorum. Tabii, bu rakamlar TİKA'nın yapacağı hizmetleri göz önüne aldığımızda kâfi değil ama önemli artışlar sağladık. Tabii başka kaynaklardan da istifade etme imkânımız var ve biz TİKA'yla Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Türk milletinin büyüklüğünü, alicenaplığını yaptıkları hizmetlerle dünyanın her yerine taşımaya devam edeceğiz. Gerçekten önemli faaliyetleri yapıyor. Ben de Bakan olarak, Hükümet temsilcisi olarak, bu milletin bir ferdi ve temsilcisi olarak hakikaten TİKA'nın yaptıklarıyla şahsım adına, milletim adına, devletim adına gurur duyduğumu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bir başka konu: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı esasında yeni bir teşkilat. 22'nci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi bu konuda, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarıyla alakalı bir araştırma komisyonu kurmuştu. O dönemde Parlamentoda çok etkin çalışmalar yapıldı ve bu konuda bir teşkilata ihtiyaç olduğu da vurgulandı. Daha sonra Sayın Başbakanımızın talimatıyla 2010 yılında bu teşkilatlanma çalışmaları tamamlanarak Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı kuruldu. Bu Başkanlık kurulana kadar Türkiye'nin bu konudaki ilgisi iki kanaldan devam ediyordu. Bir tanesi Dışişleri Bakanlığıyla devam ediyor büyükelçilikler ve konsolosluklarımız aracılığıyla, bir diğeri ise Başbakanlıkta müşavirlik düzeyinde bir yapıyla bu konudaki sorunlar, bu konudaki adımlar, bu konuda yapılacaklar takip ediliyor ve hayata geçirilmeye gayret ediliyordu. Tabii bu da kâfi gelmiyordu. Bugün baktığımızda dünyanın tam 155 ülkesinde Türk var, vatandaşımız var. Bir de dünyanın pek çok ülkesinde soydaşımız var, bir de akraba topluluklarımız var. Baktığınız zaman, dünyanın her ülkesine koşacak, oradaki vatandaşlarımızın, soydaşlarımızın, akrabalarımızın sorunlarıyla bireysel anlamda ilgilenip, ilgili hükümetler arası iş birliği ve görüşmeler usulüyle bunların çözümüne katkı sunmak, proje üretmek noktasında ciddi bir kurum eksikliği vardı. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı esasında bu alandaki

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

devletimizin büyük bir eksikliğini tamamlamıştır. Şu anda bir yıllık bir yapıdır, Müsteşarlık düzeyinde teşkilatlanmıştır. Epeyce değerli uzmanlardan teşekkür ediyor. Avrupa'da ve başka ülkelerde yaşayan insanlar arasından, orada eğitimi görmüş veyahut da Türkiye'de eğitimi görmüş ama oralarda belli bir süre kalanlar arasından seçilen uzman kadrolarla arazide, her yerde bu insanlar milletimiz ve devletimiz adına vatandaşlarımızı, soydaşlarımızı, akrabalarımızı ilgilendiren her sorunla devletimiz adına ilgilenmekte, onları Hükûmete rapor etmekte, Dışişleri Bakanlığımız veya ilgili bakanlıklarımız veya Başbakanımız, Cumhurbaşkanımız veya hükûmetler arası görüşmelerle ilgili ülkeler nezdinde sorunların çözümüne katkıda bulunmakta.

Ayrıca Türkiye'de de yaşadıkları pek çok sorunlar var vatandaşlarımızın. Türkiye'ye dönük sorunlarını da Türk idare makamları nezdinde takip edip kısa sürede çözüme kavuşturma noktasında önemli çalışmaları, fonksiyonları icra etmektedir. En son yapılan çalışmalardan bir tanesini paylaşmak istiyorum: Almanya'ya göçün 50'nci Yılı münasebetiyle bir dizi etkinlik düzenlendi. 30 Ekim 1961'de Türkiye ile Almanya arasında imzalanan iş gücü anlaşması çerçevesinde elli yıl önce Almanya'ya giden vatandaşlarımız bir umutla gittiler. İş için, aş için, kendi çocukları ve kendi ülkeleri için daha iyi bir gelecek adına gidenlerin elli sene bulunduğu noktayı, hem elli senenin geçmişe dönük bir muhasebesini yaparak hem de bundan sonraki elli seneleri doğru planlama adına geçmişten alacağımız derslerin rehberliğinde, ışığında yolumuzu bulmak adına çok önemli faaliyetler oldu. TRT Genel Müdürlüğü Sirkeci'den tren kaldırdı ve orada elli sene önce giden dedelerimiz, ninelerimiz, büyüklerimiz ve ondan sonra giden kuşaklar ve bugün dördüncü kuşak beraberdi. Orada sergiler oldu, sempozyumlar oldu ve orada gördüğüm bir fotoğrafı paylaşmak istiyorum. Sergide elli sene önceye giden fotoğraflara baktığımızda, müthiş bir tedirginlik var yüzlerde, müthiş bir mahcubiyet var, müthiş bir endişe var, bir de hüznün var. Ama arada ilave edilen fotoğraflara baktığımızda, artık o hüznün gitmiş, mahcubiyet gitmiş, tedirginlik gitmiş, endişe gitmiş, kendine güvenen, öz güveni yüksek bambaşka insanlar çıkmış ortaya. Ve oraya gidenlerin büyük bir kısmı artık dönmek istemiyor, orada kalmak istiyorlar. Ve ben orada da ifade ettim: "Gerek Türkiye gerek Almanya gerekse işçilerimiz elli sene önce bu işe hep iktisadi baktı. Türkiye dedi ki: 'İnsanlarımız iş buluyor, belli bir süre çalışacak, döviz getirecek.' Giden işçi 'Ben belli bir süre çalışacağım, traktör alacağım, tarla alacağım, birikinti sağlayıp geri döneceğim.' Almanya da geri göndermek üzere aldı, 'misafir işçi' dedi." Anlaşmada bir yıldız süresi. İki yıl uzatılabilir. İki yılı dolan Türkiye'ye geliyordu. Ama hep beraber bir şeyi unuttuk. Bu giden insanlar giderken bavullarının yanında kalplerini götürmüşlerdi, akıllarını, dillerini, kültürlerini, inançlarını, kişiliklerini ve kimliklerini de götürmüştü. Bu alanda büyük bir unutulmuşluk var. Hem işçiler farkında değildi bunun hem devletler farkında değildi. Ama daha sonra işçilerimiz kurdukları hemşeri dernekleri, daha onun öncesindeki cemiyetler ve oradan sonra cami dernekleri, kültürel dernekler, eğitim dernekleriyle bu alandaki boşluğu kapatmaya çalıştılar. Ama maalesef ülkemiz, daha işin başında bu işi planlaması lazımken ancak 1980'lere gelinirken bu konuda adımlar atmış, çok geç kalmıştık. Artık Türkiye olarak bizim yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın geleceğini yaşadıkları ülkelerde gördüğünü ve aynı zamanda Türkiye'de de Türk vatandaşları gibi haklarla birlikte yaşamak istediklerini, yaşadıkları ülkede kimliklerini koruyarak gelecekte var olmak istediklerini görüp politikalarımızı da o çerçevede gözden geçirme zaruretimiz çok net olarak ortada duruyor ve biz bu çerçevede oradaki vatandaşlarımızın elli sene sonra da Türk kalmaları, Müslüman kalmaları, kişilik ve kimlikleriyle var olmaları hem Türkiye'ye hem ailelerine hem de yaşadıkları ülkeye daha büyük katkı sağlamaları için bundan sonra daha büyük çalışmaları birlikte gerçekleştireceğiz. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bu anlamda hem vatandaşlarımızın hem soydaşlarımızın hem de akraba topluluklarımızın bütün sorunlarıyla yakından ilgilenen, bire bir takip eden, arazide koşan bir teşkilat. Yani bunların başka ülkelerde herhangi bir birimleri falan yok. Örneğin Norveç'te Breivik'in gerçekleştirdiği insanlık suçu çerçevesinde hayatını kaybeden "Gizem" isimli Antep'ten bir Türk kıızı vardı ve bununla ilgili ilk adımı atan kurumlardan birisi. Aileyi buldu, gitti ve ailenin imkânları yoktu, buradan onlara imkân sağlandı, bütün akrabalarının oraya intikali temin edildi ve esnek çalışma kabiliyeti olduğu için de hareket kabiliyeti de oldukça yüksek bir kuruluş.

Ayrıca, burayla ilgili bir şeyi daha ifade etmekte fayda görüyorum. Yurt dışından Türkiye'ye öğrenci getirilmesiyle ilgili çalışmalar da eskiden çok farklı kurumlardaydı, şimdi birleştirildi ve bu kurum tarafından bu da yapılıyor. Baktığımız zaman, Türkiye'de okuyan yabancı öğrenci sayısı 26 binlerde. Bir rakam 20 bin diyor, bir rakam 26 bin diyor ama baktığınızda 20 bin rakamlarında gözüküyor. Ama Amerika'nın, başka ülkelerin burslu veya başka surette ülkelerinde yükseköğrenim görmesini sağladıkları öğrenci sayılarına baktığımızda çok büyük rakamlar olduğunu görüyoruz ve Türkiye'nin bu alandaki öğrenci sayısı fevkalade az ve biz Hükûmet olarak dışarıdan daha fazla öğrenciyi Türkiye'ye getirmenin, Türk üniversitelerinde okutmanın, o ülkeler ile Türkiye arasındaki kültürel, siyasi, ekonomik pek çok alanda bizim iş birliğimizi güçlendireceğine biz inanıyoruz. O çerçevede Türkiye'de okutulacak yabancı öğrencilerle ilgili yeni bir stratejik eylem planı hazırlığı çalışmaları var. Onlar bir noktaya geldi ve önümüzdeki süreçte Türkiye'de artan üniversitemiz de dikkate alınarak yurt dışından gerek burslu gerekse başka şekillerde Türkiye'de daha fazla öğrencinin okumasına da katkı vereceğimizi ifade ediyorum.

Ben Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımızın bütçesine de Komisyonumuzun göstereceği ilgiye, vereceği desteğe ve katkıya şimdiden teşekkür ediyorum, tekrar Komisyon üyelerini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, ilgili kurumlarımızın bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

İlk söz Sayın GÜNAL'ın; buyurun Sayın GÜNAL.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Diyanet İşleri Bütçesiyle Sayın Bakan daha ağırlıklı –sonra tabii hepsi ağırlıklı da- başlayıp devam edince ben de...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Usulle ilgili...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Yok, ben sıralama açısından söyledim Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Esasında ben hepsi için ayrı ayrı sunum yapacağımı düşünmüştüm. O yüzden hepsi aynı boyutta önemli ama tabii yarım saat sadece hep tamamı için olunca oradan kaynaklandı yoksa...

MEHMET GÜNAL (Devamla) – O sizin takdiriniz, o ayrı...

BAŞKAN – Sayın Günal, o hata da bana ait, sorumluluğu ben alıyorum.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Hata diye söylemedim, alınganlık artmış herhâlde Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yok, yok...

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Ben sadece sıralamayı oradan başlatacağım da girizgâh yapıyorum.

Bir de Sayın Bakanım aşağıda o zaman grup başkan vekiliydi biliyor, Diyanet İşleri Başkanlığında da alt komisyon üyesiydim, onun için oradan başlayacağım. İşin bir de esası, besmeleyle başlayınca Diyanet kısmı geliyor. Bismillah deyip Diyanetle başlayalım dedik, gerisi sonra geliyor. Önce elhamdülillah Müslüman'ız diyeceğiz, sonra Türklük kısmına geleceğiz, oradan Kemal Başkanın tarafına doğru, sırayla gidiyoruz yani o anlamda da sıraya uygun. Müslüman'ız dedik elhamdülillah, ondan sonra Türk'üz diye devam edeceğiz.

Şimdi, hakikaten ciddi bir kanun değişikliği yapıldı ama en son çıkan şeylere bakınca, bizim kanunda söylediğimiz ve Faruk Bey'i ikna edemediğimiz bazı şeylerin -teşekkür ediyoruz- bir kısmı yeni çıkan 653'te biraz daha -biraz daha, henüz daha var- bazı olması gereken adaletsizlikler, başkanlarım biliyor, daha önce de söylemiştik- bir kısmının burada giderildiğini müşahade ettik. Vaktimiz az olduğu için ben onlara girmiyorum.

Sonunda söyleyecektim ama sorularda belki zaman almasın diye söylemeyebiliriz, baştan söylemiş olayım o zaman.

Arkadaşlar, burada Diyanet İşleri Başkan Yardımcımız var. Türk Diyanet-Sen'in talepleri var Sayın Başkanım. Bu "birtakım" kısmına teşekkür ediyorlar, az önce benim söylediğim gibi, onlarla da görüştük "Ama hâlen bazı adaletsizlikler var." diyorlar, özellikle bu ödeneklerle, ek ödemelerle ilgili bazı şeylerin tam olarak giderilmediğini söylüyorlar bir maddede.

Diğer bir tanesi de "O konularda hassasız." diyorsunuz ama yine sınavlarda, birtakım şeylerde uyarıları var. Ben vakit almamak için sizlere onu yazılı olarak sunmayı düşünüyorum, sonrasında yine fırsat olursa eğer, sizle konuştuktan sonra sorularımıza cevap gelmezse yine değerlendiririz ama bu talepler hâlâ devam ediyor, biraz daha hassas olunması... Ben Diyanet İşleri Başkanlığı olduğu için hassasım. Yani örnekler vermek yerine genel olarak söyleyip size onları takdim edeceğim. Ondan sonra da arkadaşlarımız dikkate alırlar, yapılabilecek bir şey varsa kanun teklifiyle, tasarıyla veya burada idare olarak yapılacaklar varsa sizler zaten dikkate alırsınız deyip hemen orayı geçiyorum.

Şimdi, burada başka bir şey var. Geçtiğimiz yıl ne konuştuğumuz baktım çünkü hemen kanunun ertesinden 2011 bütçesi hazırlanırken bazı şeyler söylemişiz fikrî takip açısından ve onunla ilgili de bir uygulama görünce onun için de Diyanetten başladım.

Değerli arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığı, Atatürk'ün Genelkurmay Başkanlığıyla aynı tarihte, 3 Mart 1924'te kurduğu bir kurum. Daha önce de söylemiştim ama hem hafıza tazelemiş olalım. Özellikle Başkanın maaşını Genelkurmay'ından 5 lira daha fazla tutarak 155 lira ona takdir etmiş, 150 lira Genelkurmay Başkanına ve protokolde birinci sıraya koymuş.

Şimdi, tabii yapılan iyileştirmeler kısmen geldi, daha iyisini yapalım diyecekse ama ben önemini hatırlatmak için söyledim. Böyle bir hassasiyet gösterilen bir kurumda o hassasiyetlerin devam etmesi gerekiyor. Sayın Başkana da birtakım şeyleri söyledik. En önemli şey, dinin siyasete bulaşmaması çünkü hepimizin inançlarıyla ilgili, ibadetleriyle ilgili, günlük yaşantımızla ilgili bir sürü husus var. Siyasete karıştığı zaman işin biraz şeyi çıkıyor.

"Siyaset" deyince de şunu anlamayın, hemen yani gidip de partililik yapmak değil bu sadece. Siyasetin yapması gereken işleri Diyanetin yapmaması da burada geçerlidir çünkü yanlış anlamalara yol açtığınız zaman o kurumun itibarı zedeleniyor. Dolayısıyla o bir süre sonra eğer aydınlatamıyorsanız dine mal edilmeye başlıyor, din adamlarından öte dine de mal edilmeye başlıyor. Sadece din adamlarına olsa kısmen yine bir tevil götürür, sizler açıklama yaparsınız.

Ne diyorum? Geçen sene uyarı mıştım, Sayın Başbakanın açılım politikasıyla ilgili bir sözü vardı, diyor ki Diyanet İşleri Başkanlığının kuruluş yıl dönümünde: "Açılım sürecini aktif rol alarak en iyi şekilde Diyanet İşleri Başkanlığının anlatacağına yürekten inanıyorum." Biz de uyardık: "Bakın, bu işler Diyanetin işi değildir." Geçen sene bu vakitler konuşurken de söylemişim çünkü bu siyasi bir proje. Yani Hükûmet onu yapabilir, biz onu tartışırız, doğrusunu, yanlışını söyleriz, kavgaya da ederiz ama Diyanet İşleri Başkanlığının...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kimlik ve kardeşlik...

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Hayır, şimdi oraya geliyorum Sayın Bakanım, acele etmeyin. Şimdi biz fikrî takip olarak söylediğimizle, şimdi örneğini vereceğim de onun için.

Çalıştaylar düzenlersiniz, yaparsınız o başka bir şey. Diyanetten de uzman çağırırsınız, onları da konuşturursunuz ama Diyanet İşleri Başkanlığı böyle bir projede taraf olup kalkıp bir şeyler anlatma yoluna giderse o olmaz çünkü hepimizin üstünde kalması gereken bir kurum. Onun için, Atatürk'ün nereye koyduğunu söyleyerek başladım. Genelkurmay'ın da önüne koyarak kendisinden sonraki protokole bugün Meclis Başkanının durduğu yere koyarak getirmiş.

"Şimdi bunu söylememize rağmen böyle bir şey olursa bu durumdan vazife çıkarır mahallî görevliler, bunları da kendilerine Başbakanın talimatı gibi algırlar, dolayısıyla da camilere de siyaset girmiş olur. Bu yüzden Diyaneti siyasete alet etmemiz gerekir." demişim bir sene önce.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

Peki, biz onu demişiz, Diyanet İşleri Başkanımız ne yapmış? Şimdi, Diyarbakır'da dinî yüksek ihtisas merkezi kuracaklarını bildirmiş. Bu ihtisas merkezi bölgedeki iklim, bilmem, ne, sizin dediğiniz gibi kardeşlik... Sayın Bakanım biliyor nereye getireceğimi, onun için hemen "Kardeşlik" dedi, kardeşliğe itirazımız yok, herkesten önce biz söylüyoruz, bin yıllık kardeşlik, önceki gün de yine söyledim, burada MHP'nin duruşunu belirttim, tekrar etmek istemiyorum şimdi. Yani biz burada bunun zedelenmesine hiçbir zaman izin vermeyiz, tahriklere kapılmayız diye söyledim ama şimdi böyle bir şeyi de "Biz yetki verdik, tamam, dinî ihtisas merkezleri, bölgelerde kuracağız." dedi ama hassaten oturup Sayın Başbakanın bu açılım talimatını alıp ondan sonra da burada "Biz Diyarbakır'da başlıyoruz." demek...

Ha, gelirsiniz dersiniz ki: "Biz bu yetkiye istinaden şu şu bölgelerde dinî yüksek ihtisas merkezleri kurmaya karar verdik. Bunun bir tanesi de Diyarbakır'da." demek ayrı, çıkıp "Biz Diyarbakır'da şunu kuruyoruz." Arkasından da devam ediyor sizin dediğiniz gibi. Yani Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki Kürt kardeşlerimizle ilgili sadece kardeşlik edebiyatıyla sorunlar çözülmez, "Şöyle yapmak gerekiyor, böyle..."

Yani Diyanet İşleri Başkanının görevi mi açılım projesinin yürütülmesi?

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Aynı şeyi söylüyoruz.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Hayır, hayır... Nasıl aynı şeyi söylüyorsunuz?

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sizininki de buydu değil mi?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Hayır, Başbakanın söylediğine Diyanet İşleri Başkanı talimat kabul edip uymuş, onun uygulamasını yapıyor, arada söylediğim. Dinî yüksek ihtisas merkezi kuralım demiş ama arkasından da gerekçesini anlatıyor yani "Açılım projesinin uygulama ayağını biz başlattık." diyor.

Ben gerçekten bunu doğru bulmuyorum. Yani bizim için din siyasete alet edilmemesi gereken bir şey dedim. Dün de yardımlarla ilgili aynı şeyi söyledim, dinimizin veren elin alan elden haberi olmaması gerekir. Siyaseti siyaset kurumu yapsın, biz tartışırız. Bugün kavga ederiz, ertesi gün barışırsız, o ayrı konu ama onlar bizim hepimizin ortak noktasıdır.

Şimdi bir de ne söylemiş, onu da çok manidar buldum Sayın Bakanım. "Diyanet İşleri Başkanlığının dinin bütün yorumlarını, bütün mezheplerini dikkate alan bir yapısının olması gerekir." Çok güzel, biz de onu söylüyoruz ama "Bizim buradan gönderdiğimiz arkadaşlar Hanefi ilmiyalını okuyarak gitmiş oluyor."

Ya, şimdi bunu siyasetçiler söyler, Diyanet İşleri Başkanlığı böyle şey söyler mi? Yani şimdi hiç Şafi şeyini okuyan kimse yok mu Diyanet İşleri Başkanlığında? Onu diyor arkasından "Oradaki arkadaşlarımız Şafi'dir." Bu İslam dışı bir şey mi? İslam'ın yorumları, mezhepler, yollar. Hepsini aynı dinin mensubu değil mi? Evet.

Yani şimdi bu tip şeylere lütfen Diyanet İşleri Başkanlığı fazla girmesin. Biz bu konularda çok hassasız. Bizim geleneğimiz, değerli arkadaşlar, "Biz Tanrı Dağı kadar Türk, Hıra Dağı kadar Müslüman'ız." diyen bir gelenekten geliyoruz. Bizim merhum Başbuğumuz Alparslan Türkeş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günal, süreniz bitti, size iki dakika ek süre veriyorum.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Teşekkür ederim. Biraz verin, sabahkinden biraz alacağım var Başkanım. Bitireceğim zaten, çok fazla konuşmayacağım, bir iki örnek vermek istiyorum.

Bizim liderimiz "Türklük bedenimiz, İslamiyet ruhumuzdur. Ruhsuz beden ceset olur." diyen bir anlayışından geliyor ve bizim şiarımız da Türklük şuur ve gururu, İslam ahlak ve faziletidir. Onun için, biz buna çok hassasız, bunları fazla siyasete karıştırmak istemiyorum, onun için de spesifik örnekler vermedim, sadece bu konuda biraz daha dikkatli olalım çünkü birtakım şeyler var, demin gördüm.

"Aile imamlığı başlatıyoruz." diyor. Aile hekimliği gibi, herhâlde orada da farklı bir şey var. O konuda da bir bilgi verebilirseniz... Tekirdağ Müftümüzün açıklaması var, demiş ki: "Biz de pilot bölgelerden birisiyiz..." Ayrıntısına girmeyeyim, zamanım yok. Bunlar biraz hassas konular. Ya etrafıca yapıp merkezden düzenlenmesi ve düzgün bir şekilde izah edilmesi gerekiyor.

Tabii Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı yeni bir kurum. Orada birtakım çalışmaları yapıyorsunuz ama orada da bazı konularda hassas olunması gerekiyor, çok fazla şey var. Bu işi öncelikle orada yaşayan Türklerle beraber... Akraba topluluklar biraz yan akraba kalmasınlar diyorum. Yani Türk vatandaşlarımızın sorunu var da "Akraba" derken... Böyle bizim orada bir şey vardır, arada takıldıkları zaman -Manavgatlıyım ben- "Ben Alanyalı hanımdan mıyım?" derler biraz da üvey evlat muamelesi görünce "Bize niye vermiyorsunuz?" anlamında. Biraz daha oraya destek olmak lazım. Avrupa'ya tamam, diğer yerlere tamam bakalım ama biraz da... O baskılanmış özerk bölgelerde, otonom bölgelerde ciddi sorunlar var.

Bu çerçevede bir şey söylemek istiyorum Sayın Başkan da buradayken. Bir şey yapmışsınız, birinci kitap, ACIS miydi projenin adı, yeni şeylerle ilgili. Diyor ki: "Bağımsızlıklarının yirmi birinci yılında Orta Asya cumhuriyetlerinde Türk dili halklar ve Türkiye." Çok kibar yazılmış yani eskiden biz ona "Türk soylu halklar" derdik ya da "Türk kültüründen olanlar" falan derdik. Sadece dile indirgenerek söylenmiş, bazı şeyleri biraz daha, yazarken –ki bir de projenin adı bu, eserin adı dikkat etmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Benzer bir uyarı da TİKA'yla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan, son bir şey söyleyeceğim.

Teşekkür ederim.

Şimdi, TİKA'nın kuruluş amaçları belli, Başkan da biliyor, daha önce de konuştuk ama önceki yıllarda da bazı konularda uyardığımız için tekrar olmasın diye kurumsal şeyi var, sadece bir iki örnek vereceğim.

Yani aynı üvey evlat muamelesi orada da gördüğümü belirtmek istiyorum. Neden diyorum? Uzmanlık tezlerine baktım listeye, yirmi dört tane teze baktım, içinde bir tane genel Orta Asya'yla ilgili şey var, Filistin'le ilgili bile var. Yani

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

biraz daha arkadaşları oralara doğru özendirip tezleri de daha spesifik ülkelerle ilgili, Türk cumhuriyetlerle ilgili, bu akraba topluluklarla ilgili de orası çünkü tez yapan bir yer değil ama TİKA'da uzmanlıklar var. Şimdi vaktinizi almamak için söylemiyorum yani genel şeyler yapılmış ama bazı ülke uygulamaları, ülke raporlarından bahsetmiyorum Başkanım. Tezleri de biraz daha arkadaşları... O konuda hem uzman yetiştirmiş olalım o ülkeler bazında. Çok yani haksızlık etmek istemediğim için böyle kibar söylüyorum ama bakınca pek yarım da akademisyenlik yapmış birisi olarak pek tatmin olmadığımı belirteyim. Yeni yapılacak tezlerde arkadaşları biraz oralara yönlendirelim, ülkelerle ilgili uzmanlarımız olsun. Yani o konularda hemen danışabileceğimiz bir şey yapacağımız zaman Hükûmete de sizlere de Dışişleri Bakanımıza da bilgi verecek o bürokratik şeyin dışında da uzmanlarımız olmasında fayda var. Böylece o kültür çevresini değerlendirmiş olacağız. Sadece sözde kalmayacak, demin söylediğimiz gibi Türk kültürünü, Türk tarihini de bilen yeni nesiller yetiştirerek oradaki vatandaşlarımızın da buralarla, bizlerin de onlarla diyalogunu sağlayacak bir ortam oluşturacağız. İnşallah, böylece -sabah oturumda söyledim- 2023 lider ülke hedefine de daha derli toplu bir şekilde ulaşmış olacağız.

Çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Günal.

Sayın Koçer'e de komisyonumuza ikramlarından dolayı teşekkür ediyoruz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Estağfurullah, afiyet olsun.

BAŞKAN - Şimdi söz sırası Sayın Kurt'ta.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bülent Bey konuşacak.

BAŞKAN - Buyurun Bülent Bey.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Plan Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, çok değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı çok önemli bir kurum, demin Sayın Günal'ın da söylediği gibi 1924'te kurulmuş, hemen cumhuriyetin ilanından birkaç ay sonra kanun çıkmış ama fiilen daha önceden itibaren var, var olması gereken de bir kurum. Onun için, Diyanet İşleri Başkanlığından başlamak istiyorum ben de müsaadenizle.

Diyanet İşleri Başkanlığı çok önemli görevler yapıyor, bu dönemde de çok önemli faaliyetler içerisinde olmuş olabilir, öyle görünüyor ama ben kendilerini kutlamayacağım çünkü bir hataları var, çok şeyi sildi, süpürdü. Çok önemli bir hataları var çünkü İslam'da yapılmaması gereken şey tefrik, maalesef o konuyla ilgili bir hata içerisinde bulundular. Bunu merkez teşkilatı için söylemiyorum, Ankara için söylemiyorum ama taşrada bu tefrikle ilgili çok şey yapıldı maalesef, çok fazla siyasi tabana oturmuş ama sonuçta İslami bir tefrik söz konusu oldu, ayrımcılık söz konusu oldu. Bunu imamlarımız, vaizlerimiz, hocalarımız yaptılar. Diyanet İşlerinde böyle bir politikası olmamış olabilir, olmaması gerekir zaten, yoktur da, ben de böyle bir iddia içerisinde değilim ama özellikle seçim dönemi içerisinde maalesef bu Sünni, Alevi meselesiyle ilgili olarak, siyaset, o seçim döneminde çok fazla yapıldı, çok fazla şikâyet aldık, çok büyük üzüntü duyduk. Yani bu aile irşat ve rehberlik büroları müftülüklere bağlı olarak kurulmuş. Buralar da böyle şeyler yapacaksa, çalışacaksa o zaman hiç olmasın. Bunlar çok hassas konular.

Özellikle seçim döneminde, değerli arkadaşlarım, Sayın Genel Başkanımızı hedef alan siyasi maalesef birçok propaganda yapıldı, çok büyük ayrımcılıklar yapıldı. Demin de dediğim gibi çok büyük üzüntü duyduk, sıkıntı duyduk.

Ha, bu üzüntümüz nereden kaynaklanıyor? Siyasi değil, seçimlere yönelik değil üzüntüm. Üzüntüm, gerçekten inançlarımızla ilgili. Siyasi olsaydı biz de Sayın Genel Başkanımızın seyit olduğunu söyledik. Bakın, partiden öyle bir açıklama yapmadık, yapılmadı. Seyittir kendisi. Umreye gitmiştir, fotoğraflarını çıkarırdık, biz de propaganda malzemesi yapardık; yapmadık öyle bir şey.

Siyasi değil, seçimlere yönelik değil üzüntümüz. Ondan öte, hakikaten dinimizle, inançlarımızla... İslam tevhid dinidir. Tam tersine birleştirici olması lazım, tam tersine bütünleştirici olması lazım ve bu dönem, biliyorsunuz, çok da önemli bir dönem yani Türkiye ve İslam coğrafyası bu dönemde özellikle uluslararası güçler tarafından yüz yıl önce olduğu gibi yeniden dizayn edilmek isteniyor, yeniden düzenlenmek isteniyor, haritalar yeniden yapılıyor; böyle hassas bir dönemden ve bu yeniden haritalar çizilirken, düzenlemeler yapılırken kullanılan, kullanılmaya çalışılan en önemli enstrümanlardan, unsurlardan bir tanesi de inançlarımızdır bu bölgede. Onun için çok dikkatli olmalıyız, onun için Diyanet İşleri Başkanlığımızın bir tefrik politikası yoktur ama maalesef tabanda yapılan bu tür çalışmalar ya da uluslararası güçlerin yaptığı bu tür çalışmalara karşı bir politikası da yoktur. Olanı gerekir yani özellikle bir birleştirici, bütünleştirici politikası olması gerekir. Alevi, Sünni ayrımı yapılabildiğine, siyasette malzeme olarak bunların kullanılması söz konusu olabileceğine, tam tersine Diyanet İşleri Başkanlığımızın hem Türkiye'yle ilgili hem de bütün İslam coğrafyasıyla ilgili bir lider ülke olarak –"Bölge gücü" diyoruz Türkiye için- tam tersine bu konuyla ilgili olarak da tevhidi bir birleştirici, bütünleştirici politikasının olması lazım. Çok önemliydi bu konu, çok çok önemliydi. Onun için üzüntü duyduk.

Bu konuda maalesef büyük bir sıkıntımız var. Yani İslamiyet, fırkalar, mezhepler yani buna karşıdır, fırkacılığa karşıdır. Tam tersi hareket etmemiz lazım ama maalesef olmadı.

Bir de tabii bu konuda laikliği de sadece din ve devlet işlerinin ayrılması olarak da almamak lazım Sayın Bakanım, Sayın Başkanım. Yani laiklik, bunlarla birlikte biraz önce söylediğim gibi tam tersine inançların da teminatıdır. İnançların, mezheplerin, fikir ayrılıklarının birbirleriyle sorunsuz yaşamasını da aynı zamanda sağlamak zorundadır. Bu da Diyanet İşleri Başkanlığının görevidir. Yani bu Alevilik, Sünnilik konusunda en baştan sorunu, ilk çıktığı zaman itikadı mıydı, siyasi miydi? Kaynaklarımıza göre, bütün kaynaklarımıza göre siyasidir, ondan sonra itikadı olmuştur, ondan sonra itikadı hâle getirilmiştir. Ki o da yine siyaset eliyle olmuştur. Onun için, çok üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir konudur.

Bu konuyla ilgili, Diyanet İşleri Başkanlığının politikası olmamasını, tarafsız olmasını kabul etmiyorum, tam tersine bu konuyla ilgili Diyanet İşleri Başkanlığının bir politikası olması gerekir. Önümüzdeki dönemle ilgili olarak en

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

azından bunu, bu konuyu özellikle işlemesi gerekir. Çok büyük yanlış içerisinde olan, maalesef büyük günaha giren din adamlarımız var, onların da uyarılması lazım, bunun bir politika hâline getirilmesi lazım.

Diğer taraftan, TİKA'yla ilgili önemli bir eleştiride bulunmayacağım, faaliyetleri konusunda başarılar diliyorum kendilerine ama TİKA'nın şu faaliyet raporunda, Sayın Başbakan Yardımcımız, sizin de bir sunuşunuz var. Diyorsunuz ki "Türkiye son sekiz yılda -hemen başında- yakaladığı gelişim ve değişim..." Bunlar tabii devletin kurumları, devletin kurumlarının faaliyet raporları. Yani buralarda daha, böyle siyasi şeylerin olmaması lazım.

Hep devleti sekiz yıl önceden, 2002'den itibaren başlatıyorsunuz. Biz de buna karşı bir şeyler söylemek zorunda hissediyoruz kendimizi. Bu da şey olmuyor, ne sizin için ne bizim için çok tatlı olmuyor. Hâlbuki devlette devamlılık esastır, siz de gayet iyi biliyorsunuz bunu. Onun için, bu konularda özellikle devlet belgelerinde biraz daha hassas olursanız biz de daha fazla hassas oluruz, gereksiz yere bu konuları gündeme getirmiş olmayız.

Ben 2012 yılı bütçesinin kurumlarımız için hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Ögütken...

AHMET BAHA ÖĞÜTKEN (İstanbul) – Sayın Başkanım, Değerli Başbakan Yardımcım, Komisyon üyeleri, bürokrat arkadaşlar ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuyla ilgili sözlerime başlamadan önce bir kez daha yaşanan deprem felaketi ve terör olaylarında yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Bugün, Başbakanlığımıza bağlı Diyanet İşleri Başkanlığı, TİKA ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı kesin hesap ve bütçeleri hakkında söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, bu kesin hesap ve bütçelerin hazırlanmasında emeği geçen herkese en kalbî duygularımıla teşekkür ederim.

Diyanet İşleri Başkanlığı 1924 yılında kurulan, Türkiye Cumhuriyeti ile yaşıt en köklü kurumlarımızdan biridir. Diyanet İşleri Başkanlığı, doğru dinî bilgiyi, tecrübeye, birlik ve beraberliğe, karşılıklı sevgi ve saygıya, hoşgörüye, sosyal yardımlaşmaya ve dayanışmaya önem veren en önemli kurumlarımızdan biridir. Diyanet İşleri Başkanlığımız yurt içi ve yurt dışındaki vatandaşlarımıza, soydaşlarımıza, dindaşlarımıza yönelik irşat, aydınlatma, eğitim hizmetlerini sadece dinî açıdan değil, millî, tarihî, sosyal ve kültürel değerleri açısından da önem arz etmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığımızın en önemli görevi toplumu din konusunda aydınlatmaktır. Böylece halkın hurafe ve batıl inançlarına karşı daha duyarlı olmaları sağlanabilir. Görüyorum ki Diyanet İşleri Başkanlığı din hizmetleri alanında sadece ibadet ve mabetle sınırlı kalmamış, sosyal ve kültürel boyutları da kapsayacak şekilde yeniden yapılanmıştır. Örneğin, Diyanet İşleri Başkanlığı çocuk ve gençlik sorunları, kadın hakları, doğal afetler hakkında bilinçlenmeyi, engelli ve yaşlılara yönelik yeni yaklaşımları, çevre duyarlılığı, aile yapısının korunması gibi pek çok unsuru çalışmalarına eklemiştir. Camide okunan hutbelerde bu konuda sorumlu kurumlara verilen desteklere, dinî eğitim materyallerine, kurslara ve dinî yayınlara kadar bu hususlar vurgulanmaktadır. Bu durum, asli görevi yurt içi ve yurt dışında bize temel dinî hizmetleri sunmak olan kurumun bu hizmetlere ek olarak toplumsal anlamda rehberlik eder hâle geldiğini göstermektedir. Bu rehberlik Millî Eğitim Bakanlığına, Adalet Bakanlığına güvenlik hizmetleri sağlayan kurumlar gibi halkın huzur ve mutluluk içinde yaşamasını, sağlıklı bir toplumsal yapı içinde bulunmasını hedefleyen, kurumların çalışmalarına paralel ve destekleyici çalışmalardır.

Ek olarak müftülüklerde bulunan aile irşat ve rehberlik büroları bu amaca en iyi şekilde hizmet etmek için kurulmuştur. Böylece, toplumun farklı kademelerinde bulunan vatandaşlarımıza en etkin şekilde ulaşmış oluyoruz.

Diyanet İşleri Başkanlığının bir diğer çalışma konusu dinî eğitimidir. Dinî eğitim, başta bahsettiğim gibi batıldan ve hurafeden uzak bireyler yetiştirmek adına önemlidir. Bu konuda yapılan çalışmalar bu nedenle çok önem kazanmıştır. Toplum içinde batıl inanca sahip radikal grupların oluşması, din kavramının kötüye kullanımı gibi asli sorunları ancak dinî bilgisi tam oturmuş bireyler yetiştirmesiyle mümkündür.

Bu amaca yönelik olarak Diyanet İşleri Başkanlığının yaptığı önemli çalışmaları dikkatinize çekmek istiyorum. Dinî yayınları, din görevlilerinin eğitimindeki gelişim, yine din görevlilerinin uzmanlaşması, ulusal televizyonla bu konu içerisinde yapılan ortak çalışmalar, dinî kaynakların ehil kişilerce tekrar Türkçeleştirilmesi gibi örnek çalışmalardan bahsettim. Doğru din eğitimi için doğru adımlardır.

Ayrıca yurt dışı vatandaşlarımıza yönelik din hizmetlerini arttırmak için Diyanet İşleri Başkanlığımızın yoğun çaba içerisinde olduğu görülmektedir. Bu vatandaşların dinî, millî, kültürel değerlerine bağlı kalarak bulundukları toplumla birlikte ve uyum içinde yaşamlarına destek vermek önemlidir. Bu kapsamda Avrupa Birliği ülkeleri, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Japonya, Avusturya, Türk cumhuriyetleri, Balkan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olmak üzere toplam otuz ülkede bulunan vatandaş ve soydaşlarımıza din hizmeti sunmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığının asli görevlerinden biri de hac ve umre organizasyonudur. Hac ibadetinin huzur ve güven içerisinde yapılması elzemdir. Bunun için yurt içi ve yurt dışında gerekli tedbirleri almak, organizasyon, plan, eğitim, denetim ve gözetimin görevini yerine getirmekte olan Diyanet İşleri Başkanlığı vatandaşlarımızdan takdir toplamaktadır. Vatandaşlardan yoğun gelen talepler için ticari kazanç ve çıkar ilişkisi arınmış, şeffaf ve objektif ölçülerde karşılamaya devam etmektedir.

Sonuç olarak, asli görevlerini layıkıyla yerine getiren, bunun yanında ülkemizin diğer devlet kurumlarıyla daha iyi, mutlu bir toplum yaratmak için koordineli çalışan Diyanet İşleri Başkanlığı çalışanlarına teşekkürü bir borç bilirim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; TİKA'yla ilgili görüşlerime gelecek olursak, AK PARTİ iktidara geldiği 2002'den itibaren dış politikada tüm dünyayı kuşatan bir yaklaşım içinde olmuştur. Bu durumun en önemli göstergelerinden bir tanesi TİKA'dır. Faaliyet gösterdiği coğrafyaları genişletmesidir. Bildiğiniz gibi kalkınma yardımları

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

önemli bir dış politika aracıdır. Başta bahsettiğim gibi tüm dünyayı kapsayıcı dış politika için TİKA atılımlar gerçekleştirmiş ve ülkemiz yönelik donör ülkeler arasına girmiştir. Bu durum dış politikada ülkemizin uzun vadede büyük kazanımlar getireceği aşikârdır. Komşularımız dâhil yüzün üzerinde ülke TİKA vasıtasıyla geliştirilen ilişki ve ekilen dostluk tohumları yeşertilmeye umarım önümüzdeki dönemde de aynı kararlılıkla devam edilecektir. TİKA'nın bazı önemli projeleri, övgülerimi dile getirmek isterim, 2008'den bu yana Somali'de yaptığı çalışmalar nedeniyle son dönemde Somali'ye - yaşanan insanlık dramında- sadece bir yardım kanalı olmakla kalmayıp tüm yardımları koordinasyon sorumluluğunda üstlenmiş kurumdur. Oradaki gurur kaynaklarımızdan biri olmuştur. Bu ülkede yaşanan dostlukların ülkemizin duyarlılığı ve güçlü ülke olma refleksini yansıtmamızda aldıkları bu önemli rol takdire değerdir.

Yine benzer bir şekilde Libya'da -yeni inşası sürecinde- ülkemizin oradaki eli, gözü olmuştur TİKA. Buradaki Türk devletin yardım ve katkılarını koordine etmektedir. Ayrıca, kurum başta dağılan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde de yer alan devletler olmak üzere pek çok yerde eğitime yönelik proje geliştirmiştir. Tarihin bize öğrettiği gibi çağın önde gelen gelişmiş ülkeleri farklı coğrafyalarda ve devletlerde kendi kültürlerini ve dilini öğretene okullar açarlar. Bu okullar o ülkelerle karşılıklı empati kurulmasını ve uzun vadede dostlukların geliştirilmesine önyak olur. Kültürümüzün ve dilimizin daha geniş coğrafyalara yayılmasını sağlar, bu bağlamda yapılan çalışmalar tam bu yüzden yerinde ve zaruridir.

Bunlara ek olarak TİKA kültür mirasımızı ve ata yadigarımız olan önemli yapıların restorasyon çalışmalarını gerçekleştirmiştir. Ben de anne tarafından Rumelili biri olarak Makedonya, Üsküp'te restorasyonu tamamlanan Mustafa Paşa Camisini ülkemize katkılarının birebir en yakın şahidiyim. Bu çalışma sayesinde Rumelili olan Türk vatandaşlarımız olsun, Makedonya'da bulunan Türk soylu kardeşlerimiz olsun, Türk Makedon dernekleri gururuna mazhar olmuş, kısaca iki ülke birbirine bir adım daha yaklaştırmıştır. Bunun gibi Kosova, Arnavutluk, Sudan, Afganistan gibi kültürümüzün elinin değdiği tüm coğrafyalarda eserler restore edilmektedir. Tüm bu çalışmaları yukarıdaki bahsettiğim yakınlaşmanın ve değerine sahip çıkan büyük devlet olmanın temel adımlarıdır. Örneklerle çoğaltılabilir ancak çok uzatmak istemiyorum. Türkiye dış politikada en etkin enstrümanlarından bir tanesi TİKA'dır. Tüm dünyada güçlü Türkiye imajı ancak bu ve benzeri yapıya sahip kurumlar aracılığıyla sağlanabilir. Sadece sözlü değil icraatta da uluslararası etkinliğini gösteren kurum çalışanlarına tekrar teşekkürü borç biliriz.

Son olarak, Yurtdışı Türk ve Akraha Topluluğu Başkanlığı hakkındaki fikirlerimi sunmak istiyorum. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızla akraba topluluklarıyla ilgilenmek ve onların sorunlarına çözüm yolları bulmak büyük bir ülke olmanın gereğidir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'nın yeniden yapılanması sürecinde iş gücüne duyulan ihtiyaç sebebi 1960'lı yıllarda Türkiye'yle Almanya, Fransa, Hollanda, Avusturya, Belçika, İsveç ve İsviçre gibi ülkelere iş gücü anlaşmaları imzalanmış ve Türkiye'den bu ülkelere iş göçü başlamıştır. Başlangıçta bu göçün geçici olduğu ve göçmen işçilerimizin Türkiye'ye geri döneceği düşünülmeye rağmen vatandaşlarımızın aile birleşimi yoluyla Türkiye'deki eş ve akrabalarını da bulundukları ülkelere getirmiş ve geçici olduğu düşünülen göç kalıcı olmuş bugünlere gelmiştir. Bu süre içerisinde vatandaşlarımızdan gelen döviz gelirleri ülkemizin kalkınmasında önemli rol oynamıştır. Bugün dünyanın 155 ülkesinde 5 milyonu aşkın vatandaşımız yaşamaktadır. Kalıcı hâle gelen göçle birlikte uyum, Türkçe ana dilde eğitim, aile birleşimi, diplomaların denkliği, oy kullanma ve çifte vatandaşlık gibi konular, sorunları da ortaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

AHMET BAHA ÖĞÜTKEN (Devamla) – Bugün Almanya, Avusturya, Hollanda, Danimarka çifte vatandaşlığa karşı çıkmaktadır. Bununla birlikte Türkiye olarak iğneyi kendimize çuvaldızı başkasına batırmamız gerekmektedir. Geçmiş elli yıl boyunca maalesef ülkemiz yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızla gerektiği kadar ilgilenmemiş ve onların sorunlarına çare bulmamıştır. Ancak elli yıl sonra büyüyen Türkiye'yle birlikte yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarına çare bulmak, onları sadece bir döviz kapısı olarak görmediğimizi ortaya koymak ve soydaş akraba topluluklarımızı daha yakından ilgilenmek amacıyla özellikle Başbakanımızın bu konudaki göstermiş olduğu hassasiyetle birlikte iktidarıyla muhalefetiyle “Evet” diyerek 2010 yılında Başbakanlığa bağlı bir kurum olan Yurtdışı Türkleri ve Akraha Toplulukları Başkanlığı kuruldu.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri; yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın arasında büyük bir heyecana yol açan söz konusu Başkanlığımız kuruluşundan daha ilk yılında yurt dışında yaşayan vatandaşlarının sorunlarıyla hemen ilgilenmeye başladı ve özellikle kangren hâline gelen çifte vatandaşlık konusunda mavi kart uygulaması ve yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın bulundukları ülkelerde oy kullanması konusunda iki yeni kanun tasarısı hazırlamış ve Sayın Başbakanımızın önceki gün Almanya'da belirttiği üzere Bakanlar Kurulu imzaya açılmıştır. Çok kısa bir süre içerisinde Genel Kurulumuzun gündemine gelecektir. Hatırlayacağımız üzere yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarımızın bulundukları ülkede vatandaşlarımızın vatandaşlıklarını kazanmasını destekleyen Türkiye 1995 yılında bu amaçla mavi kart, eski adıyla pembe kart uygulaması başlatmıştı. Söz konusu uygulamaya çifte vatandaşlığa izin vermeyen ülkelerde vatandaşlarımızın bulundukları ülkelerin vatandaşlığa geçmeleri ve Türk cumhuriyeti vatandaşlığından çıkıp mavi karta başvurmaları istenmiş, böylece mavi karta sahip olan vatandaşlarımız Türkiye'de normal bir TC vatandaşı gibi kabul edilecek ve işleri görülecekti. Gel gelelim uygulamada böyle olmadı. Mavi kart sahibi vatandaşlarımız özellikle TC kimlik no.su sistemine geçilmesiyle birlikte nüfus kütüklerinin de kapalı olması sonucu Türkiye'de hiçbir işleri görülemez hâle geldi. Ne bir bankada hesap açabiliyorlar ne bir cep telefonu için sim kartı alabiliyorlar ne de yemiş oldukları trafik cezalarını ödeyebiliyorlardı. Bu sebeple, mavi kart Türkiye'de etkin olmuyor ve yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız arasında tercih edilmiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız lütfen.

AHMET BAHA ÖĞÜTKEN (Devamla) – Mavi kart, yaşanan bu sorun üzerine Hükümetimizin isteği ile Yurtdışı Türkler ve Akraha Toplulukları Başkanlığı hemen faaliyet geçmiş ve mavi kart değişikliği getiren söz konusu yeni yasa

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

tasarısı hazırlanmıştır. Yeni tasarıya göre mavi kart vatandaşlarımız için yeni bir mavi kart kütüğü çıkartılmış olacak ve vatandaşlarımız TC kimlik no.ya benzer bir şekilde ayrı bir kütük oluşturularak mavi kart no verilecektir. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünde TC kimlik no dışında bir de mavi kart no sistemi oluşturulacaktır. Böylelikle mavi kart sahibi vatandaşlarımız hesap açmak için bankaya gittiklerinde mavi kart numaralarını göstererek kolayca hesap açabilecek, tapu, gayrimenkul alma, satma, telefon hattı vesaire konularında işleri kolaylıkla yapabileceklerdir. Bununla birlikte, yeni tasarının getirdiği değişiklikler birlikte eski sürecin aksine mavi kart sahibi yeni doğan çocuklara da otomatikman mavi kart sahibi olmuş olacak ve ayrı bir başvuruya gerek kalmayacaktır.

Evet, daha uzuyor ama uzatmak istemiyorum.

Bu konuda da en önemlisi yurt dışındaki vatandaşlarımızın oy kullanmalarıydı. İnşallah yeni yapılacak uygulamayla da bunu Hükümetimizle birlikte başarmış olacağız.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Öğütken, çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Sarı, buyurun lütfen.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başbakan Yardımcım, komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; konuşmama başlamadan herkese saygılar sunuyorum. Ben de Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi üzerinde kendi kişisel görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunuyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinin görüşülmesi aynı zamanda Türkiye’de birçok açıdan yakıcı ve yapısal kimi sorunların da yeniden ele alınmasını, gözden geçirilmesini, yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Türkiye’deki birçok sorun bu anlamda bugünkü görüşmelerle de ilintilidir. Sıklıkla söylenildiği ve bilindiği gibi, bugün Türkiye’de Hükümetin de artık görmezden gelemediği bir Alevi sorunu vardır. Gayrimüslim azınlıkların sorunları vardır. Çeşitli dinsel ve inançsal azınlıkların sorunları vardır. Ve bu sorunlar bütün müdahalelere rağmen hâlâ bütün çıplaklığıyla gözler önündedir. İşte bugün burada tartışılacak bütçe bu sorunların tam da ortasında durmakta olan bir kurumun bütçesidir. Her şeyden önce Diyanet İşleri Başkanlığının yalnızca bir kurum olmaktan ibaret olmadığını aynı zamanda örgütsel yapısının ve fonksiyonunun dışında ve ötesinde bütün bu sorunlarla da bir şekilde organik ilişki içinde olduğunu kabul etmek gerekir.

Son yıllarda Diyanet İşleri Başkanlığının neredeyse kendisinin tartışıldığı, bu kurumun gerekli olup olmadığının tartışmaya açıldığı da bir vakıadır. Her ne kadar Hükümet bu tartışmaları görmezden gelmeye çalışsa da kamusal alanda yalnızca Alevilerin arasında değil Sünni vatandaşlarımız arasında da bazı tartışmalar söz konusudur. Eğer geçen sene yapılan Alevi çalıştaylarının raporlarını inceleyecek olursanız dönemin sorumlu bakanı Sayın Faruk Çelik’in "Diyanetin gereksizliğini bilim insanlarımız gösterirse kaldırmaktan çekinmeyiz" şeklinde bir açıklamasının olduğunu da göreceksiniz. Açıkçası bizim burada tartışmamız gereken mesele elbette Diyanet İşleri Başkanlığının gerekliliği ya da gereksizliği değil. Bu politik bir tartışma olmaktan öte kuşku yok ki sosyolojik bir tartışmadır ve burada bundan söz etmek istemiyorum. Ancak sözünü etmeden geçemeyeceğim bir başka husus var. Diyanet İşleri Başkanlığının temsil ettiği ve aslında söz konusu bütün sorunlara bir şekilde bulaşmış olan bir başka sorun daha yakıcı bir şekilde önümüzde duruyor. O da devletin ve hükümet edenlerin dinin bir şekliyle ve özelde de İslamiyetin bir anlayışıyla ilişkisinin sorunlu olmasıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı bütün eleştirilere, bütün alternatif önerilere karşın hâlâ bir mezhebin sözcülüğünü yapmaktadır. Dikkatinizi çekmek isterim, dinî hizmetlerin devletin kanatları altında konumlanması başka bir şeydir, dinin devletin kontrolü altına alınması başka bir şeydir. Diyanet İşleri Başkanlığı din alanında, inanç alanında tekel oluşturmakta ve kendisine ayrılan bütçeyi de bu doğrultuda kullanmaktadır.

Bilindiği üzere Diyanet İşleri Başkanlığı teşkilatı kuruluşundan bugüne ülkemizin sınırları dâhilindeki ve dışardaki vatandaş, soydaş ve dindaşlarımıza din hizmeti verdiğini iddia eder. Dikkatinizi çekerim, burada açıkça vatandaşlara din hizmeti verilmesinden söz edilmektedir, Sünni Müslümanlara din hizmeti verilmesinden değil. Bu ülkedeki en önemli inanç gruplarından birisi olan Alevilerin bu kuruma ayrılan bütçeden bırakınız pay almayı 100 bini aşan personelinden çok azının, belki de hiçbirinin Alevi olmaması, daha doğru bir anlatımla olamaması Diyanet İşleri Başkanlığının açık bir ayıbidir.

Dolayısıyla bugün söylemek gerekmektedir ki Diyanet İşleri Başkanlığı bütün sorunlara ek olarak bir Sünni sorunu inşa etmektedir. Bu sorun hiç kuşkusuz yalnızca AKP Hükümetine mal edilebilecek sıklıkta bir sorun değildir ama AKP Hükümetinin özellikle başarısız olduğunu gördüğümüz çalıştaylar süreciyle de derinleştirdiği bir sorundur.

Bakınız Diyanet İşleri Başkanlığının muhtemelen bütün komisyon üyelerine salı günü gönderdiği kitapçıklara göz attığımda da gördüğüm bir şey var: Diyanet bugün din hizmeti yaparken bu hizmetlerin sorunsuz bir şekilde işlediğini ileri sürmektedir. Mesela dağıtılan kitapçıklarda "İnsan Hakları" başlıklı kitapçığın 36’ncı sayfasında "Din ve Vicdan Hürriyeti" bölümünü okuduğumuzda bile Diyanetin farklılık anlayışından yalnızca İslam ve diğer dinler arasında şekillendiğini görüyoruz. Oysaki tam da Diyanet örgütlenmesine ya da yayınlarının bütününe bakıldığında başka bir resim ortaya çıkıyor. Diyanet İşleri Başkanlığı mezhepler ve İslamın değişik görüntüleri arasındaki farkları kabul etmemektedir. Daha doğrusu, var olan farkları aşamamaktadır. 31 Ekim tarihli Radikal Gazetesinde Diyanet İşleri eski Başkanlarından Sayın Tayyar Altıkulaç’la yapılan söyleşiyi okuduğumuzda aslında bizim de kulağıımıza gelen çoğu şeyin birer dedikodu değil gerçeklik olduğunu görme imkânınız oldu. Örneğin, Süleymancılarla Diyanet İşleri Başkanlığının bir derdi olduğu bilinmekteydi. Tayyar Bey bütün bunları açıklıkla belirtmiş söyleşisinde.

Şimdi tam da bu noktada şu soruyu sormak istiyorum: Bu ülkenin Alevi vatandaşlarının temsil edilmediği, gayrimüslimlerin temsil edilmediği, Şii vatandaşların temsil edilmediği ve fakat bütün bunların verdikleri vergilerle maaşlarını alan, sunumdan anladığımız kadarıyla 128.023 personeli barındıran bu kurumun başkanı olarak Sayın Mehmet Görmez bu durumdan vicdanen rahatsızlık duymakta mıdır?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

Acaba İslami ahlak yalnızca saltanat ahlakına mı dönüştürülmüştür, yalnızca saltanat sahiplerinin istedikleri yönde ve yolda mı din hizmeti sunulacaktır, kendisine oy vermeyen kitlelerin vergileri iç mi edilecektir? Türkiye Sünnilerinin büyük çoğunluğu Hanefi mezhebindedir. Bu mezhebin kurucusu olan İmam-ı Âzam'ın neden öldüğünü hatırlatmama gerek var mıdır? Mansur'un işkencelerini neden çekmek zorunda kaldığını hatırlatmama gerek var mıdır?

Din ve inanç bir toplumun olmazsa olmazlarından. Dinin bireylerin vicdanına terk edildiği en önemli din ise kuşku yok ki İslamiyettir. Din adamı sınıfının olmadığı tek din de sanırım son yüzyıla kadar İslamiyetti. Ancak, şimdi bakıyorum da yalnızca din adamı, bir sınıf olarak din adamı üretmiyoruz aynı zamanda adaletsiz bir zeminde bunlara maaş da veriyoruz. Yapılması gereken basittir. Diyanet İşleri Başkanlığının kurumsal yapısı tartışmaya açılmalıdır. Bu yalnızca bu yapıdan yararlanmayan vatandaşlarımız için değil, aynı zamanda kalıplara kısırlanmış bir Sünnilik anlayışıyla muzdarip olmaya başlayan Sünni vatandaşlarımız için de gerekmektedir.

Bundan yirmi sene önce Diyanetin bütün inançlara eşit mesafede olduğu bas bas bağırlıydı. Fakat bugün, o günkü Diyanet yöneticileri cemaatler arasındaki çatışmalarla birlikte Diyanetin sözde yönetildiğini gözler önüne sermektedir. Bundan on yıl sonra sizler ne itiraflarda bulunacaksınız merak ediyorum.

Ben sözlerimi tamamlarken bir kaç soru sormak istiyorum Sayın Diyanet İşleri Başkan Yardımcısına:

Diyanet İşleri Başkanlığında kaç Alevi ve gayrimüslim personeliniz bulunmaktadır? Soru bir.

İki: Alevi çalıştaylarını takip ettiyseniz bu çalıştaylar sırasında önemli ilim insanları cemevlerinin birer ibadethane olduğunu seslendirdiler. Hem de ilahiyatçılardan, tarihçilerden bunu dillendiren isimler oldu. Sizce cemevleri birer ibadethane midir?

Soru üç ve yine bilmek istiyorum: Cemaatler arasında süregeldiğini gördüğümüz bu çatışma ortamı acaba önemli bir devlet kurumunun başı olarak sizi ne kadar rahatsız etmekte ve bu sorunun ne kadar üzerine gitmektedir?

Bu değerlendirmelerle, son bir noktayı da dikkatlerinize sunmak istiyorum: Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi geçen seneye göre yüzde 22,4 oranında artırılıyor. Bütçenin ortalama harcamalarının ya da büyüklüğünün artış hızının genel bütçe için yüzde 11 olduğunu düşündüğümüzde bu neredeyse 2 kata yakın bir artış anlamına geliyor. Aslında, rakamlarla tartışmaktan ziyade bu rakamların ve kaynakların nereye dağıldığıyla çok yakından ilgili olduğumuz için ve bu dağılım da Türkiye'de gerçekten her mezhebi kapsayan bir çerçevede içinde alınmadığı için ve bu miktar da artırıldığı için bu adaletsizliğin bu bütçeyle daha da derinleştiğini düşünüyorum, herkese saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydoğan.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, Sayın Bakanım -Bakanımız daha doğrusu, bu üslubu çok fazla sevmiyorum- sayın bürokratlar, değerli arkadaşlar ve sevgili basın emekçileri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Birkaç şey ifade etmek istiyorum Sayın Bakanımızın yaptığı sunuşla ilgili olarak. Şüphesiz ki salondaki bütün arkadaşlar bilirler, 1989 yılı Türkiye için önemli bir yıldır. Bulgaristan'daki Bulgar Hükümetinin oradaki Türk yurttaşlara uyguladığı asimilasyonla ilgili ilk kez Türkiye'de Sayın Özal tarafından "asimilasyon" kelimesi telaffuz edildi ve bununla bağlantılı olarak da bu asimilasyon politikasına "Hayır" diyen rahmetli Sayın Özal, 160 bin civarındaki Bulgaristan'da yaşayan Türk vatandaşını Türkiye'ye gelmek üzere davet etti. Tabii ben Bursalıyım, en fazla bizim Bursa'ya geldi. Ben kendim de Bulgaristan göçmeniyim, yani ailemizin kökeni Bulgaristan'dan göçtü. Asimilasyonun ne demek olduğunu kişisel olarak da ben biliyorum, ailemizin anlattıklarından biliyorum. Gelenlerin Türkiye'de neler yaşadıklarını da daha sonra hep birlikte biliyoruz.

Sayın Bakanımız da bu konuya değindiler. Ben yaptıkları tespitlere içten katılıyorum. Örneğin yurt dışında yaşayan Türklerle ilgili tanımlaması dikkat çekiciydi. Şöyle dedi Sayın Bakan: "Türkiye'nin dışındaki diğer ülkelerde yaşayan Türkler kendi kimlikleriyle yani Türk olarak yaşamalı. Bizim de onların kendi kimliklerini koruma yönünde çabamız ve çalışmamız olacaktır, yardımımız olacaktır." şeklinde ifade ettiler. Bu tespitlere yürekten katılıyorum, doğru. Ancak ben şunun altını özellikle çizmek istiyorum: Yani asimilasyon politikasına sadece biz Türkler olduğu zaman mı karşı çıkacağız? Bu ülkede asimilasyona tabi tutulan Cumhuriyetin kuruluşundan beri günümüze kadar bir Kürt halk gerçeği var. Yine Türkiye'de yaşayan diğer kesimlerin kendilerini kendi kimlikleriyle ifade edememe problemi var. Dolayısıyla, eğer bir şey doğruysa herkes için doğrudur diyorum ben, sadece biz Türkler için doğru değildir, bu ülkede yaşayan her milliyet için doğrudur. Ve bunu Diyanet İşleri Başkanlığıyla biraz ilişkilendirirsek tabii ki İslam dininde de herkesin kendi diliyle, kendi kimliğiyle yaşaması gerektiğini savunur İslamiyet. Bizim din adamlarımız da bunu her vesileyle ifade ederler. Dolayısıyla, aynı zamanda din kurulunun da alanıdır bunu savunmak. Ben şunu diliyorum; yani bu tespitlerimizi doğru temelde, herkes için istersek Türkiye'deki en önemli sorunun çözümüne de önemli bir katkı sunmuş olacağız.

Diyanet İşleriyle ilgili de birkaç şey ifade etmek istiyorum. Herkesin bildiği gibi yani Türkiye Cumhuriyeti devleti 1920'lerde kuruldu. 20'nci yüzyılda kuruldu. 20'nci yüzyıl bildiğiniz gibi ulus devlet modellerinin altın çağıydı. Türkiye de Osmanlı'dan gelen o çok kültürlü, çok dilli, farklı inançların yaşadığı bir toplumdan işte 20'nci yüzyıldaki bu ulus devlet modelleri, çağına ayak uydurulmasıyla böyle bir cumhuriyet içerisinde yer aldı insanlar. Tabii ki ulus devlet modellerinin en önemli yansıması Türkiye'de Türkiye'deki bu çok kültürlülüğü, çok dilliliği, çok kimlikliliği ve çok inançlılığı aynı potada eritmek oldu. Bu çerçevede "Türklük" kavramı açığa çıkartıldı ve işte Türkiye'de 15-16 tane etnik kimlik var, herkes Türk kimliği altında buluşturulmaya çalışıldı ve din de bu kapsamda ele alındı. Biliniyor Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca cumhuriyetin muhalif olduğu iki kesim var: Biri İslamcılar, diğeri de Kürtlerdir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yapmayın, yapmayın! Cumhuriyete bu lafı edemezsiniz!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Lütfen, müdahale etmeyin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır ama. Cumhuriyete laf edemezsiniz!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Müdahale etmeyin. Biz gerçekliklerden söz ediyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ayıp, ayıp!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Ben gerçekliklerden söz ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman ben kabul etmiyorum.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Okumak isterseniz tarihi okursunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben senden çok iyi okurum.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Lütfen okuyun, o zaman daha iyi okuyun.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Türkiye Cumhuriyeti'nin bir milletvekili olarak Cumhuriyet Türkiye'si'ne laf edemezsiniz! Yapmayın!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – O zaman okuyacaksınız biraz daha.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Aydoğan...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Türkiye Cumhuriyeti'nin bir milletvekili olarak Türkiye Cumhuriyeti'ne... Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak kimliğinize saygı duyarım ama Türkiye Cumhuriyeti, cumhuriyete laf edemezsiniz!

BAŞKAN – Evet, Sayın Aydoğan.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Yani niye müdahale ediyorsunuz?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama ayıp ya! Cumhuriyete laf edemezsiniz!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Ayıp değil.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, lütfen... Lütfen devam ediniz.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Yani şunu ifade edeceğim, sonuç olarak da yine o yıllarda Diyanet İşleri Başkanlığı kuruldu. Tabii arkadaşlar da belirttiler, 1924'ten günümüze kadar Türkiye'nin en önemli kurumlarından biridir. Dolayısıyla, o dönemde böyle bir kurumlaşmaya gidildi. Aslında demokratik devletlerde, yani dünyadaki demokratik devletlere, demokrasinin gelişmiş olduğu devletlere bakarsak hiçbir devletin resmî dini de yoktur. Din, insan ile Allah arasında kendisinin yaşadığı bir durumdur. Dolayısıyla, dini devletin tekeline almak ve devlet tarafından bir kurumlar silsilesi yaratılarak da o dini idame ettirmenin ben doğru olmadığını düşünüyorum kişi olarak. Dolayısıyla, bu anlamda da tabii ki devletin resmî olarak tek din anlayışı olduğu için İslam dini üzerinde yoğun bir çalışma yürütülüyor. Oysa Türkiye, çok inançlı bir toplumdan geliyor ve resmî din olunca da işte bu İslam dini çerçevesinde, arkadaşlar da belirttiler, özellikle İslam dininin Hanefi ve Sünni olan kesimi resmî din olarak ve mezhepler olarak kabul edildi. Bunun dışındaki inançlar da dışlandı. Alevileri, bu konuda, tabii ki Türkiye'de büyük çoğunluk oldukları için özellikle belirtmek istiyorum. Onun dışında yaşayan farklı din ve inançların da hepsinin olduğunu zaten biliyoruz.

Şimdi Diyanet İşleri Başkanlığının çocuk yayıncılığıyla ilgili bir bölümü var, orada diyor ki: İşte çocuklara yönelik “Dinimi Öğreniyorum” “Peygamberimi Öğreniyorum” “Kitabımı Öğreniyorum” “Dualarımı Öğreniyorum” ve “İbadetlerimi Öğreniyorum.” Şimdi neye göre öğreniyor? Şimdi, bunlar bütün çocuklara dağıtılıyor. Biliyoruz Türkiye'de 20 milyon civarında Alevi kesim var ve Alevilerin de Türkiye'deki en sessiz kesim olduklarını biliyorduk yakın zamana kadar ama birkaç yıldan beri onlar da nihayet kendilerine yönelik uygulanan bu baskı politikasına “Hayır” dediler ve sokaklara çıktılar. Şu anda Hükûmetimizin sürdürmekte olduğu bir Alevi açılımı politikası var ama bunun da sonuç olarak bir politika olduğunu anladık geldiğimiz noktada. Dün gazetelerde bir haber vardı, Yargıtayın cemevlerinin bir ibadethane kabul edilmesiyle ilgili. Gerçekten bu konuda bir açılım yapılacaksa -ki Türkiye'deki 20 milyon civarındaki bir Aleviden söz ediyoruz- ben bu konuda samimi olunması gerektiğini ve Alevilerle birlikte Türkiye'deki diğer inanç gruplarının da kendi inançlarını yaşaması yönündeki önündeki engellerin kaldırılması gerektiğini düşünüyorum. Kısaca bunları ifade edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan teşekkür ediyorum.

Sayın Ünüvar.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, burada cumhuriyet adına laf ediliyor, siz orada şey kalıyorsunuz.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama burası Türkiye Cumhuriyetinin Meclisi!

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, ben Sayın Aydoğan'ın söylemiş olduğu ifadeyi kaçırdım açıkçası, yani neyi ifade etti tam olarak ben algılayamadım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – “Cumhuriyet asimile ediyor.” diyor.

(AK PARTİ sıralarından “Bunu ilk defa söylemiyor ki” sesi)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama Başkanın da müdahale etmesi lazım.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, elbette siz de gerekenleri söz verdiğimde söyleyeceksiniz.

Buyurun Sayın Ünüvar.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Günal, siz de kaçırdınız o zaman, siz de müdahale etmediniz, siz hep müdahale ederdiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben muhatap değilim, muhatapı Başkan.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Hayır, hoşuma gitmiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben Başkana söyledim, Başkana.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Hoşuma gitmiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kaşıma, kaşıma!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani müdahaleyi Sayın Bakanın yapması lazım Türkiye Cumhuriyeti'nin bir Bakanı olarak. Yazıklar olsun!

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tutamıyorsunuz bir de bana söylüyorsunuz.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Çok ayıp ediyorsunuz ama.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hanımefendi, Türkiye Cumhuriyeti kimseyi asimile etmez!

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Bu cumhuriyet...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Burada varsanız cumhuriyet sayesinde varsınız.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – İki kesim dışlanmış.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Cumhuriyet sayesinde varsınız!

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – “Biri İslamcılar, diğeri Kürtlerdir dedim. Bu tarihi bir gerçekliktir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, cumhuriyet kimseyi asimile etmez!

BAŞKAN – Aslanoğlu’nun şu ifadesi doğru: Elbette cumhuriyet kimseyi asimile etmez ama şu olabilir değerli arkadaşlar: Bir Hükûmet gelir, farklı bir politika izleyebilir, yani asimile edici birtakım yaklaşım içerisinde olabilir. Bunlar söz konusu olabilir ama elbette bir cumhuriyetin asimile edebilecek herhangi bir şey...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Türkiye Cumhuriyeti laik, demokratik bir cumhuriyettir.

BAŞKAN – Elbette, elbette.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kim gelirse gelsin buna dokunamaz!

BAŞKAN – Doğru, doğru.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ve kimse kimseyi de asimile etmez cumhuriyette!

Sayın Bakan, hakikaten üzüntülerimi bildiriyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii, burada ilgili kuruluşlarla alakalı bütün milletvekilleri görüşlerini söyleyecekler. Burası zaten onun için var. Bunu söylerken de eğer insanlar başkaları tepki gösterecek diye görüşlerini söylemekten çekinirlerse bana göre esas o zaman yanlış olur. Sayın Aydoğan görüşlerini söyledi. Onun görüşlerini söylemesi burada bulunan bütün heyetin o görüşleri paylaştığı anlamına gelmez. Elbette ona karşı görüşü olanlar da onun cevabını verecektir. Ben de konuşmaları takip ediyorum. Onlar görüşlerini söyleyecekler. Ondan sonra da vereceğimiz cevaplar yeri geldiği zaman usulü dairesinde biz kendi görüşümüzü, Hükûmet olarak cevabımızı da burada vereceğiz. Ama görüşlerini ifade etmesi için bu çatı herkesin görüşlerini biz kabul etmesek de, sabırlarımızı zorlasa da burada onu dinlemek lazım geldiğini düşünüyorum.

O yüzden de yeri geldiğinde ben konuya ilişkin kanaatimi paylaşacağım.

BAŞKAN – Sağ olun.

Sayın Ünüvar, buyurun.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başbakan Yardımcım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin bildiği gibi, hiçbir ülke içine kapanarak büyüyemez. Büyümesi için mutlaka tarzını, tavrını değiştirmesi gerekir. Artık küreselleşen bir dünyadan bahsediyoruz. Minicik cep telefonlarıyla dünyanın her yerinden haberdar olduğumuz bir dönemdeyiz. Dolayısıyla bu anlamda Türkiye’nin gerçekten hem küresel aktör olmasında hem büyümesinde, gelişmesinde ve gerek yurt içinde yaşayan soydaşlar gerekse yurt dışında yaşayan vatandaşlar ve yardım etmesi, bunların kalkınmasını sağlaması noktasında etkin olan iki kuruluşumuzdan bahsetmek istiyorum.

İki önemli kuruluşumuz var, Sayın Bakanımız çok detaylı bilgiler verdi. Bunlardan birisi Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, diğeri TİKA.

Yurtdışı Türkler Başkanlığı yurt dışında yaşayan Türkler ve Türkiye’de yaşayan soydaşlarımızla ilgilenmektedir. Çok önemli bir kurum niteliği kazanmıştır iki yıl içerisinde ve çok ciddi bir ihtiyaçtı gerçekten. Çok şükür AK PARTİ döneminde bu başkanlığı kurduk ve bu başkanlığımız da fevkalade önemli işler yapıyor.

Dünya değişiyor, yönetim ve politika anlayışı değişiyor, değişik hizmet alanları öne çıkıyor. Sivil toplumun katılımı da işin içine girince fonksiyon ve verimlilik de artıyor.

Yurt dışında yaklaşık 5 milyon vatandaşımız var. Bu yıl Almanya’ya giden ilk işçi kfilesinin 50’nci yılı vesilesiyle televizyonlarda çok çeşitli etkinlikler oldu. Sayın Bakanımız da yurt dışında bulundu, Almanya’da. Belki otuz, kırk yıl, elli yıl önce gittiği zaman o vatandaşlarımız birer işçiydi. Toplumun en alt kesiminde hizmet eden insanlar konumundaydı ama bugün öyle değil, çok şükür öyle değil. Parlamenterler var, sanatçılar var, sporcular var, iş adamları var, iş kadınları var. Daha ön planda düşünmemiz gerekiyor. Azerbaycan Dostluk Grubu Başkanı olarak da zaman zaman da o ülkenin görülüyor. Artık Türkler sadece hizmet alanında değil her alanda etkinliğini artırıyor. İşte, bu Başkanlık bu işleri organize ediyor.

Ayrıca, ülkemizde bulunan soydaş öğrencilerimiz de var. Yine Bakanımız bilgi verdi, 10 bin civarında devletimizin bursuyla okuyan soydaş kitle var. Ama ben bu Başkanlığımızdan aldığım bilgiler çerçevesinde yaklaşık 40 bin civarında vatandaşımız da yurt dışında öğrenim görüyor. Burada bir çelişki var. Yani yurt dışına daha çok öğrenci gidiyor ama yurtda, bizim ülkemizde 10 bin civarında öğrenci var. Belki onların burs imkânlarını, birtakım problemlerini birazcık daha ön planda düşünmemiz gerekiyor. Azerbaycan Dostluk Grubu Başkanı olarak da zaman zaman da o ülkenin vatandaşları, soydaşlarımız ifade ediyorlar, belki burs imkânlarını biraz artırmak gerekiyor.

Amerika bu anlamda dünyada 1’inci. Tüm dünyadaki yabancı öğrencilerin yüzde 21’i Amerika’da okuyor. Amerika gerçekten kendisi için yabancı ülke konumunda olan ülkeler arasında en cazibi. Mutlaka onu da bu anlamda değerlendirmek gerekiyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

Bu Başkanlığımızla ilgili Sayın Başbakan Yardımcım bir gözlemimi paylaşarak kanaatimi ifade etmek istiyorum. Zaman zaman yurt dışına gittiğimiz zaman da görüyoruz. Benim Amerika'da, özellikle tıp kökenli vatandaşlarımızla ilgili şöyle bir gözlemim olmuştu. Bunlar mesleki doyuma ulaşmış, oradan ayrılma durumunda da değil ama zaman zaman yurt içine, Türkiye'ye geliyorlar ve burada tatillerini geçiriyorlar. O geçirdiği bir iki aylık dönemde de o mesleki birikimleriyle ilgili Türkiye'de bir fonksiyon görmek istiyorlar. Bunun üzerinde birazcık çalışmak gerekir diye düşünüyorum. Yani bunların belki mevzuatla ilgili birtakım hususları gidermek anlamında.

Bir diğer kurumumuz TİKA. TİKA 1992'de Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra Orta Asya Türk cumhuriyetlerinde kalkınma yardımı amaçlı kurulan bir kuruluşumuz ama şu anda baktığımız zaman Balkanlarda, Orta Doğu'da, Afrika'da son derece etkin. Kardeş devletlerle ilgi ve ilişkisi devam ediyor ve yapılan hiçbir şey de boşa gitmiyor aslında. Tanzanya'ya gittiğimiz zaman "Zanzibar" diye bir ada var. O adaya ecdadımız 1850'li yıllarda gitmiş ve sonra ayrılmış ama hâlâ onlar o yaklaşık yüz elli, yüz altmış yıl önceki ecdadımızın iyi yaklaşımından emperyalist olmayan yani orayı ele geçirmek kaygısı gütmeyen samimi gayretlerin neticesini görüyor. Belki bugün TİKA'nın Yurtdışı Türkler Başkanlığının yaptığı şeyleri de on yıl, yirmi yıl sonra, bizden sonraki nesiller çok daha iyi fark edecektir.

Tabii, TİKA'nın görev alanı sadece kalkınma odaklı yardım da değil. Libya'nın yeniden inşasında, Somali'nin yardım faaliyetlerinde, eğitimde, sağlıkta, restorasyonda fevkalade önemli şeyler yaptığını da görüyoruz.

Ben, bütçelerimizin hayırlı olmasını diliyor, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ünüvar.

Sayın Oral...

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanın kıymetli mesai arkadaşları; bugün görüştüğümüz Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi biraz evvel Sayın Ünüvar'ın da ifade ettiği gibi bundan yirmi yıl önce 1992 tarihinde Sovyetler Birliği'nin dağılmasını müteakip on beş kardeş ülkenin bağımsızlıklarını ilan etmesi nedeniyle kurulan bir teşkilattır. O kuruluş çalışmalarına katkıda bulunan ve o heyecanı yaşayan bir arkadaşınız olarak, dönemin Maliye ve Gümrük Bakanı olarak ben de katılmışım ve o heyecanı da tattım. O günden bu yana yirmi yıl geçmiş bulunuyor, 1992, bugün 2012 bütçesi yapılıyor. Bu bütçe görüşülürken izniniz olursa söz almak istedim.

Yalnız dikkatimi çeken genelde bir konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum. Şimdi, burada da kullandığımız gibi TİKA... Şimdi, son zamanlarda, özellikle ülke yönetiminde görev alan siyasi arkadaşlarımızda da bunu görüyorum, kısa kelimelerle ifade ediyorlar, harflerle "TİKA, TÜİK, STK" gibi. Bu hem o cümlelerin anlamını zayıflatıyor ve çok kişi de ne olduğunu anlamıyor. Mesela, zamanla "STK" deniyor. Ben çok çevremde görmüşümdür. Bunu Türk Silahlı Kuvvetleri gibi anlayan var, hiç anlayamayan var ve öyle bir noktaya geliyor ki kesinlikle harflerle ifade edilmemesi gereken kavramlar dahi ifade edilmeye başlanıyor ve bunu gerçekten fevkalade yanlış buluyorum. Ben onu ifade etmek istedim.

Değerli Başkan, 80'li yılların sonunda Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla birlikte Sovyetler Birliği'nin dağılması sonucu yeni bir coğrafya ve on beş yeni ülke ortaya çıktı. Sovyetler'deki dağılma pek bu kadar çabuk olacağı da beklenmiyordu. Berlin Duvarı yıkıldı ama hemen akabinde Sovyetler'in dağılacağı umulmuyordu ve Sovyetler'in dağılmasıyla birlikte esasında dünya da tek kutuplu bir yapıya kavuştu, dönüştü. Kuşkusuz Rusya ve Çin gibi fevkalade önemli iki ülkenin arasında bulunan ve önümüzdeki yüz yıla yetecek kadar petrol ve doğal gazı sahip bu yeni coğrafya ve bu coğrafyayı oluşturan ülkeler bizim açımızdan büyük ve farklı bir önem taşıyordu, 200 milyonluk Türk dünyasının kavuşması gerçekleşiyordu. Hiç tereddüt yok ki ortaya çıkan bu coğrafya sadece siyasi bir coğrafya da değildi, aynı zamanda bir kültür coğrafyasıydı.

Büyük Atatürk'ün şu sözlerinin bu vesileyle altını çizmek isterim: "Bizim soydaşlarımız, kardeşlerimiz bugün başka ülkelerin idaresi altındadır. Yalnız bizim bunları bugün çözmemiz, halletmemiz mümkün değildir ama bir gün gelecektir ki Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun dağıldığı gibi, Osmanlı İmparatorluğu'nun dağıldığı gibi bu imparatorluk da dağılacaktır." Ve nitekim öyle de olmuştur.

Türkiye bağımsızlıklarını ilan eden Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan gibi kardeş ülkeler başta olmak üzere bütün yeni cumhuriyetleri hemen tanıdı, oralara hemen büyükelçiler gönderdi. Ben de Maliye Bakanı olarak oralara hemen maliye müşavirlerini gönderdik. Çünkü o ülkelerin daha mali teşkilatlarını yapılandırma imkân ve gücüne sahip değillerdi. O çalışmalarda katkısı olur diye normal şartlarda ekonomik açıdan gerekmediği hâlde mali müşavirlerimizi gönderdik. Bu ülkelere ilk ziyaretler Türkiye'den geldi 1992 yıllarında. Onlar da ilk ziyaretlerini Türkiye'ye yaptılar. Türkiye bu kardeş ülkelerin bağımsızlıklarına kavuştuğu ilk dönemlerinde yanında olmayı büyük bir önem verdi ve bunu da görev saydı. Takdir edersiniz ki bu ülkeler açısından bağımsızlıklarının başlangıç yılları, ilk seneleri çok önemliydi. Bir değerli büyüğümüzün ifade ettiği gibi, âdeta sudan çıkmış balık gibiydiler. Hiçbir şey de yoktu. Petrolleri dahi yoktu. Her şeyin Moskova'ya bağlı olduğu bir katı rejimden kopmuşlardı. Bu arada, özellikle 1992 yıllarında bu ülkelere Türkiye katkıda bulundu, kredi açtı, yardımda bulundu. Bizim de imkânlarımız sınırlıydı, bugün de sınırlı olduğu gibi ama buralara yardım elimizi uzatmıştık.

Ben gayet iyi hatırlıyorum, 1992 yılının sonlarında Nahçıvan'da –o zaman Nahçıvan'ın başındaydı- rahmetli Haydar Aliyev'in haftada bir veya iki defa beni aradığı ve durumunu anlattığı o sözler hâlâ canlılığıyla kulaklarımdadır ve bizim açtığımız bu krediler ve yardımlar kullanıldı. Büyük bölümünü de geri ödediler. Türkiye kardeşlerine elini uzatıyordu, yapması gereken de buydu. Eğitim alanında bu ülkelere dönük ciddi projeler uygulamaya konuldu. Değerli Arkadaşım, o günün Millî Eğitim Bakanı Köksal Toptan bu konuda büyük çalışmalar yaptı, Hükûmetin zaten şeyi oydu ve biz bir hayli o kardeş ülkelere öğrenci getirip ve üniversitelerimizde burslu olarak okutmaya başladık ve bugün görüyorum ki o rakamlar çok daha büyük boyutlara çıkmıştır ve tabii memnuniyet vericidir gayet tabii.

Şimdi, bazen şunu da anlamıyorum: İşte, bu çok büyük bir bütçe. Gayet tabii büyük bir bütçe olacak. Yani 2002'nin Türkiye'si ve 2002'nin bütçesi, 2012'nin bütçesi, 1992'nin bütçesi aynı olmaz ki. Her yılın bütçesi bir yılın

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

bütçesinden daha büyüktür. Hatta belki maliye bakanları şunu da söyleyebilir: “İşte, görüyorsunuz cumhuriyet tarihinin en büyük bütçesini ben getirdim.” diyebilir, bu doğal. Bir sene sonra da gene bir başkası diyebilir. Yani bunlar zaman içerisinde gayet tabii gelişmeler, hem kapsam itibarıyla büyüyecektir hem de nominal rakamlar artacaktır.

Sayın Başbakanın sanıyorum Libya Geçici Konseyine yapılan yardım vesilesiyle “Türkiye artık alan değil veren bir ülke oldu.” tarzında ifadesiyle karşılaştık. Görüyorsunuz, bugün, işte konuştuk, Türkiye sadece bugün değil geçmişte, bundan yirmi yıl önce de o günün imkânlarına göre katkılarda bulunmuş. Demek ki bugün sadece veren ülke hâline bugün gelmiyor. Zaten Türkiye büyük bir ülke. Belki benim hatırlamadığım ondan evvelki dönemlerde de yapılmıştır yardım. Büyük bir ülkedir. Gerekğinde üzerine düşeni her zaman yapmıştır, yapacaktır da. Nitekim, 1992 ve sonrası yıllarda da bu kardeş ülkelere yardımlarda bulunmuştur hem de resmî kanallardan yapmıştır ve meşru hükûmetlere yapmıştır. “İlk defa” kelimesi veya değerlendirmesi bu gerçekler ortadayken biraz gerçek bir değerlendirmeye dayanmadığını ifade etmek isterim ve esasında Türkiye’ye de bir haksızlık olur böyle bir ifade.

Sonuç olarak Sayın Başkan, Avrasya Projesi, Avrasya politikası dış politikamızın önemli eksenlerinden ama çok önemli eksenlerinden, ayaklarından biri olma vasfını muhafaza etmelidir. Gayet tabii kapsam genişleyecek, başka ülkelerle de ilişkiler olacak. Diğer politikaların arasında önceliğini daima korumalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SÜMER ORAL (Devamla) – Türkiye’nin yüzü Avrasya’ya dönük kalmalıdır. Bir süredir bu coğrafyayla olan diplomatik ilişkilerimizde hissedilir bir irtifa kaybı gözlenmektedir. Kamuoyunda da bu konuda yaygın bir kanaat vardır. İnşallah, bu kanaat ve gözlemler gerçek değildir ama bir vakiadır. Gerçek olmaması bizi daha çok sevindirir.

Tekrar ifade etmek istiyorum: Türkiye’nin yüzü mutlaka Avrasya’ya dönük kalmalıdır. Ekonomik boyutun dışında, ötesinde kardeşlik ve derin tarihî ve kültür bağlarımız da esasen bunu gerektirmektedir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, basınımızın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüşmelerimizin içerisinde Diyanet İşleri Başkanlığı ve yurt dışında çalışan işçilerimizle ilgili konuşmak istiyorum.

Bu salonda bulunan Parlamenterler, bürokratlar, gazeteciler, bu salonda oturanlar, hiçbirimizin ne doğum yerimizi seçme şansımız oldu ne annemizi seçme şansımız oldu ne babamızı seçme şansımız oldu ne cinsiyetimizi seçme şansımız oldu ne inancımızı seçme şansımız oldu ne de mezhebimizi seçme şansımız oldu. Bunların hiçbirisini bizler seçemedik. Doğuştan bizim kazandıklarımız değerler bunlar. Kimimiz esmer oldu, kimimiz sarışın oldu, kimimiz kumral olduk, kimimiz Türk olduk, kimimiz Çerkez olduk, kimimiz Gürcü olduk, kimimiz Laz olduk, kimimiz... Ben İzmir’de doğdum. Bakan Yozgat’ta doğmuştur. Diğer arkadaşımız, Başkanımız Karaman’da doğmuştur, diğer arkadaşımız Malatya’da doğmuştur. Bunların hiçbirisi bizim tercihlerimiz değil. Bunların tamamı aslında bizim için bir zenginlik. Bunu korumamız ve kollamamız gerekirken ama uzun yıllardır maalesef biz bunları öne çıkarmak yerine farklılıkları öne çıkartıyoruz ve toplumda akıl almaz bir gerginlik oluyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı, birçok arkadaşım söyledi, bunu tekrarlamak istemem, bundan kaçınmak isterim ama uzun yıllardır Türkiye’de sadece bir inancın temsilcisi olarak devam ediyor, bütün harcamalarını, örgütlemelerini de buna göre yapıyor. Bu ülkede sanki farklı inançlar, farklı tercihler yokmuş gibi onları görmezden geliyor ve onları yok sayıyor. Bu demokratik bir ülkeye yakışan tutum ve davranış biçimi değil.

Ben bir 12 Eylül’deyim. Yurt dışında yaşadım sekiz yıl, 12 Eylül’den sonra. Orada çocuklarım doğdu. Benim çocuğumun Türkçe ana dilini öğrenmesi için Fransız Hükûmeti her hafta üç saat Türkçe dersi veriyor ve onu da finanse ediyor. İnancını da, ibadetini de öğrenmesi için de elinden gelen bütün çabayı ve gayreti gösteriyor. Fakat bizim ülkemizde farklı inançlarda olan insanlara maalesef Bakanlık ve Diyanet İşleri bir başka gözle bakıyor. Bunların önemli bölümlerinden bir tanesi de Aleviler. İnsanların talepleri var, istekleri var, arzuları var. Bunları yok saymak, görmezden gelmek, bana göre bu ülkede toplumu geren ve gittikçe de derinleştiren bir yaraya neden olmaktadır. Buna Diyanet İşleri Başkanlığının ve Bakanlığın müsaade etmemesi gerekiyor ve buna fırsat vermemesi gerekiyor. Bunun için de Alevilerin taleplerinin ve istemlerinin ve diğer azınlıkların yahut da diğer inançların tamamının... Sayın Başbakan kürsüye çıktığı zaman bütün farklılıkların hepsinin bir zenginlik olduğunu söylüyor, bunların hepsinin temsil edilmesini söylüyor ama uygulamaya geldiği zaman maalesef bunlardan eser göremiyoruz.

Cemevleri için “cümbüş evleri” deniyor, denildi burada. İnsanlar aşağılandı, hakaret edildi, rencide edildi. Neden? O da ibadetini öyle yapsın. Kiliseye gitmek isteyen kiliseye gitsin, camiye gitmek isteyen camiye gitsin, havraya giden havraya gitsin. Bunların hepsi bizim, bu ülkenin zenginlikleri. Var. Bunların tamamını yok sayarak sadece bir mezhebin veyahut da bir inancın örgütlemesini yapmak 2012 yılına girerken bu ülkeye yakışmıyor, bunun düzeltilmesi lazım.

Alevi arkadaşlarımızın, yurttaşlarımızın talepleri var. Alevi kimliğinin resmen tanınmasını istiyorlar. Türkiye gerçekten laik bir ülke olmalıdır. Devlet din içinde değil din dışında kalmalıdır. Zorunlu din dersleri... Yahu, düşünün arkadaşlar, okula gidiyor çocuk, Müslüman değil, Musevi ya da bir başka kimlikten geliyor, zorla din dersini okutuyoruz, zorla. “Bunu öğreneceksin.” diyoruz. Bu, bizim açımızdan son derece kötü ve bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında aykırı bir durum, bunun düzeltilmesi gerekiyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

Alevi köylerine zorla cami yapılıyor. Camiye sadece imam gidiyor, başka giden yok. Yazık, günah ya, yazık, günah... Bunu zorla insanları oraya götürüp yapmanın bir anlamı yok. O camiyi de cemevi yapın. İnsanlar gitsinler, orada kendi ibaretlerini yapsınlar.

Nüfus cüzdanlarında din hanesi... 12 Eylül'de olduğumu söyledim. Çocuğum doğdu, İsviçre'de "fremden" polisi, yabancılar polisine gittim, önce konsolosluga gidip alıyorsun nüfusu, gidiyorsun "fremden" polisine kayıt yaptırıyorsun, çocuğuna amelelik yaptırıyorsun yani kayıt yapıyorsun oraya. Baktı, okudu, ondan sonra dedi ki: "Sizin çocuğunuz konuşuyor mu?" Şaşırdım. Ne demek yani? "Sizin çocuğunuzun dinî İslam yazıyor. Konuşuyor mu, tercih yaptı mı?" dedi. Çok üzüldüm. Bugün gelişmiş Batı ülkelerinin hiçbir tanesinde kimliklerinde din hanesi yok. Pasaportlarda da kaldırıldı, güzel bir şey oldu ama bunun nüfuslarda da kaldırılması gerektiğini düşünüyorum.

Radyo ve televizyonların tek yanlı yayınına son verilmelidir. Tek yanlı yayınlar ötekiler yaratarak egemen dinin sosyal baskı mekânını üreterek farklı olanlarını kendisini tanıtmalarını kamu hizmeti adına engellemektedir. Ders kitapları, sözlükler, ansiklopediler ve Millî Eğitim Bakanınca önerilen yardımcı kitaplardaki Aleviliği aşağılayan tanımlamalar düzeltilmelidir.

Din hizmetlerinin bütçesinden Alevilere pay ayrılmalı, okullarda tüm inançlar yansız öğretilmeli, farklı inanç grupları aynı oranda ifade edilmeli, cemevleri yapımına mali destek sağlanmalı, Alevi dedeleri yetiştirmek için okul açılmalı. Bu da bir hizmettir. Nasıl imamlar yetiştiriliyorsa, camilerde ibadet veriyorsa, cenazelerimizi kaldırıyorlarsa, cenaze dualarımızı ediyorsa, Alevilerin de ve diğer inanç gruplarının da cenazelerinin kaldırılması ve ibaretlerinin yerine getirilmesi için, Alevi dedelerini yetiştirmek için okul açılmalıdır.

Yurt dışıyla ilgili de birkaç şey söylemek istiyorum. Yurt dışı Türklerin 50'nci yılı... Sayın Bakan açıkladı, çok teşekkür ederiz. Ama bu Berlin'deki seyahate siz de katıldınız herhâlde. Ben tesadüfen programı gördüm aşağıda. Programa baktığımızda Sayın Bakan, Sayın Nurettin Canikli, Cevdet Erdöl ve bir arkadaşımız daha var, ismini tam olarak hatırlayamıyorum, bir program yapılmış. Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan da bir arkadaşımızı istemişler. Bizim Grupta da DİSK eski Genel Başkanı, İstanbul Milletvekilimiz Süleyman Çelebi'yi görevlendirmişler. Baktım programa, AKP milletvekilleri ve komisyon başkanı olan, grup başkan vekili olan arkadaşlarımızın tamamı konuşmacı veyahut da oturum yöneticisi ama davet edilen, Cumhuriyet Halk Partisinden katılan arkadaşımıza hiçbir görev verilmemiş. Nezaketten davet ediyorsunuz, sağ olun, ama ana muhalefet partisi adına katılan bir milletvekilinin de orada, bir oturumda oturum başkanlığı veyahut da bir sunuş konuşması buna verilmeliydi. Şimdi, bu sabah öğrendim Süleyman Bey'den "Ben orada fiilen böyle bir durumu gerçekleştirdim ve konuşma yaptım." Olmaz, olmadı... Başbakanlık bunu önceden planlamalı ve ana muhalefet partisinden katılan milletvekilini orada görmezden gelmemeli, o programa resmen yazmalıydı.

Şimdi, arkadaşlar, 5 milyona yaklaşık Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı 61'den günümüze kadar Almanya'da, Fransa'da ve Avrupa'nın değişik ülkelerinde oraya gitmişler ve hayatlarını sürdürüyorlar. Birçok arkadaşımızın da orada hayatlarını kaybettiği, ülke ekonomisine çok büyük katkıları oldu. Bugün Almanya'da 2 milyon 700 bin Türk, bunun 950 bini Alman vatandaşı olmuş. Hollanda'da 365 bin Türk var, 266'binini hemen hemen Hollanda vatandaşı olmuş insanlar. Fransa'da 380 bin civarında Türk var. Yine, 100 binin üzerinde Fransız vatandaşı, çifte vatandaşlığa geçmiş olan insanlar. İsviçre, Belçika ve Danimarka'da, Norveç'te yaklaşık olarak 5 milyonun üzerinde insanımız orada ikamet etmiş, çalışmış ve bugün hâlâ ikinci, üçüncü, dördüncü kuşaklar olarak devam ediyorlar arkadaşlar.

Şimdi, bunların da birçok sorunları var. Şimdi, orada yabancı, buraya da geliyorlar Almancı oluyorlar. Bizim ülkemizde de o insanlar yine orada da ikinci sınıf insan muamelesi görüyorlar, buraya geliyorlar, burada da aynı şekilde aşağı yukarı ona benzer bir muameleyle karşılaşıyorlar. Cebinde parası olan, pulu olan "İşte, Almancılar geldi." diye de insanları şey yapıyoruz.

Bunların mutlaka düzeltilmesi gerekiyor ve yurt dışında yaşayan insanlarımızın Türkiye Cumhuriyeti devletinden beklentileri ve istekleri var. Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarına Türkiye'de seçimlerde seçme, seçilme ve Türkiye Büyük Millet Meclisine temsil hakkı kılınmalı. Geçimini temin edemeyen, sosyal kuruluşlardan yardım alan vatandaşlarımızdan konsolosluk harcı alınmamalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUSA ÇAM (Devamla) – Gençlerimizin büyük bir bölümü işsiz olduğundan bedelli askerlik parası alınmamalı veyahut da askerlik hizmetlerini yaşadıkları ülkede yapmaları sağlanmalı. Çifte vatandaşlık mutlaka sağlanmalı. Bunun için Türkiye de kendi üzerine düşeni yapmalı. Çocuklarımızın Türkçe eğitim için Türkiye görevini yerine getirmeli, kreş, çocuk yuvası, okullar için Türkçe öğretmenler yetiştirmelidir.

Yurt dışında yetişen gençlerimize tatillerini bir program dâhilinde Millî Eğitim Bakanlığının gençlik kamplarında veyahut da Gençlik ve Spor Bakanlığının kamplarında geçirme imkânı sağlanmalıdır.

Din eğitimi sıradan insanlar tarafından verilmemeli, ilahiyat mezunu kişiler tarafından verilmeli. Emekli vatandaşlarımızın bulundukları ülkede kullandıkları otomobillerini Türkiye'ye getirip ticari amaçlı olmamak şartıyla diledikleri kadar araçlarıyla Türkiye'de kalabilmeli. Vatandaşlıktan izinli çıkanlara da Türkiye'de emeklilik hakkı tanınmalı. Türk vatandaşlarına uygulanan Avrupa vizesini kaldırmak için Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti gerekli girişimlerde bulunmalı.

Türk mahkûmların sorunlarının çözümü ve özel psikolojik bakımlarında etkin rol üstlenmeli.

Yurt dışında yaşayan Türkler lobi çalışmalarında desteklenip organize edilmeli.

Sayın Bakan bu konuda oldukça geniş açıklamalar yaptı ama yurt dışında yaşayan Türklerin çok büyük acılar da yaşadığı dönemler oldu. Özellikle yurt dışında bulunan vatandaşlarımızdan toplanan paraların Türkiye'ye getirilip hiç edildiğini, yok edildiğini, büyük sıkıntılar çektiğini, büyük acılar çektiğini de hatırlamamız gerekir. Özellikle KOMBASSAN, JETPA (Jet Fadıl), Endüstri Holding, YİMPAŞ ve son yüz yılın en büyük soygunu olarak Alman mahkemelerinin karar

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

vermiş olduğu Deniz Fenerini hepimizin hatırlaması gerekiyor. Ne yazık ki KOMBASSAN'da, Endüstri Holdingde, JETPA'da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

Toparlayabilerseniz memnun olurum.

MUSA ÇAM (Devamla) – YİMPAŞ'ta ne yazık ki yöneticilik yapmış olan insanların bugün Hükûmette bakan olarak görev yaptığını görüyoruz ve izliyoruz.

Bunlar yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın soyulmaması, onların emeklerinin ve alın terinin çarçur edilmemesini ve buna izin verilmemesini ve Bakanlığın da bu konuda yurt dışında çalışan yurttaşlarımıza sahip çıkmasını söylüyorum.

Bakanlığın bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Çam.

Sayın Koca...

SALİH KOCA (Eskişehir) – Sayın Başkanım, Sayın Başbakan Yardımcım, değerli komisyon üyelerimiz, basın mensupları; ben de her şeyden önce hayırlı akşamlar diliyorum.

Hükûmetimizin özellikle dış politikada yaptığı şu anda gerçekten takdire şayan bir durumdur. Bu konuda yapılan çalışmalarda da özellikle Diyanet İşleri Başkanlığımızın, Dışişleri Bakanlığımızın, Kültür Bakanlığımızın, TİKA'nın yaptığı çalışmalar da kendini her yerde göstermektedir.

Ben bugün burada bir iki ay önce bir yurt dışı gezimde, daha doğrusu bir ziyaretimde karşılaştığım olayları, durumları kısaca paylaşmak istiyorum. Özellikle Balkan ülkelerine arkadaşlarımızla yapmış olduğumuz gezide orada yapılan çalışmaları gerek Diyanet İşleri Başkanlığımızın gerek TİKA'nın ve Kültür Bakanlığımızın yaptığı çalışmaları arkadaşlarla birlikte gördük. Yunus Emre Kültür Merkezlerini ziyaret ettik Prizren'de, Priştine'de ve oradaki yapılan yine faaliyetleri birlikte izledik. Özellikle bu Yunus Emre kültür merkezlerinin ortak kültüre sahip olduğumuz halklar arasında ve ortak geçmişe sahip olduğumuz halklar arasında birlik ve beraberliği sağladığını, insanlar arasındaki ilişkileri geliştirdiğini ve pekiştirdiğini, kültürümüzün, dilimizin yayılmasına, sanat eserlerimizin, sanatımızın tanıtılmasında önemli rol üstlendiğini hep birlikte gördük.

Yine, aynı şekilde, bu Yunus Emre kültür merkezlerinin çalışmaları kapsamında Türkçe kurslarının düzenlendiğini, Türk kültürü akademik çalışmalara destek verildiğini ve çevirilere destek verildiğini de bu yapmış olduğumuz gezi esnasında görmüş olduk.

Ben özellikle bir Eskişehir Milletvekili olarak, yurt dışında zannediyorum yirminin üzerinde ülkede açılan bu kültür merkezlerine "Yunus Emre" isminin verilmesi olmasından dolayı bu konuda emeği geçen tüm bürokratlarımıza, hükûmetlere ve çalışanlarımıza teşekkür ediyorum çünkü biz Eskişehir'de Yunus Emre isminin tanıtılması, Yunus Emre felsefesinin anlatılması anlamında özellikle son yıllarda valiliğimizin de çalışmalarıyla birlikte gerçekten önemli aktiviteler gerçekleştiriyoruz. Bundan iki yıl önce Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımıyla ve geçen yıl da Sayın Başbakanımızın katılımıyla birlikte Mayıs ayının ilk haftasını Yunus Emre Haftası olarak kutladık.

Yunus Emre felsefesinden burada kısaca bahsetmek istiyorum. Buradaki komisyon üyelerimiz zaten bunları biliyorlar ama özellikle burada bu kültürel faaliyetlerdeki çalışmalara, o ortama Yunus Emre isminin verilmiş olmasının felsefesiyle birlikte yapılan çalışmalarla ne kadar özdeşleştiğini vurgulamak adına Yunus Emre felsefesinden kısaca bahsetmek istiyorum.

Yunus Emre yedi yüz yıl öncesinden günümüze uzanan bir dil köprüsü, sevgi, kardeşlik ve hoşgörü elidir. O her çağın insanına söylenecek sözü olan bir gönül eridir. Bu yüzden onun düşüncelerini ve derin insan sevgisini en doğru biçimde bilmek, bunları özümsemek ve bütün insanlığa onu tanıtmak, anlatmak bizler için bir borçtur diye düşünüyorum. Bugün için bile Yunus'un "Biz kimseye kin tutmayız, kamu alem birdir bize." dizeleri adeta insanlığın kurtuluş reçetesi gibidir. Yunus'taki insanlık sevgisi kendisiyle özdeşleşmiş sevgi felsefesinin bir parçası ve sonucudur. Nitekim Yunus'un insan sevgisini ilahî sevgiyle nasıl bağdaştırdığını gösteren en çarpıcı dizelerinden birisi de şudur: "Yaradılanı hoş gör, yaradandan ötürü." Yunus'a göre insanlar din, mezhep, ırk, millet, renk, mevki, sınıf farkı gözetilmeksizin sevmeyi ve sevilmeyi hak etmektedirler. Mademki insanoğlu ruh yönüyle Allah'tan gelmektedir, öyleyse insanlar hiçbir şekilde birbirlerinden bu anlamda ayrılamazlar. "Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım, sevelim sevelelim, dünya kimseye kalmaz." İşte yedi yüz yılı aşkın süre evvelinden yaşayışıyla, inancıyla, imanıyla, Allah aşkıyla, düşüncesiyle, tasavvufi derinliğiyle, güzel ve yalın Türkçesiyle, mütevaciliğiyle, insan sevgisiyle, engin hoşgörüleriyle tüm dünyaya örnek teşkil eden gönül insanı Yunus Emre en önemli zenginliklerimizdendir. Bu anlamda bizim Eskişehir'de yapmış olduğumuz bu çalışmaya katkılarından dolayı ve bu ismi vermiş olmalarından dolayı tekrar teşekkürlerimi sunuyorum, hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcısı, komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün Konya'da F4 tipi eğitim uçağının uçuş sırasında düşmesi sonucu bir Pilot Binbaşımız ve bir Pilot Üsteğmenimiz şehit olmuştur. Ben şehitlerimize Cenabı Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Başbakan Yardımcısı, Antalya Milletvekilimiz Mehmet Günel Bey'in yaptığı konuşma esnasında birden bir savunma moduna girdiniz. O vesileyle ben bu konuya biraz daha açarak gireceğim. Nedir konu? Diyanet İşleri Başkanının

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

siyasetle uğraşmaması, açılım işine girmemesi. Siz de millî birlik, kardeşlik gibi bir savunma moduna girdiniz. Sanki Diyanet İşleri Başkanımız normal, bu görevi zaten yapmalı gibi bir anlam çıkıyor bundan.

Ben her şeyden öte şunu söyleyeceğim Sayın Başbakan Yardımcısı: Adına ne dersiniz deyin bu projenin, demokratik açılamdır, millî birlik, kardeşlik projesidir. Netice itibarıyla şu an bile Mecliste dört siyasi partinin de farklı düşünceleri var. Siz millî kardeşlik ve birlik projesi diyorsunuz ama biz tam zıttı -farklılık da değil bu aslında görüş- biz bunu yıkım projesi olarak görüyoruz, bölücü bir proje olarak görüyoruz. O zaman ne olacak şimdi? Sayın Diyanet İşleri Başkanı benim Diyanet İşleri Başkanım değil mi? Ben nasıl itibar edeceğim? Tamamen sizin projenize uygun, sizin siyasi düşüncenize uygun çalışmalar yaparsa benim partime oy verenler, başka partiye oy verenler, sizin görüşünüzde olmayan kişiler Diyanet İşleri Başkanına nasıl itibar edebilecek?

Şimdi, her şeyden önce şunu söyleyelim: Yani siz hem din eğitimi almış hem de hukuk eğitimi almış birisiniz. Yani bunun manen de hukuken de uygun olmadığını da biliyorsunuz yani siyasete girmesi ki Anayasa'mızda var, çok açık bir şekilde, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalmasını öngörüyor Diyanet İşleri Başkanlığımızın. Manen de bu uygun değil. Yani şimdi o tartışmaya girmeyelim. Benim de var din eğitimi. Onu şey yapmayayım. Yani netice itibarıyla şunu diyeceğim: Diyanet İşleri Başkanlığı AKP'nin bir kurumu değildir, devletin kurumudur. Eğer çok Değerli Hocamızı, Sayın Başkanı kendi düşünceniz doğrultusunda, kendi projeniz için çok yararlı çalışmalar yapacağını düşünüyorsanız o zaman açılım koordinatörü Sayın Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay'ın yanına danışman mı atarsınız, müsteşar mı atarsınız, oraya atayın. Yani yüce dinimizi ve Diyanet İşleri Başkanlığını projelerinize, siyasetinize alet etmeyin. Bunu çok net olarak söylüyorum.

Buradan şuna geleceğim. Şimdi çok Değerli Hocamın bazı açıklamaları var, gerek Diyarbakır'da yaptığı açıklamalar var gerek CNN Türk'te yaptığı açıklamalar var gerekse Üsküp'te yaptığı açıklamalar var. Ben birkaç tanesine kısa kısa geleceğim. Diyor ki: "Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki Kürt kardeşlerimizle ilgili sadece kardeşlik edebiyatıyla sorunlar çözülmez." Bir defa bu edebiyatı yapan kim? Bir defa Doğu ve Güneydoğu Anadolu dışında Kürt kardeşimiz her yerde var. Benim ilimde var, vilayetimde var, apartmanımda var, sülaleimde var sadece Doğu, Güneydoğu Anadolu'da değil ki. "Devamında kardeşlik hukukuna vurgu yapmak gerekiyor. Yani din kardeşliğinin getirdiği bir hukuk var. Bence eskiden olduğu gibi havadan biz kardeşiz bildirileri atmak hiçbir zaman çözüm olmamıştır." diyor. Sayın Başkan kendisini taraf olarak görüyor Sayın Başbakan Yardımcısı, öyle bir ifadede bulunuyor ki yani birilerini hedef alarak konuşuyor. Yani yanlış doğru, bir taraf olması uygun değil Diyanet İşleri Başkanının.

Şimdi, yine, devam ediyorum. "Bilakis onlar da biz de kardeş olduğumuzu biliyoruz." Amenna. "O kardeşlik hukukunun ne olduğunu karşılıklı oturup konuşmamız lazım. Kardeşlik ahlaki diye bir şey var, kardeşlik hukuku, kardeşlik ahlaki bütün tarafların dikkate alması gereken bir hukuk ve ahlaktır. " Taraflar kim? Şimdi, diyor ki: "Bir dili inkâr, ayeti inkârdır." Ben yine aynı şeyi soruyorum: Kim inkâr ediyor, hangi dili inkâr ediyor? Diyanet İşleri Başkanının söylemesi gereken bir şey mi bu? Kur'an-ı Kerim'den ayeti kerimelerden örnekler veriyor, amenna. Yani Kur'an-ı Kerim Müslüman olan kişilerin inandığı ve akla da mantığa da uygun olan hükümlerin yer aldığı yüce kitabımız. Bunu niye alet ediyorsun bu projeye? Kur'an-ı Kerim'den ayetler örnek vererek, birilerini suçlayarak nereye varmak istiyor? Baştan söylediklerimin mahzurlarını görmek için özellikle bunları söylüyorum.

Yine Üsküp'teki zannederseniz Sultan II. Murat Camisinin avlusunda bir yayın gerçekleştirmiş. Orada –inşallah bunu söylememiştir, ben dinlemedim, itibar edebileceğimiz basında yayında geçen ifadeler, teyit ettim birkaç yerden- "bazı Türklerin bahsettiği Allah Türkleri Kürtleri yönetsin diye yaratmıştır" fikrinin yanlışlığına değinmiş. Böyle bir şey olabilir mi? Yani Diyanet İşleri Başkanı böyle bir şey diyebilir mi?

Bir defa kendi içinde yanlış. Bir defa uygulamaya göre de yanlış. Yani şu anda demin de dediğim gibi yönetimimizde olsun, sülalemizde, akrabamızda her yerimizde var. Şu anda kabinde bile her etnik kökenden bakanımız var değil mi Sayın Başbakan Yardımcısı? Yani böyle bir şey kim... Yani ben hiç duymadım da. Yani Türkleri Kürtleri yönetsin diye yaratmıştır. Böyle bir açıklama yapamıyordum da. Sayın Başkan nereden çıkardı, bilmiyorum. Devamına yine ayeti kerimeyi koyuyor. Ne diyor? "Hiçbir ırkın bir başkasını küçümsemesinin ya da bir diğerine üstünlük kurmasının İslam açısından söz konusu olamayacağını..." Amenna, üstünlük takvadır. Ama getirip niye buraya dayıyorsun. Yani diyeceğim yine sözümün başındaki konu Sayın Başbakan Yardımcısı.

Zaten Sayın Başkanımız ilk atandığı zaman hani "yandaş basın" diye adlandırılan bazı gazetelerde köşe yazarlarımız çok ilginç yorumlar yapmıştı. Bir amaçla oraya getirildiği anlaşılıyor. İşin bir yanlışlığı da o. Postmodern hilafet diyen de var, ne bileyim Kürt açılımı, Alevi açılımıyla ilgili Hükümetin çalışmalarını yürütecek anlamında yorumlar yapanlar da var uzun uzun ki isim de verebilirim gazetesiyle, köşe yazarıyla elimde var. Yani hep baştan söylediğim ne kadar yanlış bir uygulamanız olduğuna bunlar çok açık bir gösterge.

Ben sonuç itibarıyla yine aynı şeyi söyleyeceğim. Gerek Anayasa'mız gerek Diyanet İşleri Başkanlığı Kanunu'nun ilgili hükümleri gerek yüce dinimizin ayrımcılığa meydan verilmemesi yönündeki ilgili ayetleri diyeyim, sureleri diyeyim, yani manevi açıdan da diyeyim, bu tür çalışmanın doğru olmadığını düşünüyorum.

Ayrıca, yine baştan dediğim gibi, Türkiye Cumhuriyeti'nin Diyanet İşleri Başkanı benim de Diyanet İşleri Başkanım olmalı. Benim itibar edebileceğim, sözlerine saygı gösterebileceğim birisi olmalı. Bir siyasi partinin temsilcisi gibi o siyasi partinin düşüncesi, projesi doğrultusunda görev yapmamalı diyorum. O nedenle söz aldım.

Kurumlarımızın bütçelerinin ülkemize, milletimize hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Sayın Aykan Erdemir, süreniz beş dakika.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın Bakan, Diyanet İşleri Başkanlığının değerli yetkilileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

Bugün Komisyonunuzda Diyanet İşleri Başkanlığı 2012 yılı bütçesine ilişkin görüşlerimi ifade etmek için bulunmaktayım. Başbakan Yardımcısı Sayın Bekir Bozdağ Diyanet İşleri Başkanlığı 2012 yılı bütçesi sunuş konuşmasında kurumun sahip olduğu prestij ve itibarı şu sözlerle ifade etmiştir: “Kurum sadece ülke içinde değil, dünya genelinde de görünür bir prestije sahiptir. Yurt içinde halkımız, aydınlarımız ve bilim insanlarımızın kurumumuza olan teveccühleri somut bir şekilde görülmektedir.”

Sayın Bozdağ yurt dışında vazife icra eden kurum personeline yönelik gösterilen ilgi ve alakanın da bu itibarın açık bir göstergesi olduğunu belirtmiştir. Başta şahsım olmak üzere pek çok vatandaşımızın bugün yanıtını aradığı soru şudur: Gerek ülkemizde gerek dünyada bu derece yüksek prestij ve itibara sahip olduğu belirtilen bir kurum her yıl kamuoyunda ve bütçe görüşmelerinde neden yoğun eleştiriler almaktadır? Büyük bir özveriyle görev yapmakta olduğuna inandığımız Diyanet İşleri Başkanlığı yetkililerimiz şüpheşiz bu denli yoğun eleştirileri aldıkları için şaşkıncıdır, hatta belki kimselere itiraf edemeseler de bu eleştirileri yapan milletvekillerinin amaçları, değerleri, niyetleri ve inançlarıyla ilgili kuşku ve kaygılar duymaktadırlar. Kendilerine eleştiri getiren milletvekillerinden duygudaşlık, empati beklemekte, özverili hizmetlerinin takdir edilmesini arzu etmektedirler. Kuruma ve bütçesine ilişkin tüm bu eleştiri ve sorunların giderilmesinin duygudaşlıktan, birbirimizi daha iyi anlamaktan geçtiğine yürekten katılıyorum. Fakat duygudaşlık beklenmesi gereken kişiler eleştirileri yönelten muhalefet temsilcileri olduğu kadar yıllardır bunca eleştirinin yöneltildiği seçilmiş ve atanmışlardır, Hükümet ve bürokratlardır.

Bu bağlamda, bugün sizlerden beklentimiz kurumu ve bütçesini meşrulaştıran bir savunma değildir. Bu nedenle de sizlerin aklına değil, duygularına ve vicdanlarına seslenmek istiyorum. Sizlerden, kurumunuzca ayrıştırılan, ötekileştirilen, örselenen, mağdur edilen ve kul hakları yenilen milyonlarca vatandaşımız adına anlayış, duygudaşlık, hakkaniyet ve adalet bekliyorum. Şikâyeti olanları hazır cevaplarınızla susturmanızı değil, gönlünüzü açmanızı, dertlerine kulak vermenizi, dertlerini derdiniz bilmenizi talep ediyorum. Ne yazık ki tüm iyi niyetli çabalarınıza karşın ve hiç arzu etmeseniz de bugün kurumunuz ülkemizde ayrımcı uygulamaların ve nefret söyleminin müsebbiplerinden biri olmuştur. Sünni vatandaşların inanç hizmetlerinin Sünni olmayan milyonlarca vatandaştan toplanan vergilerle karşılanıyor olması kamu vicdanını ve ahlakını yaralamaktadır. Sünni vatandaşlar kendi iradeleri dışında Alevi, Şii, Hristiyan, Musevi, Bahai, agnostik ve ateist vatandaşların kul hakkını yemek zorunda bırakılmaktadır.

Bugün sizlerden bir milletvekili olarak değil, bir Sünni vatandaş, bir Hanefi vatandaş olarak talebim şudur: Gelin artık benim ve benim gibi düşünen Sünni Hanefi vatandaşların inanç hizmetlerini Sünni Hanefi olmayan vatandaşlardan gasp edilen vergilerle karşılamayı bırakın. Biz Hanefilerin camilerinin, imamlarının, hatiplerinin, müezzinlerinin, vaizlerinin, Kur'an kursu öğreticilerinin, din hizmetleri müşavirlerinin ve din hizmetleri ataşelerinin, kısacası 120.713'ü kadrolu ve 6.310'u sözleşmeli olmak üzere toplam 128.023 personelinin giderlerini kul hakkı yiyerek, alın teri gasp ederek gidermeye son verin. Kurumunuz personeline bizim adımıza bizim vergilerimizle bu ülkenin en az bizler kadar güzel insanları olan Alevilere, Şii'lere, Hristiyanlara, Musevilere, Bahailere, agnostiklere ve ateistlere yönelik nefret söyleminde bulunulmasına engel olun. Ayrımcı değerleri ve nefret söylemlerini değil, çoğulcu değerleri ve duygudaşça söylemleri aktarın.

Vazifelerinizi yerine getirirken bir an olsun unutmayın ki bizler “Bir kez gönül yıktın ise bu kıldığın namaz değil.” diyen Yunus'un izinden giden insanlarız. Gelin artık gönül yıkmaya son verin. Daha da önemlisi, gelin artık bizim adımıza gönül yıkmaya son verin. Biliyorum ki hepimiz bu ülkede eşit yurttaşlık istiyoruz. Biliyorum ki hepimiz bu ülkede inanç özgürlüğü istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız.

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Hemen tamamliyorum.

Biliyorum ki hepimiz ayrımcılık son bulsun istiyoruz. Biliyorum ki hepimiz nefret söylemleri yok olsun istiyoruz. Biliyorum ki hepimiz insanca bir düzen istiyoruz. İnsanın insana kulluğunun kalktığı hakça bir düzen istiyoruz. Ama ben bugün keşke şunu da bilebilseydim: Bugünden tezi yok kul hakkı yediren, gönül yıkan, insanları ayrıştıran uygulamalar son bulacak. Keşke bunu da bilebilseydim. Bunu bilmem, bilebilmem sizlerin ellerinde.

Yunus der ki: “Yol odur ki doğru vara, göz odur ki hakkı göre.” Biliyorum ki hakkı görmeye gözünüz var. Biliyorum ki hakkı görmeye gözünüz var. Biliyorum ki hakkı görmeye gözünüz var. Görün artık.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Gök...

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, kıymetli Başbakan Yardımcımız, çok kıymetli katılımcılar; ben de hayırlı akşamlar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Açıkçası dün akşam geç saatlerde çıktık ve o geç saatlerde çıkma esnasında bana gelen bir telefonu da, müsaadeleriniz olursa Sayın Başkanım, özellikle kıymetli komisyonla da, Sayın Başbakan Yardımcımız buradayken de paylaşmış olalım.

Efendim, benim cep telefonum çaldı, saat on bir buçuk gibi. “Toplantıdayım.” dedim. Sadece numara çıkıyor. Kapattı. Bir on beş, yirmi dakika sonra bir daha aradı. Dedim ki: “Plan Bütçe Komisyonumuz devam ediyor.” Anladım ki Plan Bütçe Komisyonunun sanki algılanması zor gibi oldu. Dışarı çıktım. Cevaben aynen bana şu: “Şanlıurfa'dan arıyorum. Ne bu toplantılar?” Tabii Urfa şivesiyle. Ben de Urfa Milletvekiliyim. “Bu toplantılar Sayın Vekilim bu kadar sürmez.” falan diyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şivesiyle söyle...

ABDULKERİM GÖK (Devamla) – Şimdi anlatacağım size. Ardından diyor ki: “Tabii ki siz bu kadar mesai yapar para kazanırsınız.”

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

Şimdi buradan bir sonuca varmak istiyorum. Aslında belki de basındaki arkadaşlarımız ne kadar dikkat çekerler. Özellikle altını çizme adına söylemeye ihtiyaç duydum. Burada hiçbir milletvekili, hiçbir bakan, hiçbir kimse gecenin o saatinde -bir gibi çıktık Sayın Başbakan Yardımcımız Bülent Arınç Bey de vardı, kendine bağlı kurumların bütçesi tartışılıyordu, görüşülüyordu- hiçbir ek ödenek veya oturma parası falan almıyor. Böyle bir şey yok. Bu bizim asli görevlerimizden bir tanesidir. Dolayısıyla ben de anlattım; dedim ki: "Bizim bölgeyle ilgili sorumluluğumuz olduğu gibi, bizim büyük şemsiyenin altında ülkemizin geleceği, küreselleşen dünyadaki yeri, yasal boyutlarıyla da bizim görevlerimiz var." Ondan sonra tabii espriler yapmaya başladı. "Valla bilmiyorum. Benim şu işim var. Yarın bunu yaparsan toplantılar geçerli, yoksa beni bağlamaz." dedi. Dolayısıyla yerelde bizim telefonlara cevap verip vermemekle bizim başarımızın tartışıldığı bir ortamdan da siyaset yapıyoruz.

Burayı tamamladıktan sonra, deminden beri çok güzel söylemler var. Aslında belki algılama noktasında, belki kavramları ifade etme noktasında, nasıl söyleyeyim bunu çok özür dileyerek söylüyorum, özellikle muhalefetten konuşan değerli milletvekillerinin kavramları noktasında şahsa ait bir eleştiride bulunmak istemiyorum. Gerçekten Sayın Çam'ın yapmış olduğu konuşmanın ilk bölümüne katılmamak elde değil. Bir defa o noktada sonsuz teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Bu bir. Diğeri de elbette ki farklı şeyler söylendi, çok güzel şeyler var ama -bu benim algılamam, tamamen şahsi düşüncem- sanki şu var: Diyanet İşleri Başkanlığı din kavramı sadece ahlakı anlatmakla, sadece vaiz camide bir şeyler söylemekle, sadece dini camiye oturtmakla sanki böyle bir algılama var. Aslında bu değil. Diyanet İşleri Başkanlığının elbette ki topluma ilişkin, geleceği ilişkin, Türkiye'nin vizyonuna ilişkin, bölgelere ilişkin mutlaka ve mutlaka açıklamaları olmalı. Neden dersiniz? Büyük bir zatın dediği gibi, mecaz ehil olmayanların eline düşerse din hurafeleşir. Dolayısıyla böylesine yetkili ve böylesine etkin olan bir mercinin elinde dinin hurafeleşmemesi adına mecazın ehil olanların elinde olması adına aslında bir şeyleri de tartışmak gerekir.

Ben soru kısmında Sayın Başbakan Yardımcıma soru sormama adına burada sürem de var. Müsaadelerinizle iki tane sorumu sorup sözlerime son vereceğim Sayın Başkanım.

Efendim, özellikle kara yoluyla hacca gidildiğini biliyorum. Daha önceleri Şanlıurfa'da hacca gidenler konaklardı ve Şanlıurfa kültüründe de insanlar Balıklı Göl'e giderlerdi, hiç tanımadığı insanlara "Buyurun bizde kalın." derlerdi, sabah Balıklı Göl'e getirip oradan da yolcularlardı. Dolayısıyla acaba Şanlıurfa'da böyle bir toplama alanında neden dersiniz? Çünkü Şanlıurfa'da on bir bin beş yüz yıllık dünyanın en eski kadim bir şehri olması ve inanç turizmi noktasındaki boyutlarını da ortaya kattığımızda bu manada hacca gidenlerin de Şanlıurfa'daki konaklamalarını da bir manada sağlamış oluyoruz.

Bir diğer sorum da, bu manada TİKA'nın özellikle -belki geç kalmış olabilir ama olsun başlamıştır- çok önemli bir noktada, çok önemli işleri yapıyor. Avrupa'da, özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde bakanlıklarda diyelim -ben benzeştirme yapıyorum, bire bir değildir sistem- masalar vardır. Yani bugün biz ilgili bir bakanlıkta işte Avrupa'daki vatandaşlarımızın şu sorunlarıyla ilgili şu masa oluşturulmuştur. Dolayısıyla acaba TİKA'nın böyle bir genel bakanlıklar düzeyindeki tüm sorunların toplandığı yer mi tercih etmek gerekir veya tüm bakanlıklar nezdinde bu tür vatandaşlarımızın sorunlarının yakından alındığı, küreselleşen dünyanın da bir belirtisi Avrupa'da özellikle bizim yurt dışı politikamızın, ekonomik, politik, sosyal, siyasal manada dakikası dakikasına önemli olduğuna göre izlememiz gereken noktada var olan o gelişmiş ülkelerdeki tüm verilere sahip olma adına o masaları kurmak gerekir mi? Yüksek sesle düşündüm.

Ben bu duygu ve düşüncelerle şimdiden kurumlarımızın bütçesinin öncelikle ülkemize, milletimize, sonra da kurumlarımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, hepiniz saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın İhsan Özkes, süreniz beş dakika.

Buyurun efendim.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız; Sayın Başbakan Yardımcımız, Sayın Diyanet İşleri Başkan Yardımcımız ve kıymetli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben emekli bir müftüyüm, çoğunuz biliyor. Özellikle Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi konuşulurken bulunmak istedim ve burada bulunurken de bazı notlar filan alarak konuşmaya çalışacağım. Bildiğiniz gibi Diyanet Başkanlığını Ulu Önder Atatürk kurmuştur ve önemli bir görev ifa ediyor Diyanet İşleri Başkanlığı. Hatta geçen bir vesileyle de söyledim. İran Şahı İran'dan ayrılırken şöyle der: "Şayet ben de Atatürk gibi Diyanet İşleri Başkanlığını kurmuş olsaydım şu anda ülkemden kaçıyor olmayacaktım." Gerçekten önemli bir görev ifa ediyor ancak sorunlar da var. Nedir? Şimdi "cami" Arapça bir kelime. Ben yirmi altı buçuk yıl üzerinden emekli olmuş bir müftüyüm. Cami nedir? Arapça'dır. Bir araya getirin demektir, "cem'a" kökünden gelir. Fakat bir araya getirdiği konusunda işte burada dinliyoruz. Gerçekten de büyük sorunlar var. Özellikle bizler, Osmanlı, Selçuklu'dan itibaren belki "cami" demişiz. Biliyorsunuz Araplar "mescit" der, Türkler "cami" der. Mescit, secde edilen yerdir, "cami de bir araya getiren, birleştiren" anlamındadır. Fakat, maalesef son zamanlarda özellikle siyasal İslamcılık dediğimiz bu -ne diyelim, Allah muhafız eylesin ülkemizi, korusun- baş belası anlayış, zihniyet girdikten sonra camiler ayrıştırır olmuştur. Yani eskiden bir din adamı profili vardı. Ben elli üç yaşındayım. Yirmili yaşlarda, hatırlıyorum, bir caminin imamını mahallenin halkının tamamı saygı gösterirdi ama şimdi, bu caminin imamı hangi partili ona göre saygı gösterenler, saygı göstermeyenler, eleştirenler olabiliyor. Memleket maalesef bu hâle getirildi. Şimdi, referandumda bir sendika ta aylar öncesinden "evet" oyu vereceğini ilan etti. Hatırlarsak Cumhuriyet Halk Partisi "hayır" oyu verdi, Milliyetçi Hareket Partisi de "hayır" oyu verdi, bazı "hayır" oyu veren kesimler de vardı.

Şimdi, diyanette ilgili bir sendikanın "evet" oyu vereceğini aylar öncesinden ilan etmesi gerçekten doğru değil. Diyorlar ki sendika. Sendika siyaset eder. Peki sendikayı yürüten hâlen şu anda din görevlisi mi? Evet. Yani hangi devekuşu misali, deveysen yük taşı; yok, ben kuşum; kuşsan uç; yok ben deveyim. Ben bunu söyleyemeyecektim ama söyleyeyim. Diyanette çok yetkili bir arkadaşla ilettim. İsmi vermek istemiyorum, polemik olsun istemiyorum. Bana ne

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

dedi biliyor musunuz? İhsan Bey, sen Cumhuriyet Halk Partisinin diyanetle ilgili sendikaları olmadığı için böyle söylüyorsun.” dedi. İnanın çok oldum. Dedim ki: “Ya sen en tepede duran bir adamsın, bunu nasıl söylersin.”

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tepelerden birinde.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – “Nasıl söylersin? İnan, ben hiçbir din görevlisini Cumhuriyet Halk Partili olmasını istemiyorum, Cumhuriyet Halk Partisini savunmasını istemiyorum.” dedim. Gider, bir şeyde oy verirken Cumhuriyet Halk Partisine oy verebilir, AKP'ye verebilir, hangi partiyi istiyorsa...

BAŞKAN – Bir dakika ilave süre veriyorum.

Buyurun.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Rica ediyorum Sayın Başkan. Daha ben sözümün başlarındayım. Rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Sonra dedi ki: “Ya ne olur, ben boş bulundum.” “Çünkü biz kesinlikle ne camide ne okulda ne kişide ne de yargıda siyaset olsun istemiyoruz.” dedim. Dolayısıyla bu durum çok büyük yanlıştır. Mesela 12 Haziran öncesinde bazı müftüler merkeze alındı. Ben bunlardan bazılarıyla görüştim. Dedim ki ya sizi niye alıyorlar arkadaşım. Birisi vallahi şunu söyledi: “İhsan Bey, ben AKP'liyim, biliyorsun -arkadaşız biz- ama militanca müftülük yapmadığım için alınıyorum.” dedi. Bunu ben birkaç arkadaştan daha duydum. Yani adam müftü, işini yapıyor ama istiyorlar ki işini yapmak yetmez sana, müftülük yapmak yetmez sana, sen militanca olacaksın, bir il başkanı gibi davranacaksın.

Şimdi, 26 Ağustos Cuma günü Şile'nin camilerinde Sayın Başbakanın otoyol bağlantısı açılışı yapacağı ilan oluyor cuma hutbelerinde. Tamam. Cemaat de gidiyor oraya. Fakat camilerde bu duyurusu yapılan açılışa giden cemaate Sayın Başbakan muhalefete veryansın şeklinde siyaset yapıyor. Yani camilerden toplanan cemaate Sayın Başbakan siyaset yapıyor. Şimdi, bu camiye siyasete alet etmek değildir de nedir? Bir bayram sabahını hepimiz hatırlıyoruz, Süleymaniye Camisinin açılışı. Yirmi altı buçuk sene müftülük yaptım, din görevliliği yaptım, ben hatırlamıyorum, burada çok değerli eski bakanlarımız var, bir bayram sabahında cami restorasyonu nedeniyle açılış yapıldığını, ben -Allah şahit-hatırlamıyorum ama yapılmadı. Kaç yüz yıllık Süleymaniye Camisi sanki Recebiye Camisi gibi tekrar açılır gibi açıldı. Bu nedir ya? Açın, tamam bir şey demiyorum. Restorasyon da yapın ama bu gösteriş, bu şaşa, bu bayram sabahı canlı yayınlar, bilmem ne, ne yapıyorsunuz yani? Allah aşkına ne yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız Sayın Özkes.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Rica ediyorum Sayın Başkan. Ben her zaman buraya gelecek değilim.

(AK PARTİ sıralarından “Her zaman gelebilirsiniz” sesi)

Şimdi, özetle, rica ederim... Bakın, kargaşa çıkarmayın, konuşacağım arkadaşım.

(AK PARTİ sıralarından “Kurala göre konuşun!”)

SADIK BADAĞ (Antalya) – Kurala göre konuşacaksınız.

BAŞKAN – Tamam, lütfen arkadaşlar. Lütfen...

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Ya tamam, kurala kural, yani ne oldu!

SADIK BADAĞ (Antalya) – Neye göre konuşacaksınız?

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Ne oldu ya!

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar... Arkadaşlar, lütfen...

Evet.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Arkadaşlar, ne oluyor!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi, müsaade eder misiniz.

Sayın Özkes, üslubunuz çok uygun değil, yani “Ne oluyor” gibi bir ifade kullanmanız çok doğru değil. Bakın, sizin süreniz beş dakika idi, ben sekiz dakika süre verdim. İlave bir dakika daha süre vereceğim. Lütfen, tamamlayınız.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, iki dakika verin.

BAŞKAN – Peki, iki veriyorum.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Başkanım, zaten desen ki yarım saat konuş, konuşmamadan sonra üç dakika, beş dakika süre olsa konuşacak hâlim yok ancak şu notlarımı rica ediyorum bir iletelim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yazılı olarak iletilebilirsiniz.

BAŞKAN – Siz buyurun.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Din adamı güneş gibi olur, herkesin üzerine doğar, Mevlânâ gibi olur herkesi kucaklar, birleştirici olur, ayırtmaz. Şimdi, IV. Din Şûrası'nda Sayın Başbakanın bir konuşması var. O konuşmadan sonra Diyanet iyice siyasallaşmaya doğru gitti. Yani Hükûmet, altından çıkamadığı konuları Diyanete ihale ederek Diyanetin aracılığıyla o işleri halletmeye çalışıyoruz. İşte arkadaşlar konuştu. O konulara girmek istemiyorum.

(AK PARTİ sıralarından “Kongre yaklaşıyor herhâlde CHP'de.” sesi)

Arkadaşım, rica ediyorum...

Şimdi, hac ücretleri oldukça pahalı, dünyanın belki en pahalı haccı Türkiye'de yapılmakta.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Zengin olan gidecek hacca zaten, hali vakti olan gidecek.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Diğer İslam ülkeleriyle kıyaslandığında diyanet, siyaset ve ticaret üçgeni çok tehlikeli bir üçgen olur. Çünkü İslam Dini 1400 yıl önce vardı, kıyamete kadar da var olacaktır. Partiler bugün vardır, yarın olmayabilir. Dolayısıyla Allah'ın dinini hiçbir partinin tekeline vermemek gerekir. Bu en başta Allah'a karşılık olur. Tarihî camilerde yolsuzluklar var, iddialar var. Bunların araştırılması gerekir. Yani bunu Hükûmet de araştırmalı, Diyanet İşleri Başkanlığı da üzerine düşeni yapmalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Ne diyoruz, et kokarsa tuzlanır, peki tuz kokarsa ne olur?

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum efendim.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi aşağı yukarı bir buçuk saat içerisinde tamamlayabiliriz diye düşünüyorum. Şu anda, konuşmak isteyen 3 arkadaşımız var, on dakikalık Sayın Bakanın bir soru-cevap bölümü var, ondan sonra sizin soru, görüş ve eleştirilere cevabınız olacak. Tamamıyla size bağlı. Yarım saat bir yemek arası verebiliriz veya devam edebiliriz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Devam edebiliriz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanın sorulara cevabı da sınırlı, değil mi? Kaç dakika?

BAŞKAN – O takdir bana ait.

O zaman şöyle yapalım: 19.30'a kadar bir yemek molası verelim, aşağı yukarı yirmi dakikalık bir süre.

Kapanma Saati. 19.12

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.40

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, 6'ncı Birleşimimizin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Kurt, buyurun.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; iyi akşamlar dileyerek başlamak istiyorum ve ben yine kanun hükmünde kararnamelerden başlamak istiyorum.

Özellikle, ısrarla, kanun hükmünde kararnamelerle ülkeyi ve Meclisi yönetmek demokratik kurallar içerisinde kabul etmediğimiz ve doğru bulmadığımız bir noktadır. Bu konuda arkadaşlarımızın daha hassas olması gerektiğini her sefer vurguluyordum ve bugün çok farklı bir tabloyla karşılaştık. Şu anda bütçesini görüşmekte olduğumuz TİKA (Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı) bugün Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı hâline döndü. Dolayısıyla oradaki yetkili, görevli arkadaşlarımızın pek çoğu belki de görevli olmaktan beri kılındı. Dolayısıyla bu noktayı doğru bulmadığımız ve bütçenin bu hâliyle yanlış bir bütçe olacağını, yasaya aykırı olacağını... Çünkü TİKA'nın eski hâline göre yani 4668 sayılı Yasa'ya göre bir bütçe hazırlandığını, bu bütçenin 656 sayılı Kararnamedeki TİKA'yı karşılamayacağını, çünkü TİKA'nın eski hâlinde 100 küsur kadrosu var iken şu anda 400 civarında bir kadroyla karşı karşıya kaldığını ve bu bütçenin bu kadroyu kaldırmayacağını görüyorum ve böyle olacağını da biliyorum.

Ayrıca o TİKA'nın, bu, şimdiki TİKA ile hiçbir ilişkisi yok çünkü 4668 sayılı Yasa'nın 1'inci maddesinde TİKA'nın amacı "Başta Türk dilinin konuşulduğu cumhuriyetler ve akraba toplulukları..." diye başlıyor hizmet alanı olarak, şimdiki 656 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname'de ise "İşbirliğinde bulunulması hedeflenen devletler topluluğu..." şeklinde. Dolayısıyla alan genişledi, mekân genişledi, hizmet alanı genişledi. Böyle olunca, bir yıl önce kurulan Akraba Topluluklar Başkanlığının ne iş yapacağını düşünür iken şimdi yerli yerine oturtmaya çalışıyorum olayları. Bir yıl önce kurulan Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı şu andaki TİKA'nın işini yapacak, TİKA başka alanlara kayacak. Belki de Büyük Orta Doğu Projesi'nin şekillendirmesini, yönlendirmesini TİKA aracılığıyla yapacağız ve o nedenle de ilişki, işbirliğinde bulunulması düşünülen, hedeflenen devletlere hizmet etmek amacıyla böyle bir yasal değişiklik yapıldığı kanaatindeyim.

Bu çerçevede, yine, biraz önceki arkadaşlarımızdan birisi söyledi Bulgaristan göçmeni olduğunu, ben de dedeleri Kırım'dan göç etmek zorunda kalmış bir arkadaşın yazarak hem Kırım'da hem Romanya'da hem Özbekistan'da akrabaları olan bir milletvekili olarak TİKA'nın oralarda yapmak durumunda olduğu işlerin gerçekten önemli olduğunu düşünüyorum. Özellikle Kırım'da Kırım Tatar Millî Meclisi ile iş birliği içerisinde gerçekleştirilmeye çalışılan bazı okul ve cami onarımlarının biraz daha dikkatli ve biraz daha hızlı bir biçimde gerçekleştirilmesinin yararlı olacağını düşünüyorum.

Sayın Süleyman Demirel'in Cumhurbaşkanlığı döneminde Kırım'da beş bin konut hedeflendi, söz verildi ama maalesef bin civarında konutta kaldı sanıyorum. Kırım'daki yurttaşlarımızın 18 Mayıs 1944'te Özbekistan'a sürülmesiyle meydana gelen durumda şu anda Özbekistan'da 250 bin civarında Kırım Tatarı'nın Kırım'a dönmekte zorlandığını biliyoruz. Özbekistan'la ülkemiz arasındaki ilişkinin çok iyi olmaması nedeniyle bu soydaşlarımız Kırım'a dönmekte ekonomik anlamda ve siyasi anlamda güçlükler çekiyorlar. Bu konu da TİKA'nın bence işiydi, şimdi Akraba Topluluklar Başkanlığının en önemli işlerinden birisi olmalıdır çünkü Özbekistan onların Kırım'a dönmesi için ciddi anlamda ekonomik isteklerde bulunuyor.

Yine bu konuda bir başka söylemek istediğim nokta: Pazar günü Eskişehir'de bir ilkokulda yapılan Bulgaristan Cumhurbaşkanlığı seçimini izledim. Eskişehirli bin kadar göçmen yurttaşımız Bulgaristan'daki Cumhurbaşkanlığı seçimi için Eskişehir'de kurulan sandıkta oy kullanıyordu. Bunu da ben Türkiye'nin ihmal ettiği ve özellikle Avrupa'da 3 milyon civarındaki vatandaşımızın Türkiye'yle ilgili seçimlerde hiçbir biçimde değerlendirme şansımız olmadan demokrasi dışına ittiğimiz bir nokta olarak gördüm ve imrendim, keşke biz de bu soydaşlarımıza oralarda sandık koyabilseydik diye.

Değerli arkadaşlarım, Türk dünyasıyla ilgili bir noktayı daha dikkatinize çekmek istiyorum: Sayın Başbakan 12 Haziran seçimlerinden önce Eskişehir'de Eskişehir'in Türk dünyasının kültür başkenti olacağını ve 2012'de bu çalışmaların gerçekleştirileceğini beyan etti miting meydanlarında, ancak bütçelerinizden böyle bir ödeneğin ayrıldığını... Böyle bir

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

işlemin ya da işin gerçekleştirileceğine dair bir izlenim alamadım. Onu sormak isterim “Eskişehir’in Türk dünyası kültür başkenti yapılması düşüncesinden vaz mı geçildi?” diye.

Değerli arkadaşlarım, bu konudaki düşüncelerimin dışında, şu anda Diyanet İşleri Başkanlığıyla ilgili bir iki açıklama yapmak isterim. Çok hassas bir konu olduğunu Sayın Günal oturumun başında belirtti. Tüm partilerimiz Diyanet İşleri Başkanlığı konusunda gerçekten ince ve ölçülü eleştiriler yapmaya çalışıyorlar çünkü dinî duygularımızı kutsal bildiğimiz için bu işi siyasete alet etmek istemiyoruz. Ancak Diyanet İşleri Başkanlığının da bu konuda hassas olması gerektiğini düşünüyorum. Maalesef, arkadaşlarımızın açıklamalarından da anlaşılacağı gibi Diyanet İşleri Başkanlığımız bu konuda çok dikkatli olamıyor ve neredeyse iktidar partisinin sesi gibi davranma çabası içerisinde izlenimler ediniliyor. Bunun çok ciddi anlamda sıkıntı yarattığını ve kuruma karşı olan güvenin sarsılmakta olduğunu bilmenizi isterim.

Şimdi, Diyanet İşleri Başkanlığının Sünni İslam sorunlarıyla değil, Türkiye’deki diğer dinler ve mezheplerle de ciddi anlamda çalışmalar yapmak durumunda olduğunu hepimiz biliyoruz, hepimiz söyledik. Alevi yurttaşlarımızın cemevlerinin ibadethane olarak kabulü çalışmalarını ciddi anlamda gerçekleştirmenizi bekliyoruz çünkü Diyanet İşleri Başkanlığımız ister kabul etsin ister kabul etmesin Ankara’daki 16’ncı Asliye Hukuk Mahkemesi cemevlerinin ibadethane olduğuna ve bunun Anayasa’ya aykırı olmayacağına dair bir karar verdi. Bu doğrultuda çalışmaların hızlandırılması gerektiğini düşünüyorum. Bu kararın tartışılması elbette bizim işimiz değil ama sizin döneminizde, 7/5/2004’te Anayasa’nın 90’ıncı maddesinde yapılan bir değişiklikle uluslararası sözleşmelerin kanun hükmünde olduğunu ve Anayasa’ya aykırılığını iddia edemeyeceğimizi kabul etmiş olduğumuza göre Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve diğer ikili sözleşmelerimizle imzalamış olduğumuz taahhütlere göre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAZIM KURT (Devamla) - ...Alevi yurttaşlarımız için ibadethane açmak, işletmek devletimizin birincil görevlerinden birisidir. Bunu da mahkeme kararıyla gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Şimdi, son olarak da Sayın Başkanım, izin verirseniz bir iki noktayı daha açmak istiyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığımız yaptığı işe göre personeli en büyük, en çok sayıda olan kurumlardan birisi ama ne yazık ki son zamanlarda sanki başka kurumlara atlama tahtası gibi kullanılıyor. Diyanet İşleri Başkanlığımızın kanalıyla alınan memurlarımız başka kurumlara geçiş yapıyor, başka kurumlarda idareci, yönetici yapılıyor ve ne yazık ki Diyanet İşleri Başkanlığımızın bütçesinde belirttiği gibi önümüzdeki yıl sözleşmeli personel, yeni 657’ye tabi personel alma ihtiyacımız olduğunu belirtiyoruz. Elimizdeki personeli başka kurumlara göndererek kendimiz yeni personel almakla bence başka kurumların personel ihtiyacını karşılayan bir kurum hâline gelmişiz. Esas işlevimizi yitirdiğimizi zannediyorum.

Bu noktada bir somut örnek vermek isterim: Eskişehir’in Günyüzü ilçesinin Kavuncu köyünde dört aydır imam yok çünkü imam yatay geçişle başka bir kuruma geçmiş. Ve biz ısrarla araştırıp soruşturmamız durumunda şunu gördük: Sınav açılması gerekmekte ve o sınava göre yeniden imam alınması gerekiyor. Başka türlü yapamıyoruz. Eskişehir’de kadrolu 49, kadrosuz 55 olmak üzere toplam 100 küsur sayıda imam açığı vardır ama Diyanet İşleri Başkanlığımız başka kurumlara personel aktarmaktan kendi camilerindeki kadroları doldurmak istememekte gibi bir algı var bende, bunu da düzeltirseniz çok teşekkür ederim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Diyanet İşleri Başkanlığımızın çok değerli mensupları, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. İyi akşamlar diliyorum.

Efendim, Diyanet İşleri Başkanlığının ve teşkilatının ve mensuplarının, bu necip milletimizin din ve diyanet işleriyle ilgili faaliyetlerde sorularımızda ve diyanete ilişkin sorunlarımızda başvuracağımız yegâne kurumdur ve kurum mensuplarıdır ve öyle de olmalıdır.

Tabii, yalnız, Diyanet İşleri bu görevlerini yaygın ve iyi bir şekilde yapabiliyor mu? Bugüne kadar çok önemli hizmetleri ve fonksiyonları olmuştur ancak yine de Diyanet İşleri Başkanlığımızın yapması gereken çok büyük faaliyetler de vardır. Özellikle geniş kitleleri, milletimizi, toplumu, çeşitli sosyal kesimleri iyi bir şekilde bilgilendirip doğru dinî bilgilerle donatma gibi bir görevi de vardır. Aksi takdirde vatandaşlarımız kendi dinini yanlış birtakım kaynaklardan öğrenme yoluna da gidebiliyor.

Çağımız medya çağı. Ben Diyanet İşleri Başkanlığımızın bu çağın gereklerini yeterince kullandığını maalesef göremiyorum, özellikle televizyonda. Dinî yayınları mümkün olduğunca yıllardır takip ediyorum. Bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığımız son derece başarılıdır, onları takdir de ediyorum. Tabii, bu Diyanet Vakfıyla ilgili, konuşmamın sonunda söyleyeceğim birkaç söz de var.

Muhterem arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçelerinde gerek milletvekili olarak bulunduğum bütçe görüşmelerinde gerekse bugüne kadar Diyanet İşleri Başkanının kolay kolay eleştirildiğine ben tanık olmadım. Fakat özellikle şimdiki çok Muhterem Diyanet İşleri Başkanımızın bu göreve başladığı günden bu yanaki faaliyetlerini, tutum ve davranışlarını ve bazı söylemlerini dikkate aldığımızda maalesef sussak vicdanımız razı değil. O bakımdan, gayet iyi niyetli bazı eleştiri ve uyarılarımızı da değerli arkadaşlarımız, konuşmacılar da yaptılar. Sayın Günal, Sayın Kalaycı’nın söylediklerine ekleyeceğim çok fazla bir şey olmamakla birlikte bazı hususları da hatırlatmak istiyorum.

Öncelikle, Sayın Diyanet İşleri Başkanımızın Diyanet İşleri Başkanlığını yeterince temsil edemediği kanaatindeyim ve bunu da özür dileyerek ifade etmek zorundayım. Diyanet İşleri Başkanlığının protokoldeki yeri maalesef Aziz Atatürk döneminden bu yana hep biraz daha olumsuz bir konuma gelmiştir ve devlet protokolündeki en iyi yeri Mustafa Kemal Atatürk vermiştir ve ondan sonra, bugün geldiği nokta çok hazindir. O kadar hazindir ki Sayın Bakanım, Sayın Diyanet İşleri Başkanı ağustos ayında bir bakanımızı ziyaret ediyor. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

Şahin'i ziyaret ediyor. Sayın Bakanımız -dün bütçesini de görüştük- bizim kendisine son derece saygı duyduğumuz başarılı çalışmalarını takdirle izlediğimiz bir bakanımız, kesinlikle o ve Bakanlığıyla ilgili değil. Diyanet İşleri Başkanımızın kendi ekibiyle birlikte ziyaret ettiğini basından, televizyondan, gazetelerden öğrendim. Bu garibime gitti ve üstelik daha sonra ayrıntılı bir baktım ki Bakana brifing vermiş Diyanet İşleri Başkanımız. Değerli arkadaşlar, bu olmaz. Bir Diyanet İşleri Başkanı herhangi bir bakanı -bana göre- ziyaret etmemiştir bugüne kadar benim bilgim dâhilinde. Eğer yanlış biliyorsam da lütfen bu bilgi doğru bilgiyle değiştirilsin ancak ben bugüne kadar hiçbir Diyanet İşleri Başkanının hiçbir bakanı ziyaret edip brifing verdiği kanaatinde değilim ve ben televizyonda o oturma düzenini de hatırlıyorum yani orada sanki iş takibine gelmiş bir vatandaş gibi oturuyordu. Ben bunları söylemek zorundayım, manzara odur ve bunu hiçbir vicdan da kabul etmez. Sayın Başkan bakanları veya birtakım mevkileri ziyaret etmez. Diyanet İşleri Başkanlığı ziyaret edilecek bir makamdır. Oranın önemli bir makam olduğunu, milletimizin sevgi ve saygıyla, cankulağıyla dinlediğini ve dört gözle de baktığını lütfen bilelim. Dolayısıyla Hükûmetimizin bu Diyanet İşleri Başkanlığının protokoldeki yerini biraz daha gözden geçirmesinde fayda var. Tabii buna en başta da o makamda oturan sayın başkanlar dikkat edecek.

Muhterem arkadaşlar, Sayın Başbakanın -çeşitli adlar altında- sizin biraz önce ifade ettiğiniz gibi "millî birlik, kardeşlik" dediğiniz, bizim de "yıkım projesi" dediğimiz açılım projesine Diyanetin de alet edilmeye çalışılması şimdiki Sayın Başkanın göreve başlamasıyla çok ciddi bir ivme kazanmıştır. Sayın Başkanın atandığı tarihten bugüne kadarki bazı söylem ve faaliyetlerini tekrarlamayacağımı ifade ettim ancak şu kadarını söyleyebilirim ki ve bunu da bilinçle söylüyorum çünkü not da ettim ve muhakemesini de ettim, eğer arzu edilirse tartışabilirim de. Bu söylemleri gözden geçirdiğimizde geriye şu tortu kalıyor zihinlerde: Hiç de arzu etmediği hâlde acaba toplumumuzun, milletimizin içine fitne mi sokuluyor bu sözlerle? Bende ki intiba bu maalesef. Neticede bir söz vardır "Cehennemin yolları iyi niyet taşlarıyla döşelidir." diye. Ne kadar iyi niyetli olduğu ifade edilse de millî kimlik üzerinde bu kadar kaşımının, etnik kimliklere sürekli vurgu yapmak siyasetçilerin işi olabilir, biz tartışırız, kavga da ederiz ama bir Diyanet İşleri Başkanının işi olamaz. Milletimizin birlik ve beraberliğini sağlayıp pekiştirmekle görevli bir teşkilatın başkanı daha ne idiği belirsiz birtakım politikaların bir aktörü hâline gelemes ve etnik vurgulu bir görev anlayışını benimsemesi de ayrılık tohumları ekmekten ve bazı vatandaşlarımızı birbirine karşı ötekileştirmekten başka bir sonucu olmayacaktır. Yani Diyanet İşleri Başkanlığı ne idiği belirsiz bazı siyasi projelerin parçası olamaz, olmamalıdır. Sonra kırılan ve dökülenleri tamir gerçekten çok zor olur.

Maalesef AKP İktidarı Diyaneti yandaş kuruluş yapma gayret içerisinde, ciddi mesafe de alınmıştır ve bu konuda Diyanet İşleri bakımından da en önemli sorun hâline getirmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı dinimizin ve Yüce Allah'ın emirlerini öğretmekle ve o işlerle ilgilidir, yoksa siyasetçinin kendine göre projelerini, emirlerini, siyasi ve şifahi emirlerini yerine getirmek gibi bir görevi yoktur.

Tabii bu anlayış neticesinde Türkiye'nin dört bir tarafında, buna Manisa da dâhil, bazı işgüzar imam ve vaizler de fevkalade yanlış siyasi hutbe ve vaazda bulunmakta, vaaz vermekte, hutbe okumakta ya da dualarda bulunmaktadır. Bunların o kadar çok örneklerine tanık olduk ki hem bizzat ben tanık oldum hem de yakınlarımız, arkadaşlarımız ve bize intikal edilen konularda. Bunlardan bir ikisini söylemek de isterim süremizin elverdiği ölçüde. Yani ben şehit naaşı başında dua ederken bir imamın sanki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek süre veriyorum, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – ... bakkal dükkânı açılışındaymış gibi, şehit naaşının başında "Allah'ım, bol kazançlar ver Ya Rabbi." gibi, bulunulan ortam ve atmosferle hiç de mütenasip olmayan dualar ettiğine de tanık oluyorum. Niye? Ben gözlüyorum ki vali müftüye birtakım sufler yapıyor şehit cenazesinde. Müftü imamın kulağına birtakım sufler yapıyor. Tabii imam da nasıl bir dua okuyacağını şaşıyor. Olay gözümüzün önünde cereyan ediyor. Yani çok örnekleri var.

Yine İhsan Bey Hocam, hem mesleği itibarıyla gayet güzel de ifade etti, söyledikleri ziyadesiyle doğru, bizim de yaşadığımız ve tanık olduğumuz şeyler. 12 Eylül 2010 yılı Anayasa referandumu öncesi, çalışmalar da ağırlıklı ramazan ayında yürütülmüştü. Yine Manisa'nın Demirci ilçesinin bir ücra köşesinde -ki artık oradan öte Manisa bitiyor, Kütahya başlıyor- bir teravih namazından sonra hoca efendiyle beraber çıktık camiden. Tabii yeni de gelmiş imam, milletvekilleri filan da tanımıyor. Zannediyorum AKP milletvekili zannetti beni, yanımdan ayrılmıyor, oturdu filan. "Hocam, biz siyasi konuşma yapacağız, siz zarar görmeyin. Lütfen siz bir başka yerde oturun." dedim. "Yok Vekilim, ben otururum." filan dedi. Neyse, biz konuşmaya başlayınca anladı ki Milliyetçi Hareket Partisi milletvekiliyiz, o an oradan sıvıştı kelimenin tam manasıyla ve bunlar çok hazin yaşadığımız manzaralardır.

Değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Sabrınızı ziyadesiyle zorluyoruz. Ancak bütçenin şartlarından kaynaklanıyor.

Şimdi, Diyanet Vakfı ne iş yapar arkadaşlar? Şu anda Diyanet Teşkilatı mensupları içerisinde Vakıf görevlileri var mı, bilmiyorum, ancak camilerimizin bakımı, onarımı, boya, badana, klima, temizlik filan hep yapılıyor fakat biz biliyoruz ki yıllardan beri camilerimizin bu tür ihtiyaçlarını vatandaşlarımız kendi imkânlarıyla karşılıyor. Ona cemaatten insanlar hâli elverdiğince katkıda bulunuyor. Şehir merkezlerindeki birçok caminin altındaki dükkânlar da kiraya veriliyor, bunlardan elde edilen gelirlerin -Diyanet İşleri Başkanı- bu Vakfa devredildiğini biliyoruz. Vakıftan caminin onarımı için para almaksa ayrı bir eziyet ve imkânsız derecededir. Her yıl yaptığı hac organizasyonu ve yardımlarla neredeyse katrilyonluk bütçeye sahip olan Diyanet Vakfının görevi nedir, hakikaten tekrar tekrar sorgulamak durumundayız. Ekonomik, politik ve sosyal bir âdeta imparatorluk hâline gelen Vakıf aynı zamanda birçok şirkete de ortak. Şimdi, bu büyük devasa bütçeyle Türkiye'nin en büyük vakfı olan Diyanet Vakfı sadece kitap ve broşür mü bastırıyor? 76 yılından bu yana kapalı kutu gibi bir faaliyeti var, bir saydamlık, hesap verebilirlik göremiyoruz bu vakıfta. Tabii, insanlarımızın dinî

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

hassasiyeti nedeniyle bu tür müesseselere pek eleştirmek de istemiyor insanlarımız. Ancak, biz bunları bütçede eleştirmeyeceksek nerede eleştireceğiz? Yani yüzde 99'u Müslüman olan ülkemizde, misyonerler milyonlarca İncil dağıtıyor Türkiye'de değerli arkadaşlar, bedava. Ancak, yüzde 99'unun Müslüman olduğunu söylediğimiz ülkemizde de Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim girmemiş yüz binlerce ev olduğunu da biliyoruz. O zaman burada bir yanlışlık vardır. Dolayısıyla, devasa bütçesinin daha rasyonel ve verimli din, diyanet faaliyetlerinde harcanmalıdır diye düşünüyorum.

Sayın Başkanım, tekrar size teşekkür ederek sözlerime son veriyorum.

İyi akşamlar dileyerek saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yüksel...

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Ben sonradan söz aldım ama aşağıda, Genel Kurulda 60, 61'e göre söz alıyoruz, burada 71'e göre alalım.

Sayın Başkanım, çok sağ olun.

BAŞKAN – Özür diliyorum, eğer biraz geciktiysek.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Rica ederim.

Değerli Başbakan Yardımcım, çok değerli bürokrat arkadaşlarım, çok değerli milletvekili kardeşlerim ve değerli basın mensupları; gecenin ilerleyen saatinde ben çok uzatmak istemiyorum, çünkü çok hassas bir konu. Bu konuda herkesin görüşünü rahatlıkla söyleyebildiği bir ortamda ben şunu gördüm: Bütün konuşmacı arkadaşlarımızın Diyanet İşleri Başkanlığı makamının değeri ve önemi konusunda hemfikir oldukları benim için çok memnun edici bir görüş. Ama bu, bunun yanında da çok önemli bir sorumluluğu getiriyor. Aynı süt gibi en küçük lekeyi dahi kaldırmayan, götürmeyen bir makam olmuş oluyor. Dolayısıyla, bu makamda görev yapan arkadaşlarımızın gerçek anlamda çok dikkatli olmaları gerekiyor. Çünkü toplumumuzda değişik inanç gruplarına sahip vatandaşlarımızın beklentileri değişik arkadaşlarımız vasıtasıyla dile getirilmeye çalışıldı.

Ama sonuç itibarıyla ben şunu söylemek istiyorum: Peygamber efendimiz "Ben güzel ahlakı tamamlamak için geldim." diyor. Yine Taif'te taşlandığı zaman da veya yine bir tebliğ yaparken inanmayan çok sevdiği bir grubun inanmamasından dolayı üzüntüye düştüğünde Cenabı Allah "Sen ancak tebliğ etmekle görevlisin." diyor. İnşallah bir yanlışım yoktur bunları söylerken. Yani dinde zorlama olmadığı anlamını çıkarmaya çalışıyorum. Ama bunun yanında da Cenabı Allah yine "Yeryüzünü mescit kıldım." diyor, yani "Her yerde ibadetinizi yapabilirsiniz." Ancak bir cami, Müftü Bey'in de söylediği, yani Sayın Milletvekili Kardeşimin de söylediği gibi, cem etme, toplanma, bir araya gelme pozitif bir enerji sağlar aslında, güzel bir şey. Alevi kardeşlerimiz de cemevlerinde hakkı dile getirdiklerini, hakkı zikrettiklerini, hak sohbeti yaptıklarını söylüyorlar. Buyursunlar, yapsınlar. Bektaşî dernekleri de yine İslam dininin güzelliklerini sergiliyorlar. Yani zenginliklerimiz bunlar bizim. Yüzde 98 ortak paydamız, yüzde 2 mutlaka farklılıklarımız olacak. Neden biz hep bu yüzde 2 farklılıklar içerisinde kavgaya eder, boğuşur dururuz, birbirimizin gönlünü, kalbini kırarız, anlayabilmiş değiliz.

Ben buradan haykırıyorum, böyle "Dini baskı var." diyen arkadaşlarıma sesleniyorum ve buradan cevap istiyorum kendilerinden, bunu samimi olarak, Mehmet Yüksel olarak, milletvekili sıfatıyla değil bir vatandaş olarak: Ben Yunus'un insan sevgisini, Mevlânâ'nın engin hoşgörüsünü işleyen, Peygamber'imizin "Ben güzel ahlakı tamamlamak için geldim." dediği güzel ahlakı öğrenmek için dinimi öğrenmek istiyorum. Hiçbir cemaat ve şu dernek veya şeye bağlı olmadan Kur'an-ı Kerim'in gösterdiği gerçek İslam dinini öğrenmek istiyorum. Allah aşkına bu konuda bana bir mecra, bir yer gösterin. Hani baskı var ya, nerede bu baskı Allah aşkına? Ben dinimi öğrenmek istiyorum. Kitaplardan, gazetelerden, yayınlardan, okulda aldığımız kadarıyla işte ne kadar veriyorlarsa. Öğrenmek istemeyen zaten öğrenmesin, eyvallah, ama öğrenmek isteyen hak ne olacak ve doğru öğrenmek isteyen hakkı? Ben bunu haykırıyorum. Bir dönemler irtica bölücülük, laiklik antilaiklik... Allah aşkına, ben sadece samimi olarak dinimi öğrenmek istiyorum ve samimi olarak dinimi yaşamak istiyorum. Kimsenin gönlünü kırmadan, güzel ahlakla, kul hakkı yemeden, sevgi ortamında dinimi yaşamak istiyorum. Onun için Diyanet İşleri Başkanlığı gerçekten çok önemli bir kurum. Şu ana kadar, kuruluşundan bugüne kadar hizmet eden bütün arkadaşlarımıza ben Allah razı olsun diyorum. Yanlışlar, hatalar varsa, eksikler varsa, yanlış anlaşılmalarda varsa... Gerçekten din çok hassas bir konu olduğu için, dinler üzerinde yüzyıllarca savaşlar yapılmış, burada fitne çıkarmak çok kolaydır. Lütfen hep beraber, bu fitnelere müsaade etmeyelim, fitnelere de aracı olmayalım, vasıta olmayalım ama en azından da bu güzel yurdumuzda bu alemde de -işte varız, belki sabaha Allah bilir çıkıp çıkmayacağımızı- gönül kırmadan işimizi yapmaya çalışalım.

TİKA'ya gelince, TİKA, şimdi yeni adıyla Türk İşbirliği Koordinasyon Ajansı Başkanlığı -öyle mi Sayın Başbakan Yardımcım, doğru değil mi bu deyim?- bu şekilde daha önce Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı kurulmadan geneline ihtiva eden bir çalışma yapıyordu, değişik ülkelerde bizim vatandaşlarımızın hak ve hukuklarını ve diğer kültür ve sanat eserlerimize sahip çıkılması ve bunların rehabilitesinde ve çok değişik alanlarda, öğrenci mübadelesinde çok değişik işleri görüyorlardı. Şimdi bir görev bölümü yapıldı ve Yurt Dışı Türk ve Akraba Toplulukları Başkanlığı da çok önemli görevleri ihtiva ediyor. Bunları ben tek tek saymayacağım. Sayın Başbakan Yardımcımız okudu, diğer arkadaşlarımız bunları söylediler. Bu önemli kuruluşun başındaki arkadaşlarıma, TİKA'nın başındaki arkadaşlarıma ve hepsinin başında olan değerli Başbakan Yardımcıma ben güveniyorum, inanıyorum. Hepsine 2012 bütçesinin hayırlar getirmesini diliyorum ve başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yüksel.

Değerli arkadaşlar, dün gece saat bire kadar çalışmamız devam etti. Yarın sabah çalışmaya saat dokuzda başlayacağız.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Başlayalım mı?

BAŞKAN – Başlayalım mı diye soruyorum. Çünkü ben size sordum, "evet" dediğiniz için, gruplara sordum "evet" dedikleri için böyle bir ifade kullandım. Çünkü bayram nedeniyle herkes yola gitmek istiyor, bir an evvel ayrılmak istiyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

Dolayısıyla saat dokuzda başlama gibi bir düşüncemiz var. CHP Grubuyla ve MHP Grubuyla görüştüm, olumlu bakıyorlar. Sizler olumlu bakıyor musunuz arkadaşlar? Sizlerden de talep oldu. Dolayısıyla eğer sizler uygun görürseniz sabah dokuzda başlayacağız.

Şu anda 3 arkadaşımız daha var söz isteyen. Bu 3 arkadaşım dışında, daha sonradan gelen arkadaşlarımız da oluyor, söz vermek istemiyorum. Bu 3 arkadaşımın ismini okuyacağım ve görüşmeleri bitirip soru-cevap kısmına geçmek istiyorum.

Bunlar Sayın Yavilioğlu, Sayın Oğan ve Sayın Aslanoğlu. Bu 3 Milletvekili arkadaşımıza söz verdikten sonra soru-cevap kısmına geçeceğiz.

Sayın Yavilioğlu, buyurun lütfen.

CENGİZ YAVİLİOĞLU (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli bürokrat arkadaşlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi akşamlar diliyorum.

Şimdi, tabii TİKA, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları gibi kuruluşların Türkiye'nin dış politikasıyla çok yakından, iç içe geçmiş bir hâli var. TİKA'yı ve Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklarını Türkiye'nin son dönemde, son sekiz dokuz yıldır izlemiş olduğu dış politikada çok önemli argümanlar olarak değerlendiriyorum. Çünkü Türkiye'nin dış politikası gerçekten son, özellikle 2009 sonrasında daha büyük bir vizyon kazandı. Bununla birlikte kurumların da Türk dış politikasına aracılık yapacak kadar nitelikli ve büyük olması gerekir, bu yönüyle TİKA'yı ve Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklarını oldukça önemsiyorum. Tabii TİKA'yı ve Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklarını anlayabilmek için biraz bizim dış politikamızı bilmemiz gerekiyor. Bunun için de dünyada nelerin olduğuna kısaca bir gireceğim, bir iki başlık sadece.

Bugünlerde gelişmiş Batı dünyası ekonomik ve sosyal kriz yaşıyor. Bundan dolayı da etki alanları içerisindeki bölgelerde kısmi bir nüfus kaybı var.

Diğer bir unsur: Kuzey Afrika ve Orta Doğu'da eski yönetimler teker teker değişiyor. Daha önce bu Afrika ve Orta Doğu ülkelerinin eklemlendikleri yerler, ülkeler kısmen sorgulanıyor.

Diğer bir unsur da: Birleşmiş Milletler, AB gibi uluslararası örgütler, buna IMF'i de katabiliriz belki, bazı yönleriyle sorgulanıyorlar.

Türkiye böyle bir dünyada yeni bir dış ilişkiler vizyonu oluşturuyor. Bu vizyon içerisinde birkaç konuya dikkat çekmek istiyorum.

Efendim, şimdi, Türkiye'nin son döneminde devam eden çizgisi içinde dört alanı tahkim etmeye yönelik bir dış politika anlayışı var. Bunlardan birincisi, Türkiye'nin küresel bir aktör olma görünürülüğünü artırmak, bunu da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ilişkilerinde, G20'yle ilişkilerde, Türk Dünyası Konseyi zirvelerinde, Asya Güvenlik ve İşbirliği zirvesi, EKO Zirvesi, Arap Ülkeleri Zirvesi gibi, Balkanları da içerisine alacak büyüklükte zirvelerle bu küresel bir aktör olma görünürülüğünü artırdığını görüyoruz.

Diğer bir unsur: Diğer bir faktör, yani dış politikasını belirleyen anlayışlardan birisi de soğuk savaş döneminden intikal eden stratejik bağlantılarımızı, yani geleneksel stratejik iş birliği alanlarımızı tahkim etmek, güçlendirmek. Bunu da Avrupa Birliği, NATO, Avrupa Konseyi gibi alanlarda güçlendiriyor.

Üçüncü unsur: Komşu ülkeler ve bölgelerdeki çalışmalarımızı, yani komşu bölge ve ülkelerdeki etkinlik alanımızı genişletmek. Bu da yine, Yunanistan ile 15 Eylül 2003'te yirmi üç anlaşma imzalandı, Rusya'yla çok ciddi anlaşmalar yapıldı, Pakistan, Libya ve Suriye'yle -Suriye'nin son problemleri dönemlerini saklı tutarak söylüyorum bunu- yüksek düzeyde stratejik iş birliği konseyi çalışmaları genişletilerek sürdürüldü. Balkan ülkeleriyle tek tek ve birlikte anlaşmalar yapıldı vesaire.

Dördüncü unsur, dördüncü çalışma alanı ise, yeni bölgeler açma. Bunu da çok önemsiyorum doğrusu, dış politikada önemli bir nokta yeni bölgeler açmak. Yani Türkiye'nin dış politikasında daha az etkili olduğumuz bölgeler. Bu konuda da Afrika'da büyükelçilik açma çalışmaları yapıldı, bir kısmı açıldı, bir kısmı devam ediyor. Asya'da Stratejik Diyalog Mekanizması kuruldu. TSI denilen Asya'nın Stratejik İşbirliği Anlaşması Vietnam'da imzalandı. Türkiye Körfez İşbirliği Konseyi stratejik diyalog toplantıları vesaire bunlar yapıldı. Bunu anlatmamın sebebi, ilk önce bir vizyonu anlayabilmek için söyledim.

Tabii bundan sonra söyleyeceğim şey, Türkiye'nin dış politikasının, dış politika anlayışının gerçekleştirilebilmesi için önemli dış politikanın nesnel araçlarına ihtiyaç duyuluyor. Bunlar neler? Çok böyle bilimsel bir tanımlamaya gitmeksizin, uluslararası ilişkileri yerleşik hâle getiren ve bağlayıcı ve etkin kılan unsurları şöyle birkaç başlıkta görebiliriz:

Ticari ve sanayi kuruluşlar, finansal kuruluşlar, resmî kuruluşların yurt dışı temsilcilikleri, hava, deniz ve kara yolu bağlantıları, kültürel, sosyal, politik bağlılıklar, tarihsel aklar gibi. Bunun içerisine askerî kurum ve kuruluşları da katmak mümkün. Bu gerçekten de böyledir. Çünkü biz gelişmiş ülkelerin ülkemizdeki görüntüsünü, onların şirketleriyle, vakıflarıyla, dernekleriyle, kulüpleriyle, askerî tatbikatlara iştirakleriyle, uluslararası örgütlerdeki fonksiyonlarıyla, askerî güçleriyle, okullarıyla tanıyoruz. Bu da tabii normaldir. Bunun yurt dışı ilişkiler ayağını ancak nesnel bu tip araçlarla görmek, yaşamak durumundayız.

Şimdi buradan bunları niye anlattım? Şimdi TİKA Türkiye'nin dış politikasını nesnel hâle dönüştüren en önemli unsurlardan birisi. Burada Sayın Bakanım da uzun uzadıya anlattı, TİKA'nın da 2010 Yılı Faaliyet Raporu var, ana başlıklarına baktığımızda, sosyal altyapı geliştirilmesine yönelik eğitim, sağlık, su ve sanitasyon, idari ve sivil altyapının geliştirilmesi, diğer sosyal hizmetler içerisinde istihdam, kültürel iş birliği restorasyon çalışmaları, ekonomik altyapının geliştirilmesi, buna teknik destek de vermek suretiyle çalışmalar yapılıyor.

Diğer bir önemli kuruluşumuz ise yani Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı ise, bence bu kuruluş biraz da geç kalmış bir kuruluş. Nedeni ise, bu yurt dışındaki vatandaşlarımızın yurt içi ve yurt dışı iş ve işlemleri ağır,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

karmaşık ve düzensiz bir şekilde görülmüş bugüne kadar ki bunun maliyeti, başta tasarrufların, yurt dışındaki vatandaşlarımıza ait tasarruflarımızın Türkiye'ye getirilememesi, ticaretin zorlaşması nedeniyle azaltılması, moral kaybı, Türkiye'yle bağların zayıflatılması, kültürel ve sosyal bağlarımızın azaltılması olarak bize eksi bir maliyet olarak, önemli bir maliyet olarak yansımıştır. Hem yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarının eğitiminin zorlaştırılması, bazen de imkânsızlaştırılması hem de sağlık, emlak vesaire işlerin daha da problemlili olması sonucunu doğurmuştur.

Bunlar kadar önemli bir şey de, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve vatandaşlarının yurt dışındaki haklarını ve haklılıklarını dile getirebilecek ve kurumsal ölçekte politika üretip uygulayabilecek bir yapıdan yoksun kalınmıştır. Zira, bu iş dünyada sıkça başvurulmuş ve profesyonel bir şekilde kurumsallaşmış bir hâlde yürütülmektedir. İşte bunu Ermenistan'da -bunu da bir alıntıyla yaptım- Diaspora Bakanlığı, İsrail'de Bilgi ve Diaspora Bakanlığı, Sırbistan'da yine Diaspora Bakanlığı, Kosova'da aynı, Hindistan'da Yurt Dışında Yaşayan Hindistanlılar Bakanlığı ve benzeri ülke bakanlıkları bu amaçla kurulmuşlardır. TİKA'nın yaptığı gibi yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığının da Türkiye'nin dış politikasında önemli bir fonksiyon icra edileceğini düşünüyorum. Bu amaçla yeni kurulmaları nedeniyle de kendilerine başarılar diliyorum.

Tabii burada bu dış politikanın, dış ilişkiler anlayışının, Türkiye'nin son dört yılda geliştirmiş olduğu önemli anlayışın sürdürülebilmesi için hem Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığına hem de TİKA'ya ciddi manada görev düşüyor. Bizim orada yapmayı düşünmüş olduğumuz politikaların ete kemiğe büründürülebilmesi için hem orada sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte bir güç oluşturmamız gerekiyor hem de dış ilişkilerle ilgili olarak politikanın bir aracı hâline dönüştürmemiz lazım. Tabii bu çalışmaların yapılabilmesi için güçlü bir örgüte, kuruma, kurum yapısına ve yeterli finansal kaynağa ihtiyaç bulunmaktadır. Dış politika anlayışını, bu anlayışı gerçekleştirecek kurumsal yapı ve finansal kaynak çok önemli durmaktadır.

Ben bu düşüncelerle, hem Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığımıza hem de TİKA'ya, üzerinde çok da konuşmak istemediğim Diyanet İşleri Başkanlığımıza da kolaylıklar diliyorum. Bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Yavilioğlu.

Sayın Oğan, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle birkaç kelime Diyanetle ilgili hususa değinmek istiyorum. Diyanet İşleri Başkanlığımız Türkiye'de yaşayan bütün vatandaşlarımızın başkanlığıdır. Ben İğdir Milletvekiliyim ve İğdir'da yıllardır kanayan bir yara hâlini almıştır, bizim oradaki insanlarımız hacca gidemezler. Hacca giderler daha doğrusu ama kendi başlarına gitmek durumundadırlar ve Diyanet İşleri Başkanlığımız kafil başkanı vermediği için bizim İğdir halkına, bizim İğdir halkı İran hac kafilelerinin içerisine girip maalesef hac vazifelerini yerine getirmek durumundadırlar. Diyanet İşleri Başkanımız bizim insanımızı neden başka ülkelerin hac kafileleri içerisinde yer almasına mecbur ediyor, bunu merak ediyorum. Oradaki insanlarımız vergi ödemiyor mu? Oradaki insanlarımız bu ülkenin insanları değil mi? Bu sene zar zor, bir hac kafilisine 1 kişiyi ancak büyük uğraşlarla alabildik. Dolayısıyla Diyanet İşleri Başkanlığımızın bütün vatandaşlarımızı kucaklaması lazım, bütün inançları kucaklaması lazım. Diyanet İşleri Başkanlığımız sadece belli bir kesimi, belli bir inancı temsil eden bir kuruluş değildir, Türkiye'de yaşayan herkesi temsil eden bir kuruluştur ve herkese o anlamda kol kanat germesi lazım. Devletin bütçesiyle bizim insanımızı başka ülkelerin hac kafilelerinin içerisine girmeye mecbur edemezsiniz. Bu insanlarımızın sorunlarını çözmek durumundasınız, bu insanlarımızın sorunları sizin sorunuz olmak durumundadır. Dolayısıyla ben inanıyorum ki önümüzdeki süreç içerisinde Diyanet İşleri Başkanlığımız Türkiye'de herkesi kucaklayacak bir siyaset uygulamak durumunda olacaktır.

İkinci husus Yurt Dışı Türkler Bakanlığımızla ilgilidir. Yurt Dışı Türkler Bakanlığımız yeni kuruldu, hayırlı uğurlu olsun. Ben çok ümitliyim bu Başkanlığımızdan. İnşallah bakanlık olur, içimizden geçer olur, çünkü doğrusu da odur. Artık diasporalar, üst lobiler döneminde yaşıyoruz dolayısıyla da biz de bunu profesyonel bir şekilde yapmak durumundayız. Ancak bu Başkanlığımızın kadrolarından başlayarak maalesef, her nedense bir yakın çevre, yandaş çevre anlayışı var. Ayrıca yurt dışında da yurt dışındaki Türklerin hepsini kucaklama sıkıntısı yine burada var. Yurt Dışı Türkler Başkanlığı yurt dışı yandaş Türkleri kucaklamak için kurulmuş bir topluluk değil, bir Başkanlık değil. Yurt dışında herkesi kucaklamak mecburiyetindeyiz. Almanya'da göçün 50'nci yılı dolayısıyla toplantı yapılıyor, Almanya'nın en organize, en eski, en köklü kurumunu ve oradaki insanlarımızın önemli bir kısmını kucaklayan Türk Federasyonunu çağırıyorsunuz. Hangi hakla çağırıyorsunuz, neden çağırıyorsunuz? Neden ayırım yapıyorsunuz? Yani herkesin yandaş olması mı gerekiyor? Dolayısıyla, Yurt Dışı Türkler Başkanlığımızın kadrolarını kurarken de, yurt dışındaki Türklerimize kucak açarken de eşit davranmak mecburiyeti vardır. Yurt Dışı Türkler Başkanlığı yurt dışı yandaş Türkler Başkanlığı değildir, kusura bakmayın.

Yine aynı şekilde, Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı -ki bir dönem bu Başkanlığımızın bir mensubu da oldum, o şerefli görevi ben de bir dönem icra ettim- maalesef, son dönemlerde hem hizmet ettiği coğrafya açısından ciddi sıkıntıların yaşandığı bir kurumumuz hâline gelmiştir hem de yardım mantığını tam olarak çözemediği kanaatindeyim.

Değerli arkadaşlar; TİKA bir yardım kuruluşu değildir, TİKA bir Kızılay değildir veyahut da TİKA insani yardım yapan bir kuruluş değildir. TİKA bir kalkınma ajansıdır, iş birliği ajansıdır ve bu mantık çerçevesinde TİKA'nın faaliyet göstermesi lazım. Allah aşkına, tesadüfen açtım ve okudum, biliyordum bunları ama, Sırbistan'a yardım yapmışız. Sizin belgenizden okuyorum: "Sırbistan'ın kuzeyindeki Voyvodina bölgesinin merkezi Novi Sad'da bulunan 4 Temmuz Meslek Lisesi tadilatı TİKA tarafından gerçekleştirilmiştir. Proje ile okulun dış cephe izolasyonu yapılmış ve pencere çerçeveleri değiştirilmiştir." Ya, TİKA boya badana yapacak bir kuruluş mudur Allah aşkına? Yapacağınız yardımın mantığı orada iş birliğini artıracak, Türkiye'nin orada pazarını genişletecek, Türkiye'nin dış politikasına altyapı oluşturacak olmalıdır. Bunu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

Kızılay yapsın, bir insani derneğimiz yapsın, ne bileyim yani aklınıza ne geliyorsa... (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, ek süre veriyorum.

SİNAN OĞAN (Devamla) – TİKA gidip oralarda boya badana yapamaz. Başka şeyler daha yapıyor. Memleketimizin insanının vergisiyle Amerikan dolarıyla Japon bilgisayarını alıp bilmem hangi ülkeye bağışlıyor. E, böyle bir mantık olur mu Allah aşkına? Yapacağınız yardımın bir mantığı olmalıdır. Yapacağınız bu yatırımların geri dönüşümünü hesaplamalısınız. Siz bir yardım kuruluşu değilsiniz, “Bir elin verdiği öteki görmemeli.” mantığında olamazsınız. İran Azerbaycan’a üç kamyon bilmem ne getiriyor, bir hafta şehirde dolaştırıyor. Bizim oraya trilyonlarımızın gömülmüş, kimsenin bundan haberi yok ve bir kurumun yaptığını öteki kurum bilmiyor. Bazen aynı işi beş kurum birden yapıyor. Bu işlerin bir koordinasyonu da olmalıdır.

Dolayısıyla TİKA’nın bu anlamda yeniden bir dış yardım mantığıyla değil, bir kalkınma ajansı mantığıyla ve geri dönüşünü sağlayacak bir mantıkla yapılmalıdır. Biraz önce değerli konuşmacı çok doğru dedi, TİKA bizim yurt dışı Türkler başkanlığıdır, dış politikamızın önemli, yol açıcı, iz açıcı kuruluşlarından birisidir. Kızılay değil TİKA.

Aynı şekilde son dönemlerde Filistin’e çok ciddi oranda TİKA’nın yardımlarının arttığını görmekteyiz. TİKA bütçesinin neredeyse önemli bir kısmı Filistin’e gidiyor. Şimdi, Kızılay gitsin, anlarım, hiçbir itirazım yok, Filistinliler de bizim kardeşimizdir ama mantık yanlış olunca netice de bu oluyor. Filistin’e yapacağınız yatırımın geri dönüşü nedir, bunu hesaplamak zorundasınız. Siz kendi cebinizden paranızı harcamıyorsunuz, bu ülkenin vergisini harcıyorsunuz, bu ülkenin insanların parasını harcıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Oğan, toparlayabilir misiniz lütfen.

SİNAN OĞAN (Devamla) – Bir cümleyle toparlıyorum.

Dolayısıyla da bu tür yardımlarda, TİKA’nın yardımlarında her zaman dış politikaya bir iz açıcı, her zaman bizim ihracatçımızın orada daha sonra yapacağı yatırımların altyapısını oluşturucu ve bir müddet sonra da bize geri dönüşünün ne olacağını hesaplamamız lazım. Bizim TİKA’yı bu anlamda Kızılay’dan veya diğer şeylerden ayrı tutmamız lazım. Gidin bakın, Japonya’nın da var, Danimarka’nın da var, Amerika’nın da yardım kuruluşları var, bir onların mantığına bakın, bir de bizim TİKA’nın mantığına bakın, dış yardım mantığıyla kalkınma ajansı ve iş birliği mantığının ne kadar farklı olduğunu görürsünüz.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aslanoğlu, buyurun lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonun çok değerli üyeleri, Sayın Başbakan Yardımcısı, Diyanet İşleri Başkanlığının değerli yetkilileri ve yurt dışı hizmet gören farklı kurumların değerli başkanları, değerli basın; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Bakanım, sizin kitabınızdan bir şey okumakla başlayacağım: “Diyanet İşleri Başkanlığı bilgi ve kaliteyi referans alan, sadece cami cemaatine değil, toplumun her kesimine hitap eden, açık, şeffaf bir kurum olma niteliğine özen göstermektedir.” Yine kitabınızın 5’inci sayfasında “Diyanet İşleri Başkanlığı her fırsatta ülkemizde yaşanan İslam dinine mensup farklı yorum çevrelerinin geleneksel dinî kültürel oluşumlarının bizzat bize birer zenginlik olduğunu vurgulamakta, din hizmetleri açısından hepsine aynı yakınlıkta olduğunu ifade etmektedir.” diyor. Çok güzel, sonuna kadar katılıyorum, helal olsun.

Ha, şimdi, deminden burada Hazreti Mevlânâ, Yunus, Hacı Bektaş... Ne güzel, onların ellerinden öpüyorum hepsinin.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Allah rahmet eylesin.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Başlarımızın tacı onlar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Evet ama yüreğiyle konuşmuşlar, yüreğiyle konuştuğunu yüreğiyle yapmışlar. Kitapta yazdığı gibi yazan başka, uygulamam başka yapmamışlar.

Sayın Bakanım, Diyanet İşleri Başkanlığı benim de Diyanet İşleri Başkanlığım. Onu benim elimden kimse alamaz, kimsenin de hakkı yoktur ancak benim inancımı kaybetmeyin. İnsanların inancını, Diyanet İşleri Başkanlığına bakış inancını kaybetmeyin. O hepimizin ortak değer. Yüce Atatürk’ün hepimize en önde işaret ettiği bir değerdir o ama benim aynı değerini, aynı inancını koruduğu yönünde inancım zayıflamaktadır. Açık, net söylüyorum, tarafsızlığına, hak yemediğine... Benim hakkımı bir başkasına verdiğinde günah işlediği yönünde benim inancım var. Hak yemek günah işlemektir, bir.

Diyanet İşleri kadrosuna alınan insanlar özel olarak... Örneğin Diyanette çalıştırmak üzere alıyorsunuz değil mi efendim? Farklı belki kapasiteden alıyorsunuz ama vaiz kadrosundan alıyorsunuz, vekil imam kadrosundan alıyorsunuz. Peki, siz bunları alıp altı ay sonra, bir sene sonra başka kurumlara gönderdiğiniz zaman günah işlemiyor musunuz? Bir başkasının hakkını, o kuruma gidecek, puan almış insanların hakkını yemiyor musunuz? Hak yıyorsunuz, hak, hak! Diyanet kadrosunda neye ihtiyacınız varsa, Sayın Bakan, biz dokuz yıldır -dokuz yıldır ben de buradayım, siz de buradasınız- Diyanetle ilgili buraya ne geldiyse bir gün en küçük bir “hayır” dedik mi bir şeye? Sayın Bakan, en küçük... Hepimizin ortak inancı, hepimizin Diyanet İşleri Başkanlığıdır. Hep böyle baktık ama ne Bakanlığınız ne de Diyanet İşleri Başkanlığı bize böyle bakmadı. Ya, biz de size emek verdik, sizin kanununuzda en az sizin kadar biz de kalbimizi verdik ama Diyanet İşleri Başkanlığı da hep topu taca attı bizim yönümüzden veya arkadaşlarımız yönünden. Hakkımızı yediniz, günah işlediniz ve hakkımızı biz yedirmeyiz. Günah işlediniz!

Sayın Bakanım, kaç kişi girmiş dokuz yıldır, başka kurumlara kaç kişi gitmiş, ben bunun listesini istiyorum. Kaç kişi girmiş, kaç kişi başka kurumlara gönderilmiş? Hak yemeyin, bir.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN KAMİL YILMAZ – Liste burada, hazır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Şimdi, Sayın Bakan, artık ben bu işten bıktım, inancımı kaybettim, daha inanmıyorum. Sizin kitabınızdan okudum. Size benim geçen yıl... Sadece -dokuz yıldır değil, sekiz yıldır değil- tarihe not düşmek için diyorum ki Sayın Bakan, aynı şeyi size söylüyorum: Benim inancımı kimsenin ölçmesine müsaade etmem. Ben çok şükür Yüce Allah'a inanan ve ona dua eden bir kişiyim. Ben Yüce Allah'ı çok seven, ona çok çok saygı duyan ve Yüce Allah için onun verdiği feyizle topluma iyilik yapmayı seven, insanı seven ama her insanı seven bir kişiyim. Ben Yüce Allah'ın karşısında günahlarımın bir şekilde affedileceğine inanan bir kişiyim. Bu bir tarzdır, bir yürektir, benim yüreğim budur. İnsana iyilik yapanı Yüce Allah her türlü günahattan ari kılar. Hocam, kusura bakma, "arı" kelimesini kullandım. Herkesi seviyorum, bu ülkede kim yaşıyorsa, altını çiziyorum, kim yaşıyorsa bu ülkede, dünyada kim yaşıyorsa ve insana kim hayırlıysa çok seviyorum. Benim inancımı kimsenin ölçmesine gerek yok.

Sayın Bakan, Diyanet İşleri Başkanlığının tarafsız, her kesime eşit davranacağını söylüyor, siyaset üstü olduğunu söylüyorsunuz. Buna inancım yoktur, yoktur, yoktur... Örnek vereceğim: Eğer bir vekil imamınız "Çok şükür seksen beş yıllık zulüm bitecek." diyorsa, buna da Diyanet İşleri Başkanlığı ses çıkarmıyorsa beni kimse inandıramaz, inandıramaz! Bir gün "Ey, sen ne yapıyorsun kardeşim?" demediniz, demediniz.

Şimdi, yıllardır burada cemevlerini konuşuyoruz. Aldatıyorsunuz bizi. Önce ne yaptılar biliyor musunuz, sizden önceki bakanlar? Tarihe gideyim... Sayın Yazıcıoğlu, çok saygı duyduğum bir insan. Niye saygı duyduğum? Burada cemevleriyle ilgili Sayın Baştopçu hatırlar- bir önerge verdiğimizde -önergeye çok saygı duyuyorum, o bile bir irade beyanıdır- cemevlerinin tamir, tadilatıyla ilgili 100 milyonluk bir önerge verdiğimizde sordu Sayın Başkan "Hükûmet katılıyor mu?" diye, "Takdire bırakıyorum" dedi biliyor musunuz? Her seferinde bana verdikleri -dokuz yıldır, onların hep listesini size takdim edeceğim- cevap cemevleriyle ilgili: Sayın Bakan, sinagogu, havrayı, kiliseyi... Ben çok saygı duyuyorum, o dine inanan insanlar, o inançta olan insanlar gidip Yüce Allah'a dua ediyorsa, orada insana zarar vermiyorlarsa çok saygı duyuyorum.

Ya, bu ülkede bir cemevi gerçeği var Sayın Bakan. Samimi olun biraz, samimi. Açılım yapıyorsunuz. Her türlü açılımda olduğu gibi o açılımı da çöpe attınız, hiçbir işe yaramadı her türlü açılımda olduğu gibi. Cemevleri konusunda açık, net, şeffaf olun Sayın Bakanım. Sizden bu konuda açık, net, şeffaf... Sizden ve Diyanetten... Bu ülkede bir Alevilik gerçeği var. Ben yıllardır o insanların içindeyim. Ben Alevi değilim ama herkese saygı duyarım. Sayın Yüksel'in demin ifade ettiği gibi, sonuna kadar insan inancında, insan inancını nasıl yerine getirecekse sonuna kadar ona saygı duyarım, nasıl öğrenecekse sonuna kadar saygı duyarım ama bana zarar vermemek kaydıyla, ben size zarar vermemek kaydıyla, sizin hakkınızı yememek kaydıyla. Benim inandığım duygu budur.

Sayın Bakan, cemevleri konusunda artık net bir cevabınızı istiyorum. Ayrıca ben bugüne kadar hiçbir Alevi kardeşimden incinmedim, altını çiziyorum. Bu ülkeyi çok seven, bu ülkenin hakikaten her konuda en önde gelen insanları olarak gördüm onları. Benden çok bu ülkeyi seviyorlar. Neden yapmıyorsunuz? Niçin yapmıyorsunuz? Derdiniz nedir? İlla size bir Avrupa Birliği dayatması mı yapaalım? Kendi gerçeğimizi niye görmüyoruz? İlla bize Avrupa Birliği dayatma yapsın da birtakım kanunları öyle mi değiştirelim?

Sayın Bakan, bugüne kadar hep inancımı kaybettim ama yaşamımın sonuna kadar, burada kaldığım sürece de buradan gittikten sonra da hakkımı kimseye yedirtmem. Samimi olmuyorsunuz, net... Ben size çok saygı duyarım, bunu siz çok iyi bilirsiniz, yıllardır birbirimizi incitmedik. Doğru mu efendim?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Doğru.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Ama maalesef şu koltuğa gelen bakanlar bu konuda... Sayın Bakan, net olun, açık olun.

Şimdi, bu ülke bizim, bu ülkede kim Allah'ına dua ediyorsa, Yüce Allah'ına kim yalvarıyorsa hepimizin ona saygı duyması lazım ama siyaset sokuyorsanız, ama Diyanet İşleri Başkanlığını buna alet ediyorsanız yazıklar olsun.

Arkadaşlarım söyledi, bunların örneklerini çok verebilirim size, çok verebilirim. Bir gün Diyanet İşleri Başkanlığı bir cemevine gidip "Selamünaleyküm kardeşim, merhaba...." Onların da Diyanet İşleri Başkanı.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN KAMİL YILMAZ – Gittiler İstanbul'da, ziyaret ettiler.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Ne zaman?

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN KAMİL YILMAZ – Altı ay önce oldu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Bunu yüreğinize yazın, yüreğinize. Çağırın, çağırın... Yani yüreğinizle gittiyseniz... (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – "Ben sizi seviyorum, haklısınız..." Yapmadınız. Laf olsun diye gidilmez Sayın Başkan Yardımcım, yürekle gidilir. Yüreğinizle gitmiyorsunuz. Ben Diyanet İşleri Başkanı, Sayın Bakanım konusunda benim de Diyanet İşleri Başkanım ama arkadaşlarımın tüm endişelerine aynen katılıyorum.

Şimdi, bir şeyler duyuyorum, işte vaazların farklı lehçelerle farklı dillerde... Bunları duyuyorum ya. Hayır, insanlar nasıl öğrenecekse öğrensin. Böyle bir çalışmanız var mı?

Son bir şey söyleyip kapatıyorum Sayın Başkan.

Sayın Başbakan Yardımcım, Sayın Çelebi sizinle Almanya'dan geldi. Doğru mu efendim? Gitti herhâlde...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Buradayım, ben konuşabilir miyim?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Üzüntülerimi belirtiyorum. Biz hiçbir zaman hiçbir yere sığıntı olmayız. Biz bu ülkenin onurlu birer milletvekiliyiz.

Sayın Çelebi, siz yoktunuz... Ama isterseniz ben bunu keseyim çünkü siz varsınız. Baktım, siz yoktunuz, onun için dilerseniz son olarak siz şey yapın. Yoksa konuşayım mı?

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sözleri siz mi dağıtıyorsunuz?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Evet, bizde bir grup disiplini vardır Sayın Koçer.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, Başkana “Bitiriyorum.” dedi de onun için, bir daha söz vermeyecekse...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hayır, hayır, sözleri benim dağıtma yetkim yok Sayın Başkan ama Sayın Çelebi olmadığı için onu aldığım için Sayın Çelebi’nin geldiğini görünce onun hakkını yemeyeyim efendim. Yani sözleri ben dağıtmıyorum ama bizde bir grup disiplini vardır. O grup disiplini...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sevgi vardır, saygı vardır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Sevgi vardır, saygı vardır.

Sayın Bakan, size inancımı kaybettirmeyin. Özellikle cemevleri konusunda net olun, yiğit olun, yiğit.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

On dakikalık soru-cevap bölümüne...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Beyefendi söz istedi ama. Hakkını yedim.

BAŞKAN – Şimdi soru-cevap kısmında söz vereyim Sayın Aslanoğlu çünkü bakın, şöyle: Sayın Çelebi benden söz istedi, “Kararımı verdim, kusura bakma söz veremeyeceğim.” dedim Sayın Çelebi’ye. Kusura bakmayın ama soru-cevap kısmında size söz vereceğim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Başkanım bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Metinlerin içerisinde ya da konuşmalar esnasında sorduğumuz soruları bir daha tekrarlamamıza gerek yok değil mi?

BAŞKAN – Hayır, hayır. Sayın Bakanımız zaten notunu aldı onların.

SORU ve CEVAPLAR

Evet, soru-cevap kısmında Sayın Günel...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, az önce genel olarak o soruları verdim ama özel iki sorum var.

Birincisi, hep tartışılan bir konu, bu hutbeleri hâlâ merkezî olarak mı hazırlayıp veriyorsunuz veya valiliklerde, il müftülüklerinde mi o il için hazırlanıyor? Bunlara müdahale oluyor mu? Çünkü bazen hutbelerde böyle hoca efendilerin farklı şeyler söylediklerini duyuyoruz. Hakikaten bir kontrolü var mı? Deminki söylediğimiz siyasetleşme anlamında, ben üstü kapalı soruyorum, siz ona cevabınızı verirsiniz.

Bir de şimdi herkes birtakım yorumları, yönelimleri, mezhepleri kendine göre istiyor. Az önce size okuduğum şeyde de Sayın Diyanet İşleri Başkanı “Bizim buradaki arkadaşlar Hanefi ilmi hâli okumuşlar.” diyordu. Allah rızası için benim çocukluğumda duyduğum, hocanın bana söylediği ilkokulda, camide gittiğim hocanın söylediği, amelden mezhebin, itikattan mezhebin dediği ve ondan duyduğum “Matüridi” ismini ondan sonra ancak buralarda tartışırken söylüyorum. Nerede bir Hanefi itikadı öğretiyorsunuz Allah rızası için, yani kalkıp da... Ben size soruyorum: Bütün ilköğretim okullarında bir anket yapın veya bir yerde çocuklara sorun “Hanefi kimdir, Matüridi kimdir?” diye. Yüzde 90’ı isim söylerse ben yarın burada olmayacağım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yüzde 99’u.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, ben biraz vicdanlı davranıyorum, biraz aileden duyan vardır, bizim gibi hocadan falan gittiğinde, vicdanlı birine denk geldiyse öğretmiştir. Kim, nerede Hanefi itikadını, neresine özel bir çaba gösteriyor? Normal İslam dininin şartlarını öğretiyorlar, iman şartlarını öğretiyorlar, geliyoruz. Yani kusura bakmayın ama ben bunu anlamıyorum. Sayın Başkanım da demin söyledi, ben gerçekten merak ediyorum. Ben Matüridi itikadını çocuklarıma öğretmek istiyorum, mümkün müdür? Nedir bu yani? Herkes kafasına göre bir şey tutturmuş gidiyor. Benim çocuğum daha adını bilmiyor ben söylesem. Gönderdim, yazın hocaya da gidiyor. Yani böyle herkes afaki bir şeyler söylüyor. Siz buna bir düzen koyun. Ne öyle Hanefi inancını, amelden tarafını, fıkıh tarafını ne de itikaden bana Matüridi’yi öğreten var. Çocuklar bunun ismini bile bilmiyor. İşte burada yok efendim, burası dominant, yok burası Sünni, Hanefi... Öyle bir şey yok. Normal İslam dininin şartlarını, farzlarını, ne varsa onu öğretiyorlar. Bunlar da bütün mezhepler için genel olan ve doğru olan şeyler ancak kendiniz özel olarak ilgilenirsiniz... Ya ben yanlış biliyorsam aydınlatın ya da ben bu çocuklara bunu nasıl öğreteceğim? Okulda o zaman bütün o mezheplerin yer alması gerekiyor ki onların da gereklerini - yorumlarını daha doğrusu, dinin gerekleri aynı ama- öğretebilir misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Sayın Yüksel...

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Başbakan Yardımcım, Özbekistan ülke olarak bildiğim kadarıyla parlamentolar arası dostluk grubunun bulunmadığı, yani anlaşma yapmadığımız bir ülke. Ayrıca da yine dış işleri anlamında da temas noktasında sıkıntı yaşadığımız bir ülke, bildiğim kadarıyla. Bu Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı vasıtasıyla bu yurt dışındaki vatandaşlarımızın sıkıntıları noktasında da şu anda Özbekistan’da pek çok iş adamlarının cezaevinde olduğunu biliyoruz ve bunlardan bir tanesi de bizim Denizli’den, dört beş yıldır cezaevinde. Kardeşi değişik vasıtalarla çıkış yolları aradı ama bir türlü irtibat ve rabıta kurulamıyor. Ancak yıllarca nerede olduğu bilinmedi, en son şimdi cezaevinde olduğu öğrenildi. Bu konuda bu Başkanlığımızın bir girişimi olabilir mi veya bu konularda bir çalışma var mı? Çünkü bildiğim kadarıyla dediğim gibi dış işleri anlamında da sıkıntılı bir ülke ve parlamentolar arası dostluk grubunun da kurulmadığı bir ülke. Zorluğunu biliyorum ama burada da şu anda sıkıntı yaşayan iş adamlarımız var, cezaevinde olan iş adamlarımız var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

Sayın Kurt...

KAZIM KURT (Eskişehir) – Sayın Bakanım, yinelıyorum, Eskişehir Türk dünyası kültür başkenti yapılacak mı, yapılmayacak mı?

İkinci sorum: 632 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince sözleşmeli iken kadroya geçen personel Diyanet İşleri Başkanlığında kaç tane?

Ve Diyanet İşleri Başkanlığı kendi ihtiyacını karşılayamazken neden sürekli muvafakat vererek yatay geçiş yaptırmak suretiyle başka kurumlara memur ihraç ediyor?

BAŞKAN – Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakana sormak istiyorum.

Bir: Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'deki seçimlerde seçme ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil hakkıyla ilgili bir çalışma düşünüyor musunuz?

Yine yurt dışında çalışan emekli vatandaşlarımız bulundukları ülkede kullandıkları otomobillerini Türkiye'ye getirip ticari amaçlı olmamak şartıyla diledikleri kadar araçlarıyla Türkiye'de kalabilmeleri için bir çalışma düşünüyor musunuz?

Üçüncüsü, vatandaşlıktan izinli çıkanlara da Türkiye'de emeklilik imkânı sağlanmasıyla ilgili bir çalışma düşünüyor musunuz?

Diğer sorum: Zorunlu din derslerinin kaldırılmasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu konuda vermiş olduğu kararı göz önünde tutacak mısınız?

Yine, Alevi köylerine yapılan bu cami furyasını durduracak mısınız? yapılan bu camilerin boş kalmaması, oradaki hocanın tek başına gitmemesi için oraların cemevine dönüştürülmesiyle ilgili ne düşünüyorsunuz?

Cemevlerine ibadet yeri statüsü verilmesini düşünüyor musunuz?

Yine, din hizmetleri bütçesinde Alevilere pay vermeyi düşünüyor musunuz ve Alevi dedelerini yetiştirmek için okul açılmasını ve onların eğitimleri için ne düşünüyorsunuz?

Sayın Bakan, 2003 yılında, yanılıyorsam, Başbakanın toplumla yaşadığı bir polemik sonrasında Korkut Özal Sayın Başbakanın baş ucunda "Hazreti Ali'den Devlet Adamlarına Öğütler" kitabı olduğunu ve o kitabı kullandığını söylemişti. Bir süre önce ben Cem Kozlu'nun "Liderin Takım Çantası" adlı bir kitabını okudum. O kitapta da yine Hazreti Ali'den alınmış alıntılar vardı, güzel sözler vardı. Üç tanesini size söylemek istiyorum: "Bir kısım dinde kardeşler sana, öbür kısmı yaradılıştan eşittir sana." Yine bir tanesi daha: "Müslüman olsun olmasın, herkese aynı davranın. Müslümanlar kardeşleriniz, Müslüman olmayanlar ise sizin gibi bir insandır." diyor Hazreti Ali, bunları söylüyor. Şimdi siz bunların arkasından bize yanıt vereceksiniz ve cevap vereceksiniz. Yine Hazreti Ali diyor ki: "Ancak kalpten çıkanlar kalbe gider. Ağızdan çıkanlar bir kulaktan girer, diğer kulaktan çıkar." Sizler bize öyle sözler söyleyin ki kalpten söyleyin, bizim kalbimize gelsin ama ağızdan söyleyip de bir kulağımızdan girip öbür kulağımızdan çıkmasın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Koçer...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Bakanım, Diyanet İşleri'nin sunuş kitabında kurban hizmetleriyle ilgili bölümde 36.935 kişiye kesim belgesi verildiği ifade ediliyor. Geçen yıl itibarıyla... Sanırım geçen yıl başladı kurban kesimi değil mi Diyanet tarafından?

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HASAN KAMİL YILMAZ – Daha önce.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Devamla) – Geçen yıl vatandaşlarımız... Bu kesim belgesi ayrı ama bir de kesilen kurban sayısı itibarıyla geçen sene Diyanet vasıtasıyla kesilen kurban sayısı nedir? Bu yıl ne öngörülüyor? Mesela benim çok merak ettiğim bir şey var. Diyelim ki yarın cuma, bir farkındalığı oldu, toplumun önemli bir kesimi Diyanet'e başvurdu ya da başka bir kuruma verecekse Diyanet'e verdi. Yani böyle bir hazırlık var mı? Yani örneğin beklenenin yüzde 20 fazlası geldi, bunu nasıl keseriz gibi bir şey oluşuyor mu yoksa bu hazırlık var mı? Ben onu merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, biz Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesinde hiçbir şey eksik etmedik, her zaman destek olduk. Maliye Bakanlığı bütçesinde bir önerge vereceğiz, cemevlerinin tamir, bakım, bununla ilgili 100 milyonluk bir ödenek isteyeceğiz ama inşallah siz bizden önce o ödeneği yazıyla gönderirseniz çok mutlu oluruz. Böyle bir yazı gönderecek misiniz?

İki: Diyanet Vakfı her tarafa yardım ediyor, doğrudur. Size spesifik örnek veriyorum: Sinop Erfelek Güven Köyü cami yarım kalmış, lütfetsinler, acaba Diyanet Vakfı şirketlerinden bu köye yardım edip bu caminin tamamlanmasını sağlayacak mısınız? Bu Sinop Milletvekili Sayın Engin Bey'in talebidir.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Köyün adını bir daha alabilir miyim?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Sinop Erfelek Güven Köyü. Sayın Engin Kardeşim hakikaten köye gitmiş, görmüş. Diliyorum ki bir el uzatırsınız, oradaki arkadaşlarımız da rahatça ibadetlerini yaparlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yavilioğlu...

CENGİZ YAVİLİOĞLU (Erzurum) – Sayın Bakanım, basından takip ettiğimiz kadarıyla Almanya dışında alınan diplomaların bu ülkede kabul edilmesini öngören yasa tasarısı gibi bir tasarı size sunulmuş. Diğer Avrupa Birliği ülkelerinde de bu tip yasa çalışmaları var mı bunun dışında?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

Bu Alevi çalıştayları devam edecek mi? Bu çalıştayların sonucunda elde edilen, uzlaşılan konuların uygulamaları oldu mu?

Son bir soru da: TİKA ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklarının yurt dışındaki sivil toplum kuruluşlarıyla çalışmaları mevcut mu?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yavilioğlu.

Sayın Oğan...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TİKA ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı hem Türkiye’de hem de yurt dışında birçok toplantı yapıyor. Bu toplantıların geneline baktığımız zaman, hep Hükûmete yakın sivil toplum kuruluşlarıyla, strateji merkezleriyle bunları yaptığını görmekteyiz. Bunu yapmada özel bir sebebiniz var mıdır? Bir örnek vereyim sadece: Türk dünyasıyla çok yakın çalışma içerisinde olan, Türkiye’nin önemli strateji merkezlerinden birisi olan Türksan, mesela her ne hikmetse hiçbir şekilde sizin toplantılarınızın bir iştirakçisi, bir ortağı olamadı. Bunun için ne yapmak lazım? bunun bir yandaş formülü varsa bunu verirseniz sevinirim.

İkincisi, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın dinî duyguları istismar edilerek çok mağdur durumda bırakıldılar. Jet Fadıl’ın durumu ortadadır, Deniz Feneri’nin durumu ortadadır. Bu vatandaşlarımızın mağduriyetini giderecek bir komisyon kurmayı ve bununla ilgili kim mesulse bunların da hukuk çerçevesinde herhangi bir soruşturmaya tabi tutulmasını düşünüyor musunuz?

Bir de Türk dünyasına bakışınızda acaba bir değişiklik mi var, bir sıkıntı mı var merak ediyorum? Çünkü Azerbaycan’la ekonomik ve ticari ilişkilerimizi geliştirecek bir anlaşmayı dört sene önce imzalamışız ama her nedense hâlâ Parlamentomuzun onayından geçmemiş.

Yine aynı şekilde Türk cumhuriyetlerine ilginin giderek azaldığını, Arap coğrafyasına ilginin daha fazla artmaya başladığını görmekteyiz. Bunun da özel bir sebebi var mıdır merak ediyorum?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, Malatya Arapkir Onar köyünde 782 yıllık bir cemevi var. Bunların tarihî belgeleri, tapuları, her türlü belgeleri mevcut. Burayla ilgili bir ödenek ayırmayı düşünüyor musunuz? 782 yıllık Türkiye’nin en eski cemevlerinden birisi, şu anda bakımsız hâlde bekliyor. Bu konuda yardım yapmayı düşünüyor musunuz?

İkinci sorum, bu yaz içerisinde Malatya Turgut Özal ve Paşaköşkü camisinde iki hafta arayla vekil imamlar vaaz verdiler, dediler ki: “Atatürk dinsizdir, Atatürk cumhuriyeti kurduktan sonra Türkiye’yi dinsizleştirdi...” Atatürk’e ağza alınmayacak hakaretler ettiler. Ayrıca, “Öğretmenlere çocuklarınızı göndermeyin, öğretmenler çocuklara ahlaksızlık öğretiyor.” diye basına da yansıyan iki vekil imamın yapmış olduğu davranışları size bildirmek istiyorum. Bu konuda böyle, gelişigüzel, araştırmadan, denemeden, bilmeden vekil imam alıyor musunuz? İmamlar içerisinde böyle düşünen imamlar var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özkes...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, öteden beri cemevleri konusunda Diyanet İşleri Başkanlığının bir görüşünü okuyoruz medyadan, gazetelerden, diyorlar ki: “İslam’da ibadet yeri camidir.”

Sayın Yüksel bir hadisi şerif mealî okudu, ben müsaadenizle Arapçasını okuyayım: ^(x) diyor Peygamberimiz. Türkçesi şu: “Yeryüzü bana mescit ve temiz kılındı.”

Şimdi, İslam’da Hristiyanlarda ve Yahudilerde olduğu gibi ibadet yeri anlayışı yoktur. Yani onlarda ancak kilisede ve havrada ibadet edilir ama bizde köylü vatandaş tarlasında namazını kılabilir, bakkal Mehmet Ağa bakkalında ibadetini yapabilir. Diyanet İşleri Başkanlığı bunu nasıl söylüyor, ben onu bir müftü olarak anlamakta güçlük çekiyorum yani “İslam’da ibadet yeri camidir.” Yani bu sözü söylüyor ve cemevlerine bir yerde takoz koymaya çalışıyor. Bu, dine de uymuyor. Yani varsa bir din adamı çıksın karşıma, konuşsun. Yok, öyle bir şey yok.

Elbette camide kılınır, mescitte kılınır, şurada kılınır, burada kılınır ama “Yeryüzü bana mescit kılındı, ibadet yeri kılındı.” derken Peygamber, siz bunu camiye nasıl inhisar edersiniz?

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür...

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Bir cümlemle daha söylememe müsaade ediniz.

Yıllarca bu teşkilatta çalışmış bir kişi olarak, dinler arası diyalog çerçevesinde diyanet işleri başkanlarımız sarıklarıyla, cübbeleriyle hahamlarla yahut papazlarla kucak kucağa oldular. Kısanmıyoruz, efendim, güzel, iyi bir şey fakat maalesef, papazlara ve hahamlara sarıldıkları kadar, kucaklaştıkları kadar dedelere yaklaşmadılar. Yani ne oluyor kardeşim size? Şimdi “Ne oluyor derken?” Başkan kızacak bana ama... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özkes, bakın...

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Yani rica ediyorum...

BAŞKAN – Sayın Özkes, bakın...

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Ya, ben konuşunca kimyanız niye değişiyor? Değerli arkadaşlar, yani rica ediyorum, bana alışınız ya!

^(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir dille birtakım kelimeler ifade edildi.”

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 67

BAŞKAN – İyi niyetimi suiistimal etmeyin.

İHSAN ÖZKES (Devamla) –Etmeyorum.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

İHSAN ÖZKES (Devamla) – İnan etmiyorum.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, sabrınız için çok teşekkür ediyorum.

Size üç dakika süre veriyorum efendim.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan

Sayın Başbakan Yardımcım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Komisyondaki değerli arkadaşlarım; tabii benim bu konuyu burada dile getirmiş olmam farklı bir algı yaratmasın. Ben bir coşkuyla gittim, göçün 50'nci yılı nedeniyle davet edildiğimde böyle bir coşkuya bir sendikacı, bir emekçi olarak bulunmam, oradaki vatandaşların sorunlarının gündeme getirilmesi gerçekten güzel bir organizasyon, güzel bir heyecan yaratıcı adım. Bunları önemli buluyorum, buraya emek veren Başkanlığı, buraya katkı veren herkesi içtenlikle kutluyorum. Ama içtenlikle üzülüyorum, hâlen o üzüntüm geçmiş değil. Onun için de hissî olarak bu cümleleri söylemiyorum. Muhalefet milletvekilleri konu mankeni değil Sayın Başkan, sayın bakanlar, rica ediyorum, eğer konu mankeni olarak bizi oralarda görmek istiyorsanız, yani göstermelik olarak bunları da orada görelim, davet edelim diye görülüyorsa bu şık değil, doğru değil. Bu, Türkiye Cumhuriyeti hükûmetine de bir katkı vermez, Türkiye'ye de bir katkı vermez, bundan sonraki ilişkilere de bir yarar sağlamaz çünkü şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Bu sürecin bütününde bizim yaşadığımız sıkıntı orada bir başka sıkıntıdır. Biz orada dışlanmış gördük kendimizi. Evet, siz büyük bir çoğunlukla iktidara geldiniz ama siz yüzde 50'siniz. Bir diğer yüzde 50'yi yok saymayın. Diğer yüzde 50'yi yok sayarsanız, bu toplumun diğer muhalefet kesimlerini işte göstermelik manken konusu olarak görürseniz, bundan sonraki diyaloglar açısından bu Türkiye'ye bir şey kazandırmaz. O nedenle zorla da olsa bir söz aldım ama şöyle bir tablo gördüm: Daha liste geldi, ben bir heyecanla gitmek istedim, liste geldi, Başbakan Yardımcısı doğal olarak tabii ki konuşmacı, açış konuşmasında var ama AKP'li 3 tane milletvekili oturum başkanı. Baktık ki bize söz yok. Bunu Sayın Başbakan Yardımcısı ile de görüştüğüm için, ilgili kurum başkanıyla da görüşerek zorla söz aldım ama bu, böyle olmamalı, zorla değil yani birbirimizle inatlaşarak değil. Bu görülmeli, muhalefetin de orada temel sorunları dile getirme imkânı elinden alınmamalı ve susturulmamalı. Birinci söyleyeceğim bu.

İkinci söyleyeceğim, bu ayrıntı gibi gelebilir ama orada bir yapılaşma oluşmuş. Bu oluşan yapılaşma tamamen iktidar yanlısıdır, bunu çok net gördüm. Bir tespit olarak da söylüyorum, muhalefeti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ilave süre veriyorum.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) - ...Avrupa'daki muhalefeti dikkate almayan bir yaklaşımı gördüm. 1.100 tane derneğin federasyonu olan ki bu derneklerin büyük bir bölümü -1.100 tane dernekten bahsediyorum Sayın Başkan- 1.100 tane derneğin tamamı eğitim amaçlı akademisyenlerin oluşturduğu dernek, içlerinde çok farklı siyasal görüşler var, konsolosluk o listeye o derneği yazdığı hâlde, Berlin'deki derneği, buradan listeden çıkartılmış.

Şimdi, farklı siyasal görüşler yerine AKP'ye yakın kurum ve kuruluşlar orada en iyi şekilde davet edilmişler, bütün protokol listesine alınmışlar ama farklı anlayışlar ve sendikaların hiçbirisi bu listeye dâhil edilmemiş. Bakın, oranın...

BAŞKAN – Toparlarsanız...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – Bitiriyorum... Bitiriyorum...

Orada önemli bir etkinlik yapılıyor ve o etkinliğin esas muhatabı işçiler olması gerekiyor, çalışanlar olması gerekiyor. Çalışanlar yerine orada işveren temsilcilerinden başka bir sendika temsilcisi göremedik. Ne buradan Türk-İş oraya davet edilmiş ne Hak-İş davet edilmiş ne DİSK davet edilmiş. Oraya davet edilenler oradaki MÜSIAD, oradaki başka örgütler, AKP'ye yakın örgütler. Bu içtenlikle bizim içimizi acıtıyor, benim içimi acıttı, bunun artık giderilmesi ve herkese eşit davranılmasını istiyorum.

Bir de son ricam şu Sayın Başbakan Yardımcımdan, bu kurumun yeni bir oluşumu oluyor orada bildiğim kadarıyla, oradan da delegeler gelecek. Avusturya'ya örneğin 3 delege verilmiş, işte 13 tane veya 8 tane Almanya'ya verilmiş. Sizlerden rica ediyorum, ayırım yapmadan bütün oradaki farklı görüşlerin temsil edildiği bir delegasyon orada olsun, yalnız AKP yanlıları değil, yalnız bir siyasi partinin yakınları değil bütün farklı görüşlerin temsil edildiği bir yapının orada yer almasını diliyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yoksa çağırmayın!

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Evet, değerli arkadaşlar, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarımızın bütçe ve kesin hesaplarıyla ilgili görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

Şimdi, Sayın Başbakan Yardımcımıza görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere söz veriyorum.

Buyurun efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sorulara cevap vermeden ve konuşmalar sırasında yapılan değerlendirmelere ilişkin görüşlerimi açıklamadan önce başından bu yana görüşlerini serdeden, eleştirilerini yönelten ve bu suretle hem Diyanet İşleri Başkanlığının hem TİKA'nın hem de Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının bütçelerine görüş ve eleştirileriyle katkıda sunan bütün değerli milletvekili arkadaşlarıma huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

Hepsinin görüşlerini dinledik, belki cevap verirken bir kısmına cevap veremediklerimiz olabilir, eksiklerimiz olabilir, o hususu da peşin peşin ifade edeyim. Tutanaklar incelenmek suretiyle oralarda bizim cevabını eksik bıraktığımız konularda arkadaşlarımıza yazılı cevaplar da iletilecektir. Bu hususun özellikle bilinmesini istirham ediyorum.

Tabii, önce sorulardan başlayıp değerlendirmelere ondan sonra geçmek istiyorum. Belki soruyu soran arkadaşların hepsinin isimlerini kaydetme imkânım olmadı ama Sayın Günal ilk soruyu sorduğu için onunla başlayayım. Sorulara cevap verdikçe herhâlde arkadaşlar hangi soru olduğunu şey yapacaklardır.

Şimdi, Sayın Günal'ın "Hutbeler merkezi olarak mı okutuluyor, yoksa iller mi hazırlanıyor..."

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hazırlıyor...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – "...Diyanet mi hazırlıyor, orası mı hazırlıyor?" diye ilk sorusu böyleydi. 2007 yılında gönderilen genelgeyle iller ve mahallince hazırlanmaktadır. Sadece Ankara Kocatepe Camisi hutbesinin Başkanlık tarafından hazırlandığı tarafıma ifade edildi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani siyasi hutbe olduğu zaman o il müftüsünü mü muhatap görelim? Onu soruyorum. Onu mu şikâyet edeceğiz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bak, bir şey daha söyleyeyim: Sorularınızın cevabı bu.

Şimdi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İl müftüsü doğrudan o ildekinden sorumlu...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Günal, sen soru sordum, diyorum ki ben o konulara da değineceğim, siyasi eleştirilerinize de değineceğim. Şu anda kim yapıyor, hutbeleri kim hazırlıyor, bunun sorusuna cevap ne?

İşin doğrusu, demokratik bir ülkede bütün hutbelerin imamlar tarafından, kendileri tarafından, mahallindeki durumlar dikkate alınarak hazırlanması lazım ve bu konudaki çalışmayı da başlatacağım. Bu da yanlış bir şey. Herkes kendi hutbesini kendisinin hazırlaması lazım. O işi bilemeyen birinin de orada görev yapmaması lazım. Yani onun için de bundan sonraki süreçte de, önümüzdeki yıl bütçe görüşmelerine geldiğimizde inşallah böyle bir sakat uygulamanın da artık tarihe karışacağını özellikle ifade etmek isterim.

"Hanefi itikadı nerede? İmanın şartı, İslam'ın şartı nedir?"

Mezheplerle ilgili veya işte, itikadî veya amelî mezheplerle alakalı, tabii dinle alakalı herkesin doğru bilgilenme ihtiyacı anayasal bir hak, insan olmanın da gereği. Esasında, Diyanet İşleri Başkanlığıyla ilgili Anayasa'nın 136'ncı maddesini ben bir kez daha yüce Heyetinizle paylaşmak istiyorum: "Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir."

Özel kanuna baktığınızda da İslam dini ile alakalı verilmesi gereken bilgilerin İslam'ın temel kaynakları esas alınarak öğretilmesi ve bununla ilgili eğitimlerin verilmesi ifade ediliyor. Diyanet İşleri Başkanlığı bunu neyle yapıyor? Elindeki imkânlarla yapıyor. Baktığınızda, işte camilerde bunu yapıyor, hutbelerde, vaazlarda veya yaz Kur'an kursları camilerde açılıyor, orada yapıyor, Kur'an kurslarında bunu yapıyorlar. Onun dışında da, yüksek ihtisas merkezleri var, eğitim merkezleri var, bunlar da tamamen kendi personelini eğitmeye dönük yerler. Oralarda kendi personelini bilinçlendirmek, daha iyi hizmet vermelerini sağlamak için bir eğitim yapıyor. Onun dışında da, yaptığı yayınlarla, gerek yazılı yayınlarla gerek görsel yayınlarla gerek çıkardıkları dergilerle ve başkaca yayınlar yoluyla da vatandaşımızı dinî konularda bilgilendirmeye özen gösteriyor. Diyanet İşleri Başkanlığı bunu yaparken de İslam'ın temel kaynaklarını referans alarak bunu yapıyor.

Tabii, değerlendirmeleri onlar yapıyorlar. Benim yaptıkları değerlendirmeler ne kadar şöyledir veya böyledir, o konuda bir değerlendirme yapmam takdir edersiniz ki hem doğru değil hem de benim o kadar o konularda "Efradını cami ayyarını mâni" eskilerin ifadesiyle, benim bir bilgim, birikimim de yok. Ama elbette ki bunları inceleyenlerin eleştirileri, değerlendirmeleri olacaktır. Onlar da o çerçevede yaptıkları yayınları, verdikleri hizmetleri gözden geçireceklerdir. Ben kendi adıma da böyle konularla ilgili, bildiğim konular veya kamuoyunu rahatsız eden konular olduğunda elbette yanlış bir şey kamuoyu tarafından, akademisyenler, din adamları, STK'lar, vakıflar dile getiriyorsa böylesi bir konuda neler oluyor, neler bitiyor ben de öğrenmek isterim işin uzmanlarından.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama Anayasa'ya uygun olduğuna bakmak zorundasınız. Siz bir hukukçusunuz, hukuku bilmem diyemezsiniz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Tabii...

Bir şey söyleyeceğim: Anayasa böyle diyor ama Diyanet İşleri Başkanlığı İslam'ın temel kaynaklarına uygunluğuna bakar dinî konuda bir öğreti yapacaksa, yoksa... Ve yasa da bunu teminat altına alıyor. Temel kaynaklara aykırı bir şeyi Diyanet İşleri Başkanlığı öğretmez, öğretmesi de doğru değildir.

Bir başka konu -Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar- Özbekistan'da gözaltında veya tutuklu bir vatandaşımızla ilgili söylediniz. Biz bu konuyu takip edelim, Dışişleri Bakanlığımızla da görüşelim, onlar aracılığıyla da takip edelim. Sayın Vekilim, size de ayrıca biz o konuda bilgi verelim, olur mu? Şu anda benim bu konuya ilişkin özel bir bilgim yok.

"Eskişehir'in Türk dünyası kültür başkenti yapılacak mı?" sorusuna... Benim bu konuda şu anda bir bilgim yok Sayın Vekilim. Yani uygun görürseniz ben bu konuyu bir inceleyeyim, konu nedir, ne değildir. İlk defa sizden duyuyorum. Belki bir çalışma olabilir ama çalışmanın geldiği noktayı, var mı yok mu onu bilmiyorum. Öğrendikten sonra size bu konuda bir bilgi aktarma imkânım olacaktır.

Yatay geçişlerle ilgili bir sorunuz vardı, bir de "632 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında 4/B sözleşmeli kadroya geçirilen personel sayısı kaçtı?"

12.106 personelin kadroya geçirildiğine ilişkin arkadaşlarımızın verdiği bilgiler var.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

Bir başka konu, onu hem değerlendirmelerde değerli milletvekili arkadaşlarımız gündeme getirdiler hem de sorular kısmında bu konuya ilişkin sorular sordular. O da "Diyanet İşleri Başkanlığında bu kadar din görevlisine ihtiyaç varken, şu kadar da yer boşken buradan kamunun diğer alanlarına personel aktarımı neden yapılıyor? Bununla ilgili sorular, rakamlar var mı? Onlarla ilgili rakamlar..."

Şimdi, öncelikle Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin kamu kurumlarına aktarılan, yatay geçiş yoluyla geçen personel var. Şimdi, rakamlara baktığımızda, ben, tabii bu rakamlar çerçevesinde 1 Ocak 2003'ten daha doğrusu yani 2002 18 Kasımında biz hükümet olduk ama yani 1 Ocak, yeni hükümet olduğu için, 2003'ten bu yana 29.113 personel alınmış Diyanet İşleri Başkanlığına. Şimdiye kadar başka kurumlara yatay geçiş yoluyla geçen personel sayısı 4.299 personel. Yani 29.113'ten 4.299'u geçmiş. Neden geçmişler? Hangi alanlara geçmişler diye baktığımızda, üniversitelerde öğretim elemanı olmak için üniversiteler geçtiğini görüyoruz. Çünkü ilahiyat fakültelerinden mezun olanlar -burada çoğu yüksek lisans, doktora çalışmaları yapıyorlar- ilahiyat fakültelerinde öğretim üyesi veya imam hatip olduğu için ikinci öğretimde veya başka usulde, diğer herhangi bir fakülteyi bitiren insanlar başardıkları zaman sınavları kazanıyor, bir kısmı öyle geçiyor. Diğer bir kısmı Millî Eğitim Bakanlığına öğretmen olarak geçiyorlar. Öğretmenliği hak etmiş, KPSS sınavında puan almış, ataması yapılmış, ondan geçenler var. Bir kısmı da raporlarla... Şimdi, KPSS usulüyle eskiden daha ziyade alındı imamlar veyahut da normal sınavla da alınıyor bunlar ama daha sonra psikolojik veya başka nedenlerle kendisine tevdi edilen görevi yapamayacağı birtakım raporlarla sabit olanlar var, bu çerçevede gidenler var. Bir kısmına Diyanet İşleri Başkanlığı muvafakat vermemiş, yargı kararıyla gidenler var. Yani bu şekillerde gidenler var. Ben baktığım zaman, elimdeki rakamlardan daha bir detay bilgi vermek istiyorum. Örneğin, şimdiye kadar, 2003'ten bu yana kadar imam hatip lisesi mezunlarından 466 kişiye başka kurumlara geçmesi için muvafakat verilmiş. Lise mezunlarından 6 kişiye muvafakat verilmiş. Dinî yüksekokul yani dört yıl ve daha fazla eğitim alanlardan 2.293 kişiye muvafakat verilmiş, diğer fakültelerden mezun olanlardan da 1.534 kişiye muvafakat verilmiş. Toplamı 4.299 kişi.

Bir defa, işin doğrusu bunların ben eleştirilmesini fevkalade yadırgadığımı da ifade etmek isterim çünkü bunlar Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit vatandaşlarıdır. Bütün kurumlarda çalışan insanlar nasıl kazandıkları mükteseplerine, sınavlarda elde ettikleri başarılarla ve birtakım haklara, imkânlarla sahipse diğer kamu kurumlarında çalışanların müracaat edip başka kurumlara geçmesi ne kadar doğalsa, normalse, bir haksızlık bunlar da o kadar doğal, normal bir haktır. Bunun eleştirilmesini ben Hükümet olarak...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biz kimsenin "Hakkını yiyin." demiyoruz ama "Haklı olanların hakkını yemeyin." diyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Biz kimsenin hakkını da yemiyoruz efendim.

Sayın Mevlüt Aslanoğlu, bu kimsenin hakkını yemek değil, başka kurumlardan, öğretmen olan bir yere geçiyor, mühendis olan başka yere geçiyor. Hepimiz biliyoruz, milletvekili arkadaşlarımız bize geliyorlar, "Şu kurumdan şuraya geçsin..." Pek çok, hepiniz biliyorsunuz, sizlere de gelen arkadaşlarımız var, bunlar normaldir ve bu tip konularda insanlar çalışmış, başarmış, üniversite okumuş, dört yıllık fakülteyi bitirmiş, "Siz imam olmaya kalın, ben sana izin vermiyorum..." Üniversitede öğretim üyeliğini kazanmış, gitmek istiyor, "Ben izin vermiyorum..." Veya öğretmenliği kazanmış, gitmek istiyor, "Ben izin vermiyorum..." Bu, insan haklarına aykırıdır. Eşit bir uygulama, hakkaniyetli bir uygulamaya değildir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Başka yeri kazananı demiyoruz Sayın Bakan, hak etmiş, kazanmış, saygı duyarız ama kazanmayan, yatay geçiş yapan...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Efendim, hepsi öyle. Bakın, imam hatip lisesi mezunlarından Sayın Aslanoğlu, 466 kişi dokuz senede. Yani öbürlerine baktığınızda hepsinin aynı şekilde.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hak edenin hakkını yemeyin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Kaldı ki bir şey söyleyeyim Sayın Aslanoğlu: İmam hatip lisesi mezunu olanların da böyle bir hakkı var, onlar da bu ülkenin vatandaşı. Gitmek istediğinde eğer kurum muvafakat veriyorsa gidebilir ama bizim de bir sürü muvafakat vermediklerimiz var ve bu muvafakatler nedeniyle mahkemelere müracaat ederek gidiyor. Baktığınızda, şimdiye kadar muvafakat isteyenlerin toplam sayısı 21.096 kişi olmuş ve şimdiye kadar 4.299 kişiye verilmiş. Bu kadar talep olmuş, bu kadarına vermiş ve bunların da hepsinin kendine göre özel durumları var, verilmesi lazım gerektiği için veriliyor. Öbürlerine, gerçekten hassasiyet gösteriliyor, verilmiyor ama konu yargıya intikal ediyor, idare mahkemeleri bu konuda kararlar verdiği takdirde elbette bu kararlara uymak idarenin görevidir, o çerçevede yapılıyor.

"Alevi çalıştayında uzlaşılan konularda uygulama oldu mu?"

7 tane Alevi çalıştayı yapıldı geçen Hükümet döneminde ve 7'ncide nihai kararlar alındı. O kararlar çerçevesinde şu ana kadar 2 tane konunun hayata geçirildiğini görüyoruz. Bir tanesi, ortaöğretim kurumlarında okutulan din kültürü ve ahlak bilgisi ders kitaplarının Alevi cemaatinin önde gelen insanları veya onların uygun gördükleri kişiler tarafından yeniden yazılması ve onların kabul edeceği bir metnin kitaplara girmesi oldu ve bu onların rızası, onların çalışmasıyla yeniden yapıldı.

İkincisi de, Sivas'taki Madımak Oteli ile ilgili atılan adım oldu ve o konuda da orası kamulaştırılarak ayrı bir yapıya kavuşturuldu.

Diğer uzlaşılan konularla ilgili, uzlaşma olan konularla ilgili atılmadık adım yok ama uzlaşmalar yok, tartışmalar var. Ben bu bağlamda özellikle pek çok arkadaşımız dile getirdiği için değinmek istiyorum, cemevleriyle ilgili konularda çok büyük tartışma var. Yani burada uzmanların bir kısmı, Sayın Hocam gibi, İhsan Hoca gibi düşünüyor, diyor ki: "Efendim, bu böyledir, bana göre böylesi doğrudur, benim kanaatim budur." Ama bir başka kısım konusunun uzmanı, saygın insanlar aynı İhsan Hoca gibi, onlar da diyorlar ki: "Hayır böyle olmaz." Başka birileri başka şekilde diyor. Bana göre bu tartışma siyasetin konusu olmaktan ziyade...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Aleviler ne diyor Sayın Bakan?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben kendi görüşümü söylüyorum, açık açık ifade ediyorum yani sizin kabul etme zorunluluğunuz yok, bu benim görüşüm ve bu görüşümü Komisyonun saygıdeğer üyeleriyle paylaşmak istiyorum.

Bu teolojik bir tartışma ve bu tartışma, teolojik tartışma devam ettiği sürece bu noktada siyaseten bizim bu konulara müdahale edip teolojik tartışmayı kanun yoluyla kestirip atıp, falan konu şöyledir deme hakkımızın bizim de olmadığını düşünüyorum. (Gürültüler)

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar...

MÜSLİM SARI (İstanbul) - Aleviler ne istiyor, Aleviler?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Arkadaşlar, ben şimdi şunu...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cemevine ibadethane dememenize rağmen Aleviler bin yıldır orada ibadet yapıyorlar, buna ne diyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Yani bu konuda cemevlerine mabet statüsünün verilmesi teolojik bir konudur. Bu konu siyasi bir konu bana göre değildir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama insanlar bin yıldan beri ibadet ediyor Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bu konuyla alakalı tartışmayı çok yapanlar var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Siz siyasetçi olarak çıkın, Diyanet İşleri, teolojik tartışmayı onlar yapsınlar.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Efendim, biz karışmıyoruz zaten.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Açılıma falan karışmayın.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, bu konularda insanların tartışmasının önünü açtık. Bakın, biz gelene kadar Alevi vatandaşlarımızla ilgili sorunların tartışılması bu kadar geniş kapsamlı yapılmadı. (Gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen değerli arkadaşlar...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – İlk defa yapıldı, 7 defa çalıştay yapıldı, çok geniş kapsamlı tartışmalar oldu. Ben bunu bir başlangıç kabul ediyorum. Bu tartışmaların, sorunun enine boyuna tartışılmasına ve ortaya çıkacak çözümlerin olgunlaştırılmasına büyük katkılar sunacağına da yürekten inanıyorum ve bu konularla ilgili adımlar da atılacaktır. (Gürültüler)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yüz yıl daha tartışılır o zaman.

BAŞKAN – Lütfen devam edin siz Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bir başka konu “Alevi vatandaşlarımızın yaşadıkları köylere ilişkin cami yapma furasına son verilecek mi?” şeklinde olmuştur.

Şu anda Diyanet İşleri Başkanlığının ne Alevi köylerine ne de Sünni köylerine ne de başka bir köye cami yapması söz konusu değil. Camiler dernekler vasıtasıyla yapılıyor. Dernekler yardım istediği takdirde, Diyanet İşleri Başkanlığının zaten - ben yüce Heyetinize arz ettim- bütün bütçesinin yüzde 95 virgöl küsuratı personel giderleri. Yani böyle bir yatırım kalemi yok. Diyanet Vakfı da birtakım yardımlar yapıyor ama bunlar bir yerde cami yapma, yaşatma derneği veya başka dernekler kurulup bunlar yaptırmaya kalkıp ihtiyaç hâlinde para talep ettikleri zaman bu çerçevede... İşte Sayın Aslanoğlu, Sinop'un Erfelek ilçesinde bir köyle ilgili ifade etti. Köyümüzün şeyine, aynı şekilde o parayı ben Güven köyüne göndereceğim Sayın Vekilim, bilginiz olsun. Hemen talimatı şimdi verdim arkadaşlara, oraya gerekli katkıyı derhâl yapacağız.

Alevi köylerimize zorla devletin cami yapması kesinlikle söz konusu değildir, bir tane örnek gösterilemez. Sadece bir örnek vereyim geçmişe dönük, 12 Eylül darbe döneminde bazı köylere cami yaptırıldığını... O dönemde çok da kısa bir dönem için... Onun dışında Diyanet İşleri Başkanlığının bir köye cami yaptığına ilişkin bir tane örnek getirirseniz onun üzerinde elbette biz duralım, hiçbir yerde yok.

RECAİ BERBER (Manisa) – Diğer yerlere yapılıyor mu?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ama mesela şöyle oluyor: Ben Yozgatlıyım, benim memleketimde de Alevi kardeşlerim var, hukukumuz da çok iyidir, biz onları, onlar da bizleri severler ama cami yapmak isteyen Alevi köylerimiz kendileri dernek kuruyorlar, “Bizim ihtiyacımız var.” diyorlar. Cami yapmak için dernek kurduklarında çalışıyorlar, paralarını ceplerinden veriyorlar. Onlar yardım talebinde bulundukları takdirde ki geçmişte bulundular, bir tanesini biliyorum, onun için örneği kendi ilimden verdim. Böyle yardım vardır ama kesinlikle Diyanetin herhangi bir köye, ne Alevi ne Sünni köyüne, benim bilmediğim... Varsa, Başkanlık yetkilileri burada söylesinler, Diyanet İşleri Başkanlığı... Camilerin tamamını millet yapmıştır, giderlerini de millet karşılıyor. O yüzden biz milletimize teşekkür ediyoruz, camilere verdikleri değerden dolayı.

“TİKA'nın STK ile çalışmaları oldu mu?” diye Sayın Oğan'ın sorusu. TİKA'nın STK'larla çalışmaları geçmişte oldu, bundan sonra da olacak, olmaya da devam ediyor. Şunun altını özellikle altını çizmek istiyorum. TİKA doğrudan program yapmıyor. Yani STK'larla toplantılar yapmıyor, işte organizasyonlar yapmıyor. Örneğin, herhangi bir STK geliyor diyor ki, “Ben Türk dünyasıyla ilgili, Türk kültürüyle ilgili falanca konularla ilgili şöyle bir sempozyum yapmak istiyorum, yurt içinde veya yurt dışında şöyle bir proje yapmak istiyorum.” Projeyi sunduğu zaman, o projeye destek oluyor, yani yoksa TİKA kendisi bir organizasyon yapıp falancayı organizasyonun dışında bırakmış olsa, ben size hak vereceğim ama TİKA'nın böyle bir organizasyonu yok, sadece organizasyon yapanlara destek oluyor ve...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Destek oldukları da genelde size yakın isimler.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Hayır hayır, şimdi ben sana listelerini vereyim, emin olun, bilgi sahibi olduğunuzda söylediklerinizden dolayı... Ben size onun listesini de verebilirim, emin olun o zaman diyeceksiniz ki, “vermez bunlar, vermiyordur” bunlar dediklerinizin hepsinin saygıdeğer başkanları var, onlara sorarsanız...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

SİNAN OĞAN (İğdır) – O camianın içinden gelen birisiyim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Bakın, işte onlara sorarsanız bilirler, siz almamış olabilirsiniz, ama benim bildiğim, bakan olduktan sonra, önceki bakanlarımız döneminde de sadece bizim Hükûmetimiz değil, bütün hükûmetler döneminde de herkese destek olunmuş, bizim dönemimizde de var. Şimdi bu konuda yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, biraz daha bundan sonra onun alanına kaydı bu konu, şimdi TİKA gene destek olacak ama ana destekler bundan sonra daha ziyade Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı üzerinden TİKA ile beraber gene devam edecek. Yani biz bu noktalarda çok rahatız. Çünkü bizim bütün derdimiz, kim yaparsa yapsın hiç önemi yok, Türk kültürünün yaşatılması, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılmasıdır. Kim emek veriyorsa başımızın üstünde yeri var. Biz onun düşüncesine bakmayız, çünkü Türk kültürüne herkes hizmet ediyor. Bir ayrımcılık yapmamız asla söz konusu olamaz, yani varsa birtakım eksiklikler...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şimdiye kadar yapıldı, bunu söz olarak alıyorum, inşallah bundan sonra olmayacak.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Kesinlikle. Sorun Türk Ocakları Başkanına, sorun gidin başka arkadaşlarımıza, bir sürü size yakın, başkalarına yakın, başkalarına uzak herkese sorun, bu noktada size vereceklerdir. Almayan arkadaşlar olabilir mi? Elbette olabilir. Bazı proje gönderdiğinde belki projesi yeterli görülmeyen, onun da ben çok az olduğunu düşünüyorum. Bundan sonraki süreçlerde de biz bu konularda destek olmaya devam edeceğiz.

STK'larla TİKA'nın çalışması yok, demin onu söyledim. "STK'larla yurt dışında toplantı yapıyor, Hükûmete yakın kuruluşlarla yapıyor" şeklinde arkadaşların eleştirileri oldu. Süleyman Bey'in de o çerçevede, başka arkadaşların da eleştirileri oldu. Arkadaşlar Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tek bir toplantı yaptı şimdiye kadar. O da işgücü göçünün 50'nci yıl dönümü kutlamaları münasebetiyle Türkiye'de ve Almanya'da TRT ile aynı zamanda Federal Alman Hükûmetiyle iş birliği içerisinde bir çalışma yapıldı. Bu çalışma bir sene önceden kararlaştırıldı. İki Hükûmet arasında görüşmeler yapıldı ve oradaki konuşmacıların kimler olacağı, her iki Hükûmet de onay verdi, yani bizim çağırılmamızla değil, çünkü bizim itiraz ettiğimiz, onlar, diyelim ki, konuşmacılara baktığımızda Türkler var, Almanlar var, onlar öyle isimler çağırıyorlar ki biz itiraz ediyoruz, yani ülkemizin menfaatleri gereği. Bizim götürdüğümüz bazı isimlere onlar itiraz ediyor. Dolayısıyla karşılıklı birtakım görüşmeler sonucunda oralarda konuşacak kişiler Hükûmetlerin birlikte...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Avrupa'nın en köklü kuruluşu...

BAŞKAN - Şimdi değerli arkadaşlar, Sayın Oğan, lütfen...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Efendim, ben bitireyim cevabımı, siz...

BAŞKAN - Sayın Bakanım, yani yazılı olarak da verebiliriz istediğiniz şeyleri ama böyle karşılıklı tartışma ortamı, lütfen...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Tartışmıyoruz efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

Sayın Başkan, bizim

BAŞKAN - Lütfen Sayın Oğan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Bir yanlışlık yok, biz söylemiyoruz diye, Sinan Bey'e...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Yok yok, ona da cevap vereceğim müsaade buyurun, ben ona da cevap vereceğim. Ben hepsine cevap vereceğim arkadaşlar. Merak etmeyin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Güvenlik görevlileri ve müftülük görevlileri değil, hepsi camilerimiz var, sizinle beraber gittiğimizde Berlin'deki federasyonu ziyaret ettim... Yok saymayın yani.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Mehmetçiğim, bak hepsine cevap vereceğim ben ama müsaade buyurun.

Sayın Başkan, sordular cevaplarını vereyim.

BAŞKAN – Buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Şimdi, buna göre belirlenmiş. Tabii, orada bir eksiklik var, katılıyorum arkadaşların eleştirisine. Burada muhalefet partilerinden de arkadaşlara verilmesi lazım ama şurada da bir yanlışlık var, onu düzeltmek istiyorum. AK PARTİ'den bir tane konuşmacı yok, sadece o oturumların moderatörlüğünü yapan iki arkadaşımız programa konulmuş. Onun dışında konuşmacılar içerisinde AK PARTİ'li bir kimse yok. Türkler var, Almanlar var, onlar zaten karşılıklı mutabakatlarla konuşuluyor. Sayın Çelebi bunu bize ifade ettikten sonra da bizim oradaki şeyleri çıkardığımızda başka sıkıntılar olacağı için herkese program belli, oturum belli, o saatten sonra müdahale etme imkânımız yok ama biz orada Sayın Çelebi'yle görüştüğümüzden sonra bir değerlendirdik ve orada bir oturumda Sayın Çelebi'nin konuşma imkânı oldu. Bizim adımıza hiçbir milletvekili konuşmadı ama Sayın Çelebi'ye böyle bir konuşma imkânı verdik ama bundan sonraki süreçlerde böyleli çalışmalar olduğunda biz muhalefet partisinden milletvekili arkadaşlarımızın da görüşlerini ifade etmesinden memnuniyet duyarız ve bu konudaki hassasiyetleri dikkate alacağım. Benim uhdemde yapılacak çalışmalarda muhalefet partilerinden arkadaşlarımızın katkı vermesine özellikle özen göstereceğimi ifade etmek istiyorum. Ayrıca, oraya giderken biz Cumhuriyet Halk Partisinden, Milliyetçi Hareket Partisinden, Barış ve Demokrasi Partisinden, AK PARTİ'den oranlarına göre her zaman istediğimiz usulde, 5 tane AK PARTİ'den, 3 tane Cumhuriyet Halk Partisinden, 2 tane Milliyetçi Hareket Partisinden, 1 tane de Barış ve Demokrasi Partisi gruplarından milletvekili göndermelerini istedik. Ayrıca İnsan Hakları Komisyonu üyelerinin tamamı, zannedirim, yanlış bilgi değilse bana verdikleri, davet edildi, parti ayrımı yapılmaksızın bütün arkadaşlarımız. Biz o nedenle oraya özen gösterdik. Avrupa'daki STK'lara gelince, bütün STK'lara davetiyeler gönderilmiştir. ATİB, yani Avrupa Türk Birliği dâhil. Hepsine davetiyeler gönderilmiştir.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Bir tek Türk devletlerine gönderilmemiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Efendim bakın, hepsine hepsine, liste elimde Sayın Vekilim, hepsi burada ama arkadaşlarımızın bir kısmı gelmiş, bir kısmı gelmemiştir. ATB'den Genel Başkan Yardımcısı Sayın Adem Karaca, şeyden yine bir tane başka Murat Cenik isimli arkadaşlarımıza bu davetiyeler ulaştırılmış. Ne kadar bizim örgütümüz varsa, orada kimden olduğuna hiç bakmadık, çünkü biz orada şunu biliyoruz, bütün vatandaşımız olan insanlar için biz bunu korduk. Sadece onlar için soydaşımız, vatandaşımız olmayan soydaşlarımız için kurduk, sadece onlar için de değil akraba topluluklar için kurduk. Bizim derdimiz onları kucaklamak ve onları birlikte hareket ettirerek yaşadıkları ülkede güçlü bir lobi oluşturmaya, siyasetinde, ticaretinde her alanda etkin, eşit haklara sahip, katılım yapmalarını temin etmek. Bizim derdimiz o. Daha yeni başladık. Bu kurum yeni, 2010'da kuruldu, elbette ki, yeni yola çıkarken bazı şeyler olacaktır ama göreceksiniz ki, zaman içerisinde bütün STK'ların hepsiyle etkin, karşılıklı saygıya dayalı, iş birliğine dayalı çalışmaları biz yapacağız, yapmak zorundayız, çünkü ben oradaki manzarayı gördükten sonra bu bizim için, hepimiz için, bütün arkadaşlar için ben ibadet aşkıyla yapmamız gereken iş, aksi takdirde elli sene sonra "Avrupa'da şu kadar Türk var" lafını pek kullanamayız, onun için de hepimiz vebal altındayız. Biz bunun bilincindeyiz, kimseyi ayırt etmeden, kimseyi ötelemeden herkesi kucaklayarak, herkesle beraber çalışarak, çünkü çok bilgili insanlar var, çok tecrübeli insanlar var, benim ve arkadaşlarımızın onların bilgisine, tecrübesine, yol göstericiliğine şiddetle ihtiyacımız var. Beraber yapacağız, ayrı değil, AK PARTİ'ye yakın, uzak değil, bizim böyle bir derdimiz olmaz, olmaması gerekir ve uygulamalarımızla da bunu göstereceğiz. Yani şimdi Danışma Kuruluyla ilgili bir vekilim sordu, 66 kişiden oluşacak ve 66 kişiden oluşacak Danışma Kuruluyla ilgili çok talepler geldi. Onlarla ilgili henüz açıklama yapmadık, çalışmamız devam ediyor, biz orada onu ayarlarken de gerçekten alanında saygınlık uyandırmış, adı orada yer aldığı zaman oradaki dernekler arasında saygınlık uyandıran ve herkesi de kucaklayan, her kesimin, her siyasi düşüncenin, her rengin olacağı bir kurul olacaktır o. Açıklandığı zaman, zaten göreceksiniz, ama sayılar...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Görürsek teşekkür ederiz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Tabii, teşekkür edeceğinizden eminim. Ama orada sayı sınırlı olduğu için elbette ki belli sayıda alacağımız için, dışarıda kalanlar olacaktır ama işin içinde, o tabloda yer alanları gördüğünüzde gerçekten herkesin orada yer aldığını, her rengin, her düşüncenin orada olduğunu bütün arkadaşlarımız görecektir. Zannedersem bir aya kadar onu açıklayacağız. Şu anda çalışmalarımız...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Alın ama iki arkadaşım da... Demek ki, ekibiniz birilerini böyle kucaklıyor, birilerini de... Bir de böyle bakın...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Aslanoğlu, bakın yurt dışı programlarına siz de katılıyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Samimiyetinize inanıyorum bu konuda ama burada bir gerçek var diyorum. Bir de o tarafa dönün.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Sayın Aslanoğlu, bir şey söyleyeyim, bakın, programları genelde Hükümet icra eder, diğer arkadaşlarımız eşlik ederler ama biz Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının özel konumu nedeniyle bunu muhalefette de beraber yapabiliriz. Ben onu söylüyorum. İnşallah bundan sonra da ona özen göstereceğiz.

Yurt dışındaki vatandaşlarımızın mağduriyeti için bir komisyon, bu birtakım şirketler yoluyla mağdur edilen vatandaşlarla ilgili herhâlde Musa Bey, sizin sorunuzdu zannedersem...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Benim de.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Senin de mi?

Vardı, şimdi bu konuyla ilgili 22'nci Dönem Parlamentosunda, Ferit Bey bilecekler, o dönemde beraberdik, burada bir araştırma komisyonu kuruldu, Komisyon bir rapor sundu ve o rapor şu anda Meclis tutanaklarında var ve oradaki vatandaşların sorunlarıyla alakalı biz gerçekten çözücü adımlar atma noktasında gayret sarf ettik ama şöyle bir sorun var orada. Bu şirketler hazine teminatı altında şirketler değil, hukuki düzenleme yoluyla bunların zararlarını giderme imkânı gözükmüyor. Eğer hukuki düzenleme yaptığınızda holding veya anonim şirket düzeyinde zarar eden kişilerin zararını bütçeden ödemeye kalktığınız takdirde bunun altından kalkmanın imkânı yok. Böyle bir yola gitmeye bizim hakkımız yok. Çünkü oralar ayrı statüye tabi şeyler. Ama yeni Ticaret Kanunu, inşallah, 1/7/2012'de yürürlüğe girecek, yeni Ticaret Kanunu'nda bundan sonraki süreçlerde böylesi oluşumların olmasına izin vermeyecek ve o noktada altyapıyı güçlendiren hukuki teminatları sağlam olan düzenlemeler koyduk. Bütün partilerle beraber anlaşarak koyduk. İnanıyorum ki, bundan sonraki süreçlerde daha sağlıklı yürüyecektir. Ayrıca bu şirketlerle alakalı kişilerle ilgili dolandırıcılıktan ve başka suçlar nedeniyle cumhuriyet savcılıkları tarafından açılmış soruşturmalar var. İsimlerini vermeyeceğim, uygun olmaz. Bazıları ceza aldılar, Yargıtay'da cezaları dolandırıcılıktan kesinleşti ve cezaları da infaz edildi bir kısmının. Başkalarıyla ilgili tam bütün detayları bilmiyorum ama davası devam edenler olabilir, infaz edilenler var, yargı yoluyla da bunlarla ilgili de şey devam ediyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hapiste kimse kalmadı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Ceza neyse yatıp çıkacak, ilanihaye hapiste....

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ceza almayanlar da, tutuklananlar da hepsi çıktı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Şimdi, onlarla ilgili... Cezasını çektikten sonra çıkacaktır zaten Ferit Bey, yani şimdi ilanihaye...

Şimdi, bir başka konu "Azerbaycan'la ilgili ilişkilerde bir gerileme var mı?" Gerileme kesinlikle söz konusu değil. 2011 yılı içerisinde Başbakanımız iki defa Azerbaycan'a gitti. Bakın Hükümet kurulduktan sonra, Hükümetin ilk yurtdışı ziyareti Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyetinedir, ikincisi orayadır. Ayrıca geçen Cuma günü Sayın İlham Aliyev ile Sayın Başbakanımızın katılımıyla İzmir'de çok önemli bir tesisin temeli atıldı. Yaklaşık 5 milyar veya 6 milyar dolarlık bir proje, beraber yapıyoruz ve Sayın Aliyev de beraber oldu ve yüksek düzeyli stratejik iş birliği anlaşması orada imzalandı ve

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

onunla ilgili adımlar atıldı. Öte yandan Türk dünyasıyla ilgili de hakeza aynı şeyi yaptık. Geçen dönem arkadaşlar hatırlayacaklar, biz neyi kurduk, Parlamentolar arası Türk-Pa'yı kurduk, bu, ta 2000'li yıllarda konuşulmuş, ama Bursa'da yapılan bir toplantıda Rusya rahatsız olur diye sonuç bildirisine bile konulamayan bir konuyu biz geçen dönem hayata geçirdik. Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi kuruldu, Türk Konseyi ve demin Sayın Günal mıydı, bir arkadaşımız ifade ettiler, Türk dili ifadesi, bu, tabii zor bir süreç, kurulması bu konseyin. Çünkü her ülkenin kendine göre hassasiyetleri var. Türkçe kelimesine başka ülkelerin itirazları oldu, o zaman dediler ki, "Türk dili konuşan ülkeler iş birliği" koyalım, bizim muradımız üzüm yemek, Türk dili... (Karşılıklı konuşmalar) Efendim, bir dakika, işte, öyle oldu, Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi kuruldu, Türk konseyi kısaltılmışı ve şu anda çalışmalarına devam ediyor. Ayrıca orada bir akademi şu anda, Kazakistan'da kuruluyor, bunun sekreteryası İstanbul'da, akademi Kazakistan'da kuruluyor ve oralarda ben geçenlerde Sayın Başbakanımızın katılacağı bir toplantı vardı orada, işte 24 askerimizin şehit olması nedeniyle Sayın Başbakanımızı katılamadı, Sayın Başbakanımızı ve Türkiye'yi temsilen ben gittim, orada Nursultan Nazarbayev Kazakistan devlet başkanı, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev ve Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sayın Roza Otunbayeva vardı ve orada bir bildiri yayınlandı ve o bildiride...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu projenin ismi belli, bu başka bir şey.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Hayır, bak, ondan sonra da önümüzde, bu sene ekonomiyi konuştuk orada, çünkü Türk dünyası arasında ekonomik iş birliği konusunda sıkıntılar var. Ayrıca rejimleri nedeniyle, işte Özbekistan'la ilgili, Türkmenistan'la ilgili bu birliğe katılmadılar. Tamamen kendi iç nedenleriyle yani Türkiye'nin veya Azerbaycan'ın veya Kırgızistan'ın tavırları nedeniyle değil, daha ziyade kendi iç dinamikleri nedeniyle buralara katılmadılar ama önümüzdeki yıllarda biz inanıyoruz ki, onlar da bu çalışmalara katılacaktır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım, ben sabah, Türk gümrük birliği kurun dedim Sayın Yazıcı'ya. Benim sorduğum bir projenin ismi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Efendim, onları da biz kurarız, zamanı gelince onları da biz kurarız.

Şimdi, bir başka konu, TİKA'nın yaptığı yardımlarla alakalı konuşuldu. TİKA'nın yaptığı yardımlara baktığınız zaman büyük bir kısmı, üçte 2'sine yakını Türk coğrafyasına yapılıyor. Kafkaslar, Orta Asya ve Balkanlar, baktığınızda rakamları size dağıttık, belki orada daha rahat göreceksiniz, oraya yapılıyor ama gelineen noktada artık bizim sadece Türk dünyasıyla, Türklerin olduğu yerlerle değil, gelişen, değişen dünyada Japonya'nın JICA'sı herkesle ilgileniyor, Almanya'nın GTZ'i herkesle ilgileniyor, Amerika'nın teşkilatı herkesle ilgileniyor. Biz büyük bir devlet olma iddiasındaysak biz de her yerle ilgileneceğiz, o nedenle TİKA'nın görev tanımları dâhil, kapsamı genişleten, organizasyonu yenileyen yeni adımlar attık ve bu çerçevede bugün dünyanın her yerinde onu yapıyoruz. TİKA boya badana işi yapmıyor Sayın Vekilim.

ŞİNAN OĞAN (İğdir) – JICA?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - JICA da aynısını yapıyor, şu anda TİKA'nın yaptığı işlerin aynısını JICA yapıyor, GTZ yapıyor. Japonya Büyükelçisi geldi, "TİKA ile iş birliği yapalım, siz çok iyi işler yapıyorsunuz" dedi ve biz onların ne yaptığını biliyoruz. Bütün yardım kuruluşları, altyapı yardımları yapıyor, kamu görevlileri ve birtakım eğitim, dönüşüm hizmetleri yapıyor, sağlık alanında yapıyor, kalkınma yardımları yapıyor. Hepsini beraber yapıyoruz. Bir TİKA bir yandan ecdat yadigarı eserleri onarıyor bir yandan okullar yapıyor, şimdi okul yaptığınızda o okullar kalıcı, Afganistan'da 74 tane okul yapmışız biz. Şu anda Kazakistan'da Talgar'da Ahıska Türklerinin olduğu yerde bir okul açtık, o gittiğimizde ve o, TİKA marifetiyle yapıldı, başka yerlerde de, hastaneler, okullar kalıcı eserler, baktığınız zaman bunlar Türkiye'den kaldı.

Sayın Vekilim sordu, Kırım'la alakalı, şimdi Cuma Camisi var orada siz bilirsiniz ve Kırım'daki kardeşlerimiz bu Cuma Camisini yapmak için herkes bir taş getirmiş oraya, tam 189 bin taş koymuşlar. Şimdi, bakın bana da geldi Sayın Cemiloğlu, beraber görüştük ve Sayın Başbakanımız talimat verdi, TİKA şu anda adımları atıyor, Kırım'da Cuma Camisini, orada 1.000 kişilik bizden önceki dönemlerde söz verilmiş kalmış, ama 1.000 kişilik biz oraya konut. Konutu yaparak değil, belki onlar satın alınarak da karşılanabilir dediler, şimdi onu araştırıyoruz, satın alarak, karşılaştırabilirsek, öyle de, onlar razı olursa. Ayrıca orada bir de okulla ilgili çalışmaları başlattık. O çalışmalar bittiğinde onu da yapacağız.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, kırk beş dakika oldu. Ben Komisyon üyesi arkadaşlara baktığımız zaman da sizin cevaplarınızdan tatmin olmuş görünüyor. (Karşılıklı konuşmalar)

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - O zaman Sayın Başkan, sadece iki konuya değineceğim müsaadenizle, ben gerilerini yazılı vereyim değerli arkadaşlarıma.

Birincisi şu: Diyanet İşleri Başkanlığının aile imamlığıyla ilgili, bir de aile rehberliği ve irşatla, Sayın Kuşoğlu da, Sayın Günal da söyledi, bununla ilgili aile imamlığı diye Diyanet İşleri Başkanlığının bir çalışması yok. Sayın Başkan, bununla alakalı 10/3/2011'de bir basın açıklaması da yapmış. Böyle bir şey yok ama Diyanet İşleri Başkanlığı sadece ailelerin değil, kendine sorulan dinî sorulara cevap vermek, Diyanet İşleri Başkanlığının görevleri, aileler soru sorduğu zaman, ailelerle ilgili sorulara da cevap veriyor, bu zaten Diyanet İşleri Başkanlığının görevidir ve bununla ilgili aile yapısının korunmasıyla ilgili çalışmalar yaptığını duyuruyor ve bunda sakınca yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir şey var mı, suç duyurusunu kim yapmış, duyundunuz mu kim yapmış?

BAŞKAN - Sayın Günal...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Aile toplumun temelidir. Diyanet İşleri Başkanlığı da bu temelin sağlam olması için gayret sarf edecektir.

Bir başka konu: Diyanet İşleri Başkanlığının siyaset yapması söz konusu değildir. Bakın, en az, korunaksız olan bu konudaki teşkilat Diyanet İşleri Başkanlığıdır. Çünkü başka kurumlarda öyle midir bilmiyorum ama Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanunu'nun bir maddesi var, "siyaset yapanlar" diyor, 633 sayılı Kanunun 25'inci maddesi, aynen "meslekten ihraç edilir" diyor. (Karşılıklı konuşmalar) Bir şey söyleyeceğim arkadaşlar. Eğer bir kişinin siyaset yaptığına dair

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

burada konuşan değerli milletvekillerimiz isim verilerse, şikâyetçi olurlarsa onlarla alakalı yasal çerçevede elbet yapılması gerekenler yapılır, yapılıyor da ve bunlar yargı denetimine de açık. Bugüne kadar yapılmış pek çok örnekleri vardır ama ben şundan da istihdam ediyorum. Diyanet İşleri Başkanlığının yaptığı hizmetler ve görevler itibarıyla baktığınızda herkesi ilgilendiren iş yapıyor. Konuştuğu konuları ben konuşabilirim. Ben kardeşlik diyorum, birlik diyorum, “millî birlik ve kardeşlik projesi” dediğimde Diyanet İşleri Başkanlığı İslam’da kardeşlik var mı? Var. Kuranı Kerimde cenabı Allah “müminler kardeştir” diyor. Diyanet İşleri Başkanlığı AK PARTİ “millî birlik ve kardeşlik projesi” adını koydu diye kardeşlikten konuşmayacak mı? Elbette konuşacak, yani toplumun bakın terörle mücadele konusunda, bölücülükle mücadele konusunda elbette herkesin bir görevi var ve bu konuda da gayreti olacaktır, çabası olacaktır. (Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Onun için, ben bütün arkadaşlara katkılarından dolayı teşekkür ediyorum. Geri kalan sorulara da, arkadaşlarımız inceleyecekler, yazılı cevaplar vereceğiz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum:

PROGRAM

İlk olarak Diyanet İşleri Başkanlığının Bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkan, bir cümle söyleyebilir miyim, sadece.

BAŞKAN - Evet, buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Diyanet İşleri Başkanımızla ilgili bazı basın açıklamalarını milletvekillerim söyledi. Sayın Başkanla arkadaşlarımız telefonla irtibat kurdular. Şu anda Mekke’de kendisi. O, kendisinin böyle bir açıklaması olmadığını ifade etti. Ben onu yüce heyete arz ediyorum. Makedonya’daki konuşmasıyla ilgili.

BAŞKAN – Buyurun.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(02 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(07 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(08 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(09 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabını okutuyorum:

(Kesin hesabı okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan “2012 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısında yer alan “Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı” ifadelerinin “Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recai Berber Abdulkerim Gök Ali Boğa Mehmet Yüksel

Manisa

Şanlıurfa

Muğla

Denizli

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Evet ,katılıyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Etik olarak söylüyorum: Önerge bize gelmedi Ahmet Bey, bunu da bilmiyorsanız, öğrenin. Kusura bakmayın.

BAŞKAN – Bundan sonra ulaştıralım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 656 sayılı KHK ile Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığının ismi Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı olarak değiştirilmiştir. Önerge ile 2012 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının mevzuatta yapılan değişikliğe uyumlu hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı Bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B cetvelini okutuyorum:

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(04 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabını okutuyorum:

(Kesin hesabı okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(Kesin hesap B cetveli okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Bütçesinin fonsiyonlarını okutuyorum:

YURT DIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(09 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B cetvelini okutuyorum:

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(04 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(05 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabını okutuyorum:

(Kesin hesabı okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B Cetveli okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar., böylece, gündemimizde bulunan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının bütçeleri onaylanmış ve kabul edilmiştir. Hayırlı, uğurlu olsun diyorum.

Yarın sabah 09.00'da bir araya gelmek üzere, birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 22.00

T B M M
Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76
